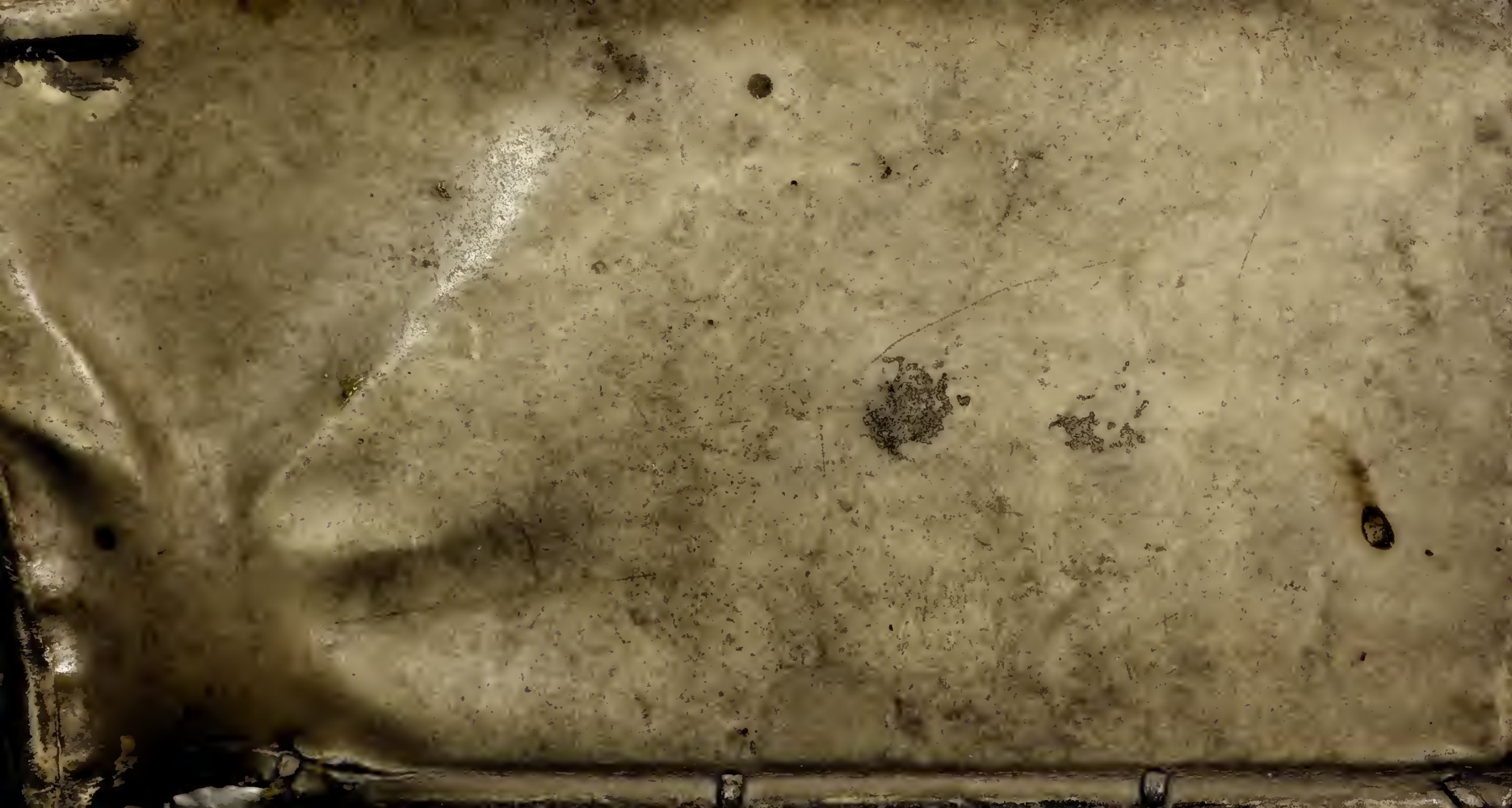

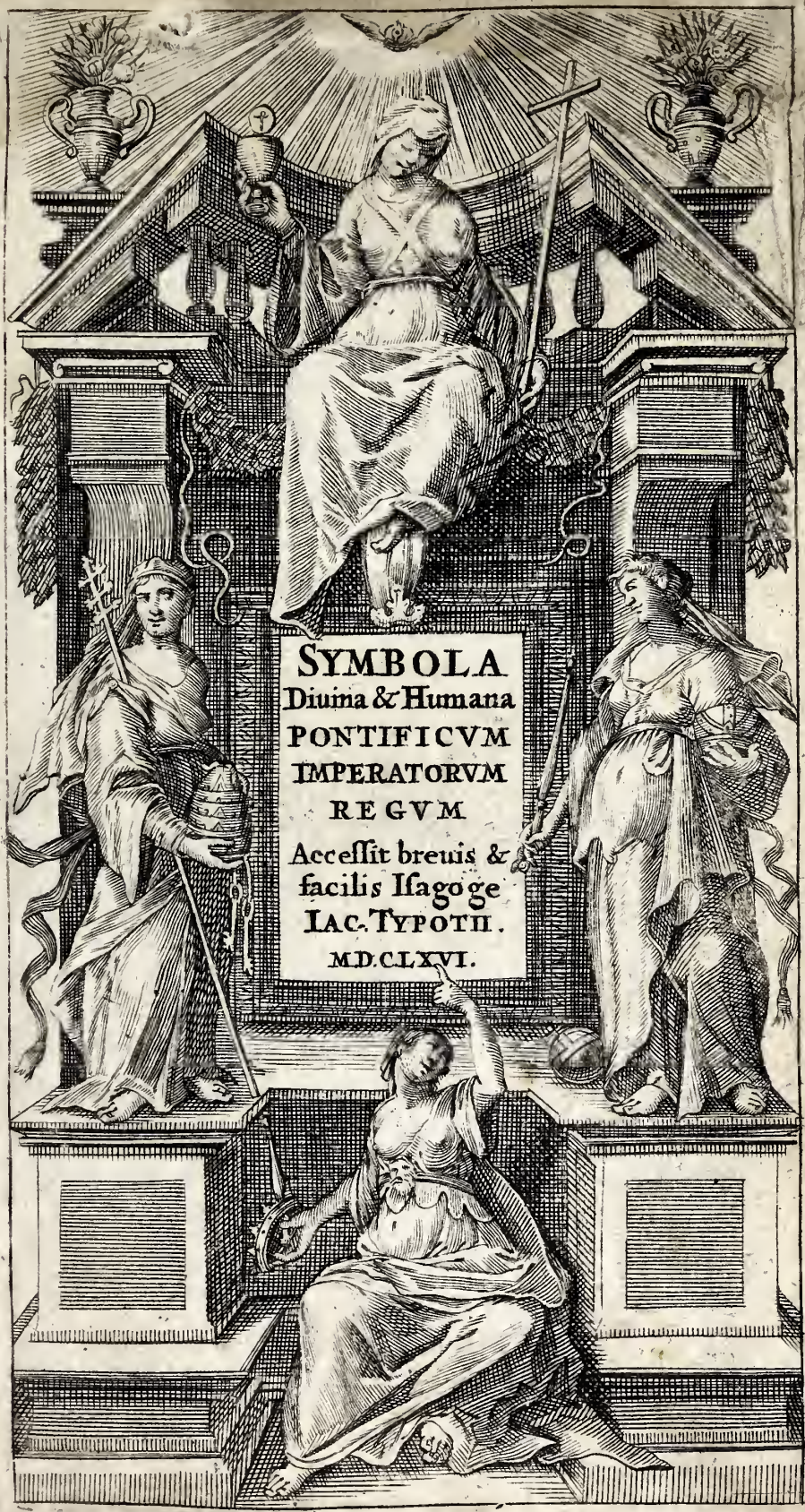
SYMBOLA
Diuina & Humana
PONTIFICVM
IMPERATORVM
REGVM
Accessit breuis &
facilis Isagoge
IAC. TYPOTII.
M.D.CLXVI.

JACOBI

EX MUSEO OCTAVIANO

RECENS.

INTERPRETIS

HOMERICI

CANDIDO LECTORI.

EN tibi jam in conſpectu ſunt, quæ in Muſæo Stradii, veluti in tenebris erant. Utere, fruere, non contemplare modò. Nam ſi paulò penitius introſpexeris; videbis, non tam oculos, quàm animum paſci, quod magnis illis viris propoſitum eſt: qui arguta brevitate, ingentia volumina ſuperant: & ut Sol exiguo quandoque radio ſpecum collu-ſtrat, pateat licet longè ac latè; ita animum totum corripiunt, ac fugatis errorum tenebris, vera pietate, ſolita virtute imbuunt. Diſtinguere neceſſarium non eſt, quæ diſcrimina in proſcenio cernis. Et ex ipſo illo indice ſatis apparet, non è trivio lecta, quæ abs antiquario Cæſaris, magno ſtudio, induſtria, & opere collecta. Igitur non commendo tibi, quæ prima facie arrident tibi: & per oculos mentem ſincero amore ſubeunt, placere enim non poſſunt, non animis ingenuis ſuapte natura. Ego verò quid accendam te amore ejus cujus deſiderio video te conflagrare? Quamobrem vale, &, uti dicebam, fruere munere, cujus utilitas cum voluptate certat. Si te gratum ſenſero, majora non, ſed alia atque alia meditabor.

Candido Lectori.

Idem Eidem.

NON *me fefellit meum, de ſententia tua, judicium. Ita ubertim diſtrahuntur Symbola, quæ ego contraxi, & quaſi in acervũ, tanto ſtudio atque ſollicitudine coacervavi. Sed quod multi ſint, qui, quæ vident, ſcire cupiant; ut in Prothyro magnæ beataque domus ſcita emblemãta & ingenioſas imagines; nec habeant, quem percunteniur ſemper; inſervitum eſt, non paucorum, ſed ōmnium commodis, atque honeſto deſiderio. Revocato enim ſub incudem operi Iſagogem adjunxi, ut ſemper habeas, cum Myſteriis Myſtagogum: & me ſimul intelligas, benevolentiæ ſtudioſiorem eſſe, quàm quæſtus mei. Iterum vale. Pragæ, ipſis Dionyſiis, Anno primi hujus ſeculi.*

Hiero-

Hierographia.

Nobis est significatio rei, aut personæ sacratior: notis, aut litteoris tam expressa quàm impressa.

SACRATIOR.

Dicitur non tantùm, quod inventio sacra sit: aut res ipsæ Paganis omnes ferè sacræ, imò plerumq; ritu divino habitæ; sed quod mysteriorũ instar, plus abdant, quàm promant.

NOTIS.

Picta, sculpta, celata intelligimus.

LITERIS.

Scripta. Scribuntur Literæ, Syllabæ, Voces, Sententiæ.

Dividimus igitur Hierographiam.

In { Hieroglyphicon & Symbola } Id est, { Picturam & Scripturam }

Hæc annotaſſe diſtinctionis cauſa ſuffecerint.

Quæ duobus libris ad Imperatorem Rudolphum II ſcripſimus.

INDEX

INDEX
HIEROGRAPHIωN.

S. Euchariſtiæ, VIII.
S. Crucis, XIV.
Pontif. Max. XXX.
Cæſarum, XXXIX.
Mahometanorum, IV.
Regum Hiſpaniæ, XXXVII.
Regum Galliæ, XLVIII.
Regum Angliæ, XXI.
Regum Scotiæ, X.
Regum Portugaliæ, XII.
Regum Siciliæ, XI.
Regum Hieruſalem, VIII.
Regum Hungariæ & Poloniæ, XVIII.
Regum Suecię & Poloniæ, XVIII.
Regum Sueciæ & Daniæ, VI.
Regum Navarræ, X.
Regum Auſtriæ, II.
Regum. Cypri, II.
Regũ Burgundię & alioruũ, IV.

Aliæ ſunt ſimplices: aliæ duplices: Una triplex.

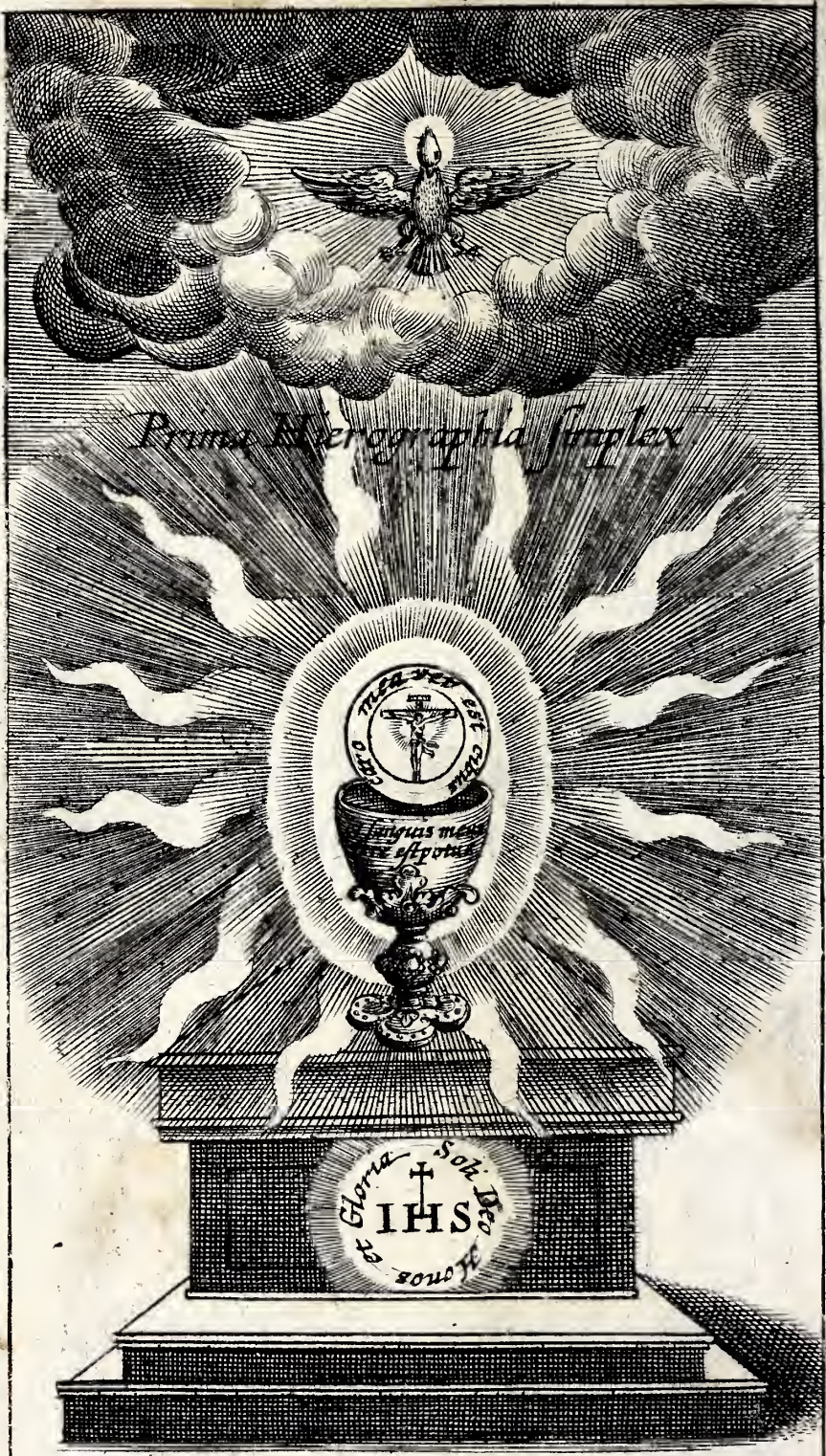
Primæ Hierographiæ Simplex
Caro mea vere est cibus
Sanguis meus vere est potus
IHS
Soli Deo Honos et Gloria

HIEROGRAPHIÆ S. EUCHARISTIÆ.

Ita non in trivio, ac Synodo Nicæna, Sacramentum corporis & Sanguinis Christi appellatur.

Hujus I. Hierographia.

CARO MEA VERE EST CIBUS

HOST, ut licet cernere, perſpicua, nec indiget lumine, in medio luminis Phœbei: cujus luminibus obſtruit ſuperni Luminis fulgor, ſanctus Spiritus, hoc enim mens, illo collucet oculus. Nam Pater lucem habet inacceſſam, & in hujus lumine videmus Lumen. In baſi nomen eſt ſalutis plenum, & quod baſis ſalutis noſtræ, Jeſus ſit; merito ejus, quam Majeſtati debemus, Laus, Gloria & Honos adſcribitur.

II.

HIEROGRA. GEMINA.

II. *Hierographia est gemina, ut numismatum ferè.*

SEMINE AB ÆTHERO.

1. Prioris Hieroglyphicon est cœlestis imber. Non enim aër, at Cœlum, aut verius cœli Rex, Manna pluit. Symbolum verò, ut ipse legas, si illud obscurum foret, cœlo sementem vindicat.

CONSILIO FIRMATA DEI.

2. Posterioris Hieroglyphicon est Obeliscus: cui Pyropo, Crux dignius imposita est. Nam si lucis caussa, ille apicem teneret olim; quantò sanctius, Crux Pyramidem fidei nostræ occupat? Altè enim radices egit; & licet ad vitam æternam cœlestemque rapiat; memoriam mortis Christi semper renovat: Fidei verò nostræ robur, si non satis notat hæc inconcussa moles; Symbolon aperit. Consilio Dei quippe temeritas & furorne quidquam reluctantur.

Symbola Sacrosancti et adorandi Eucharistiæ Sacramenti veritatis aureæ. III. HIER. GEM.

III. Hierographia gemina.

INSONTIBUS QUID FÆCUNDIUS

PRior est vitis: Posterior est tritici jucunda, non tantum admiranda species, in sacrosancto Mysterio. Pastus enim corporis, de pabulo animæ spem confirmat; Jam vitis amplexa & supereminens ulmum, Christi amorem erga sponsam suam pandit. Et manus geminæ, quę uvas in laticem exprimunt: Charitatem nostram, & Ecclesiæ concordiam requirunt. Huc enim pertinet Symbolon: Insontibus. Nam ut Deus eodem imbre rigat justum & injustum, non ita hic & ille ad communem mensam Filii Dei accedit. Testis est Paulus: Quicunque manducaverit indignè; grandi piaculo sese obligat. Cæterum tritico nihil avidius, nihil plus alimenti trahit. Unde illud. Nihil feracius in Symbolo expressum. Vitæ nihil tenacius mariti. Unde impressus magis, quàm expressus à me amor Servatoris. Natura vitem & triticum in promptu habet. Plinius naturam utriusque in literas retulit.

Symb: Sacro: et ado: Eucha: Sacra: veri: au:

IV. HIER. GEM.

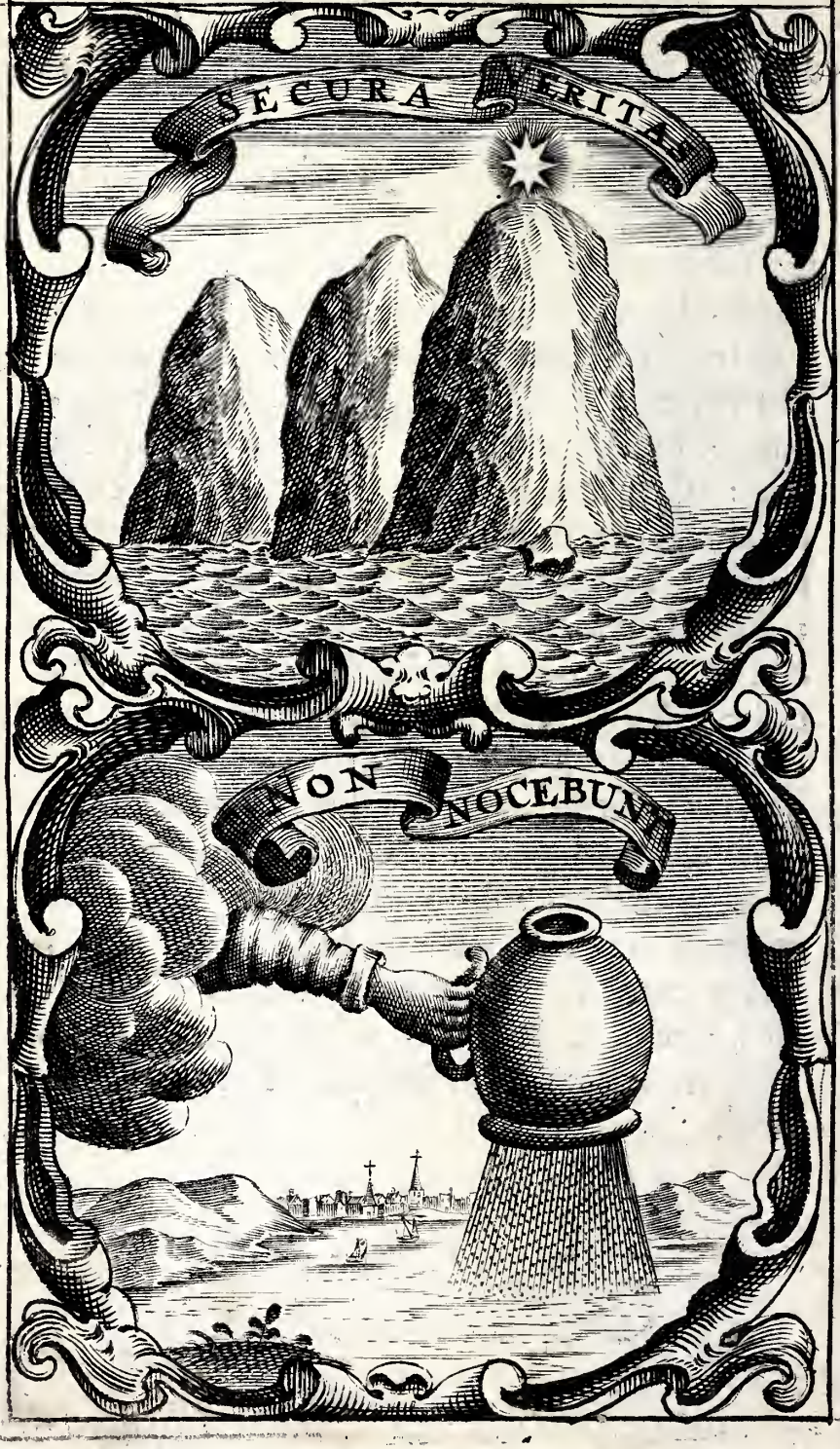

IV. Hierographia gemina.

SECURA VERITAS

1. Hæc facies, tres ſcopulos mari figit. Quanta in numero indita reverentia; tanta rebus numeratis edita pietas. Fidei enim primus tumulus, in ſpei cumulum aſſurgit: & veluti per continens ædificium in charitatis jugum aſcendens, Fidere enim & videre, ſimul ſtatuit. Hoc ſcilicet clivo fixum indicat, non dicit Sydus. Et quod diceret, ſi fari poſſet; Symbolum effatur: ac ſecuritatem veritati, adverſus errorum tenebras promittit.

NON NOCEBUNT.

2. Illa autem facies, diversè idem facit. Nam licet piorum animi laſciviant etiam interdum, aut torpeant; cœlitùs juvamur: & ſuperiores nos, hinc illecebris, hinc ærumnis ſtatuens Deus, invocat ad ſalutem, non ſecus ac gnavus olitor ſterilitatem corrigit: & pulvillos, ut vides, harpagio (ſic enim foraminoſum vas illud, à ſuctu aquæ nominant) in tempore perpluit.

Symb: Sacro: et ado: Euch: Sa:ve: au:
V. HIER. GEM.

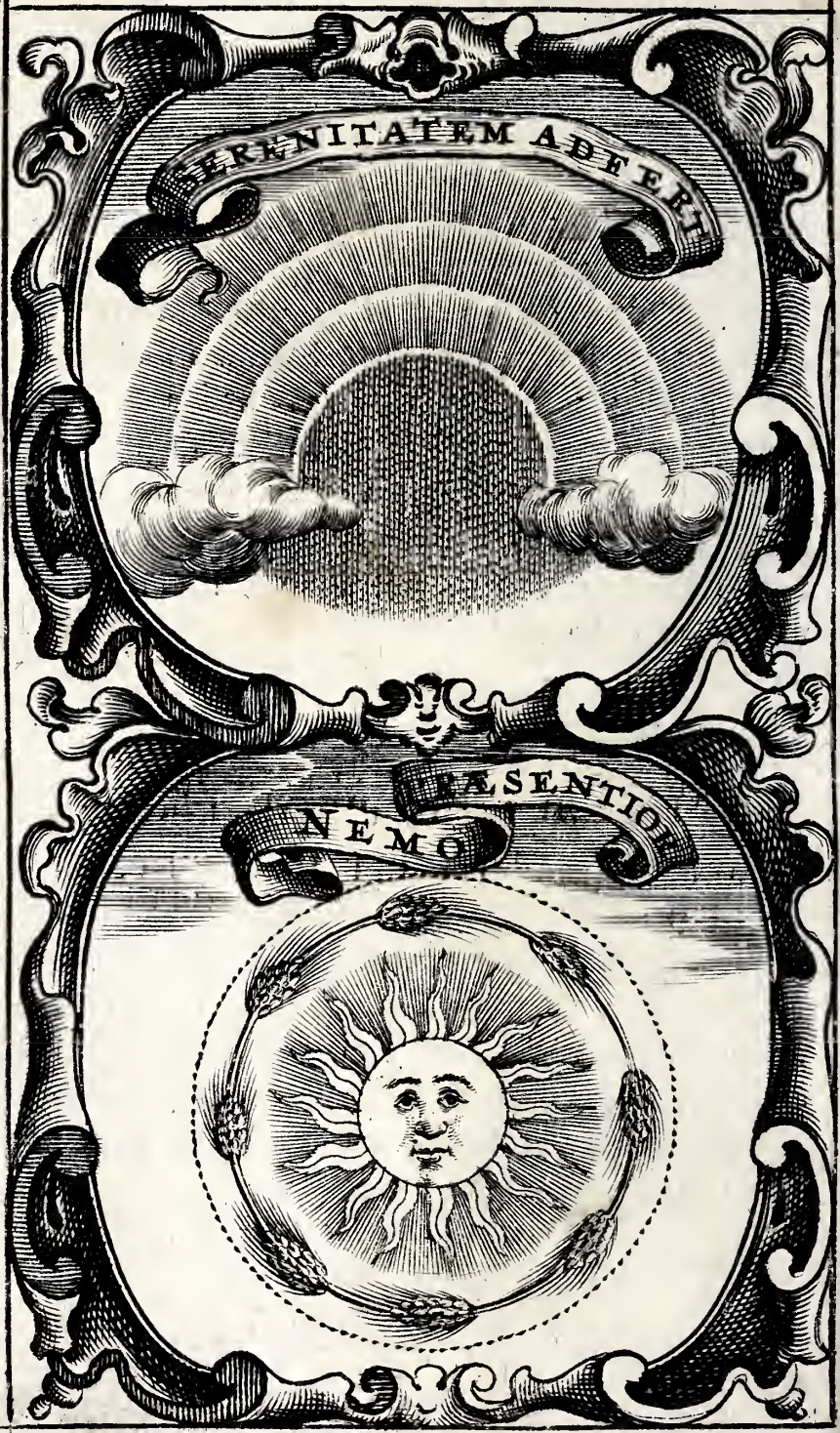

V. *Hierographia gemina.*

SERENITATEM ADFERT

1. Priori parte Irides tergeminas: Posteriori Solem unum vides plena facie, an face dicam? Hunc corona insignem ex spicis tritici, illas manantes largo imbre. Quæ cum vides legis hîc serenitatem promitti, parte enim cœli serena apparent, tenebricosa autem procellæ ruunt: istic præsentiam ejus, qui nusquam nunquam abest. Iridem definiat Aristoteles. Nos scimus esse momentum fœderis: quo infinitam Majestatem, infinita Bonitas conciliavit nobis, non audeo dicere obligavit. Quin etiam Romani Iridem (ut Bekamus observat, & exstant numismata Trajani, atque aliorum) florem cognominem & concolorem Iridi consecrarunt Spei. Ut hinc liquidò constet, spectandam esse doctrinæ serenitatem, etiam si diversitas opinionum, omnia ferre videatur.

NEMO PRÆSENTIOR

2. Quid verò de præsentia Solis, qui nusquam abest? Nam licet conspectum fugiat, semper aliquid operatur: & ipsius terræ viscera, variè afficit. Quod de præsentia Hyperionis, ventosi homines etiam dubitent: quem patrem Solis, Poetæ mystica disciplina tradunt. Coronam Sol meruit in pugna adversus Gigantes. Ex tritico obtulit jam olim pietas, Mysterii rudis, quod Melchisedechus instituit: & Deo debuit.

Symbo-

Symbola Sacrosancti et adorandi Eucharistiæ Sacramenti veritatis aureæ. VI. HIER GEM.

VI. Hierographia gemina.

RENOVAMINI

1. Primò. Sede: En tibi ſuſpenſa aëre Aquila: nulla enim alia volucrum, quam generis conſortes, contrà tuetur Solem, quæ calore delinita, implumes plumas ſpargit, & exuit vetuſtatem. Lndit ad hoc, quodam loco Pſalmographus. Et nos ad imitationem Aquilæ, excutere vitia oportet, quando ad Deum, ut illa ad Solem, accedimus, quod de alto intonat Symbolum.

TERRICULUM NOXÆ

2. Sive adverſa ſede, Cornu: cujus uſus à Marte, ad Dianam & venationem, præludium belli tranſiit. Quid Hieroglypton velit: Symbolum notat. Terrorem quippe criminis ſonat. Et quis terror, vel acerbior? vel ſonantior eſt conſcientia ſcelerum? Itaque, ſi volumus æmulari Aquilam, quando ad Synaxin, ut illa, ad Solem accedimus; inhorreſcamus ſcelerum memoria & Numinis præſentia, neceſſe eſt.

Symb: Sacro: et ado: Eucha. Sacra:
veri: au: VII. HIER. GEM.

VII. Hierographia gemina.

Fuerit proxima contritionis; hæc est consolationis. Nam una sitientibus potum ostendit: altera facies esurientibus panem in manum dat. Quem verò, Deus bone, potum! quem cibum!

SITIENTIBUS.

1. Ex rupe Moses elicit scaturiginem. Illa autem rupes, illa petra erat Christus, ut Paulus interpretatur: & sitim animæ nostræ, solus sanguis Christi explet.

PIGNORA CARA SUI.

2. Mittamus lignum, in panem ejus, inquit Jeremias jam animo anticipans conjurationem impiæ gentis. Et corpus suum, quod ligno suffixerunt, Christus panem appellat.

Symbola Sacra: et ado: Eucha Sacra: ueri: auerae. VIII. HIER. GEM.

VIII. Hierographia gemina.

NON SINE CAUSA.

Consolationem excipit Moderatio quædam.

1. Nam prior intuitus exhibet iracundiæ flagellum, quod observatum alicubi de cœlo; Attilas & Tamerlanes in terris prærogativa sævitiæ, pro nomine & honore usurparunt. Nec profectò sunt; nisi à Deo vindices peccatorum.

AMORE TANTUM.

2. Secundus jugum quidem promit; sed id quàm suave Christus alicubi imò sua cuique mens testatur: & Symbolum amoris, nodus amoris dissolvit. Nam, si volenti nihil difficile; amanti omnia sunt facilia.

SYMBOLA. S. CRUCIS.

Inspice et fac secundum Exemplar quod tibi in monte Monstratum est.

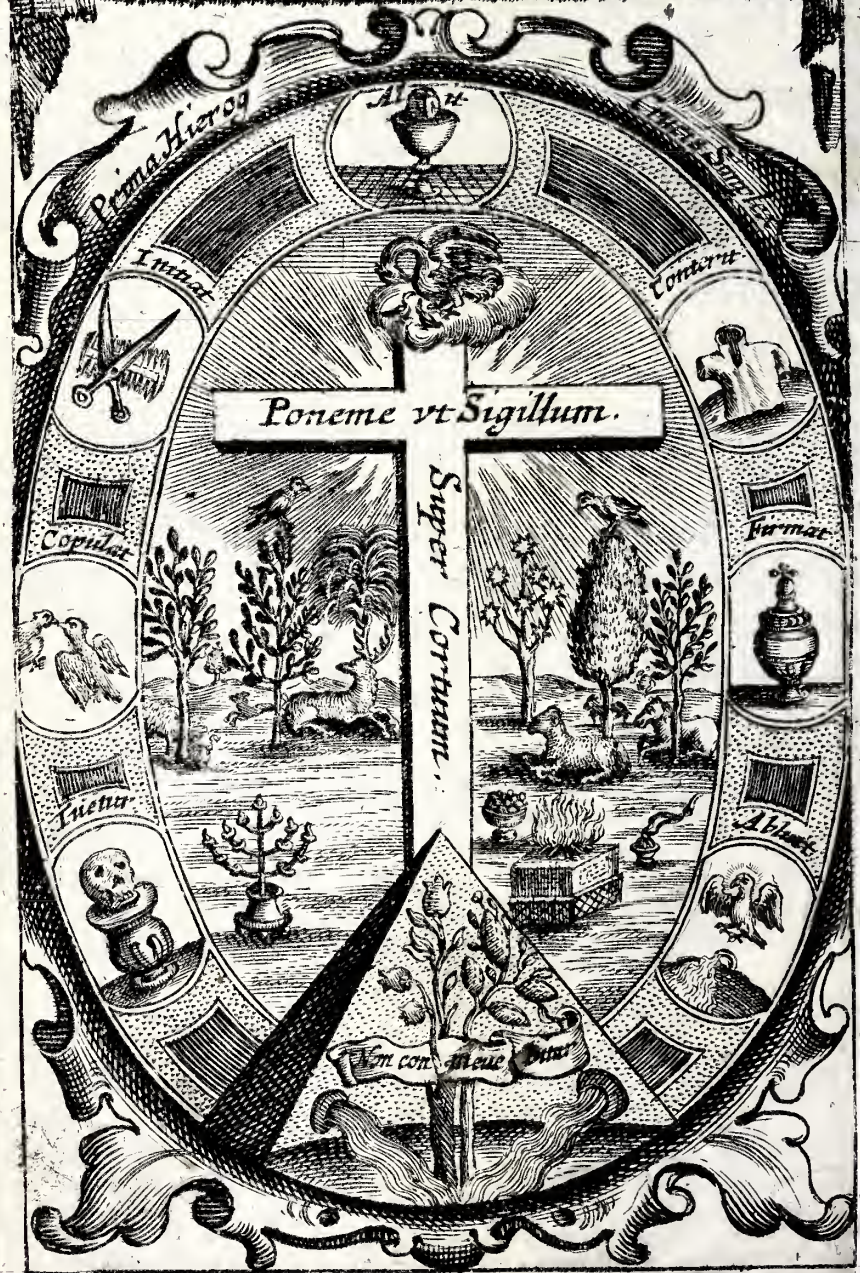

I. HIEROGRAPIA CRUCIS SIMPLEX.

PONE ME UT SIGILLUM SUPER COR TUUM.

EST, uti animadvertis, multis distincta Iconibus, partim manifestis, partim obscuris. Inscriptio translata à Tabernaculo Mosis, ad Tabernaculum Christi, non incommodè, Iconnes inter, nihil clarius aut notius Cruce, nobis ita suspicienda, ut execrabilis felicitatis nostræ hostibus, Crucem facit antenna ex malo ad angulos rectos suspensa. Et hac veluti bulla, insignire pectus, Christi Sponsa in Ecclesiaste jussa est, unde descripta, quæ hîc in Cruce scripta. Sub Cruce sunt, & Plantæ, & Animantia, id est, Homines, qui præclara natura, ad alterutram, ut Picus ntit, defecerunt. Unicum quippe miseris ærumnosis asylum. Crux est, sed & Palna, sub dextera Crucis, notarur Crux non ntum Theologica, sed & Mystica Pierii doctrina: quemadmodum Cervo Christus. Nam, illa, quo magis premitur, eò vivacius einet: ita & Crux inclarescit calamitate.

Ac quo ferè pacto Cervus ſerpentes fugat; Chriſtus Cacodæmones. Proxima, Cedrus eſt, Libani frutex, & ipſa imago Crucis, quod ramos ea forma divaricet, ut Ales ſuprà ſedens, ſit Chriſtus: hic enim ille eſt, ſub cujus umbra alimur: fovemur: creſcimus in virtutem. Cui conſonat apud Ezechiam, ipſe Dominus Deus: & ſumam de medulla Cedri. Tertia eſt illa felix Olea, Eccleſiaſticis: ſub qua, & ipſo Crucis indice, Ovicula ſalubres herbas paſcit, nihil jam metuens Diaboli inſidias, pro quo Ludum introductum cernis: qui cervum fugacem, & agnum non mordacem fugit. Sub læva Crucis, totidem arbores ſunt, dignæ nota. Reliqua utrique ſcalpri luxuries eſt. Prima infelix, (qua ferè voce Crux, aut palus ſupplicii à Romanis appellatur) & trunca imago Crucis, quam, ut agnoſcas, hic eſt ille Aries, quem Abrahamus in vepreto cornibus impactum comprehendit, atque immolavit Deo. Supra arborem, octo Stellæ, libram repræſentant, duæ examen: tergeminæ lances, qua ex re, clarius ipſo ſydere collucet, pœnam eſſe adæquatam delicto: & infontem ſontium pœnas dependiſſe. Altera eſt. Cu preſſus, & ipſa feralis arbor. Crux inquam Cujus apicem, Columbæ figura, Chriſti integritas tenet; Radices verò, quadrupes in forme, filium perditionis, Myſtæ arbitrantur. Poſtrema ſit Platanus: quæ æſtate Solem non admittit, hyeme tranſmittit. Hi

equi

equus recubat, id est, effrenata nostra Cupiditas. Nullo enim non tempore receptus est ad salutem. Supra Crucem Pellicanus est, typus Christi. Nam ut ille pullos suos, suo ipsius sanguine nos Christus refocillat. Sub Cruce Malus Punica, quæ licet undarum fluctibus videatur impeti; non commovebitur tamen, Tanta est firmitas Trianguli: & potentia Divinæ Triadis. Ac ut malus Punica, Plinio observatore, resurgit à radice: ita & Crux strata: firmiorque est, ubi videtur penè eradicata. A dextera Trianguli, septem Lucernæ, de uno micantes candelabro, sunt totidem dona sancti Spiritus: quæ Christo ita de nobis merito, referamus recepti. Nam aliena, quæ sunt Holocausta; unius Christi sacrificium, omnia abolevit. Emblema circa tortile, majori indiget veneratione, quàm expositione. Nam Eucharistia Christi nos alit: Christus nos tondit & sacris suis initiat; charitate conjungit: memoria mortis tuetur. Et ex adverso recordatione passionis suæ conterit: ac frangit cor adversus pietatem procax, contrito & pœnitenti, ne desperet: oleum instillat: ac consolatur. Gratia sancti Spiritus, postremò abluit, & suo sanguine irrorat.

EXERCEBIT IN LVDIBRIO
IHS
IN VIRTVTE TVA

II. Hierographia gemina.

ASCENDIT IN LUDIBRIO.

1. Hieroglyptus Leo ſignificat Leonem de tribu Juda, qui quanto ludibrio in Crucem aſcendit; tanto honore de Cruce triumphavit. Hoc enim trophæum jam eſt, carnis domitæ: Mortis victæ; Orbis & orci denique ſubacti

IN VIRTUTE TUA.

2. Aquila verò ſculpta ſacro myſterio, enitentem virtute, quod Majeſtate tenebat, ad cœlum clamat Chriſtum. Nam ut ipſa in altiorem charadram; ſi quando torretur ſiti, lapides dimittit; ita hic honeſtum pectus quinto capitali vulnere percuſſus, infera recluſit regna; & quorum ſitiebat ſalutem, in lucem reſtituit, longè illuſtrior patiendo; quàm agendo David; qui totidem glareis hoſtem immanem ſtravit.

Symbola. Sanctę Crucis.

III. HIER. GEM.

III. Hierographia gemina.

THRONUS TUUS IN SÆCULUM SÆCULI.

Primò. Thronum Athenæus ſedem honorariam, cum ſuppedaneo definit. Latini ſolium vertunt. Theologi Cathedram volunt, in qua, quæ nuſquam ſedet, Majeſtas Dei conſidat: id eſt gloria coruſcet. Glyptes, gloriam Principis univerſi non aſſequitur. Trinitatis figuram in faſtigio non injuria locat. In medio ſceptrum oculatum, quo prudentiam regnantis ſignarunt Ægyptii. Nos hîc intelligimus providentiam Regis Regum Chriſti. Sub ſuppedaneo rivi manant (ſcanſile eſt, ſcalarum gradibus) ex eodem fonte in vitam æternam. Atque hæc quidem omnia ad Deitatem Chriſti pertinent: & immortalitatem ejus, qui pro nobis mortem obiit.

INEBRIABOR ABUBERTATE TUA.

2. Palmitem de ſtirpe ſuſpenſum deguſtant Alites. Et nos ſanguine Chriſti de Cruce pendentis, dictu mirum, alimur.

Symbo-

Symbola. Sanctę Crucis.

IIII. H. G.

IV. Hierographia gemina.

LABORES MANUUM TUARUM.

1. Antica ocio adversatur. Exempla sunt apes, formicæ, si quæ animantium, laboriosa, insecta: ut Poësis naturam exprimit. Illas etiam æris sonitu colligimus: has arte dissipamus, aut cogimus nostro commodo. At Crucem sine ambagibus, reducuntur. Feriari servis non licet ita occupato, imò afflicto rerum Domino.

JUSTITIA.

2. Postica injustitiæ. Struthio camelus documento est, quem fretum viribus, destituit prudentia. Quid enim ineptius, quàm tecto capite, molem illam corporis nudare hosti? Et assequitur, currentem licet, sagitta. Quot jam una pharetra sagittas habet? Sic peccantem & latentem, ut mortales, haud Deum immortalem pœna aut committatur, aut tarditatem gravitate compensat. Ne hîc Palmam sine caussa pictam rere, quam Mystæ dicarunt Justo, quod rami frondibus fruges adæquent: & ipsa incorrupta sit, quales justitiæ præsides essc oportebat. Iam Palmæ assimilavimus Crucem: sub qua nos ipsi agnoscere discimus, etiamsi nos nostri, bruti animantis instar, cœperit antea oblivio.

Symbola Sanctę Crucis.

V.H.G.

V. Hierographia gemina.

PRUDENTIA.

1. Terebinthus, ea arbor est, sub qua infodit Patriarcha Jacobus signa. Crux inquam, quæ unius Dei cultu, Idolo maniam obruit salo & solo. Resinam fundit, ita salubrem animæ hæc; ut illa corpori. Quid Jam imago ad arborem, inimicam simulacris? vel Paganorum superstitione, & arte Cacodæmonis: vel significatione Mystica veræ prudentiæ. Nam si Janus bifrons: quod præterita & futura simul contempletur; Christianus est longè prudentior: qui animo repetit præterita, dicta & scripta, imò & facta: ut has rerum machinas, elato animo præteriens, memor Christi, à quo nomen habet, Cruci nostra caussa fixi; ad multò angustiores contendat. Huc profectò spectat ad radices Grus, prudens gregalium dux, & solers officii: quæ unguibus lapidem tenet, ne consopita torpeat, & jam non de grege aliquem increpans, sed ipsum Magistratum, muneris admonens.

QVAM DVLCIA FAVCIBVS MEIS.

2. Locus est, ea suavitate apud Homerum; ut gustata, qua nihil dulcius, patriæ desi-

desiderium tollat. Fabam Græcam Plinius eandem asseverat. Et hæc Curcem exprimit. Quid enim suavius salute Animæ, quæ ab ea dependet. Certè cupit ille dissolvi & esse cum Christo. Nec ad terrestrem voluptatem reptat: qui vera & cœlesti hac semel est delinitus. Sed audiamus volucrem, imò animam volantem in cœlum: Quàm dulcia. Lege Symboli reliqua: sunt enim sacra & vera.

Symbo-

TEMPERANTIA
FORTITUDO

VI. Hierographia gemina.

TEMPERANTIA.

En virtutis gemmæ, totidem facies. Temperantiæ & Fortitudinis. Delitiæ enim non eſt Crux.

1. Si inimitabilis eſt Chriſti virtus; Bos ab armento digreſſus, quod fit & fieri ſcribit Ariſtoteles, ἀτιμαγελεῖν vocat, & ſub ilice, recubans, ſolitudinem nobis continentiam, & parſimoniam commendat: Jam enim non deſpumat in libidinem: & nos ſi vitaremus contagia: & ut ille, glandifera arbore, nos paucis contenti, pabulum Luxuriæ negaremus, ne tenor vitæ concinnior exiſteret & dignior Chriſto, cui vita noſtra tanti conſtitit. Nec taurus ſolum non inſtruit, prò pudor! brutum animans; ſed nec animans, frenum & canon, quæ de ramo ilicis vides pendere, ut appetitum refrenemus, & rationis canone compeſcamus.

FORTITUDO.

2. Et hîc bellua nos animat. Rhinoceros eſt, ad fortitudinem, ut Taurus ad Temperantiam, melius nota Oppiano, quàm Ariſtoteli. Nam Romæ Pompejus exhibuerat populo: Emanueli Regi Luſitaniæ exhibuit Cambeja. Fortitudinis exemplar eſt: quod è duello,

duello, quod cum Elephante, propter pascua perpetuum est, nunquam redeat, ni parta victoria. Mori scilicet mavult, quàm vinci. Ad Fortitudinem quoque spectant, quæ vides de annosa quercu suspensa, Arcus & Pharetra, imò ipsa quercus, quæ suo robore, elidit robur tempestatis, ne dicam temporis. Ita longæva est. Quanquam non vires corporis, sed animi robur, animans nos per animantia, plantas, & inanima Natura à nobis requirat. Fortis enim est, qui se ipse vicit: & quibus vulgo pauci reluctantur, si non ratione, recordatione Crucis, superavit animi, veluti procellas, impetus.

Symbo-

Symbola. S. Crucis.

VII. H. G.

VII. Hierographia gemina.

IN MALITIA EORUM DISPERSIT EOS.

Mitia habemus exempla : ſequuntur ſæviora planè, ut Medici expediunt acria, ſi placida remedia langueant; Legiſlatores, ſi non poſſunt ſuffundere, effundunt ſanguinem.

1. Ciconia infeſta Anguibus ; vindicta Dei eſt, juſtè in peccata animadvertentis, ut Symbolum ſonantiùs loquitur.

SCIENTIAM VIARUM TUARUM NOLUMUS.

2. Anſeris verò, quorum imbecilliores, volatu pervertere conantur, & improbi nominantur à Poëta; & fugiunt laurum, vatibus amicam. Hi nos ſumus, qui inter nos de improbitate contendimus: & vaticinia ſalubria fugimus. Miſeri & hoc miſeriores: quod miſeri eſſe volumus: nolumus Crucis ærumnas momentaneas, anteponere flagitiorum pœnis ſempiternis.

Symbola. S. Crucis.

VIII. H.G.

VIII. Hierographia gemina.

VIDERUNT OCULI MEI SALUTARE TUUM.

Ad ſpem revocat Myſta animum, tactum conſcientia ſcelerum.

1. Nam hîc Statyrum ſententiam loquentem facit oppidò ſalubrem. Satyrus autem, homo eſt, ut ille, in cupiditates diffluens: hîc enim verè homo non eſt, ſed monſtrum hominis. Quicunque tamen eſt, ſalutem ſibi promittit, Pentagonum intuens, & à fiſtula ſeptem cicutis diſtincta averſus. Hæc ſcilicet totidem peccata capitalia diſcriminat: Illud ex duobus Triangulis Deitatem in Humanitate, & hanc cum illa, miſticè repræſentat. Eſt enim in Deitate & Humanitate Trias, quam D. Auguſtinus, tantopere veneratur atque admiratur.

IN LUMINE TUO.

2. Iſtic Simiam, turpiſſimam beſtiam, ſimillimam noſtri, pari pietate informatam. At non eſt Simia, ſed homo ſimilis Simiæ, non corporis, ſed morum fæditate; qui in Filio Patrem agnoſcit. Hoc enim Davidis eſt, in Lumine tuo videmus lumen, & Luna à Sole lumen recipit. Tantum abeſt, ut ullius optata aſpernetur tanta bonitas; aut miſeriam ſpe fraudet miſericordia.

Sym-

Symbola. S. Crucis.

IX. HIER. GEM.

IX. *Hierographia gemina.*

CONFIRMATA EST SUPER NOS.

In ſpe nos Myſta continet. Tuere mecum in utramque ejuſdem Numiſmatis faciem.

1. Primneſium eſt Feſto tonſilla, ſive palus, ad quem alligatur navis. Columna hæc, inquam, quæ ſpes ſalutis noſtræ eſt, verè ſacra Anchora, de cruce Domini noſtri dependens. Quoniam confirmata eſt ſuper nos miſericordia tua Domine: ut hîc ex Davidis vaticinio de Cruce, tranſcriptum cernis.

DILIGENTIBUS LEGEM TUAM.

2. Cornucopiæ eſt ad ſtolonem pacis relegatum: Ac ne repetam de Amalthea fabulam; verum eſt Symbolum. Nam verè pax eſt quam ſequitur rerum omnium ubertas, diligentibus, qua nulla æquior eſt, legem Chriſti: Ac ut fortuna virtutem quandoque exerceat; animo tranquillo & ſuis rebus contento ſuppetunt affatim omnia.

Sym-

Symbola. S. Crucis

X. H. G.

X. *Hierographia gemina.*

OS TUUM ABUNDAVIT MALITIA.

Christus omnibus pependit de Cruce; sed non omnes pendent à Cruce Christi, quod Mysta binis alitibus declarat.

1 Accipiter hos refert, qui aut impii aut ingrati sunt in meritum ita de nobis Christum, & olim à Mose relatus est inter immunda animalia: estque infestus debilioribus natura. Ut Meritò audiat, & sub hujus imagine, Anima aversa à Deo: Os tuum abundat malicia.

VOCE MEA AD DOMINUM CLAMAVI.

2. Generosior Gallus gallinaceus, de cujus natura nihil ex Plinio afferam, natus enim domi est, Petrumque increpuit violatæ fidei. Ut non injuria, sub forma Galli intelligamus Animam piam, sollicitantem supplicis Numen.

Symbola S. Crucis

XI. H.G.

XI. *Hierographia gemina.*

QUONIAM INFIRMUS SUM.

In utroque latere Quadrupes infirmum vides. Et non vides te tota anima languere. Me miserum !

1. Elephantem variis morbis effici Ælianus observavit & adversus infestiores, præsens remedium esse vinum. Jam docilem esse, pene ad solertiam nostram accedere, Plinius refert. Hæc causa est, quod ægritudine animi correptum Mysta, sub Elephante exhibeat : ut sub mole corporis enormitatem vitæ intelligamus & execremur. Nam salvi esse possumus, si volumus. Ita in promptu est sanguis, qui de Cruce fluxit ! & per vinum repræsentatur.

SITIVIT IN TE ANIMA MEA.

2. Cervum sitibundum natura, cursus incendit magis. Nos nudos, inermes, rerum omnium indigos natura ; hæ etiam destituunt sæpe, quæ nobis à Parente & Domino Naturæ obtingunt, non tàm ullius injuria, quam nostra socordia ac nisi nos recipimus unde fugimus, actum est. Hæc pia mens secum repetens, cervi instar, ad fontem vitæ revertit festiva.

Symbola S. Crucis.

XII. H. G.

XII. *Hierographia simplex.*

ITER IMPIORUM PERIBIT.

Primò. A Symbolo exordiar: Iter impiorum peribit. Horrenda vox, & vera. Nam extra salutem quis locus saluti? Salus autem nostra, est Crux Christi. Ad Hieroglypton accedo. Draconi cum Elephante bellum esse Plinius scribit: ac ut ex arbore, tanquam ex specula, in transeuntem, sese lancinet, graphicè describit. Draconem agnosco hic. Pro Elephante vel crocutam, vel feram aliam video. Illam certè idem Plinius insidiantem Homini facit & imitantem, hominis vocem: ut à societate in avia allectum perimat Nihil prædæ, hoc loco, præter ossa σκέλη Appollonii scholiastes appellat. Et ipsa fera præda est Draconi, quem fulmine tangi, & cœlesti igne vides conflagrare. Ita inenarrabili Dei judicio aut humanitùs, aut divinitùs impietas omnis castigatur, & quod imprimis mirere, impius impium castigat: superiorem legibus, Deus: Quâobrem maneamus sub Cruce Christi, Christiani: ne in via illabamur, incidamus in feras.

DILEXERUNT MAGIS TENEBRAS QUAM LUCEM.

2. Lucifugæ sunt noctua, bubo & rana. Sunt & feræ, quæ viribus non ita, ut solertiæ fidunt, quarum unam caput hîc exerentem puta. In scenam introducunt hos; qui inventa fruge, ad glandem relabuntur: & à luce, qui est Christus, Crucis imagine territi, in antiquam vitiorum sylvam abeunt, atque Mundi caligine delectantur.

Symbo-

Symbola S. Crucis.

H. XIII. G.

XIII. *Hierographia simplex.*

EXACUERUNT DENTES SUOS.

1. Basiliscus, quem fama est, inter Serpentes, virulentia regnare: nemo enim vidit, si visu necat. Etsi quod sceleton, nec affirmare ausim, nec negare: Hic, inquam, Basiliscus Princeps inferorum est: quem Princeps universi Christus domuit, unde hîc catena vinctus.

SERVATA MANEBUNT.

2. Draco custodiens aurea mala, ut in somnis excubat; sic nobis credita à Deo dona diligenter servanda sunt.

Sym-

EXACERVNT DENTES SVOS
EXACERVNT DENTES SVOS

XIV. Hierographia gemina.

EXACUERUNT DENTES SUOS.

Informes Manium formæ: Duæ hic sculptæ sunt.

1. Simiæ, immundi animalis, qua capitur Genius Luxuriæ.

EXACUERUNT DENTES SUOS.

2. Et vulpis, quæ exprimit Genium Homicidii. Veterator enim & fraudulenter moliens hostilia, Cacodæmon est. Quod autem vinctos tantos hostes cernimus; cum Principe tenebrarum subactos intelligimus, ne acumen dentium aut contemnamus, aut expaveſcamus.

Roma-

Roma. Pont.

Vrbanus VI. antea D. Bartholom Butillus, Neapolitanus, Po. Ma.

Bonifacius IX. alias Perinus Tomacelly Neapolitanus Pont. Ma.

I. HIEROGRAPHIA PONTIFICUM ROMANORUM SIMPLEX.

IN UNITATE DEUS EST.

COlumba suo lumine refulgens, sanctum Spiritum demonstrat, qui à Patre & Filio procedens, non unam modo ἐσίαν Hypostaseon convincit, sed concordiam in Ecclesia statuit.

II. Hierographia simplex.

QUIS SEPARABIT.

Si thema quoddam est hominis: certus causarum nexus; natura profectò ducuntur, quæ ratione non reguntur. Nec in animantia tantùm,

tùm, ſed & Plantas. Imò inanima, influit à ſupernis corporibus vis quædam. Ita compagine quadam, atque ſociavit. Verbis opus non eſt. Ac ne miremur Anguem vel cantu in ignem, vel natura ad ſuperiora cogi; Homo ſerpens humi eſt: qui nec morte poteſt, à Chriſto, cujus amore & deſiderio flagrat, ſeparari. Hoc enim ſapere eſt: ut & cætera improbus, ſapientia celebris & clarus eſt Serpens.

Roma-

Roma: Pontif.

Innocentius VII. Sulmonensis alias Cosmatus de Melhora: Po: M
Gregorius XII: Venetus, antea Angelus Corarius Pont: Maxi.

III. Hierographia ſimplex.

IN ÆTERNUM NON COMMOVEBITUR.

Mons coronatus, ventorum elidens tempeſtatem, & locum adverſus injuriam, tenens, Innocentio VII. Romana Hierarchia eſt.

IV. Hierographia ſimplex.

PRUDENTIA IN ADVERSIS.

Serpens circum ſcapum, lubrico loco, ſerpens, prudentia Gregorii XII. eſt, omnia in ſchiſmate, ad concordiam rimantis. Concilium enim ea de re habuit Piſis: & conſtantiæ in ordinem redacti, ordinem ſervantis: Vides enim, ut de ſummo faſtigio ſolerter ſe dimittit, tenax ſui.

Roma-

Roma. Pont.

Alexander V. Græcus Cretensis, antea Fra. Petr. Philargi. P.M.
Ioannes XXIII. alias Balthsar Cossa Napolitanus Pont. Maxi.

V. Hierographia simplex.

VERITAS PERSUADET.

Calicem Christi, Euangelium Christi astruit, quod Alexander, V. libro subjecto dicere videtur.

VI. Hierographia simplex.

IN HONOREM.

Vas in honorem, aut honoris vas, Deo acceptum Mystæ olim pronunciarunt.

Mart V. Roma, antea Otto Columna appellatus. Pont. Max.
Eugenius II. Venetus alias Gabriel Condelmerius Pont. Max.

VII. Hierographia simplex.

SIC OMNIS MUNDI GLORIA.

En tibi repræsentat Hieroglypton, eventa magis rerum humanarum, quàm successus. Eodem enim incendio abeunt in favillas, Tiaræ Pontificum, Coronæ Cæsarum, Diademata Regum, Tytuli Antistitum, Insignia Principum. Et quibus hæc omnia comparantur, aut conservantur; arma. Imò, qui hæc omnia continet, ipse rerum orbis. Et concinit Symbolum Hieroglyphico, ut legis: intelligis enim, si legis. Sic plana sunt verba. Sic plana planities rerum.

IIX. Hierographia simplex.

REDDE CUIQUE SUUM.

Justitiæ exemplar est Trutina satis manifestum: & Symbolum longè manifestiùs. Ut executione magis sit opus, quàm interpretatione,

Roman. Pont.

Felix V. Aiotrox. olim Amadeus de Domo Ducũ Sabaudiæ P. M.

Nicolaus VI. alias Thomas Sarzana Lunensis. Pontifex Max.

IX. Hierographia simplex.

CONTRA SPEM IN SPE.

Antitheta hoc placent, quod hoc sint. Quod Symbolum enarretur ipso Hieroglypto; novi quid, at nihil alieni à vero est. Quis enim tam cœcus, qui non cernat jactari fluctibus navigia? Quorum spes non est desperata? Et Tilea, non modò sub vecta clivo, verum etiam ex cespite peripheria, ut vides, circumsepta, spem firmat. Nam ut à nostro genere circumsidetur; ita, ut Plinius tradit, à nullo brutorum animantium appetitur.

X. Hierographia simplex.

VICTRIX CASTA FIDES.

Quadrata Crux est, & trajecta viciſſim, Palmis: coronata verò quadrantali: Hæc fidei nostræ victoriam, quam æterna & vera pax excipit, asserunt: ut Symbolum taceat. Nam Crux quatuor orbis plagas obtinet: & pacem quaque versum offert.

Roma-

Roma: Pontif.

Calistus III. Hispa. Valentu. antea Alphonsus Borgia. Pont. Ma.
Pius II. Senensis Tuscus antea Aeneas Sylvius Piccolo: Pont. M.

XI. *Hierographia ſimplex.*

OMNES REGES SERVIENT EI.

Hanc Crucis figuram Chriſtiani melius norunt: ut de qua Chriſtus pependit. Quid tiara honoratur? Hoc Symbolum explicat. Nam ſi pontifex ſervit Cruci; quid non faciemus nos! qui aut unum caput Eccleſiæ agnoſcimus: aut corpus uniforme non agnoſcimus.

XII. *Hierographia ſimplex.*

INSPERATA FLORUIT.

Auctor & Symbolum, & Hieroglypton, manifeſtum facit. Eſt enim Æneas Sylvius, qui præter ſpem, ad ſummum Hierarchiæ faſtigium, licet virtute aſcendit. Sed & Aaronis virga adpullulavit: ad eam in re ſeria alluſit.

NOCTVRNO RENIDET
H. XIII.
H. XIIII.
CVRA
RERVM
PVBLICARVM

XIII. Hierographia simplex.

NOCTURNO RENIDET.

Utrumque hoc clarum. Ex tenebris enim auctor in lucem refulsit.

XIV. Hierographia simplex.

CURA RERUM PUBLICARUM.

Non hîc ulla difficultas: Ponte enim Tiberim stratum vides.

Innocentius VIII. Genuensis antea Iou. Bap. Cibo Pont. Max.

Alexander VI. Hisp. Valen. alias Rodericus Borgia Pont. Ma.

XV. Hierographia ſimplex.

ARDUA VIRTUTEM.

Heſiodus loco impedito, pluribus verbis collocat virtutem. A verbis ad Icona, Olea & Palma Virtutis præmia ſunt.

XVI. Hierographia ſimplex.

TENTANDA VIA.

Qui Religionis cauſſa peregrinantur, in montes aſcendunt, in valles deſcendunt: Flumina trajiciunt: Rivos tranant: Sulcant maria. Devia, invia, non viam modò permeant: Deflectunt in ſemitas. Non ſemper tenent regiam. Quid religionis Antiſtites facere oportet! In hoc exilii loco? Hoc enim vult auctor Pontifex: Cùm tres ſcipiones, ſanctæ Trinitatis auxilium præſentent.

Pius III. Senensis, alias Franciscus Piccolomineus. Pont. M.
Iulius II. Savonensis Ligur antea Iulianus Rovereus Pont. M.

XVII. Hierographia simplex.

PÆNA ET PRÆMIUM.

Eadem manus pœnam & præmium offert. In nobis electio est.

XVIII. Hierographia simplex.

POST TENEBRAS LUCEM.

Obductum tenebris castellum in scopulo videmus; sed & videmus coruscantem serena luce Lunam. Quid vult Mysta? Non hîc tantùm, sed & Apostolus. Vult sperare nos, in adversis meliora: & secundùm miseram hanc ac caducam, æternam ac felicem vitam.

Roma: Pontif.

Leo X. Medicis Florentinus, alias Ioannes Laurentij filius Pont: Max: H.XIX. G.

XIX. *Hierographia simplex.*

VI ET VIRTUTE.

Primò Antica parte, pilam subjectam vides, quam ventosam Plautus vocat, vento enim impletur: pugillatoriam Martialis, quod pugno, veluti nervo, excutiatur armato, & simul subjectum follem. Qua in re, si qua obscuritas; verbis illustratur. Nam ad virtutis exercitium & præmium: animi vigore, & magnitudine opus est.

SUAVE.

2. Postica, frenum, & id quidem suave: vel quod compressus voluptatibus, vita sit oppidò suavis: vel quod potestate illa Leo X, moderatè uteretur.

Roma: Pontif.

Hadrianus VI. Traiectensis natione Batavusse Holandus Po.M

Clemens VII. Medices Florent, antea Iulianus Iuliani F. Po. Ma.

Roman: Ponti.
Clemens VII. Medices Florentinus antea
Iulianus Iuliani filius, Pontifex Max.

XX. *Hierographia simplex.*

UT IPSE FINIAM.

Vel fabricæ culmen: vel Belli intestini finem, hac imagine ne quidquam optavit Hadrianus VI. Morte enim præventus est, & Christiani etiamnum malunt inter se, de gleba terræ: quam cùm Barbaris, de imperio orbis terrarum contendere: aut, qui solus tantùm audet, Imperatori Rudolpho II. subvenire auxilio.

XXI. *Hierographia triplex.*

CANDOR ILLÆSUS.

Trium Hieroglypton, idem Symbolum est, licet bis Solem, Sidus semel adducat Auctor: & Soli iterum unam ex septem pilis, gentiliciam objiciat. Ita Clemens VII. integritatem suam voluit, ab injuriis fortunæ & hominum vindicare: incendium urbis, ut hîc arborum, majori vi, quàm humanæ tribuens: & invidia, qua flagraret, se esse superiore, in lucida imagine ostendens.

Roma. Pont.

Paulus III. Romanus antea Alexander Farnesius Petri Alogsy Fil. Pont. Maxim.

XXII. Hierographia ſimplex.

TU AUTEM IDEM IPSE ES.

Roma, cui aræ erectæ à Paganis, hîc in ara crucem manu tollit: hanc eſſe, cui debeatur cultus, clarè demonſtrans, inter matronas, quarum ferventior pietas, ut quæ totæ; affectus ſunt: & Patres ſi non hi ſunt Prophetæ & Apoſtoli: illæ verò Sibyllæ, quarum oracula collegerunt Suidas & Lactantius. Symbolum certè Regii Prophetæ eſt à morte vindicantis Chriſtum, qui in Cruce mortuus creditur. Sic ſcilicet Deitas ab Humanitate diſtinguitur.

XXIII. Hierographia ſimplex.

MATURE.

Committit Plinius, aut verius Naturâ Delphinum cum Crocòdilo, quod ad Symbolum adaptari poſſet. Ingenio enim & celebritate magis, quàm viribus, hunc ille ſuperat. Ita Crocodilum armavit, & cute induravit Natura: molli tantùm ac tenui ventre. Hoc non ignorans. Delphin mergit ſe, & hoſti nixo viribus ſubmittens dorſum, cui cultellata ineſt pinna, in tempore aſſurgit: & in alvum, ſolam,

solam, ut dixi, telis expositam insinuat sese: atque illa, ventris penetralia, haurit spina. Hoc autem natura ludricum vult; ut adversus potentem nitamur prudentia: & tempus atque occasionem ne negligamus. Voluit autem Mysta Delphinem, cum Chamœleonte in arenam adducere, qua ratione non intelligo: Delphinem enim simul ac terram attingit, occidit, hac forsan: quod tarditate Chamœleontis, celeritatem Delphini temperandam: & modum tenendum existimet.

Roma. Pont.

Iulius III. Romanus, alias Io: Mar: de Mon Vinc: Fi: Pon: M.
Marcell. II. Thuscus, patria Pollicianen: familia Ceruma, Po. M.

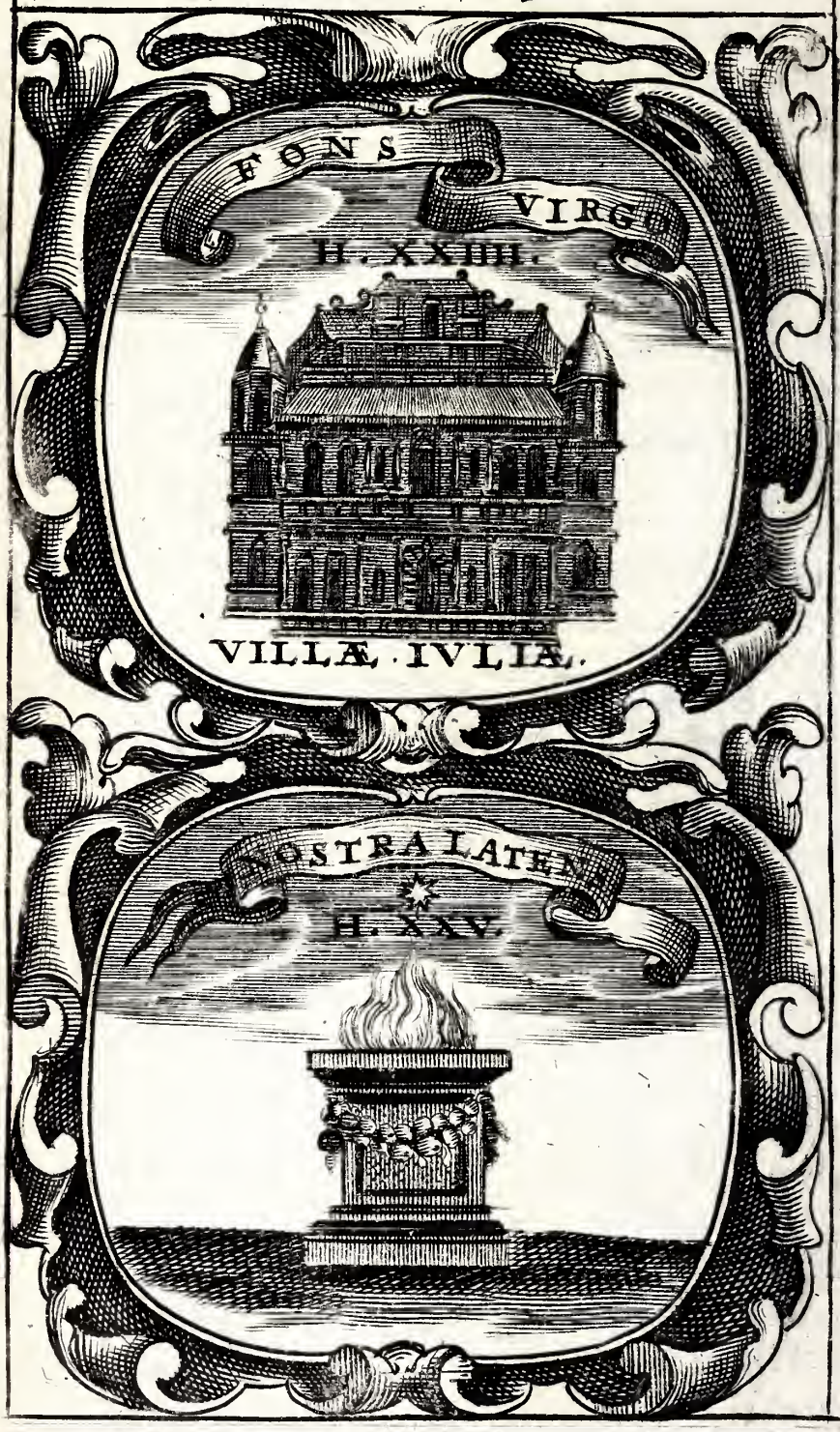

XXIV. Hierographia simplex.

FONS VIRGO.

Villæ Juliæ, cujus sciographiam habemus; fons est virgo, id est, virtutis sedes, nec delitiæ suburbanæ, vitiis urbanis inquinatæ.

XXV. Hierographia simplex.

NOSTRA LATENS.

Micans Sydus, & altare fumans, admonent nos suppliciorum, & votorum. Nam quod nos nostrum thema lateat, aut fallat, tutissimum perfugium est; ad aram Numinis potentis rerum. Primitiæ frugum altare circum, non tam ad intuendum nobis, sed ad imitandum propositæ sunt. Æquum enim nos gratitudinem Deo, à quo omnia habemus, munusculo declarare.

Roma. Pont. H. G. XXVI.

Paulus IIII. Neapolit., antea Io. Petrus Graffa Pon. Maxi.
Pius IIII. Mediolanensis., antea Io: Angelus Medices, Po. Ma.

XXVI. Hierographia gemina.

DURABIS IN PERPETUUM.

1. Symbolum ad Christi æternitatem! Icon ad mortalitatem Spectat. Sic igitur pontif. Max. loqui putatote: Regnum tuum Christe, qui Crucem sustulisti & tormenta Crucis, amore nostri pertulisti, perpetuum erit, nec ullis seculorum spatiis finietur: licet mors tua, impios perstringat. Temporis enim fuit, quod clepsydra Calvariæ notat. Imò mortis æternæ frenum est: quod sequens imago declarat. Ac si quem dubitatio, aut stulta sapientia ventilet; patent libri mystici: qui annunciarunt, ita confirmarunt regnum Christi, Cruce partum.

HUMILIA RESPICIT.

2. Agnus in ara repræsentat Christum, propter innocentiam: & sacrificium Agni Paschalis, typus erat mortis Christi.

Roma-

Roma Port. H.G.XXVII.

Pius V. Alexandrinus. Prius frater Michael Grisle-
rius. ex oppido Boschi. Pontif. Maxim.

XXVII. Hierographia gemina.

SPES NON CONFUNDITUR.

Hic Symboli prioris auctor est Apostolus: Posterioris Propheta Hieroglypti utriusque Pius V.

1. Insignia, qui submittit, se submittit Deo. Hoc Pius facit & insignis spei assertor sanctus Spiritus, spem Pontificis ratam facit.

FLUCTUS EJUS TU MITIGAS.

2. Atque hæc quidem prioris sunto. Posterioris est Navigium, procellis & tempestate agitatum, sed cujus fluctus mitigat, ac sedat: qui cœlum & mare, uti condidit, ita regit.

Roma-

Rom. Pont.
Pius V. Alexandrin⁹ Prius fra: Mich: Gisl: ex oppi: Bos:
Pont: Max: H. XXVIII Gemina.

XXIIX. Hierographia gemina.

SCIO CUI CREDIDI.

1. Prior est fidueiæ in Servatorem, ut manifestum fit ex Libamine & Hostia, si obscurum foret Symbolum.

CONGRATULAMINI MIHI.

2. Posterior, fructum fidueiæ, manu repræsentat: germen florens, & claves, tantæ dignitatis argumentum.

Roma. Pont.

Gregorius XIII. Bononiensis antea Ioco: Boncompagn. Po. M.

Xystus V. alias Fra: Felix Piretus. de Mon. Alto Marchiã. Po. Ma.

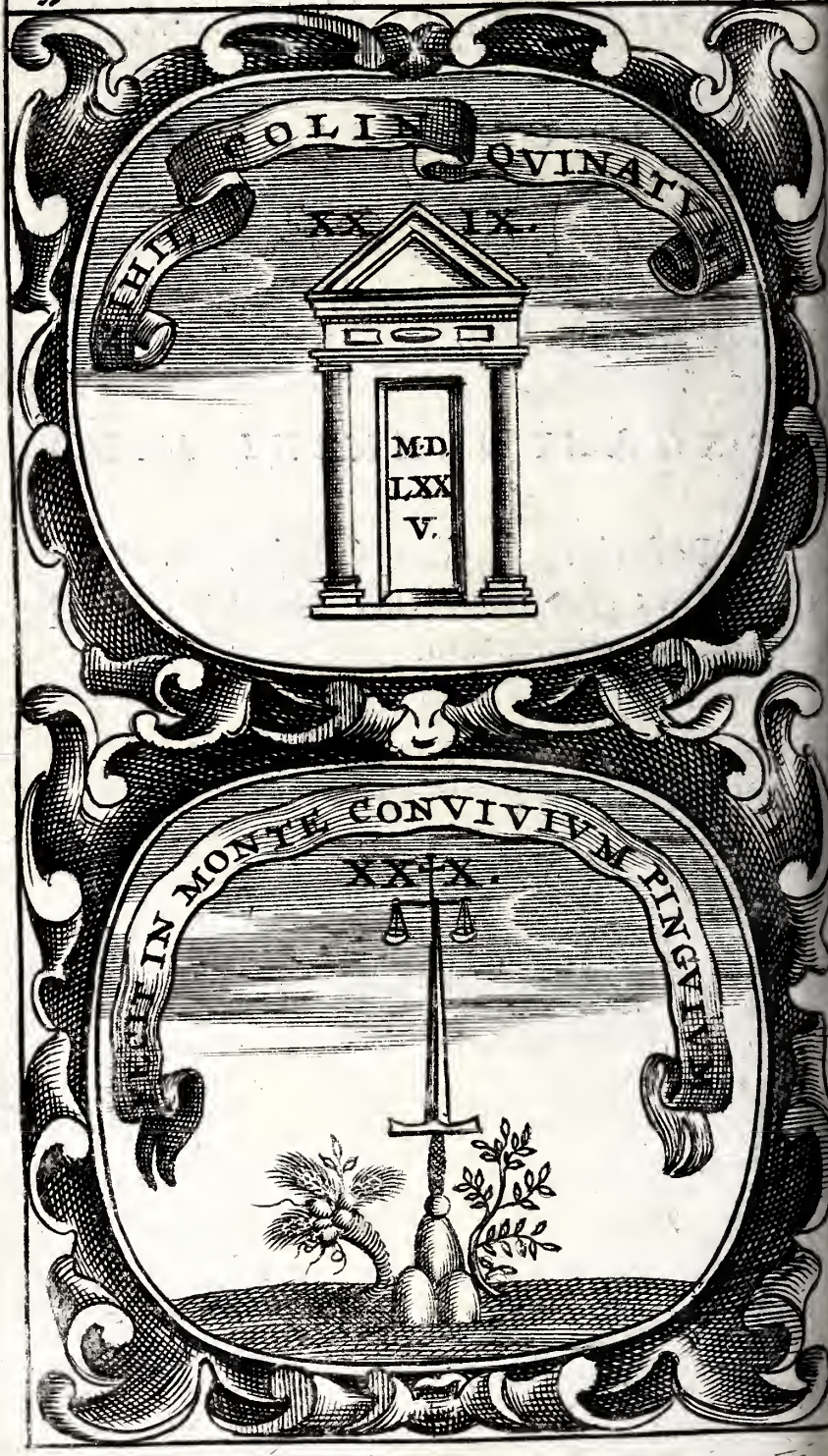

XXIX. Hierographia gemina.

NIHIL COINQUINATUM.

Gregorius XIII. Portam, quam ſanctam vocant, recluſit, & cluſit. Quo anno patet. Symbolum vero, optantis eſt, ſanctum limen ſubire, ſanctos & inſontes.

XXX. Hierographia ſimplex.

FECIT IN MONTE CONVIVIUM PINGUIUM.

Xyſtus V. vindex ſcelerum, & aſſertor juſtitiæ, in monte tertio (de monte vocabatur) ut eminentiori & magis conſpicuo, gladium in acumen, quod Crux tenet fixus enim Cruci Chriſtus, eſt norma Patris: per libram, æqua bilance, id eſt, æqualem juſti canonem, diſtrinxit, non in hac tabula ſolum; ſed magis in Republica. Ex alterò monte, Cornucopiæ: ex altero ramum oleæ producens. Quod juſtam gubernationem perſonarum, pax pacem rerum copia, & ubertas conſequatur. Quam temporis ſui felicitatem, ſymbolo, ut legere eſt, expreſſit.

Roma-

Roma. Pont.

Xystus V. alias frat. Felix Pyretus de monte alto Marchian. Po. M.
Pius VI. Romanus, antea Io: Bap: Castaneus, Pontifex Max.

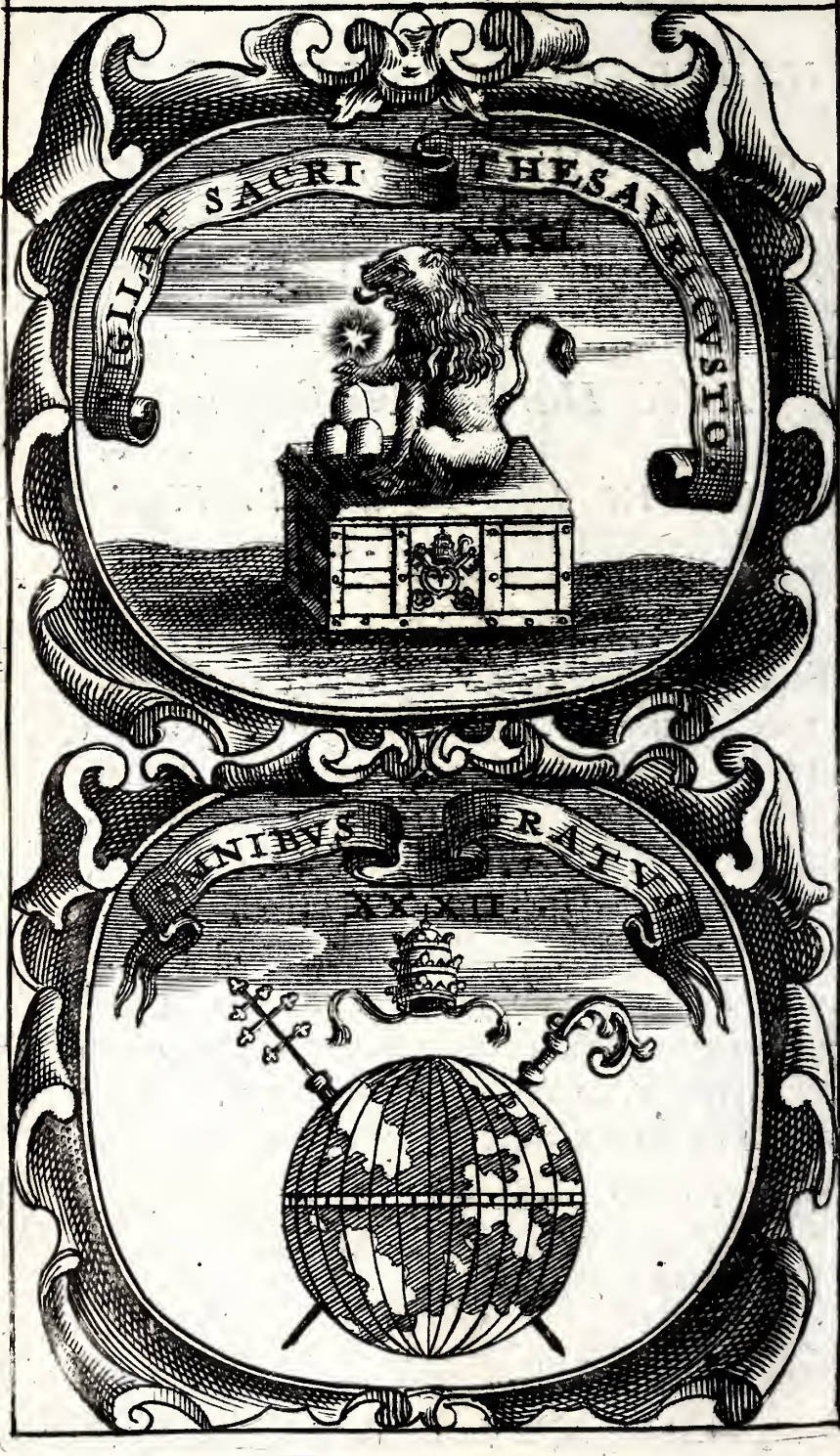

XXXI. *Hierographia simplex.*

VIGILAT SACRI THESAURI CUSTOS.

Ærario insidens Leo, cum Stella, supra collem inter duos assurgentem, Pontificis curam de Republica, cujus nervus est, censore olim non solo Demosthene, res numaria, in plano, licet sublimem locat.

XXXII. *Hierographia simplex.*

OMNIBUS GRATUS.

Globus terrestris, si terrigenis omnibus, gratus est, nec affirmare ausim: multi enim queruntur, nec negare: nemo enim cœlestem quærit. Confugiunt nonnulli ad mortem, veluti ad portum, non mundi odio, sed fortunæ suæ. Plures cœlum cantillant; sed quod excedere cogantur terra. Quod unus vir, probari se omnibus existimet; extremæ dementiæ est. Nam qui fuit, delitiæ orbis terrarum falso; is fuit, lacrymæ Judæorum verè.

Roma. Pont.

Gregorius XIII. Mediolanensis prius Nicolaus Sfondratus Po. M.
Innocentius IX. Bononiensis, olim Antonius Facchinet. Pon. Max.

XXXIII. Hierographia simplex.

JUPITER PLUE MEL.

Hîc optat, Manna perplui Robur gentilicium. Imò Hesiodus non gentilicium Insigne, at satam aut natam fortè quercum, si rectè vidit Theophrastus, manare sub lucano illo liquore vult. Nam Matthiolo felicius concrescere videtur in fici, fraxini, Orneglossi frondibus. Certè si in Amygdalæ, Persicæ Quercus folia deciderit, mellis more defluit. Nec suam modò familiam, quam ex robore æquum est agnoscere; sed Italiam totam: quam non solum fœcundæ, verum etiam jucundæ arbores cohonestant. Nonno enim Poetæ, Manna nostrum est μελλίῤῥιτον ἄερτον & liquor ille dulcior aut salubrior melle, coalescit grumosus, cùm in frondibus arborum variarum, tùm in herbis & lapidibus, ipsoque solo. In tanta benignitate Naturæ; bene præter Italiam, Ecclesiam, quæ Italiæ finibus non continetur, sed vix terminis terrarum orbis, complexus est votis. Quod piis, probo. Quod à Jove, nescio, an omnibus probarim. Nam licet Jupiter sit juvans pater; religio olim fuit, figura Jovis exhibere Deum. Jam melle Jupiter pluit, Rusticorum fuit, Galeno teste, non Principum de Manna Italiæ, proverbium. Hoc addo, ne quis nesciat

ex Oriente advehi, idem re, nominibus di
ſtinctum. Hoc Manna, illud Teteniabi
Arabes vocitant. Quod autem ego vota My
ſtæ latius interpretor, mentem ipſius, no
meam rimor. Eſt enim Pontif. Max. pro Re
non privata, ſed publica Deo vota nuncu
pare.

XXXIV. Hierographia ſimplex.

IN FLUCTIBUS EMERGENS

Petri Lembus, jam olim Eccleſiam refert
quæ, licet, jactetur ærumnis; ut procellis ille
Gubernatore Chriſto, ſemper liberatur & vin
dicatur ab injuriis.

Roma

Roma. Pont. H. XXXV. G.

Clemens VIII. Florentinus, alias Hippolitus Aldobrandinus Pontifex Maxim.

XXXV. Hierographia duplex.

NIHIL ILLE RELIQUIT.

1. Prior tibi Enſem & Pedum, forma decuſſi, Harmonicè conjungit; quod Ser. Tullii Regis eſt: qui Numam & Romulum ſimul æmulatus eſt, ne, ut ſub illo, diſſolverentur: aut, ut ſub hoc, efferarentur animi civium. Nihil igitur omittit, qui Servium in regno imitatur, ſed rectam civitatis gubernandæ normam tenet.

DURABIT IN ÆTERNUM.

2. Poſterior, prioris confirmatio eſt. Nam ut ſcopulum, nequidquam verberant marini fluctus; ita ſuis librata ponderibus ſtat, & ſemper ſtabit juſta rerum gubernatio: hoſtibus formidini, civibus quieti, ſociis præſidio.

Roma-

Rom. Impe.

Rudolphus I. Rom: Imp: Rex Ger: Landgra: Alaſt: Com: Habspur.

Adolphus Rom: Imp: Germ: Rex Comes Naſſauiens: etc.

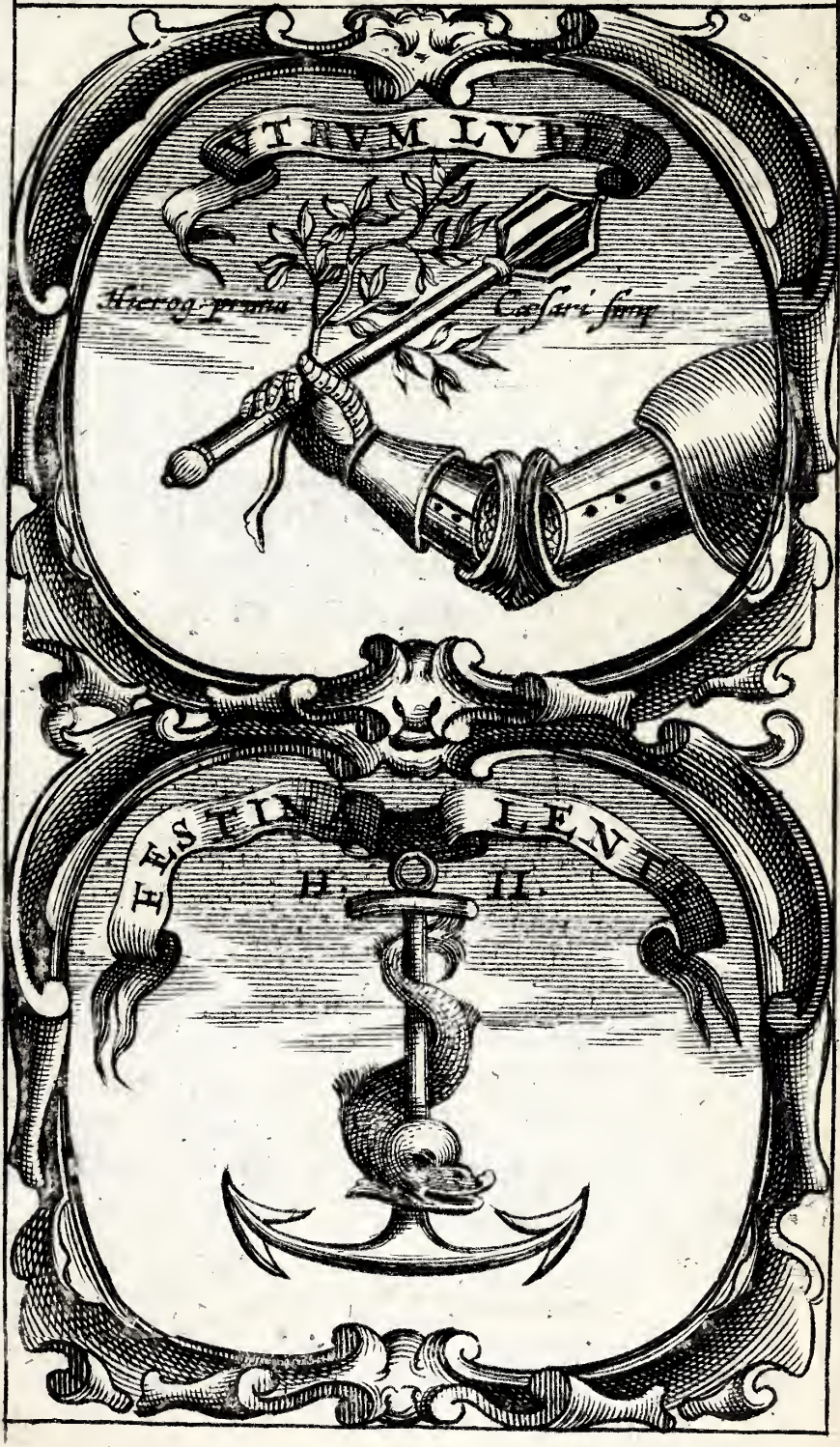

I. HIEROGRAPHIA SIMPLEX UTI SEQUENTES CÆSARUM.

UTRUM LUBET.

QUemadmodum Pœnis, Romani populi legatus, eodem sinu pacem & bellum offert; ita Imperator Romanorum Rodolphus I. Cæsar, eadem manu hostibus & dubiæ fidei sociis, ut animadvertis ex sparo & ramo olivæ.

II. *Hierographia simplex.*

FESTINA LENTE.

Adolphus ab Augusto sumpsit: Augustus ab Euripide, verba duo natura inter se opposita, & arte decenter coalita. Hæc loquuntur, tantùm vocem non edunt anchora, quàm moliri operosum est: & Delphin, quo nihil expeditius. Præcipitare negotium, est id perdere. Si aliis in rebus mutare consilium & rationes licet, in bello, pœnitentiæ non est, locus, ut hoc non ad voluptatem pictum, sed ad necessitatem præceptum intelligas. *Roma-*

Rom. Impe.

Albertus I. Rom: Imp: Ger: Rex Austriæ Dux primᵘˢ Com: Habs.
Henricus VII. Rom: Imp: Germ: Rex Luceburgensis Comes.

III. Hierographia simplex.

TOLLE MORAS.

Hæc cunctationi oppositа est: telum enim volatile Albertus I. manu tollit, tantùm non vibrat: & increpans in negotio prægnanti, tarditatem. Tolle moras, inquit, ex Lucano fortè rectè, Imò Regiè. Nam Alexander Magnus, interrogatus, quid tantas res ea ætate gessisset? Nihil differens, ait: Cæsar nil minor, celeritate sæpiùs, quàm vi vicit. Ejusmodi Principes, cum habemus, non est quod alios de Republ. gerenda consulamus. Erudiunt enim ipsi nos. Tantùm abest, ut alienis, vel rudimentis, vel præceptis indigeant. Hîc certè Imperator, duobus verbis summam belli gerundi complexus est. Tanti est cùm in omnibus rebus tùm bellicis præcipue non feriari.

IV. Hierographia simplex.

FIDE ET CONSILIO.

Fide parentium, puta: consilio autem imperantis, Resp. firmatur. Atque hæc quidem caduceo coronato vult Hierographus. Nam Mercurius virga inter angues fortè dimicantes

inserta,

inſerta, pugnam diremit : qui parte media, ſui voluminis, nodo, quem Herculeum dicunt, inter ſe vinciuntur : & ab hoc reflexi, dùm in oſcula coëunt, circulum deſcribunt. Sic ſcilicet judicio Magiſtratus, controverſiæ inter cives dirimuntur : & ejuſdem conſilio bella cum hoſtibus finiuntur. Manus verò inter ſe devinctæ, non tantùm volunt fortaſſe fidem civium; ſed mutuam benevolentiam civium & magiſtratus: jurat in leges, & injuratus legibus Divinis tenetur : naturalibus obſtringitur.

Rom. Impe.
Ludovicus Rom: Impe: Rex Germ: Vtriusq3
Bauariæ. Dux. H. V. Gemma.

V. Hierographia simplex.

DIVISUM IUNGAM.

1. Aquila est orbi hiulco insidens ita ; ut unguibus hiatum cohibeat. Cum Hieroglypto concordat Symbolum ex eo natum: quod sibi de competitore victoriam promitteret.

DEO ET CAESARI.

2. Et hîc Aquila Solem contrà tuens, audaciam ejusdem, contra rivalem, cujus familia Sole clarior, declarat. Symbolum simile, quo jam se non tantùm adversario opponit ; sed cum Deo parûm modestè ponit. Est quidem Aquila Jovi sacra ut ad fabulas rem revolvamus: & à Mario, ut in historia, sola legionibus est Plinio teste, consecrata. Sed absit mihi omnis cum Deo comparatio. Iniqua enim est, ne dicam, stolida & vesana.

Roma-

Rom. Impe.

Fredericus Pulcher Rom: Imp: Germ: Rex Auſ: Stirię Carint: etc Dux Com: Habs. H. VI. Gem.

VI. Hierographia gemina.

ADHVC STAT.

Hic femore tenus, Statua in basi stat: istic integra. Pugilis fortè. Utriusque idem Symbolum: haud dubiè, quod, ut fundamentum, est ædificii firmamentum; ita consilium Regis sit fundamentum regni, ut, vulgò homines, alia in Principe observent: quemadmodum domus parerga potius, quàm domum. Demosthenes profectò, cum alii alia laudarent in Philippo Rege Macedoniæ, vituperare illas laudes & regias quærere. Quæ illæ? inquies; se regere, uti opinor, & Rempublicam gerere.

Rom. Imper. H. VII simp. HVIII.
Carolus IIII Rom. Imp. Ger. Boh. Rex Dux utriu. Sles. Lucenb.
Wenceslaus Rom. Imp. Ger. Boh. Rex Dux utriu. Slesiæ Lucenb.

VI. Hierographia ſimplex.

NVLLIVS PAVET OCCVRSVM.

Linx eſt acuto viſu, maculoſo tergore. Audaciæ ſimulacrum Sigiſmundus vult. Timidam tamen Horatius appellat. Olaus Magnus ab ignavia tuetur: cui de animali patriæ, ſcribenti debemus aſſentiri, præſertim ſi etiam cum cervis bellum gerit, ut credit Geſnerus: Cervi enim in Suecia non ſunt. Certè, quæ prævidemus, minus timemus, ut illa perſpicacia, feram omnia contemnentem faciat.

VIII. Hierographia ſimplex.

TEMPESTATI PARENDVM.

Wenceſlaus, ſi cæterâ, infra Majeſtatem Imperatoriam; hoc ſupra multos Regum & Cæſarum: quod, cui reluctari non poterat, ceſſerit fortunæ, nec in fratrem quidquam gravius ſtatuerit, quem fortuna dedit aliquando in poteſtatem. Hoc vult cùm Navi & cœlo & mari agitata: tum ſententia medius fidius gravi.

Rom. Imp. H. IX. H. X.
Sigism. Rom. Imp. Rex Germ. Hung. Boh. Dal. Crou. Scla. Bosniæ
Barbara Hermanni Com. Cilien. filia. Sigismundi Imper. uxor.

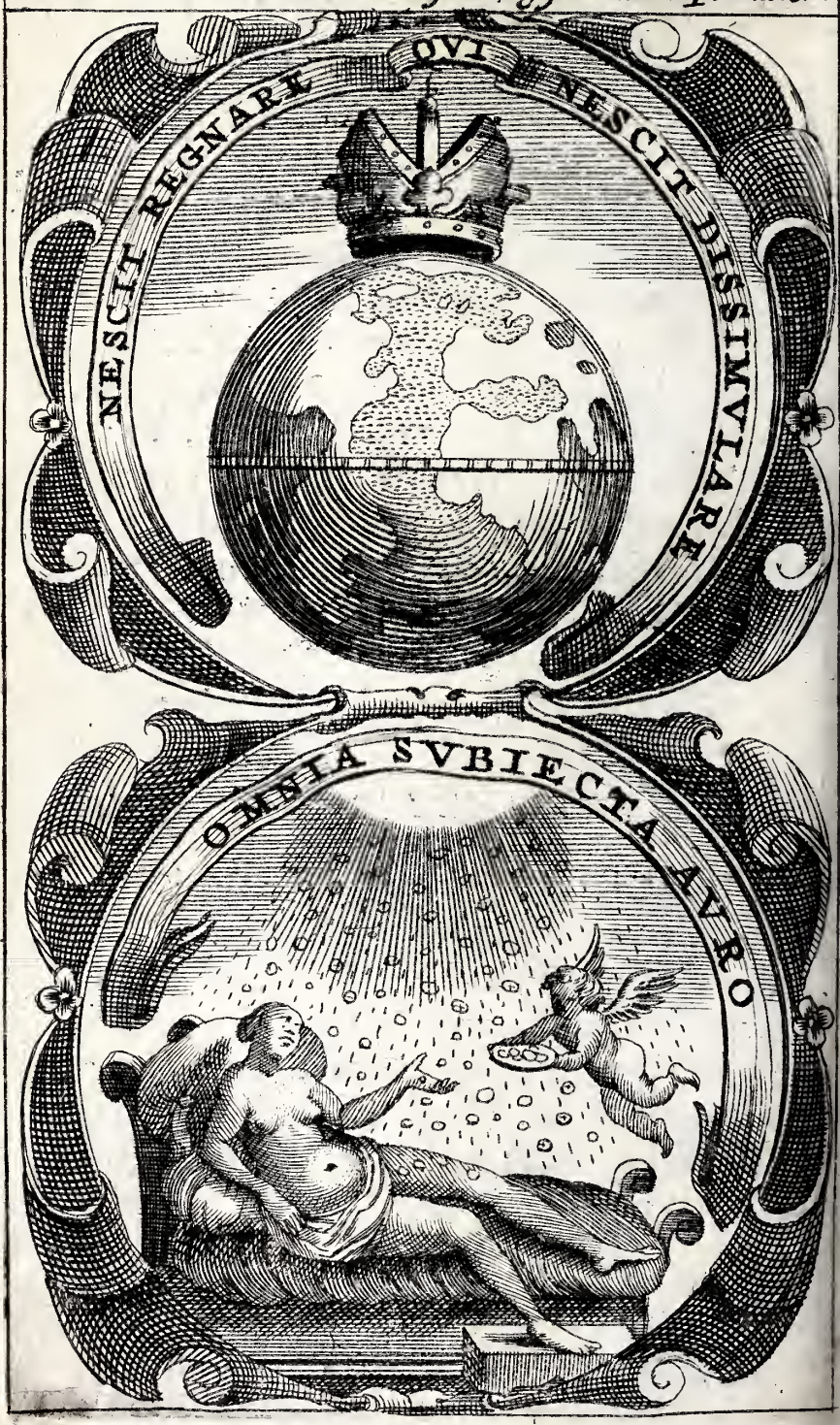

IX. *Hierographia simplex.*

NESCIT REGNARE QVI NESCIT DISSIMVLARE.

Orbem coronatum decenter vides. An gomen probes, nescio. Quemadmodum enim non eodem omnes palato sunt, cum hos acria, illos dulcia capiant; sic nec ingenio Vlysses tectus: Ajax nudus. Illi probaris facile: huic minime. Plures fortasse sunt Vlysses quàm Ajaces. Et verè simulare, citra injuriam; semper enim hæc abest, ad rem, si cujus Magistratus facit. Nam solers mater, liberos infantes prudenter decipit; quos perderet, omnia nudando. In populo autem quot sunt infantes? Non quæro ætaténe? sed vanitate?

X. *Hierographia simplex.*

OMNIA SVBJECTA AVRO.

Danaëm Jupiter aureo imbre perfudit, & compressit. Hac fabula, & non fabulosa sententia, conjunx Sigismundi Barbara, pudicitiam venalem censet, liberalior tamen pudoris sui.

Roman: Imperat: H. XI. Gem.
Albertus II. Rom: Imp: Germ: Hung: Bohe: Dalm: Cro
Scla: Bosnię etc Rex. Archi: Austr:

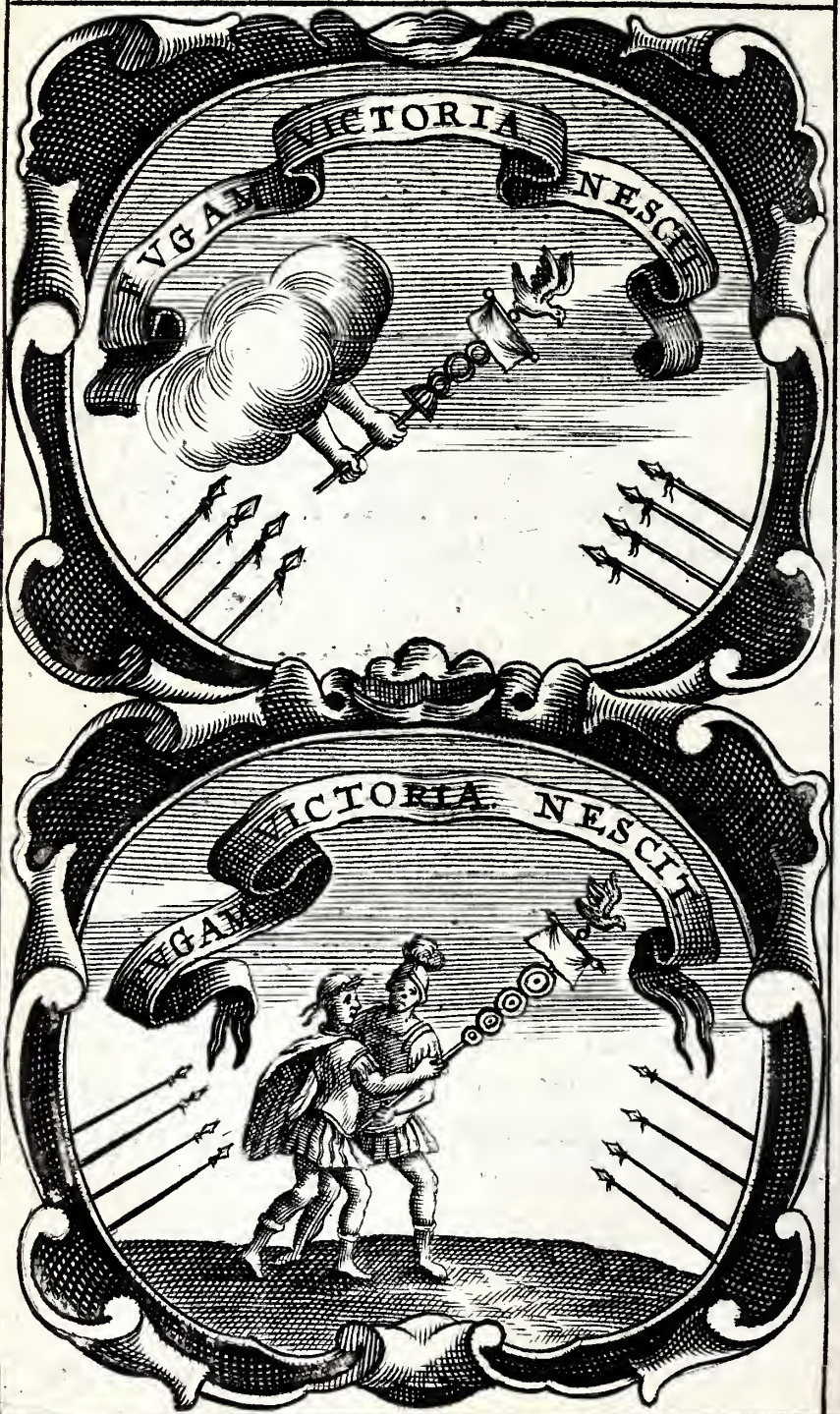

XI. Hierographia duplex.

FVGAM VICTORIA NESCIT

Imò pene eadem. Nam idem ſignum, idem Symbolum. Hoc differens, quod hîc cœlitus detur: iſtîc à ſignifero exceptum, nec ab eo ſolo geſtetur: habebat enim ſignifer laboris ſocium. Et ſunt eædem cuſpides haſtarum utrinque in utraque facie Numiſmatis. Signum, inquam, militare, quod à Perſis (nam aquam Xenophon notat in expeditione Cyri) per Aacedonas Imperii ſucceſſores, ad Romanos tranſiit. Qui autem ſocio præreptum vult; in hoſtes videtur miſſurus, quod dubiis in rebus ad concitandos militum animos, factum legimus frequenter. Atque hæc ſub oculos cadunt. Quod autem cœlitus datur; à Deo pendere victoriam Imperator oſtendit. Ita videor Hieroglypta intelligere. Quod autem victoria fugam neſciat, non ſcio, quid Albertus II. velit. Nam ipſe in apparatu belli Turcici, in agro Strigonienſi mortuus eſt: & fortuna in bello ſæpe mutat vices; ut propior victo ſit ſæpius, qui tandem vincit. Dicitur Græcis νίκη & quidem παρὰ τὸ μὴ εἴκειν à non cedendo ſed quàm ἑτεραλκέα Homerus, mutantem ſubinde vices, verius nominat: Virgilius alternam. Boni igitur ominis potiùs, quàm veri, nominis cauſſa, dictum, quod ſcriptum legis, puto.

Roma-

Rom. Imp. H. XI. Gemina.
Frideric. III. Rom. Imp. Rex Ger. Hung. Dal. Crou. Scla etc. Arc. Au.
Leonora Eduardi Regis Portug. filia Friderici III. Imp. uxor.

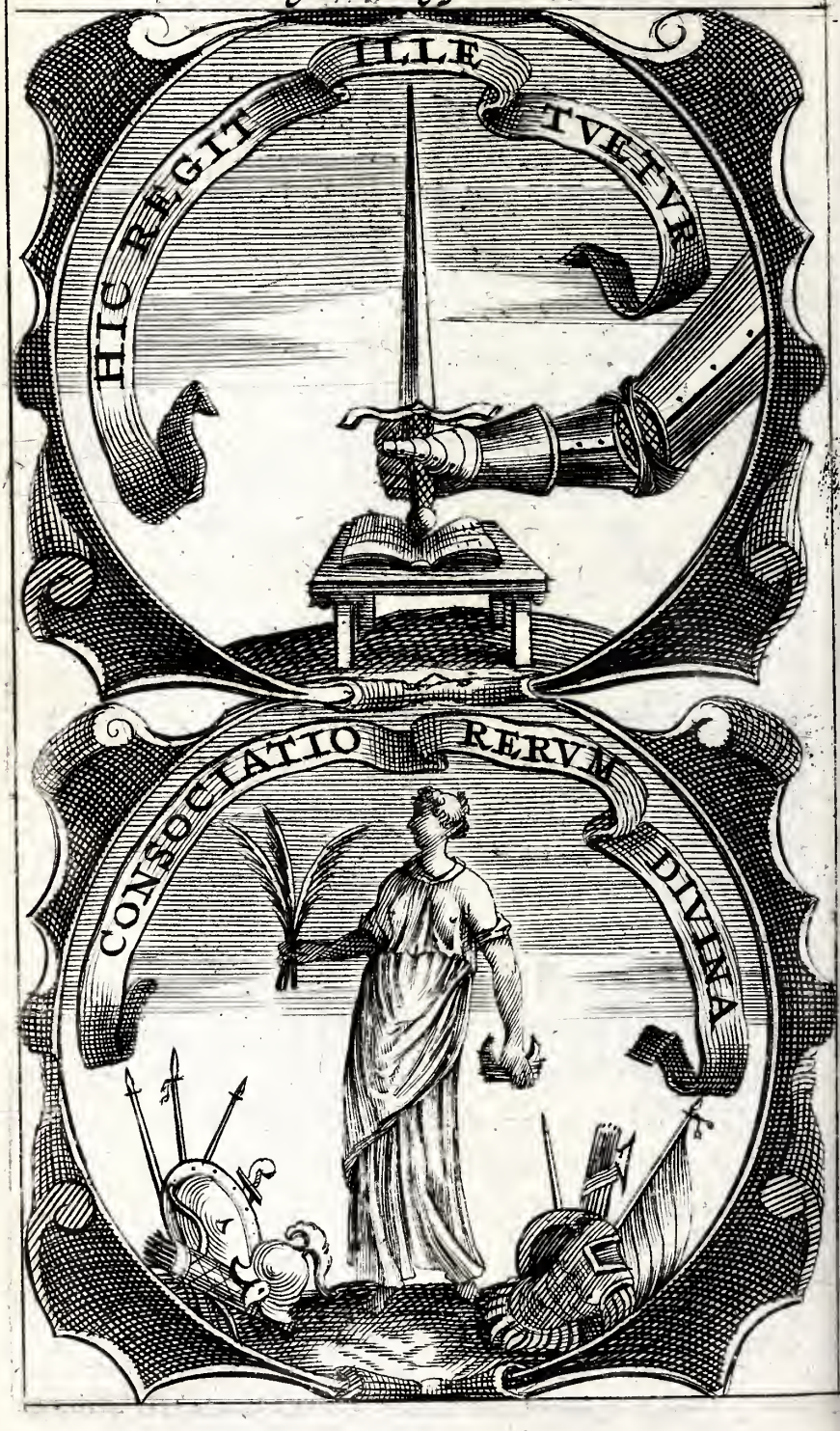

XII. Hierographia ſimplex.

HIC REGIT ILLE TVETVR.

Leges & arma in promptu habes, illæ regunt, hæc tuentur imperium. A Iuſtiniano habet Imperator Fridericus, ut ſine quibus Imperatores, non modo Imperium, ſed ne nomen quidem tueri poſſent.

XIII. Hierographia ſimplex.

CONSOCIATIO RERVM DIVINA.

Conſociatio eſt, quam compaginem vocant. Sed Imperatrix de Analogia loquitur, quæ nobis eſt proportio. Dividitur autem in Arithmeticam, Geometricam & Muſicam. Quam omnem Timæus Platonis, in mundi fabrica obſervat; Bodinus in Rep. primus, ut videri vult. Duas certe priores ſpecies notant Plato & Ariſtot. in Rep. Sed Poëtæ harmoniam Cadmo ante deſponderunt; Et illi concentum ex Arithmetica & Geometrica proportione, ſuaviorem quavis vocum harmonia cognoverunt. Eſt autem rerum proportio, in natura, ni eſſet illa; hæc non eſſet. Nunc concors iſta rerum diſcordia, Naturam ut ſtatuit, ita ſervat. Eſt in Rep. ut ſtudia pacis, quam Palma ſignificat belli, quod ſigna & arma, totis finib. inter ſe disjuncta, vel cœco declarant. Hæc enim coronam quam læva tenet, retinent: ut domi pacem præſtant; ita foris victoriam pariunt.

Roma-

Rom. Imp. H. XIIII. H. XV.

Maximilianus I. Rom. Imp. semp. Aug. Pluriumq; Europe Prouinciar. Rex et Princeps Potentissi⁹ Archid. Aus Dux Burg

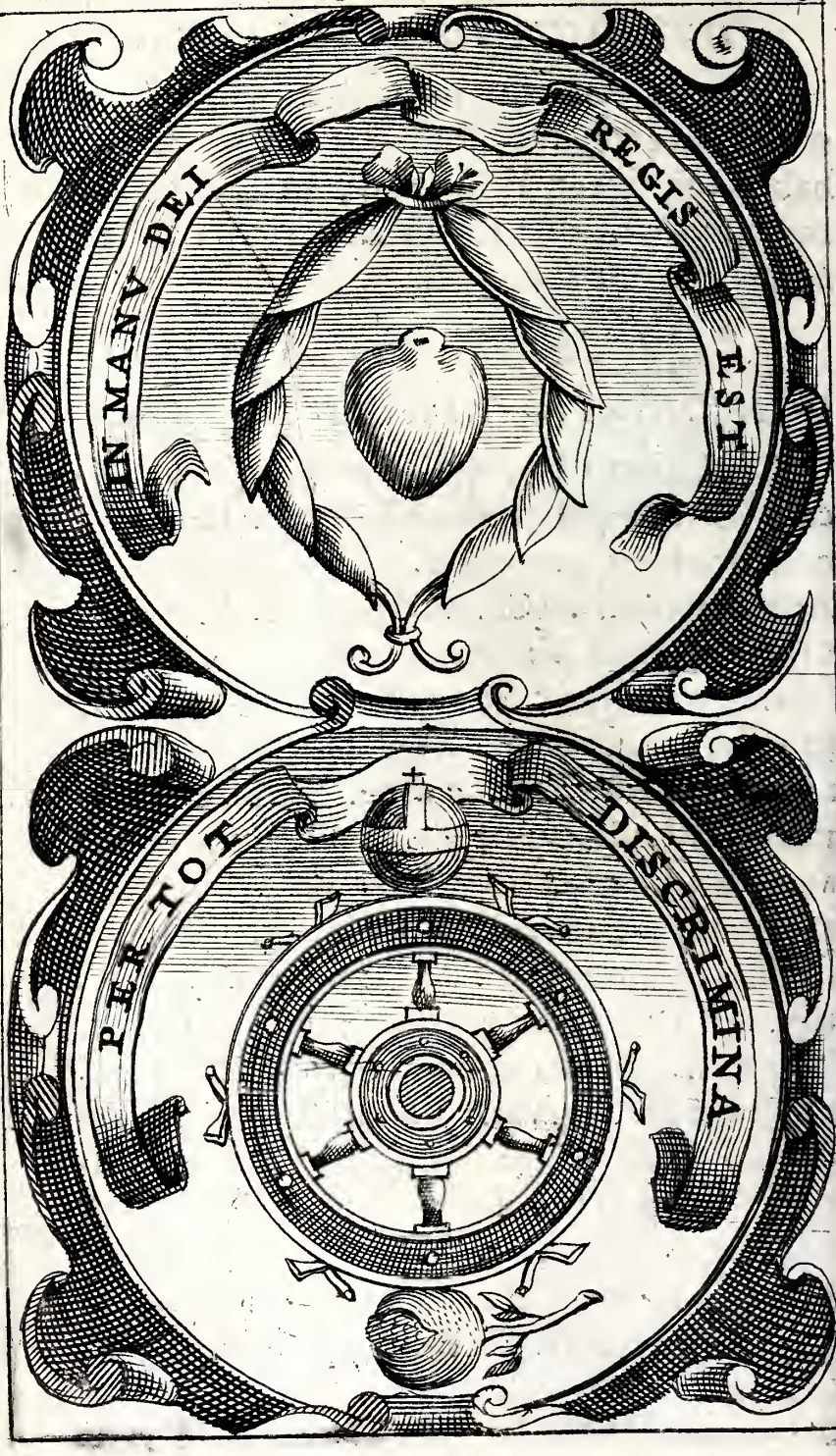

XIV. Hierographia ſimplex.

IN MANU DEI REGIS EST.

Cor quidem cujuſvis eſt, ſed Regis dicitur à Sapiente eſſe in manu Dei. Nos enim legibus ſubjacemus: ille ſuperior legibus, Deo. Hîc cor, quacunque tandem corona cinctum, Regium eſt. Velim eſſe ex Anagyri, cujus folia adhuc virentia ſedant tumores, ſi credimus Galeno. Laudabilis enim eſt in ſumma poteſtate, ſumma moderatio.

XV. Hierographia ſimplex.

PER TOT DISCRIMINA.

Sex radiis Myſtæ rotam vitæ humanæ fulciunt: propter totidem vices. Quam aſpidem acumine gemino per internodia dirimunt; hujus vitam laborioſam volunt. Volvitur autem hæc rota ſub mundo, qui mundi Principem notat, cujus vox quoque exauditur: per tot diſcrimina rerum. Quot verò? Quot acini ſunt Punici mali. Sed &, ut hoc duri corticis eſt & inſuavis; ita acini grati: nuclei medici. Ad rem accommodatè. Nam dulciſſima eſt, rectè factorum recordatio.

Rom. Imper. H. XVI. G.
Maria Ducis Carol. Burg. fil. uxor. Maxim. I. Imp.
Blanca Maria Galeaty. D. Mediol. fil. Maximi I. Imp.

XVI. Hierographia duplex.

IVDICE FVLVA IOVIS
PHÆBO HINC NIHIL
EJICITALES.

Primò, Imperator Maximilianus I. priorem uxorem duxit, Mariam Caroli audacis, ultimi Burgundiæ Ducis filiam, ex qua ſuſtulit generoſam ſobolem utriuſque ſexus. Hoc ſignificare vult aquila. Ac quod hæc pullos ſuos, qui ſolem contrà tueri nequeunt, nido ut degeneres expellat; prolem ſuam omnem generoſam, ut erat, aſſerit. Hinc illud Symbolum. Sed & in eo vincit Aquilam: quod hæc tantùm tria ova pariat: & tædio alendi, excluſum ex pullis, unum exturbet. Quippe eo ipſis tempore cibum negavit natura, ut ſcribit Plinius de quadam Aquilarum ſpecie: ne internecione, reliqua animantia, delerent.

ME PROLE ET SCEPTRIS IVNO
SECVNDA BEAT.

2. Poſteriorem duxit Blancam, Ducis Inſubriæ filiam, majori ſpe, quam re. Licet Junonem Poeta appellet, quod, neſcio, cui Jovi, apud Paganos, non licuit impunè. Hîc Junonia eſt avis; ut iſtîc Iovis in Palma, non illa fru-

la frugifera, si tamen altera non est laurus. Species referre arboris non est operæ pretium: & sine opera nostra, pretium est apud Plinium, ac, nescio, an apud Theophrastum quoque. Hoc scio Aquilam in rupibus nidificare, & arboribus. In Palma laurove collocare licuit Imperatori: debuit sculptor in fœcunda. Multò minus Buxo, quod semper vernet, Belgæ Palmam nuncupant.

Roma-

Rom. Imp. H. GXVII.

Carolus V. Rom. Imp. ac Rex Germ. Hisp. utriu Sicili. Hieru. Hung. Dalm Cro. Sclauo. Sard. et Indi. act. fur. mar Oc.

XVII. Hierographia duplex.

HISPANIARUM ET INDIARUM.

PLUS ULTRA.

Columnæ utrinque ſunt binæ. Inter poſteriores Aquila alis utramque contingens, Coronatæ utrobique. Herculis appellant, ſive montes Calpen & Abylon: ſive æreas vere columnas, quod ulteriora, omnia eſſe mare, creditum ſit vulgo. Nam Platonis in Timæo, alia longe ſententia eſt: & ultra eſſe, ſi non continentem, inſulas, Sertorius apud Plutarchum oſtendit. Columbas avo materno Caroli V. Imp. orbem novum aperuit. Carolus plura detexit, atque occupavit. Unde Symbolum, ex Pindaro ſumptum: Plus ultra, utriuſque Hieroglypti idem. Nam & in Hieroglyptis hoc tantùm diſcriminis eſt: quod uno utitur, ut Rex: altero, ut Imperator.

Roma-

Roman. Imperat. H. G. XVIII.
Carolus V. Rom. Imp. Germaniæ Hispaniarum
Indiarum Rex etc.

XLIX. Hierographia gemina.

NONDUM IN AUGE.

1. Zodiacus est, & in Circulo suo Sol, sed nondum in auge: sic enim Alfonsus Apogæum vocat, Græcè tamen: fulgorem quippe significat usu populari: in arte vero maximum recessum Solis à terra, qui est circa quartum fere gradum Cancri. Quid vult Imperator tàm erudito Symbolo & Hieroglypto? Plura sperare, ex quo nondum omnia detexerat: & magna licet, animi sui magnitudine duceret inferiora.

IN SPEM PRISCI HONORIS. TYBERIS.

2. Spes prisci honoris, & restituendi Imperii suscitata est, ex capta Urbe, quam Tyberis secat. Hic enim ille est, qui inter populeas frondes, tam largo utre, rivum profundit. oblata fortassis ab aliquo assentatorum majori animo contempsit Imperium urbis: quàm sui urbem ceperunt.

Roma-

Roman: Imperat: H. XIX. Gem.
Carolus V. Rom: Imp: ac Rex Germaniae
Hispaniae et Indiarum. etc.

XIX. Hierographia gemina.

GECTOIRS DU BURREAU DES FINAN. DE LEM.

Primò Carolinorum dixi, non Caroli Numiſma prius. Et hoc æræriorum Bruxellenſium eſt, ut ex inſcriptione conſtat. Calculus ex Pixide ratiocinariorum. Eſt autem in hac facie aquila, pede altero Baſiliſcum calcans: altero anguem tenens. Aquila Imperatorem ſignat: Baſiliſcus & anguis, Imperatoris hoſtes bello jam ſubactos: ut quos in manu, in poteſtate habeat.

FUNDATORI QUIETIS.

2. Laurea cum ipſis baccis corona, victoriæ utilis index eſt: vincta perpetuitatem & pacem ſecutam indicat. Pacato igitur hoſtico, jure oblata eſt Carolo.

Roma-

Romani Imperatores

Carolus V. Rom. Imp: Rex Ger: Hispa: Indiarum: etc.

Isabella Emanuelis Regis Portuga: filia Caroli V. Imp: uxor.

XX. *Hierographia simplex.*

MANUS DOMINI PROTEGAT ME.

Imperator Carolus, elocans filiam Mariam, Maximiliano Imperatori, locavit sub manu Dei. Hinc illa manus: & duo M. M. (initiales litteræ Sponsi & Sponsæ) fidi amoris ergo, inter se conjunctæ.

XXI. *Hierographia simplex.*

HAS HABET ET SUPERAT.

Charites sunt, quarum aversa rosas utraque manu tenet, pro flore ætatis: dextra Myrtum propter venustatem: læva glandem, fœcunditatis ergo, aut moderationis in tanta fortuna. Urna perpetuò fluens, stirpem generis promittit: Corona regnum. Genii sociare se Deabus gestiunt, quod augustiora sunt, quam humana, quæ Principibus bona obtingunt. Quod non tantum amore, sed judicio, in sua conjuge Imperator amplexus, ante Charites ponit. Nec divinatio sagacissimum Principem fefellit. Nepos enim rerum potitur: & filius hæreditariò matris regno crevit.

Roma-

Roman: Imperat: H. XXII. Gem.
Ferdinandus Rom: Imp: Rex. Germaniæ Hung: Bohem:
Dalmat: Croat: Sclauo: Infans Hisp.

XXII. Hierographia simplex.

AQVILA ELECTA IVSTA OMNIA VINCIT.

1. Biceps Aquila imaginem Crucifixi gestans Ferdinandum Imperatorem proponit, omnia sua cum Imperio, committentem Deo.

IN SPEM PRISCI HONORIS.

DANUBIUS.

2. Danubius ex Germania per mediam Hungariam meanS, variis ostiis se in Pontum Euxinum exonerat. Eo signatus est Numus, quo tempore res Imperatoris erant in Hungaria secundæ, recepta ex pacto Transylvania.

Rom. Impe
Ferdinandus Rom Imp ac Rex Germ : Hung: Bo:
Dalma: Croua: Slauo: Infans Hispaniæ Arch: Anſ: H. XXIII. G.

XXIII. Hierographia gemina.

CHRISTO DUCE.

Utraque habet Sphæram, cum insignibus gentiliciis Prior super positam: posterior infra Aquilam, ut hic sit basis, istic Fastigium. Utraque ductas a centro lineas ad circumferentiam. Aut me omnia fallunt; aut bonus imperator undique spirat Deum: & sperat cœlum. Atque ei hoc fuisse propositum Symbolum clamat: Christo duce.

Rom. Impe

Anna Regina Hungariæ et Bohem: Ferd: Imp: vxor: Wla. Reg. filia.

Maximil. II. Rom. Imp. Rex. Germa. Hunga. Bohem. Dalm. et.

XXIV. Hierographia simplex.

SIC IN PERPETUUM.

Connexæ dexteræ, altera est Imperatoris Ferdinandi: altera Annæ Reginæ Hungariæ, Filiæ Vladislai. Omen connubii, quod perpetuum, & stabile, expedit Symbolum. Rosa, cum venustate, suavitatem prætendit.

XXV. Hierographia simplex.

DOMINUS PROVIDEBIT.

M, cum Cæsareo diademate, est Imperator Maximilianus II. Mundus verò, quidquid in mundo est. Sceptrum autem jus: Ensis arma, quibus jus vindicandum est. Quod quia difficile, Domino orbis, rem permittit.

Roma-

Rom. Impera. H. XXVI. Gem.

Maximilianus II. Rom: Imp: Rex Germ: Hung: Bohe. Dal. Croat. Sclauo. et Electus Poloniæ. Archidux Austriæ.

XXVI. Hierographia ſimplex.

EN KAIPΩ EKATEPON.

1. Prioris Symbolum eſt Græcum : I tempore utrumque, id eſt, nunc placabili tate, nunc ſeveritate opus eſt, ad retinen dam Imperii Majeſtatem, quemadmodun Aquila biceps, ſi loqui poſſet, ſimul loque retur. Sed vocalis eſt palma, Præmii ſimula lacrum : & fulmen, irati Jovis argumentum

COMMINUAM VEL EXTRINGUAM.

2. Poſterioris Latinum, comminuam, ve extinguam, puta ſemi plenam Turcarum Lunulam. Hoc enim Aquila, id eſt, Impe rator à Chriſto optat, cujus Cruce inſigni vit faſtigium Coronæ.

Roma-

Roman. Imperat. H. XXVII. Gem.
Maximilianus II. Rom. Imp. Rex Germ. Hung. Bohem. Dal. Croatiæ Sclauoniæ, electus Poloniæ etc.

XXVII. Hierographia duplex.

SIC ALIENA.

Primò. Sic aliena, qui invadit, quod huic, sub Equite, strato eveniat. Non vana imprecatio Imperatoris Maximiliani Regis Poloniæ designati. Nam Stephanus non fuit longævus, & agnati, suos quisque patitur Manes.

A DOMINO REGNUM VENIT IMPERIIQUE POTESTAS.

2. Victrix corona per Mundum per Diadema transiens Domino & Architecto Mundi, Regnum & Imperium refert acceptum: aut verò dignus ea corona Maximilianus, cujus Litera capitalis, medium obtinet. Nam ex Mundo, imperii insigni, arcus exit: cujus cornua ad peripheriam Numismatis, quæ hîc extima cœli superficies est, tendunt: quod non alius sit potestatis regiæ tutor: quàm dator Deus.

Roma-

Roman. Imperat. H. XXVIII. G.
Maximilianus II. Rom. Imp. Rex Germ. Hung. Bohem.
Dalm. Croa. Sclau. electus Poloniæ.

XXIIX. Hierographia ſimplex.

DOMINUS PROVIDEBIT.

1. Simplex utriuſque & idem Symbolum, nec non pium. Nam de ſua diffidit prudentia: & providentiæ fidit divinæ. Igitur Aquila, nunc inſidens Mundo cancellato, (quod judicium eſt difficultatis regnandi) mordicus Anguem tenens, nihil aliud vult, quàm Imperatorem omnia & præterita, & præſentia & futura, Deo permittere. Hæc ſcilicet anguis licet hîc non in ſpiram actus, notat.

DOMINUS PROVIDEBIT.

2. Aquila inſidens globo terreſtri, ætate ut apparet, gravis, exhibet Imperatorem, mole rerum gravem, nec levem ætate, in Deo, conditore hujus Machinæ, totum acquieſcere. Tenia autem circumfuſa ſine notis, notat Imperatoris, & non cuivis nota conſilia.

Roman. Imperat. H. XXIX. G.

Maximilianus II. Rom. Imp. Rex Germ. Hung. Boh. Dalm. Croa. Sclau. electus Polon.

XXIX. Hierographia gemina.

AUGUSTI OPTIMI PRINCIPIS ANIMÆ ÆTERNÆ.

1. Cœnotaphium est hæc Pyramis: nihil enim simile est Pragæ in monumento. Ad imitationem veterum Ægypti Regum: quos etiam æmulata est Roma, in tumulando Cæsare. Luna in fastigio deficiens, mortem designat, id est, animæ migrationem è corpore. Nam in scapo, Æternitas animæ impressa, dicam, an expressa est, piè à Christianis. Et Cyrus hanc viam ingressurus graviter apud Xenophontem, de immortalitate animæ disserit.

NIHIL HUMANA MOROR DUM SUPER ASTRA FEROR.

2. Romani Principes suos referebant in numerum Deorum. Pyra cremabatur corpus, in culmine Aquila erat retinaculis dextrè vincta. His adustis Aquila, altum cita tenebat, ut pluribus Herodianus. Et hæc credebatur, animam Principis, in cœlum vehere. Explosa superstitio est. Hîc tamen Aquila, pro Imperatore, verba facit, ut quivis ex Symbolo intelligit. Nam insignia Imperii, & signa belli, humi posita, apertè clamant, depositam esse rerum humanarum curam, quæ nihil ad divinas.

Roma-

Roman. Imperat. H. XXXI. G.
Maria Caroli V. Imp. filia Maximiliani
Imperatoris uxor.

XXX. Hierographia gemina.

SOLA SPES MEA.

Primò. Quæ ſiniſtra eſt, ad dexteram converto. Nam M. id eſt, Mariæ, (quod prima littera nominis ſit) ſola ſpes erat M. id eſt, Maximilianus: in marito enim fida conjunx acquieſcit.

SOLA SPES MEA.

2. Poſterior ergò re, quæ prior eſt ordine. Sed nec à proximo Numiſmate aliena eſt; vides enim inter frondes, frutices, pyra, id eſt Pyramides; abſlato enim in acutum, quo pacto flamma deſinunt. Vides, inquam in corolla, quæ cingit meditationes Imperatricis, & hanotat ſobolem felicem: cujus, propter ætatem tota ſpes erat, in frondibus, id eſt, in ſpe. Interiora ſunt anguſtiora. Tres Coronæ in medio poſitæ, media Imperatoria: dextera, Caſtiliæ: læva Arragoniæ deſignant abjectum omnem faſtum. Subjecta corona ſpinea: quæ quinque vulnerum Chriſti capitalium ſtigmata, diſtingunt, reliquam vitam in ærumnis quæ tamen ad melioris vitæ ſpem erigunt poſitam indicant. Atque illa ſuperne fulget ſpes ex Iride emicat. Corona clarum bravium

bravium, & certaminis præmium est. Quod etiam Poëtæ voluerunt, Hesiodus & Horatius. Ariadnæ Bacchus dedit: & ea mortua, ut virtutis memoria non moritur, retulit in cœlum. Sydus est, supra humerum Arctophilacis. Oritur cum Scorpione, Nonis Octobr. occidit, exoriente Cancro & Luna. Habet stellas novem ordine, & in orbe. Si pictor subtraxit, ignoscendum est: si Mysta, cognoscendum est, octo species beatitatis designari. Sed & sunt, qui octo tantùm stellas numerent.

Roman. Imperat. H. XXX. G.
Maximilianus Rom. Imp. Rex Germ. Hung. Dalm. Croat. Sclau. et electus Polon. etc.

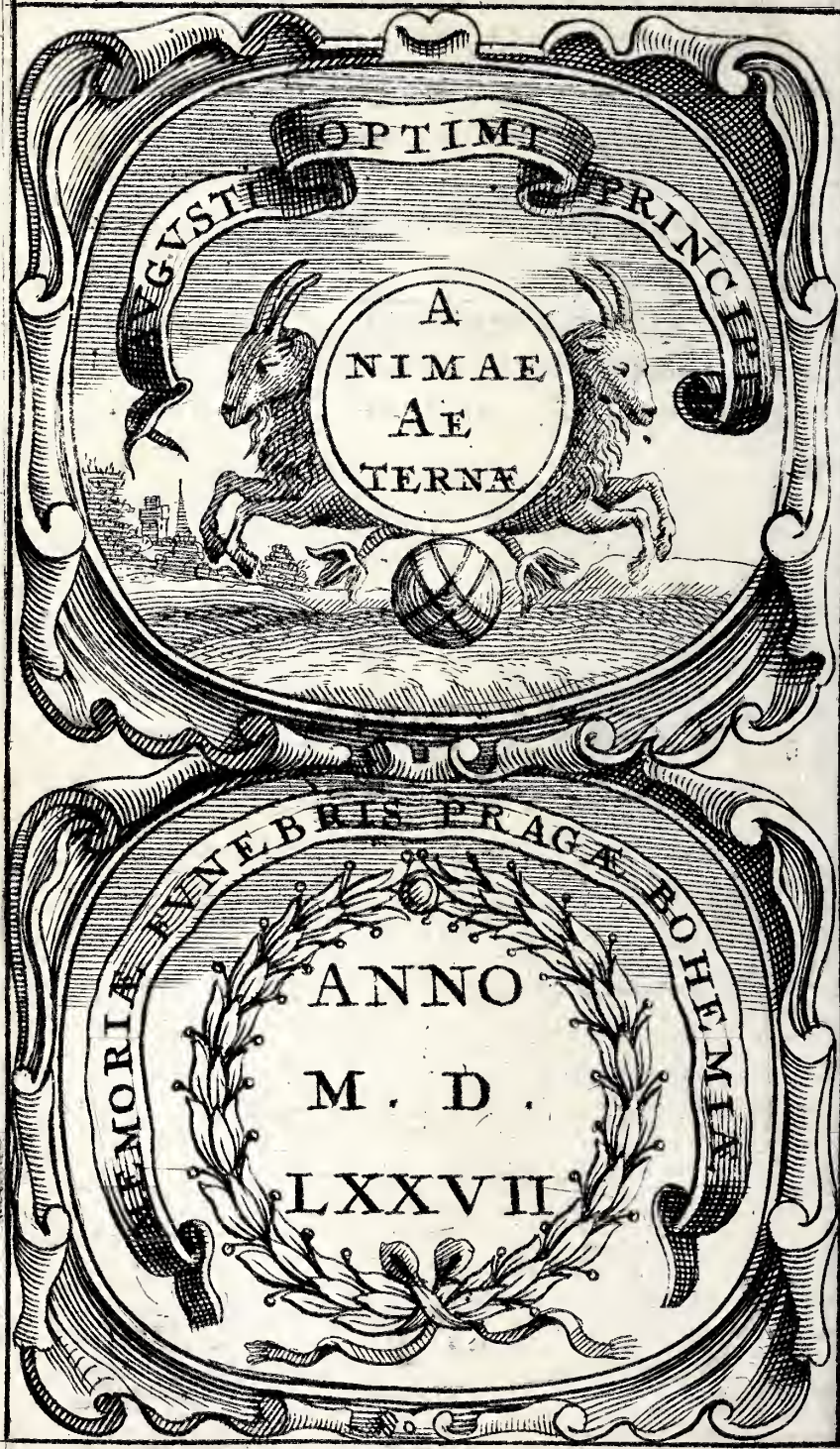

XXXI, Ad ſuperius Numiſma te mecum converte, duplex eſt.

AUGUSTI OPTIMI PRICIPI. ANIMÆ ÆTERNÆ.

Semper ſecutus ſum ordinem. Hîc non excedo, ſed in ordinem cedo, finem vitæ, & infinitam vitam Imperatoris Maximiliani II. Cæſaris.

1. Duo Hirci nitentes in contraria ſignificant, ille immortalitatem animæ: hic mortalitatem corporis: Myſtica interpretatione recepta antè.

MEMORIÆ FUNEBRIS PRAGÆ BOHEMIÆ.

2. Symbolum prius non expoſui; poſitum enim eſt in luce. In hoc nihil obſcuri. Et ſi quid eſſet obſcurum; id manifeſtum fit, ex Anno & Conſule, id eſt, inſcriptione interioris circuli: ſcribitur enim, quo anno ex hac miſera & momentanea, in illam felicem beatamque migrarit Imperator. Cæterum laurus cum baccis, immortalitatem patri, & immortalem gloriam liberis, in hac etiam vita, promittit. Certè & facia, qua devincitur, regiam, ſi non poteſtatem ſingulis: dignitatem omnibus.

Roman. Imperat. H. XXXII. G.
Rudolphus II. Roma. Imp. Rex Germ. Hung. Bohem.
Dalm. Crou. Sclau. etc. Archid. Aus.

XXXII. Hierographia duplex.

CONSENTIENTIBVS VOTIS.

1. Calculi in abaco ſex (ſeptimus enim patri divinitus obtigerat, ne miremur ſubſultare) concordiam ſuffragiorum exprimunt: tot enim reliqui ſunt, ſecundum Regem Bohemiæ, Principes in Imperio viri.

ADIVTORIVM DOMINI SIT INIMICIS TIMOR.

2. Semper parco labori meo, & tuo lectori, ſcilicet, Hoc eſt, quod Symbolum priùs, prætérii ſilentio. Et hoc quid habet difficultatis? Aquila jam tùm meditabatur bellum in Turcas. Hinc illud telum, quod unguibus librat.

Roman. Imperat. H. XXXIII. Gem.

Rudolphus II. Imp. Rex Germ. Hung. Bohe. Dal. Croa. Sla. etc. Archidux Austriæ.

XXXIII. Hierographia gemina.

ADSIT.

Primo. Rursus Aquila volatile telum tenet, vibranti simile, sedens in fascia, cujus Symbolum est: Adsit. Supple, inquit, de Schola aliquis: Dominus. Mysta singulas etiam litteras ponderat, ut in nomine Adam Peda secutus Græcos, A. Adjuvante. D. Domino. S. Superabo. I. Imperatorem. T. Turcarum. Ego piis votis applaudam: Quod faxit Deus præpotens, & immortalis. Versibus id variis expositum Seco Bervitio jam Pelsenæ imposui, ad Sac. Cæs. Majestatis. Hoc sum brevior.

DISSIPAT AC TENDIT.

2. Aquila hîc medium cœli tenet: quia dissipat Barbaros: ac tendit ad majora, quod cæsis fugatisque hostibus spectet diadema illud ἀφθάρσιον repositum in cœlo.

Roman. Imperatores H. XXXIV. G.
Rudolphus II. Roman. Imp. Rex Germ. Hung. Boh.
Dal. Croua. Sclauo. etc. Archidux. Austrię

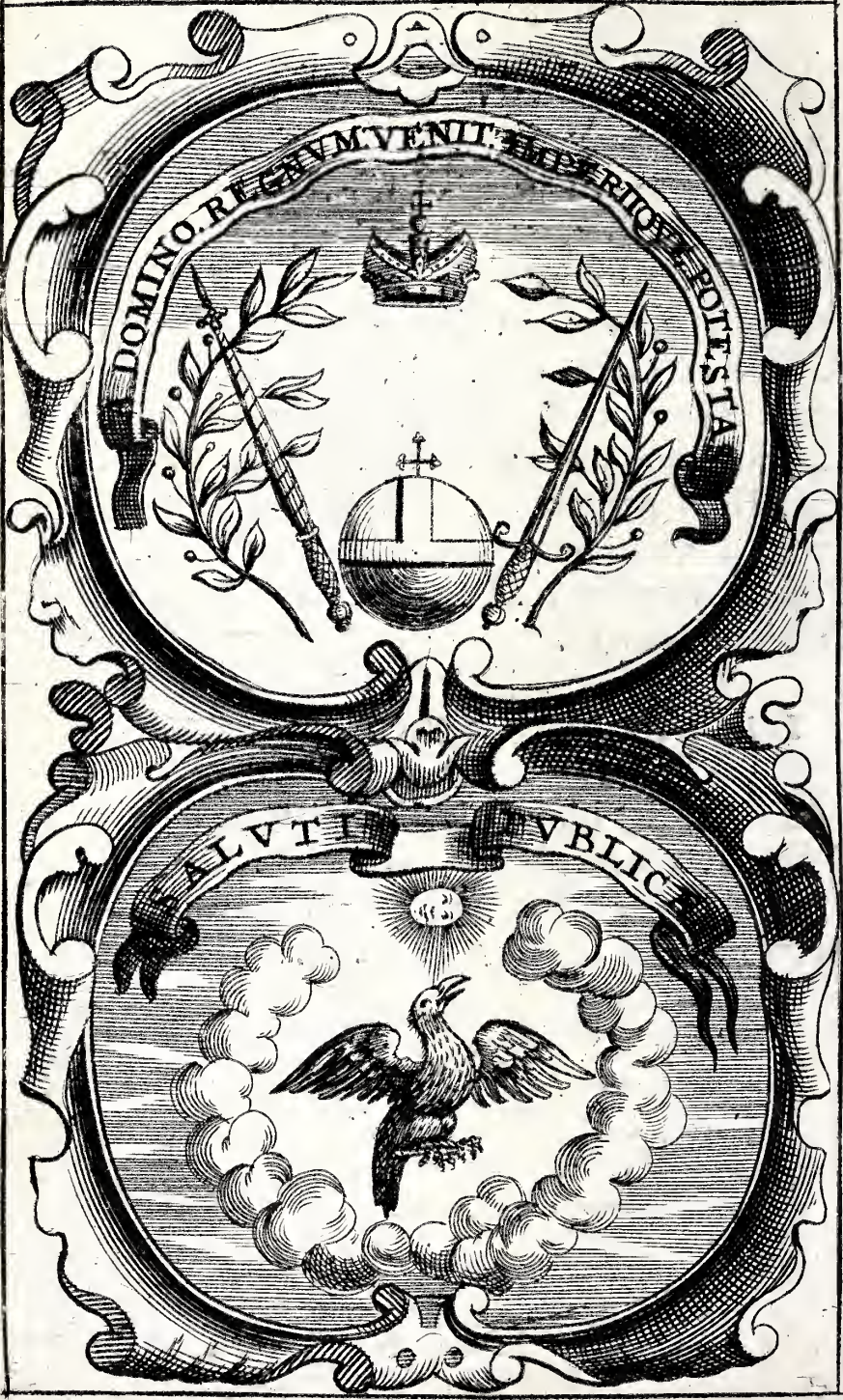

XXXIV. Hierographia gemina.

A DOMINO REGNUM VENIT IMPERIIQUE POTESTAS.

1. Mundus, Imperii orbis terrarum insigne est: sceptrum tuendi: ensis defendendi: utrinque laurus, gloriæ paris bello & pace, inter mundum & coronam R. Rudolphi princeps littera. Hæc poterant esse occulta. Quid apertius pia sententia? A Domino pendere Regna & Imperia.

SALUTI PUBLICÆ.

2. Aquila tota in Deum versa, quem hic Sol ostendit, significat Imperatorem, pro salute publica, Deo vota nuncupare.

Roman. Imperat. H. XXXV. G.
Rudolphus II. Rom. Imp. Rex Germ. Hung. Boh.
Dalm. Croa. Scla. etc. Archid. Auſ.

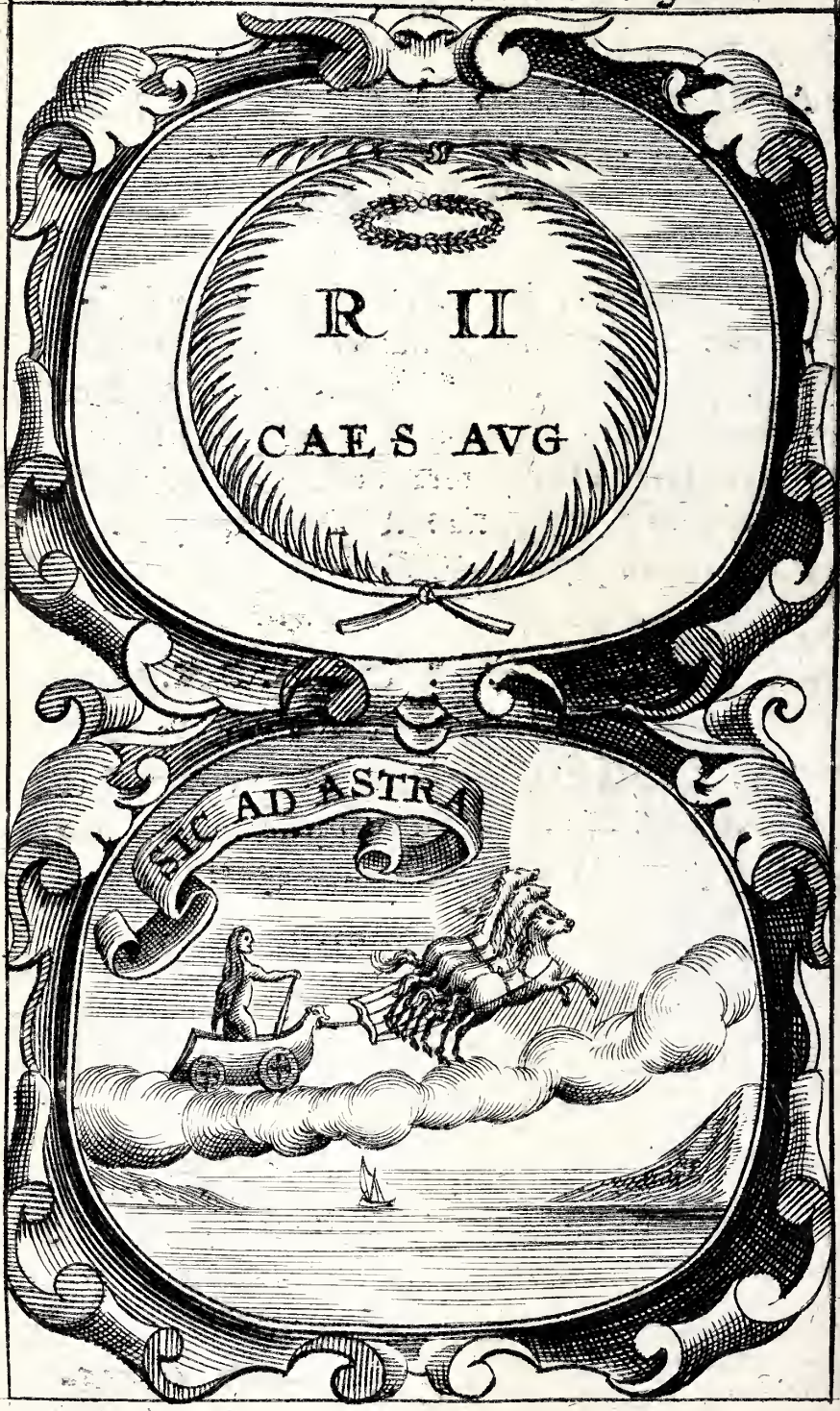

XXXV. *Hierographia duplex.*

R. II. CÆS. AUG.

1. Duæ coronæ, hæc major, & quæ minorem cum nomine Rodolphi II. Cęſaris Auguſti ambit: illa minor, diverſæ ſunt. Laurea quippe interior: palma exterior. Hæc major, quod multitudinis, optantis pacem: illa minor, quod Cæſaris cum ſagacioribus, qui ſemper numero pauci ſunt, ſperantis victoriam.

SIC AD ASTRA.

2. Sic itur ad aſtra. Qua quęris, via? Virtute & conſtantia, Deique inprimis, ne tollamur inani virium aut rerum fiducia, incomparabili auxilio.

Roma-

Roman. Imperat. H. XXXVI. G.

Rudolphus II. Rom. Imp. Germ. Hung. Bohemiæ Dalm. Croa. Sclau. etc. Rex. Archidux Austriæ.

XXXVI. Hierographia gemina.

VVIE GOTH VVIL

Primo. En Cæsaris sidus oppositum, semilunę Turcarum. Ita Deo placuit, horum immanitatem, illius humanitati opponere.

TV NE CEDE MALIS.

2. En contra monstrum, Parma constantiæ, & gladius vindictæ. Monstrum Chimęra est, quam Bellerophon bello vicit, tricorpor, ut Homerus describit. Charistius interpretatur tres unius virtute populos superatos esse. Et Cæsarem divinitùs concitari, adversus Turcam monstrosum hostem: quod enim hoc Imperii genus? à parricidio auspicari? nullis terminare legibus? sola niti libidine? indicat Symbolum, ex Poëta sumptum: Tu ne cede malis, sed contrà audentior ito. Jam triceps est, quod in Europa, Asia & Africa tyrannidem extendat.

Roman. Imperat. H. XXXVII. G.
Rudolphus II. Rom. Imp. Germ. Hung. Bohem. Dalm. Croa. Sclau. etc. Rex Archid. Aust.

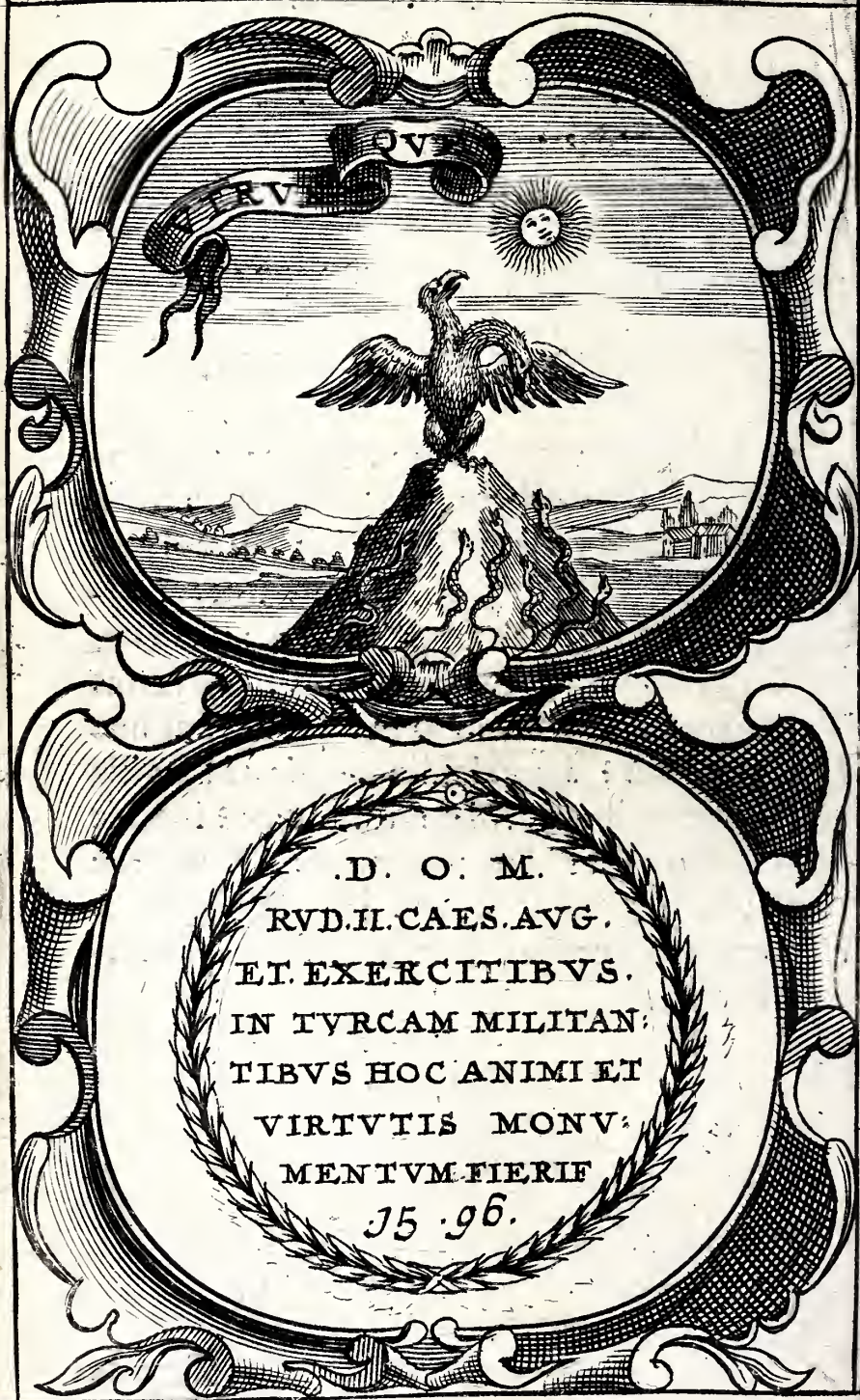

XXXVII. Hierographia gemina.

VTRVNQVE.

1. Aquila biceps, in rupe ſedens, Imperatorem in faſtigio exhibet; & dùm altero capite Solem ſuſpicit, altero ſerpentes circa rupem reptantes deſpicit; bona ſpe implet divini auxilii, contra humanam cùm vim, tùm dolum. Atque hæc duo ſunt, quæ contra duo capita erigat Imperator, neceſſe eſt. Quæ illa capita? Potentia & Prudentia, mente in Deo non Sole, at Solo fixa.

D. O. M.

RVD. II. CÆS. AVG.
ET EXERCITIBVS IN TVRCAM MILITANTIBVS
HOC ANIMI ET VIRTVTIS MONVMENTVM
FIERI F.

1 5 9 6.

2. Deo Opt. Max. Imperator proteja, piè defert. Deuteria copiis, modeſtè. Nihil enim ſibi ſervat: cui ſecundùm Deum laurus, quæ peripheria hujus Numiſmatis eſt, merito debetur. Roma-

Roman. Imperat. H. XXXVIII. G.
Rudolphus II. Rom. Imp. Germ. Hung. Bohem. Dal.
Cro. Scla. etc. Rex. Arch. Aus.

XXXIIX. Hierographia ſimplex

VADUNT SOLIDA VI.

FULGET CÆSARIS ASTRUM.

Thema ſuum Cæſar Rodolphus utraque facie exprimit, cum diverſis, ſed notis Symbolis. Et antè, ut apud Tranquillum eſt, eodem ſigno ſignavit nummum Auguſtus Cæſar. Felix huic fulſit: illi felicius fulgeat, Deum, qui aſtra, ut condit, moderatur, rogo.

Roma-

Roman. Imperat. H. XXXIX. G.
Rudolphus II. Rom. Imp. Germ. Hung. Bohem. Dal. Croa. Sclauoniæ Rex: etc.

XXXIX. *Hierographia duplex.*

QVID MAGIS.

ADSIT.

Primò. Quid magis, inquit Justitia, ad Deum provocans, aut diutiùs præstolaris? nec subvenis mihi, cui tamen Imperium rerum humanarum tradidisti? cum terra & mari oppugnet? Fuit enim tempus, quo terra marique rem gereret Turca, hoc etiam bello.

Turcorum Imperatores.

Saladinus Sultanus Ottom. Turc. Imp. Babil. Dama. Ægyp. Rex
Baiacet Sult. Ottom. Turcor. Imp. Babil. Damasci Ægyp. Rex.

I. HIEROGRAPHIA MAHOMETANORUM SIMPLEX.

RESTAT EX VICTORE ORIENTIS.

SAladini, qui regnum noſtrum Hieroſolymis delevit, exuvias, vel ſuparum, vel ſagulum vides. Moriens enim circumferri juſſit, ne quis rerum ſucceſſu inſoleſceret, dignus qui pro nobis ſtaret: aut qui in Republica noſtra renaſceretur.

II. Hierographia ſimplex.

VICTORIÆ TESTIS.

Hoc teſte victoriæ Barbarus, perfidiæ nos arguit. Erant enim ea tempeſtate, ut fidem Barbaris datam violari poſſe, malitioſa juris interpretatione, cenſerent.

Turcorum Imperatores.

Selimus Sult. Ottom. Asiæ Babil. Ægypt. Rex. Turcor. Imp.
Solimanus Sult. Ottom. Asiæ Babil. Ægyp. Rex. Turco. Imp.

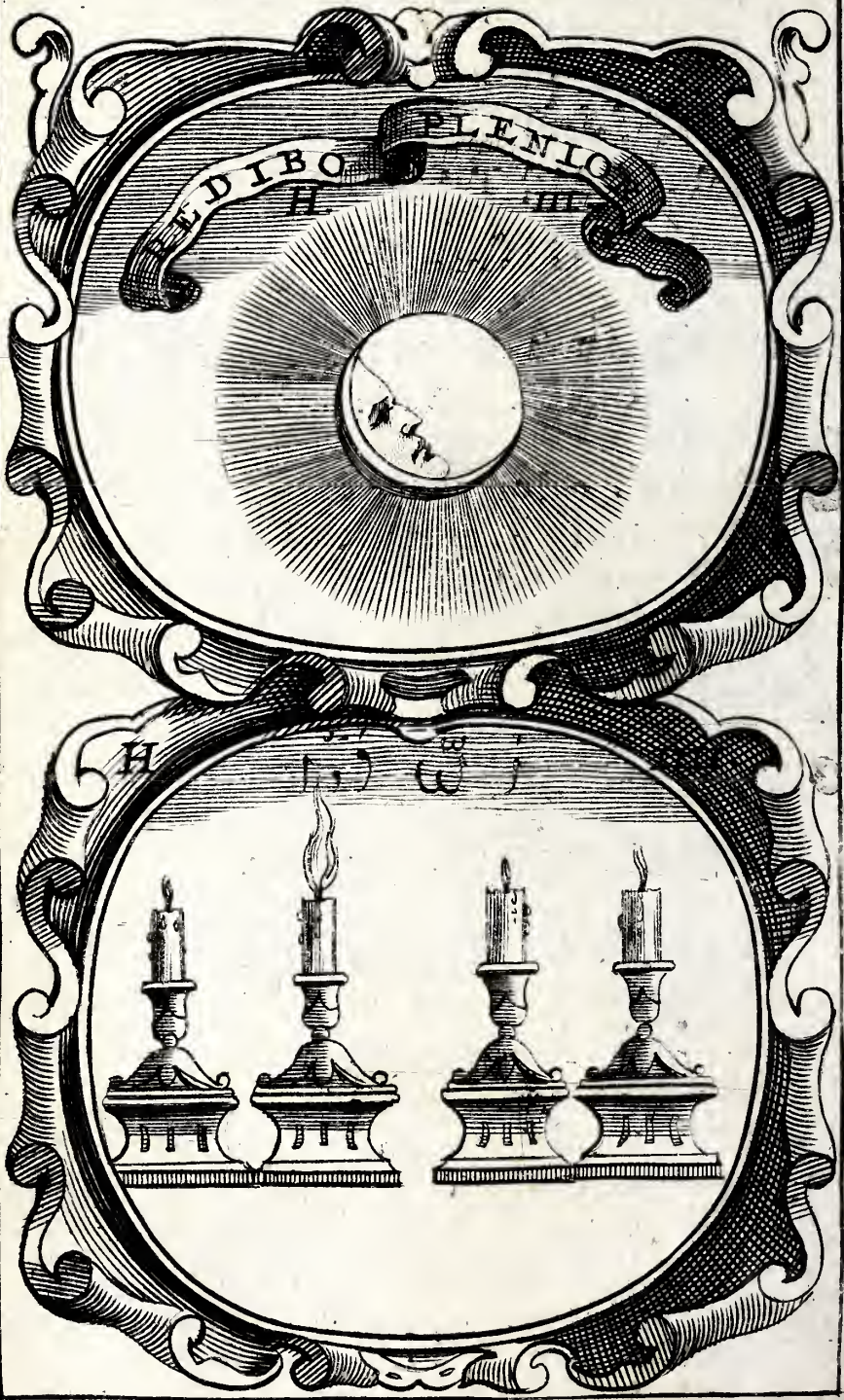

III. Hierographia simplex.

REDIBO PLENIOR.

Incremento Lunæ, incrementum Imperii signat. Sed & decrescit Luna: deleaturque tyrannis illa opto. Suppliciis muliebribus non debellatur bellum. Quid igitur Cæsari opem non fertis, ô viri? ô Christiani? sed & Deus in vota vocandus est: sine cujus ope, nostra habent arma.

IV. Hierographia simplex.

DEUS DABIT.

Quatuor candelabra, jam ante me interpretantur alii totidem orbis plagas: & inscribunt Turcica lingua, Alla vere, id est, Deus dabit; ut religio Mahometana, reliquas orbis partes comprehendat. Quod non sinat Christus lux mundi. Certè æstuabat tum temporis, ut hîc lucerna una; Nunc incendium, proh dolor! latius serpit. Nulla virtute Barbarorum, sed nostra partim ignavia, partim discordia, proh nefas! ô Christiani! vos appello. Et quod cæterorum opem nequidquam plorem, vestram imploro Germani.

Reges Hiſpaniarum

Ferdin. III. Rex Legion. et Caſt. qui Mour in Betica pri. conclu

Alphonſ. X. Rex Legionis et Caſtellæ Electus Imperator.

I. HIEROGRAPHIA REGUM CHRISTIANORUM.

Primùm Hiſpaniæ ſimilex.

TE GUBERNATORE.

PRima eſt Ferdinandi III. Regis, ut vides, qui Mauris in Bœtica concluſis, viſus eſt ſibi, non in Hiſpania tantùm, polliceri Imperium; ſed Gubernatore Deo, clavum orbis terrarum.

II. Hierographia ſimplex.

PRO LEGE ET PRO GREGE.

Alfonſi hæc eſt litterati Regis. Pelicani meminit Ælianus. Storges nos antea. Celebris aliàs vulgò eſt. Vult intelligi: ſe devoviſſe vitam ſuam Religioni & Reipublicæ.

Reges Hispaniarum.

Sanctius IIII. Rex Legionis et Castellę Alphonsi filius
Ferdinandus IIII. Benignus Rex Legiones et Castellæ.

III. Hierographia simplex.

QUI CUPIT.

Lacessentis & ad duellum provocantis imago & sententia est. Ferocis sit in acie militis. Regis non est momento temporis, de summa rerum periclitari.

IV. Hierographia simplex.

VALER.

Tres volutæ sunt, sive, coronæ statuarum: ars enim imitatur naturam. Artem docet Vitruvius. Supra has Diadema Regium. Quæri vult Rex rebus bene gestis honores cùm humanos, tùm divinos, id est, immortales. Nam quod in lemnisco circum lamberet per litteras divisum; id Ferdinandus quodam die, in aciem educens militem, fusius expressit: Dia de mas valet. Dies, quo virtus magis est illustranda.

Reg. Hispa. H.V. H.VI.
Alphonsus XI. Rex Legiones et Castellæ :
Petrus II. Rex Arragoniæ

V. Hierographia ſimplex.

MALO MORI QUAM FOEDARI.

Muſtela fumo circumfuſa, mori malle dicitur, quàm tranſilire, ne pellem inquinet, & credit Jovius. Geſnerus tamen etiam flumina tranſilire continuatis ſaltibus, obſervatum ſcribit: nec metuere, ne tingatur. Cæterum Alfonſus Rex, eò ſpectavit. Nam admonitus, ut in conjuratos animadverteret, quorum Princeps erat unus ex agnatis, regiè reſpondit, malle ſe mortem opportere, quàm gentilium ſanguine manus inficere.

VI. Hierographia duplex.

SUB UMBRA ALARUM TUARUM.

Hic magni facit Imperium: aut veriùs imperantem omnibus Deum. Nam & Jovis hæc ales eſt: & Imperii Romani inſigne, ut antè dictum. Verùm nemo non intelligit. Sub umbra alarum tuarum Chriſte, quas pro nobis in Cruce extendiſti.

Reg. Hispaniar. H. VII. Sim. H. VII.
Iacobus I. Rex Arrago. qui Valen. et ins. Balear. occupauit
Petrus III. Rex Arrago. Prim. Rex Sicil. ciect Gal. et Ins. Ball.

VII. Hierographia simplex.

DUBIA FORTUNA.

Fortuna dubia & ancipiti, animo & virtute opus. Sic scilicet eques equitem sternit.

VIII. Hierographia simplex.

QUOCUNQUE FERAR.

Murex tetragona forma à Vegetio describitur, in quamcunque partem incubuerit, gravis existit. Hîc coronatur. Nam Regis Arragoniæ Petri est: qui Gallos è Sicilia ejecit. Magna de sese opinio.

Reges Hispaniarum.

Iacobus II. Rex Arrag. Valent. et Insularũ Balearium.

Alphonsus III. Rex Arrag. Valent. et Insularũ Balearium.

IX. *Hierographia simplex.*

CONESTAS.

Nota est fabula de cerva æripide, & cornubus aureis, quam Hercules fatigavit & comprehendit. Hîc adjecit alas, & fabulantem facit, Conestas, id est, cum istis auro & celeritate, ad cœlum enitat, si tu Deus faveris, calcatis & superatis, potentiæ æmulis. Certè ubi opus est facto, nequidquam consultamus: & auro omnia, hoc anno expugnari audimus, quod, ut luctuosum victo, ita nec pulchrum victori. Diffidit enim ferro, qui aurum fundit. Profertur oraculum Apollinis, quis Apollo? Factum Alexandri. Sed quod respuit Romana virtus.

X. *Hierographia simplex.*

HILARITAS UNIVERSA.

Symbolum luce clariùs est: & quid obscuri in serto, ad firmitatem revincto? cujus in apice annulus est, veluti arrabo constantis fortunæ.

Reges Hispaniarum.

Petrus IIII. Rex Arrag. Valent. et Insularū Balearium.

Martinus postumus Rex Arrag. et Sicil. qui reg. Ferdin. reliquit.

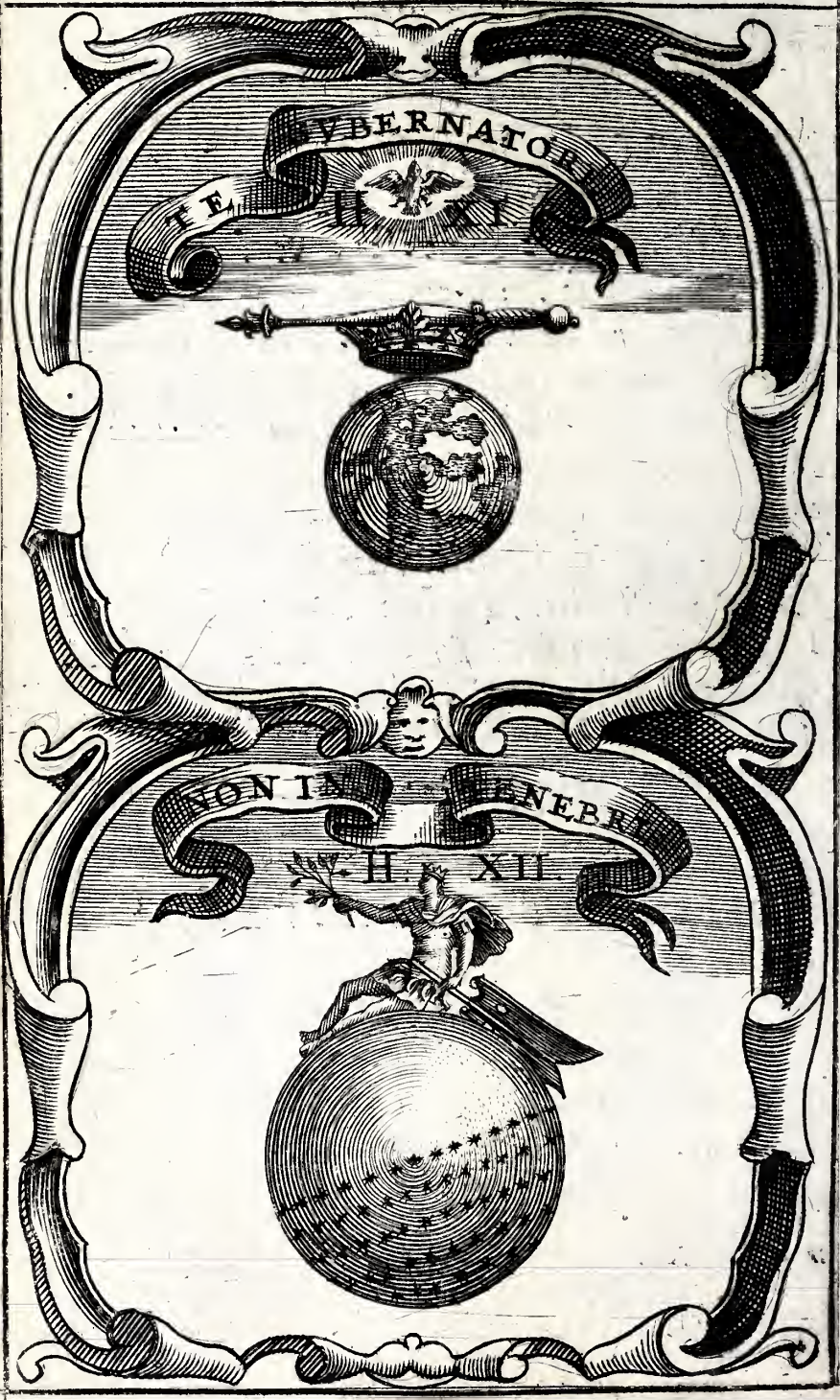

XI. Hierographia ſimplex.

TE GUBERNATORE.

Deo ſceptrum ſubmittit Rex, ut par eſt, Regi Regum. Coronæ ſuæ orbem terrarum nihil modici promittens ſibi, Gubernatore & Adjutore Deo.

XII. Hierographia ſimplex.

NON IN TENEBRIS.

Hîc jam ipſe gubernaculum orbis terræ corripuit: & ſupra orbem in luce, non in tenebris ſedet: manu aut victoriæ, aut pacis ramum prætendens.

Reges Hyſpaniarum.
Petrus Rex Legiones et Caſtellę.
Henricus II. Rex Legiones et Caſtellę.

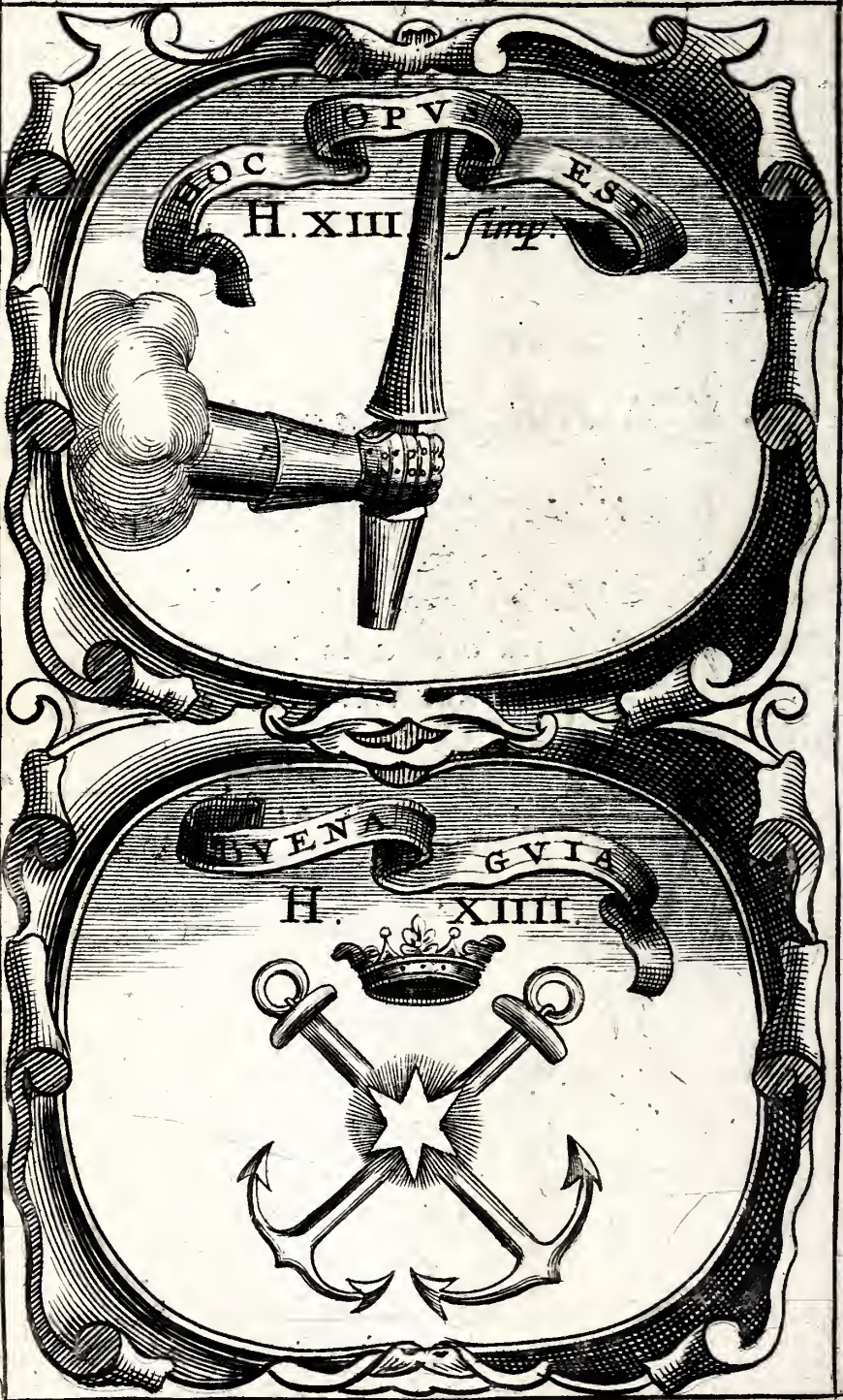

XIII. Hierographia simplex.

HOC OPUS EST.

Manus armata lanceam tenet. Et quasi nullum aliud Regis esset officium; hoc opus est: inquit Rex Petrus, & opus quidem est, ut Rex regnum defendat armis, sed multò magis legibus, quibus gubernet: & propulset arma: multò magis consilio, quo leges & arma gubernantur: maximè justitia, & hac animi affectione: Ne quem violem. Nam justum Magistratum Deus justus tuetur, defendit ac gubernat. Cæterum lancia, unde lanciarii apud Tacitum, vocabulum Hispanicum Festo est. Et hoc telo nostri Proceres sæviùs in se, ad voluptatem, quàm ad necessitatem olim gladiatores concurrunt.

XIV. Hierographia simplex.

BUENA GUIA.

Duæ anchoræ vel propter se, vel propter formam decussam firmæ sunt. Hîc Rex duorum regnorum opes congerit, & egerit; diademate enim cingit, non malè, quod ducem bonum (hoc enim duæ voces Hispanicæ sonant) optat, non impie, magis pie, si non ducem itineris, sed in omni actione antesignanum Deum optaret. Impie, quod cynosuram intra & non suprà collocat.

Reges

Reges Hispaniarum.

Ioannes I. Rex Castellę et Insularum Balleariu[m].

Henricus III. primogenitus Castellę Rex

XV. Hierographia ſimplex.

MAJORA CEDUNT.

Falconem, quis primus domuerit, non quæro; turpe enim ſi primus Cæſarum aliquis. Nam aliæ ſunt artes Imperatoriæ. Aucupio nimis eſſe deditos, quibus Imperium dedit Deus, argumento eſt Henricus Imperator cognomento, non abs re Auceps. Majora cedere minori, ut falconi, id eſt, ingenio vim cedo. Et Principis eſt ingenium exacuere, non minus, imò magis, quàm exercere vim. Hac enim belluæ nobis præſtant: illo nos nobis.

XVI. Hierographia ſimplex.

SEMPER EADEM.

Quercus eſt, &, ut ait Symbolum, ſemper eadem, id eſt, Regem decet, nec adverſis ſuccumbere, nec proſperis efferri rebus, quod conſtantia maximè hunc deceat, quo Reſpub. ſtat & gubernatur.

Reges Hispania. H. XVII. H. XVIII.

Henricus IIII. *Rex Castellę et Insula Ballearium.*

Ferdinandus Iustus Rex Argonię. Necyo. et Insul. Ballearum.

XVII. Hierographia simplex.

NISI DOMINUS, FRUSTRA.

Cernis turrim, & quidem figura perfecta, sed infecta est: & frustra laborant, qui custodiunt eam; nisi Dominus dominans custodierit eam. Hoc fertur dixisse Arragonus, regni Neapolitani Rex, quando suorum levitati, & Gallorum furori cessit. Nec falsò. Nam Carolus VIII. qui Gallos rexit & duxit, non toto vertente anno, versis fatis, regnum amisit. Et certe, si absque causa nihil fit; quid facient secundæ causæ absque prima & principe?

XVIII. Hierographia simplex.

NATURÆ NON ARTIS OPUS.

Natura detur, an industria comparetur virtus, quærit alicubi Plato. Et naturam arte erudiri, ac corrigi, usu comprobatum est. Ferdinandus voluit videri justus natura, non arte, non cultu, non educatione. Fuerit talis beneficio Dei, qualis fuit, major est laus, ab his, quæ acquisivimus, quàm quæ accepimus. Aliter Regi visum est. Hinc Adamas passim ex rupe lucens, naturæ opera, non artificis.

Reges

Reges Hiſpania. Hier. XIX ſimp. H. XX.

Ferdinandus Iustus Rex Arrag. et Neapoli.

Alphonſus Magnus Rex Arragō. et Neapol. ſapientiſſimus.

XIX. Hierographia ſimplex.

NATURÆ NON ARTIS OPUS.

Cryſtallum Plinius nihil aliud vult eſſe, quàm glaciem, quod locis gelidis naſcatur, imò Græcis glacies dicitur τὸ διὰ τῆς κρύος συστελλόμενον. Quidquid eſt, genuinum hîc Rex non factitium de rupe oſtentat, eadem, qua prius, ſententia, de Adamante, ut iiſdem verbis ſententiam explanat. Mutandæ autem imaginis cauſſa, idem ſentienti fuit: quod non modò in re gravi, quam refert Adamas; ſed & in re fragili, id eſt, vitrea, ſemper ſibi conſtet, & quidem indole, non ſimulatione virtutis.

XX. Hierographia ſimplex.

BUENA GUIA.

Sydus fauſtum, Hiſpanicè, fauſtum ducem appellat. Et hoc eſt, quod navim ex tempeſtate in portum revehat. Deus, inquam eſt, qui Principes variis fortunæ jactatos procellis explicet, & reſtituat in integrum.

Reges Hispaniã. H.XXI. H.XXII.

Ioannes Rex Arragoniæ Neapoli. etc.

Carolus Rex Valentiæ. et Maioricarum

XXI. Hierographia simplex.

DURABO.

Salamandra sive alitur igne, sive extinguit ignem, ut Plinius tradit, constantiæ indicium est Pierio. Et huic suprà, si non subscribit Rex Arragoniæ Johannes, ut legis.

XXII. Hierographia simplex.

TARDA DEI VINDICTA.

Aves natura armavit. Nos in mutuam perniciē arma cudimus. Non est igitur Aquila, quę sagittis confodit accipitrem; sed Rex legitimus, cui, ut Aquilæ in aves, in populum imperium obtigit: qui Regulum aliquem, nequidquam rebellantem, vincit tandem, & castigat.

Reges Hiſpaniā. H. XXIII. Gem.
Ferdinan. Mag. Catho. Rex Hiſpa. utriusq; Siciliæ
Hieruſa. Sardi. Inſulæq; Bal.

XXIII. *Hierographia simplex, licet duplex.*

TANTO MONTA.

Est enim eadem & scriptura & pictura ferè præter basim. Atque ut rem paucis perstringam. Gordianus nodus est, quem Alexander Magnus discidit, non distrinxit, ut apud Q. Curtium est. Fama erat, rerum in Asia potiturum, qui hunc nodum solvisset. Ubi juvenis ille nihil ingenio profeciſſet; acinacem expedivit, id est, ad vim confugit. Juvenem Regem, Principes juvenes & senes æmulantur. Tantùm enim quisque tenet, quantum manu tenere & vi potest defendere. Quod, quia majori opera, nec eadem semper fit, basis alia atque alia: diversas difficultates recludit. Rex Alfonsus profectò motam de regno Castiliæ controversiam, armis dissolvit, increpans æmulum: ascende solum si pluribus lubet experiri.

Reges Hispaniar H. XXIV. simp. H. XXV.
Philip. I. Cathol. Rex Hispaniæ Maximil. I. Imperat. filius.
Ioanna Regina Hispaniæ Ferdinan. Regis filia uxor Philip. I.

XXIV. Hierographia simplex.

QUI VOLET.

Burgundiæ Principem vides, & insignia Burgundiæ. Campum etiam, ut fit, interstitio diremptum: ut equitum sit, non equorum certamen. Provocat ad pugnam quemvis, more & audacia Majorum, nec ad duellum, sed bellum magis. Laudat enim hunc ipsum Philippum Erasmus, nec injuria laudat, sed in juventa, ut præcoces fruges rarò ad maturitatem perveniant, extinctus est.

XXV. Hierographia simplex.

VANITAS.

Hujus uxor sub imagine Pavonis omnia vana censet, etiamsi orbi universo imperaret, tanto Principe viduata.

Reges Hispaniar. H. XXVI. H. XXVII.
Philippus II. Catholicus Rex Hispaniarum utri:
usque Indiæ Siciliæ. etc. Archid. Aust.

XXVI. Hierographia simplex.

CVM IOVE.

Belgæ Philippo II. Regi Catholico in auguratione non tantùm humanos verùm etiam anguſtiores tribuerunt honores. Tanti fecere unicum filium Caroli. Inter hos, illud eſt, quod Philippo cum Jove Imperium dividunt, Pagana aſſentatione.

XXXVII. Hierographia simplex.

IAM ILLVSTRABIT OMNIA.

Huic conformis eſt Phœbus, imò Philippus, quem in quadriga Solis, ut plebs in omnibus immodica eſt, collocant: & pòſt exterminare voluerunt.

Reges Hiſpaniar. H. XXVIII. *Gem.*
Philippus II. *Catholicus Rex Hiſpaniarum utriuſque Indiæ Siciliæ etc.*

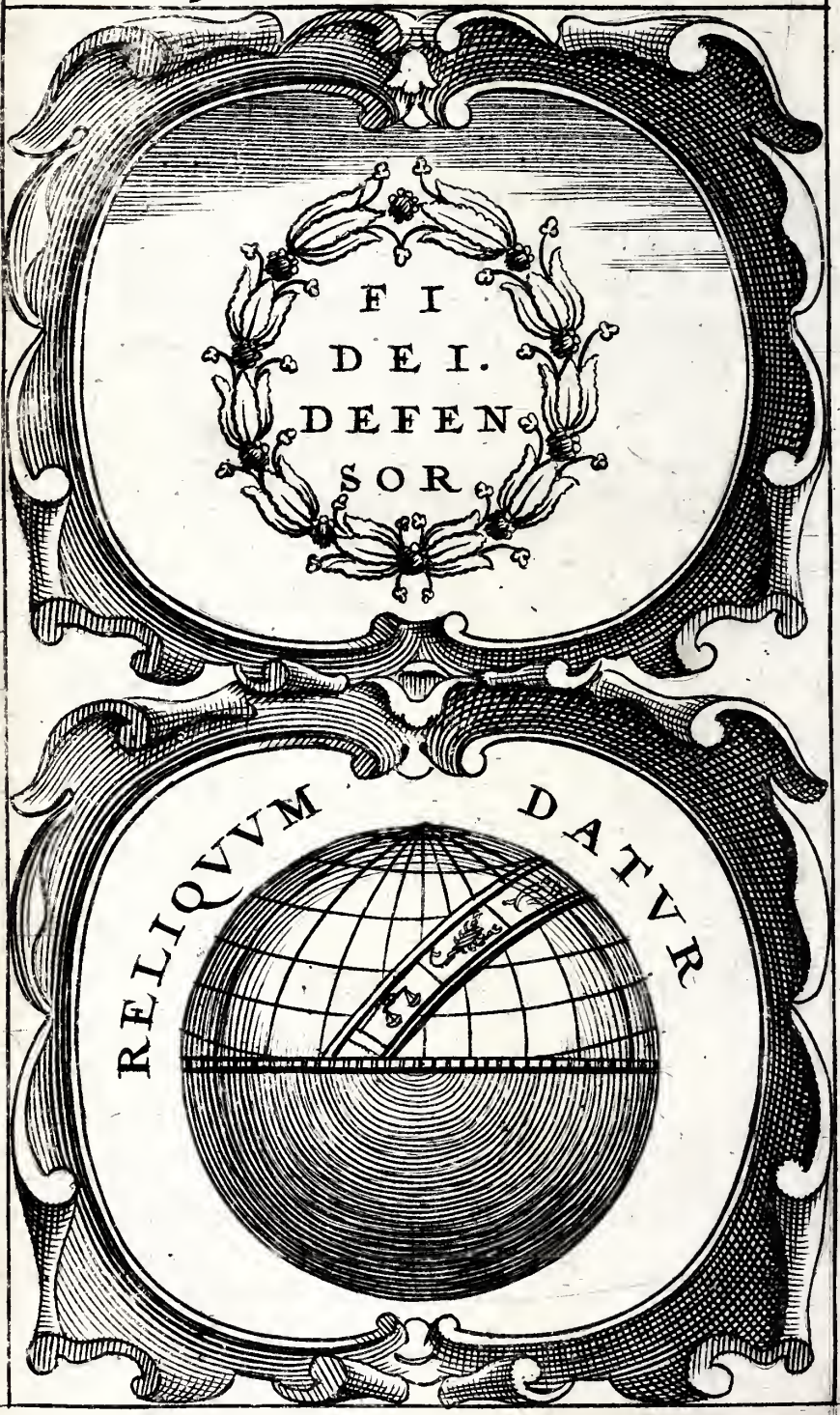

XXVIII. Hierographia duplex.

FIDEI DEFENSOR.

Quernea corona donabatur, qui civem Romanum ſervaſſet. Donatus eſt Philippus, ſuſcepta tutela fidei, qua ſtat civitas Romana. Inſertæ Roſæ olent pietatem, quæ, quod inter ſpinas pullulent, & pediculo ſint ſpinoſo, oſtendunt difficultatem patrocinii.

RELIQUUM DATUR.

2. Reliquum orbis & delineatur & promittitur: ſed Dei ſolius eſt dare, ne miremur Regem cecidiſſe ſpe: aut aſſentatores Regis, opinione.

Reges Hyſpaniæ. Hier. XXIX. H. XXX.

Philippus II. *Catholicus. Rex Hiſpaniarum et Vtriusq; Indiæ Siciliæ.*

XXIX. *Hierographia simplex.*

IUSQUES A PORTER LA BESACE.

Hæc non est Regis Philippi, sed Belgarũ quorundam, qui rebus novis studebant. Gueseos appellant, id est, mendicos, à Gothis nomen derivatum Nonnius putat. Fidem Regi tamen se servaturos ad incitas usque præ se ferebant. Hinc est illa mantica: & circum Gallicè scriptum, fideles Regi ad manticam, id est, egestatem, & incitas, ut dixi. Dexteræ junctæ societatem denotant. Ex hac societate natum est sociale Bellum, inter Belgas & Hispanos, quò etiamnum flagrat Gallia Belgica, nec intacta est Hispania.

XXX. *Hierographia simplex.*

TOT ZOPIRO.

Hæc Regis Philippi II. est, ut cernis ex diademate & insignibus Burgundiæ. Nam ad hanc pertinet titulus. Et planè oppositæ proximæ. Requirit enim in Principibus Belgarũ, Majorum fidem, planè, ut Darius, interrogatus, quid maximè optaret, respondit, (aperiebat tùm fortè Punicum malum) tot Zopyros, quot acinos recluderet. Zopyrus

autem is erat, qui Babylonem Regi Dario nequidquam diu obsidenti, ausus in se hostilia, & transfugiens ad Babylonios, subegit, ut Herodotus memoriæ prodidit. Nituntur herclè fide parentium, procerum inprimis, quos duces, ut pastores grex, multitudo sequitur, imperia Principum.

Regei

Reges Hispaniarum.

Philippus II. Catholicus. Rex Hispaniarum et Vtriusq3 Indiæ Sicilæ.

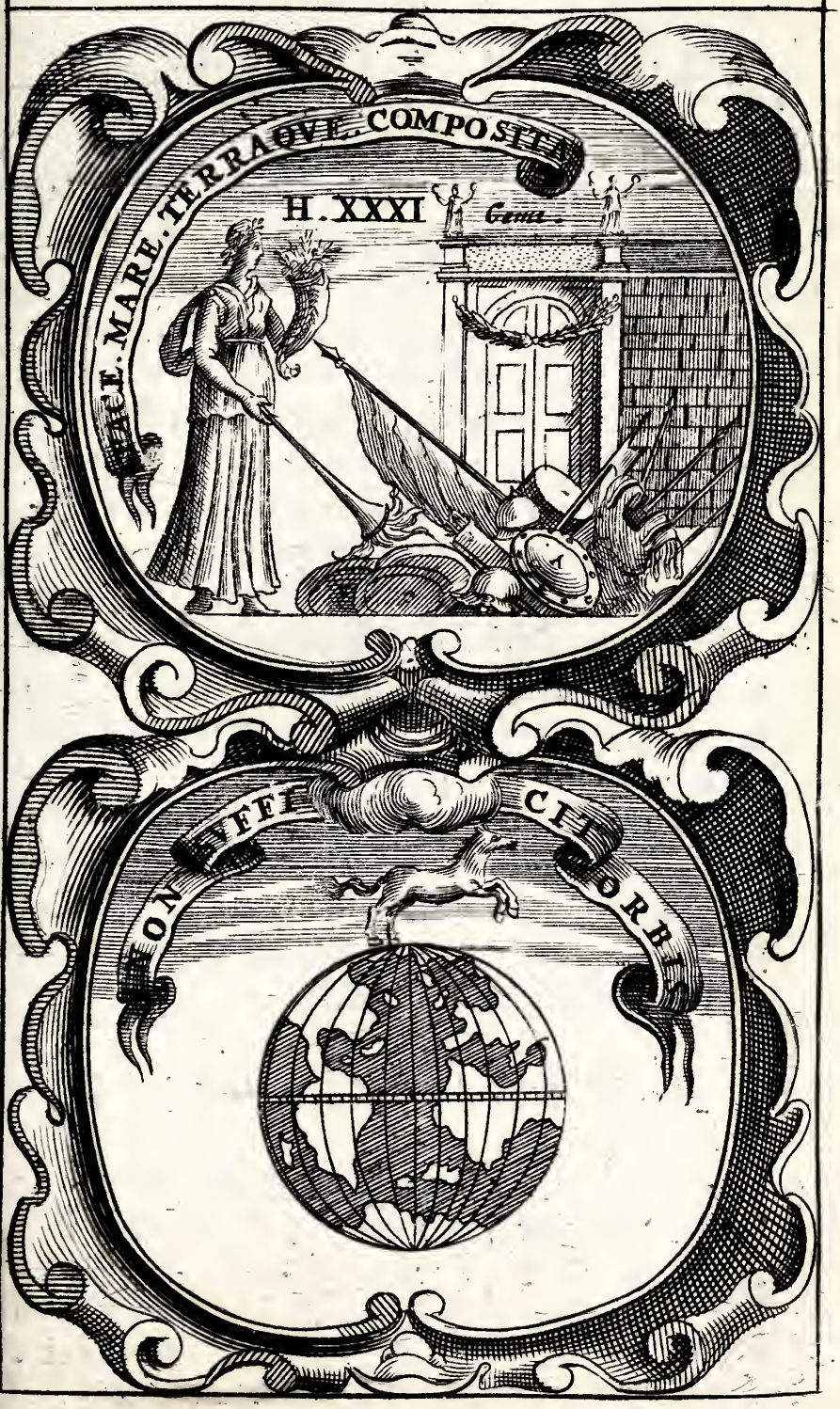

XXXI. Hierographia gemina.

PACE MARE TERRAQVE COMPOSITA.

1. Pace Cameraci facta, aut in agro Cameracensi inter Philippum II. Hispaniarum, & Henricum II. Galliarum Reges, hic nummus signatus videtur. Nam ut cum duobus de armento tauris, robore præstantibus, cæteri ferè mussant; ita horum Principum sectam, reliqui Europæ Principes sequebantur. Est autem Pax, quæ valvas Jani gemini clausit, serto cincta ad festivitatem, cornucopiæ, id est, ubertatem quietis, manu ostendens, sed dextera nequidquam faces moliens: arma enim flammam non concipiunt, quod pacis non diuturnæ omen erat. Certè in pace utrobique natum est bellum, primum in Gallia: deinde in Belgio, & furialibus armis prætendebatur Religio. Stabat tamen inter Reges pax, donec frater Henrici III. Franciscus, tyrannidem in Belgio appetivit: fratres enim copias simul traxit: non clientes modò.

NON SUFFICIT ORBIS.

2. Uni Pellæo juveni non sufficit orbis. Pellæus Alexander Magnus est, à Pella, regia Macedoniæ. Hoc, an tortum sit in Philippum Hispanum ab æmulis, quod ad Monarchiam tenderet:

tenderet : aut datum à ſuis, quod uni orbis terræ Imperium deberi arbitrarentur, in ambiguo relinquam. Equus effrenis & curſu, fuſis jubis concitus, nihil Rege dignum hinnit; ſed effrenem licentiam, & omnia occupandi libidinem: quæ procul fuerunt à Regis moderatione. Nam Gallis & juvenis & ſenex omnia reddidit, quæ belli jure occuparat, conſilio magis laudabili, quam utili. De globo terræ nihil dico, eſt enim in conſpectu.

Reges Hispaniarum.

Philippus II. Catholicus Rex Hispaniarum et Utrusq; Indiæ Siciliæ.

XXXII. Hierographia gemina.

FELICITAS TEMPORUM REGUM CONCORDIA.

1. Regum Christianorum concordia, est temporis, quo servatur felicitas, Concordiam signant dexteræ.

DOMINUS MIHI ADJUTOR.

2. Forma decussi Rami duo, truncatis frondibus lauri, Ducum Burgundiæ sunt. Coronantur, quod extincta stirps, renata sit, in familia Austria: quæ jam regio & imperatorio diademate refulget. Cæterum laurus, quod semper viret, victoriæ dicatur. Scintillæ, quas undique sparsas vides, micantem ex hac gente gloriam sonant. Et est ex igniariis laurus, teste Plinio, quæ mutuo attritu, ignem fundunt. Quod si ad omnem spectamus; felicitatem portendebat, si in perurendum fragraret ut Tibullus quodam versu indicat, & interpres Homeri Eustathius. Imo & Porphyrius Philosophus. Nugæ: semper enim fragrat.

Reges Hispaniarum.

Maria Reges Philippus II. uxor Ioã III regis Portugaliæ filia.
Maria uxor Regis Philippi II. Henrici VIII. Regis Angliæ filia.

XXXIII. Hierographia simplex.

SOLA DICATA LUCI.

Lusitania Herois, veluti Sydus resplendens, soli Regi Philippo dicata, & desponsa est: qui tùm ætate & potentia, ut illud cœli jubar florebat.

XXXIV. Hierographia simplex.

CÆCIS VISUS TIMIDIS QUIES.

Regina Angliæ Maria, instaurare religionem conata, quo tempore, Philippo nupsit, præmium & pœnam expedivit. Ita cœcis lumen voluit restituere: timidis relinquere quietem.

Reges Hispaniarum.

Isabella Valesia Philippi II. regis uxor Henrici II Francor. Reg. fil

Anna Austriaca. connux Philippi II regis Maximil II Imp. filia.

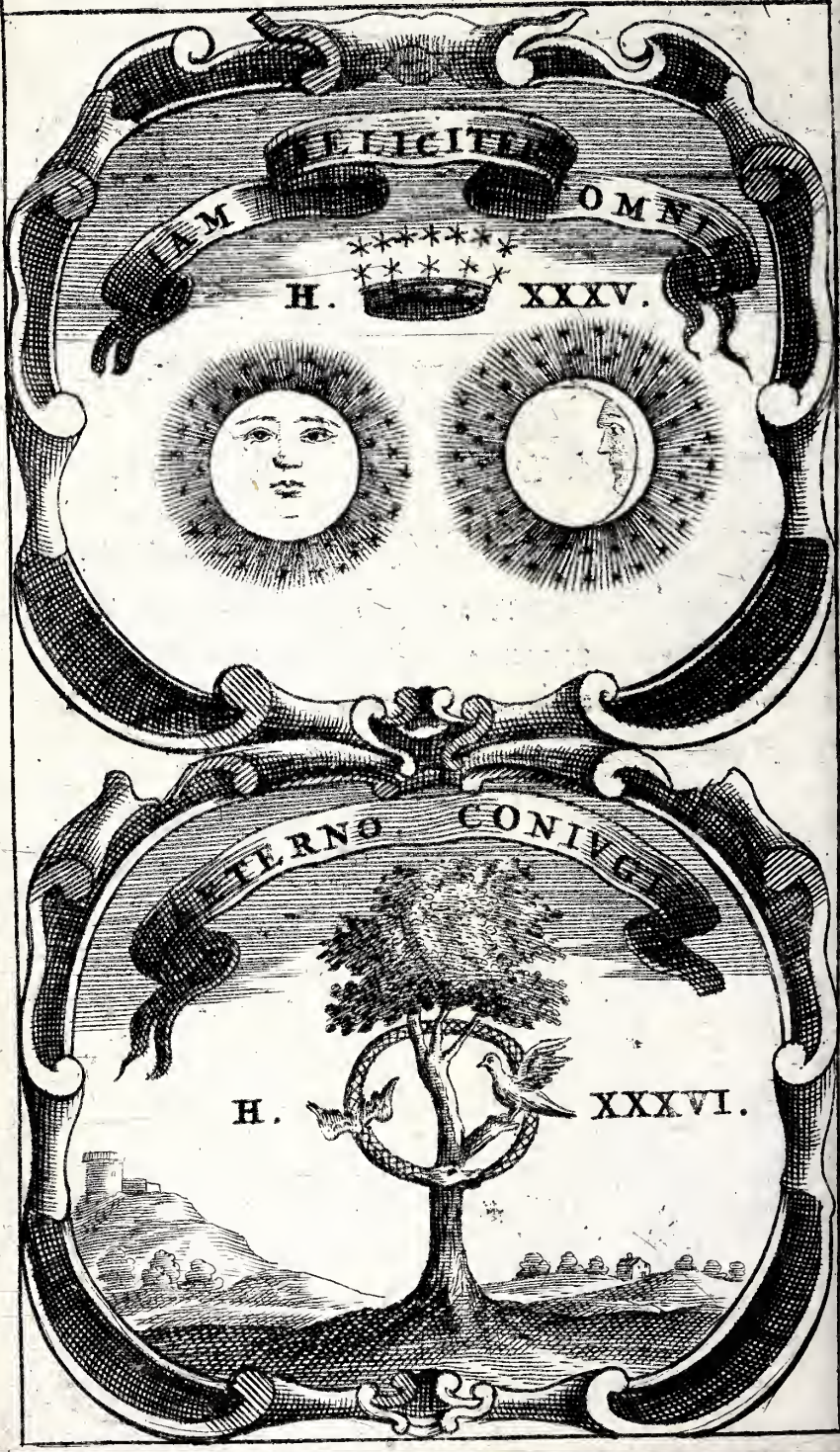

XXXV. Hierographia ſimplex.

JAM FELICITER OMNIA.

Connubio pace firmata, omnia ſibi omnes felicia promittebant, quod Gallia, quæ hactenus lumine Hiſpaniæ tenebras offuderat, haud ſecus, quàm Luna cauſſatur Ecclipſin Solis, jam cum Hiſpania colluceret. Eſt autem inſigne Galliæ Regum creſcens Luna. Cæterum corona tot ſtellis diſtincta eſt, aut debebat eſſe; quot regna habet Rex Hiſpaniarum. Stellæ in circulis Lunæ & Solis ſparſæ, Principes & Civitates ſunt, alterutrius ſectam ſequentes.

XXXVI. Hierographia ſimplex.

ÆTERNO CONJUGI.

Querneis ſuſpenſus ramis & in orbem ſe gyrans ſerpens; mordicus enim caudam apprehendit, & alatus eſt, non ita ſub mentem, ut viſum venit. Prudentiæ tamen ſatis eſſe conſtat, hoc ipſo; quod ſerpens eſt: Celeritatis; quod alatus: Diuturnitatis; quod rotundus. Quæ omnia cadebant in Philippum. Erat enim longævus, & vel propter hoc, prudens. Ad agendum ſuppeditabant vires. Habemus Philippum, ubi conjunx? Num vides columbam in trunco arboris? Hæc Anna Auſtria eſt, quæ in orba viduaque domo ſurculum gentilicium inſevit, Philippum, inquam, III. qui nunc rerum in Hiſpania potitur,

Reges

Reges Hispaniarum.

Philippus III. Catholicus Rex Hispaniarum utriusque Indiæ et Siciliæ. etc. Arch: Austr:

XXXVII. Hierographia duplex.

ET PATRI ET PATRIÆ.

1. Duo sunt globi, alter cœlestis, alter terrestris. Hunc patriæ conatur subdere: illum Deo. Non enim pro focis tantum, sed & aris pugnavit.

IN OPPORTUNITATE UTRUNQUE.

2. Oleæ rami serenitatem: fulmen, severitatem notat, ut & alibi dictum est, & temperare hæc inter sese, boni Principis est. Nam, ut pœnam delictis; sic & præmia par est esse virtuti. Cæterum fulmen Vulcanus alatum Jovi fabricat, ut apud Poëtas est, ministerio Cyclopum.

Reges Francorum.

Cladoueus Fran. Rex. ex Pharamontium familia.

Clotarius Fran: Rex. ex Pharamontium familia.

I. HIEROGRAPHIA SIMPLEX REGUM GALLIÆ.

TUTISSIMUS.

CErtè tutissimus eras, & nunc es beatissimus Clodovæe, & quisvis tecum: qui manus in cœlum erigit: & spem in Deo figit.

II. Hierographia simplex.

MENS IMMOTA MANET.

Mente immota spectare & exspectare rerum vicissitudines, si mortalium quemque Principes maximè decet. Decet enim sibi ipse imperet; qui aliis rectè imperaturus est. Agunt te injuriæ hominum & temporum, machinæ molaris instar. Quid tum? Tu tibi consta. Ac ut aquarum cursus convertunt non evertunt illam; sic tibi exercitio, non exitio, qui, & quæ tibi in primis adversantur.

Reges Francorum.

Childericus ultimus Francor. Rex ex. Pharamon: familia.
Ludouicus IIII. Francor. Rex. ex Pipini familia. Caroli Simplicis F.

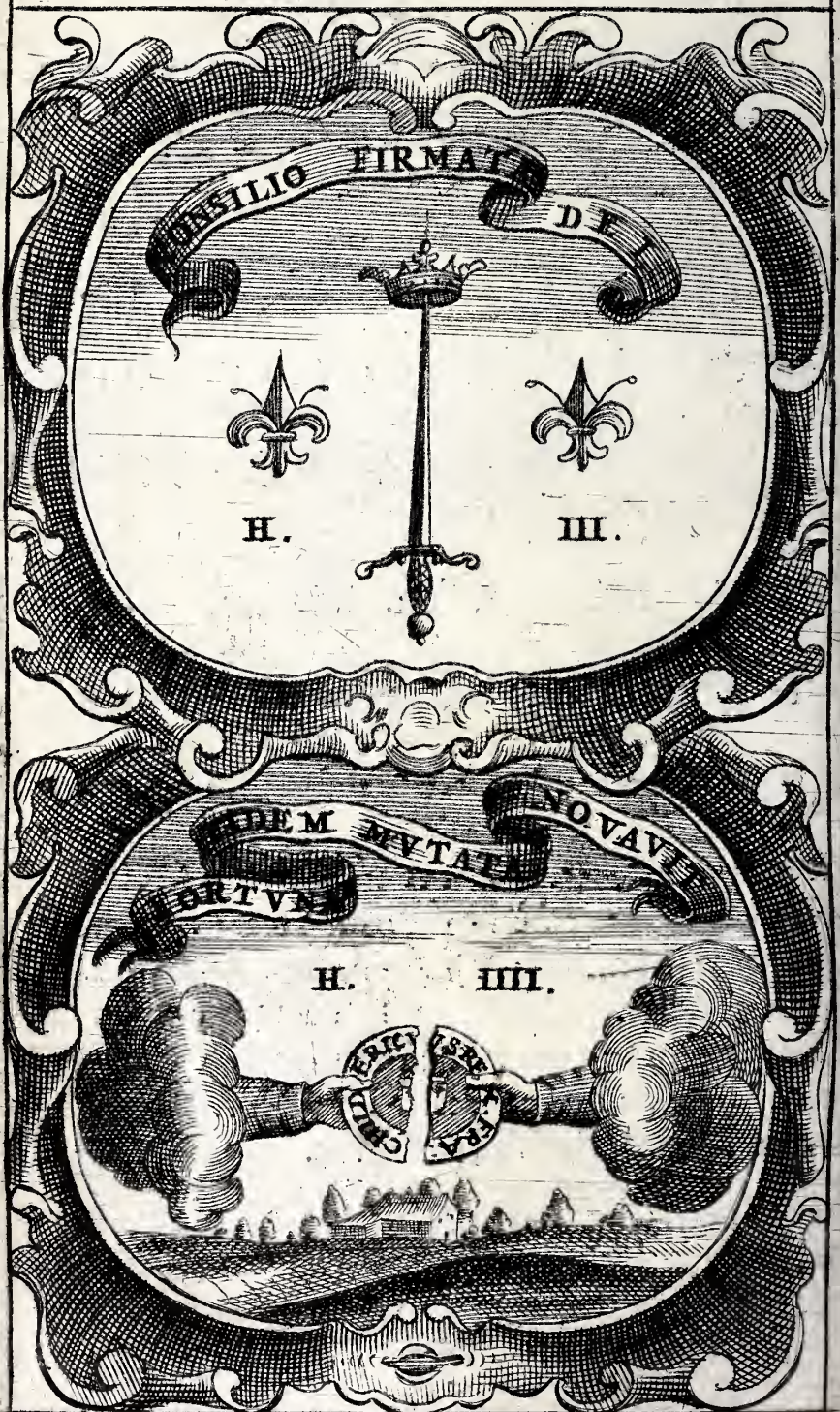

III. Hierographia simplex.

CONSILIO FIRMATA DEI.

Consilio firmatam sibi Galliam, præpotentis Dei & dicit & ostendit Rex. Licet enim de gladio Corona pendeat; nequidquam defenditur Regnum: quod à Deo deseritur.

IV. Hierographia simplex.

FORTUNA FIDEM MUTATA NOVAVIT.

Et Paulus Æmilius, & Crantzius Childericum scribunt fortunæ & regno cessisse, amissa, qua regna stant, parentium benevolentia. Restitutum quoque in regnum fide familiarium Principis, Guimei. Nam mutatis civium animis (successoris insolentia, moverat desiderium exulis) dimidium Symboli (aureum erat) uti convenerat, Guimeus ad Childericum misit, quo agnito ex Thuringia in Galliam postliminio rediens, recipit regnu. Ita mutatio fortunæ Childerici, renovavit canam fidem Guimei. Ut aurum scilicet flamma; ita fortuna fides exploratur. Symbolum ipse divisum potes cernere. Tenent enim duæ dexteræ, suum quæque frustum.

Reges Francorum.

Ludouicus VI. ultimus Francor. Rex. ex Pipini familia.
Hugo Capetus I. Francor. Rex. ex familia Valesij Hugi Comitis filius

V. Hierographia simplex.

MIHI TERRA LACUSQUE.

Rana est animal in terra & aqua, in cœno puta victitans, ut sibi non injuria vindicet, terram & lacus. Fortasse & hic Rex, impendentem calamitatem familiæ cernens, respectabat, quò se reciperet, aut Insulam aliquam desertam, aut solitudinem. Usus est Mecœnas antè, ut Plinius scribit, cum terrore Romanorum. Hoc enim signo signabat litteras, quibus absente Octavio Cæsare, imperaret pecuniam: coaxans non sibi, at Principi.

VI. Hierographia simplex.

LABOR VIRIS CONVENIT.

Deside Domino suo, Hugo arma corripuit: & eo dejecto regnum occupat. Ab hoc originem trahunt, qui hactenus Galliam Imperio regunt. Symbolum, exprobatio ignaviæ Domini est. Sed & injusta usurpatio, Imperii herilis.

Francorum Reges

Robertus Valesius Rex Francorum . u . .

Henricus i. Valesius Rex Francorum . m .

VII. Hierographia simplex.

ILLUSTRI ABELLOQUE.

Hic non majorem à bello, quàm pace gloriam petit. Præclarè palma pacis: gladius belli insigne, quo nec utitur bonus Rex, nisi pacis, causa ut quies civium, non hostium spolia concupita videantur. Nam si tantum licet, quantum potes; quod scelus potentiori erit illicitum?

VIII. Hierographia simplex.

REPETITA PLACEBUNT.

Cœlitus anguem tangi vides: & tandem præfractas cervices subdere iteratis ictibus. Ita aliquoties admonitum clementer, eum, qui viribus fretum luxuriat, tandem divina justitia perimit. Sed nos admonet tota Hierographia, ut contra hostem generis nostri, divinam opem sæpè poscamus. Tandem enim Dei auxilio ex insidiis eluctamur.

TISSIMA IVRE

H. IX.

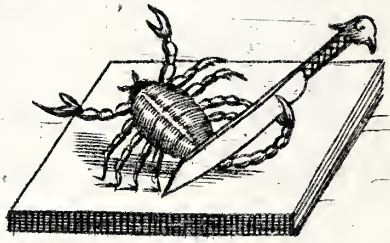

IRTVT FORTVNA CEDIT

H. X.

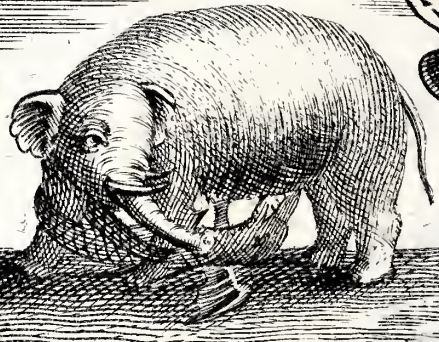

IX. Hierographia simplex.

TUTISSIMA JURES.

Scorpius hominem favrum repræsentat. Inter Principes eum hostem, quia aperto Marte non congreditur. In cauda enim vis nocendi inest. Dentem Plinius appellat imò dentes. Nam quorundam caudam tribus dentibus horrentem scribit. Licet igitur eo ingenio hostis, paciſci nobiſcum velit: & paratus ſit tactis ſacris jurare in fœdus; fidem non faciat, ſi ſapimus: niſi ſublata nocendi facultate: Per librum, ſacra intelligimus: per caudam, facultatem nocendi: per cultrum, unicam paciſcendi legem.

X. Hierographia simplex.

VIRTUTI FORTUNA CEDIT.

Elephas caſſibus ſeſe explicans: & fortunam virtuti cedere, non tàm dicens, quàm declarans, bono animo jubet eſſe viros Principes & privatos. Nam multis hominum perſuaſum erat: Fortunam ſuperiorem eſſe, quæ tamen, ſi contrà nitendo nequit; ſuperari quid ferendo.

Francorum Reges

Ludouicus . viii . Valesius Rex Francorum . vi .
Philippus . ii . Valesius Rex Francorum : vii .

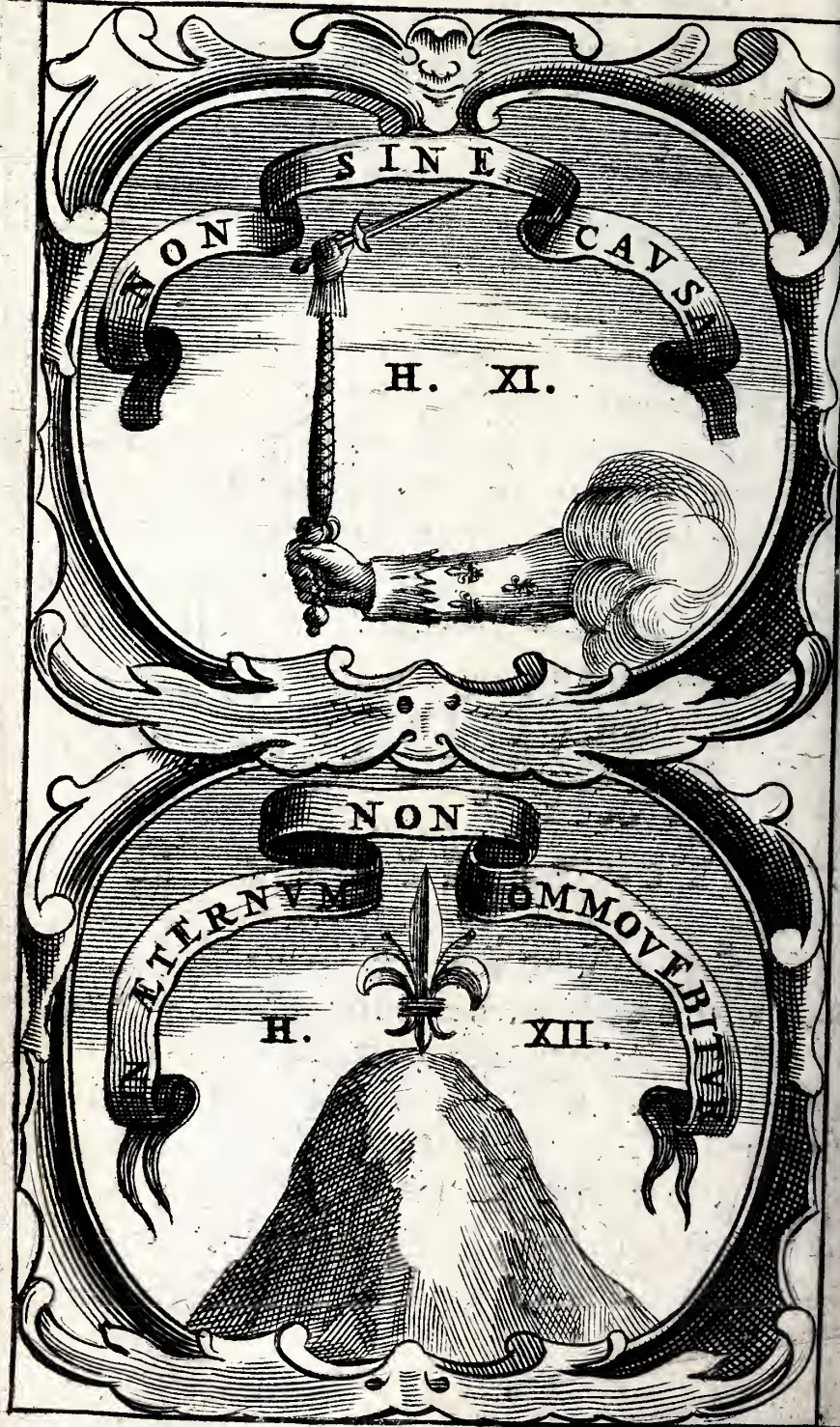

XI. Hierographia simplex.

NON SINE CAUSA.

Sceptri apicem manus armata occupans, clare sonat obediendum Regi. Non enim sine causa armatur.

XII. Hierographia simplex.

IN ÆTERNUM NON COMMOVEBITUR.

Lilium insigne Regni Galliæ, in rupe concussa, vellet regnum hoc esse perpetuum. Sed & concussum est nostra tempestate. Et periodus regnorum fatalis dicitur circumacta. De quo autem nemo dubitat, Solius Dei Regnum est æternum. Quidquid ortum est, occidit. Et herclè Capetus Dominos suos redegit in ordinem: quemadmodum Carolini suos. Si per Lilium, humanam Christi generationem intelligit, do manus. Nam lilio Mystæ Virginem Matrem assimilant.

Reges Francorum

Ludouicus IX *Mites. Valesius Rex Francorum* XIII.
Sanctus Ludouicus Valesius pri: qui Rex Christian. Appellatus.

XIII. Hierographia ſimplex.

VOLO SOLIDUM PERENNE.

Ab annulo, cujus forma perfectiſſima eſt, exiens ſceptrum, figura obeliſci, quæ & perfecta, coronatum ſignificat Regem mitem, cogitare nihil mortale; ſed ad regnum cœleſte piis votis aſpirare.

XIV. Hierographia ſimplex.

FELICITAS TEMPORUM.

Manus complexæ caduceum, pacem promittunt: & per internatas ſpicas, rerum copiam & ubertatem.

Reges Francorum

Philippus III. le Hardi. Valesius. Rex Francorum X. Christian:

Philippus IIII. Pulcher Valesius Rex Francorum XI. Christian:

XV. Hierographia simplex.

DUM VIXI.

Luna crescens significat hominem, dum spirat, sperantem, quod non diffidetur. Rex inter homines, Philippus III. cui magnitudo animi, Audaci nomen fecit: fatetur enim, dum vixit, semper speraſſe rerum suarum incrementum.

XVI. Hierographia simplex.

UTRUNQUE.

Gladius bellum: palma pacem notavit priùs. Igitur dùm hîc ipse, utrumque, dicit, neutrum ignorari potest.

Reg. Franco. H. XVII. H. XVIII.
Ludouicus X. Hutin Vales. Rex Franc. XII. et Navar Christi
Philippus V. Longus Vales fili. Rex Francor XIII. Christi.

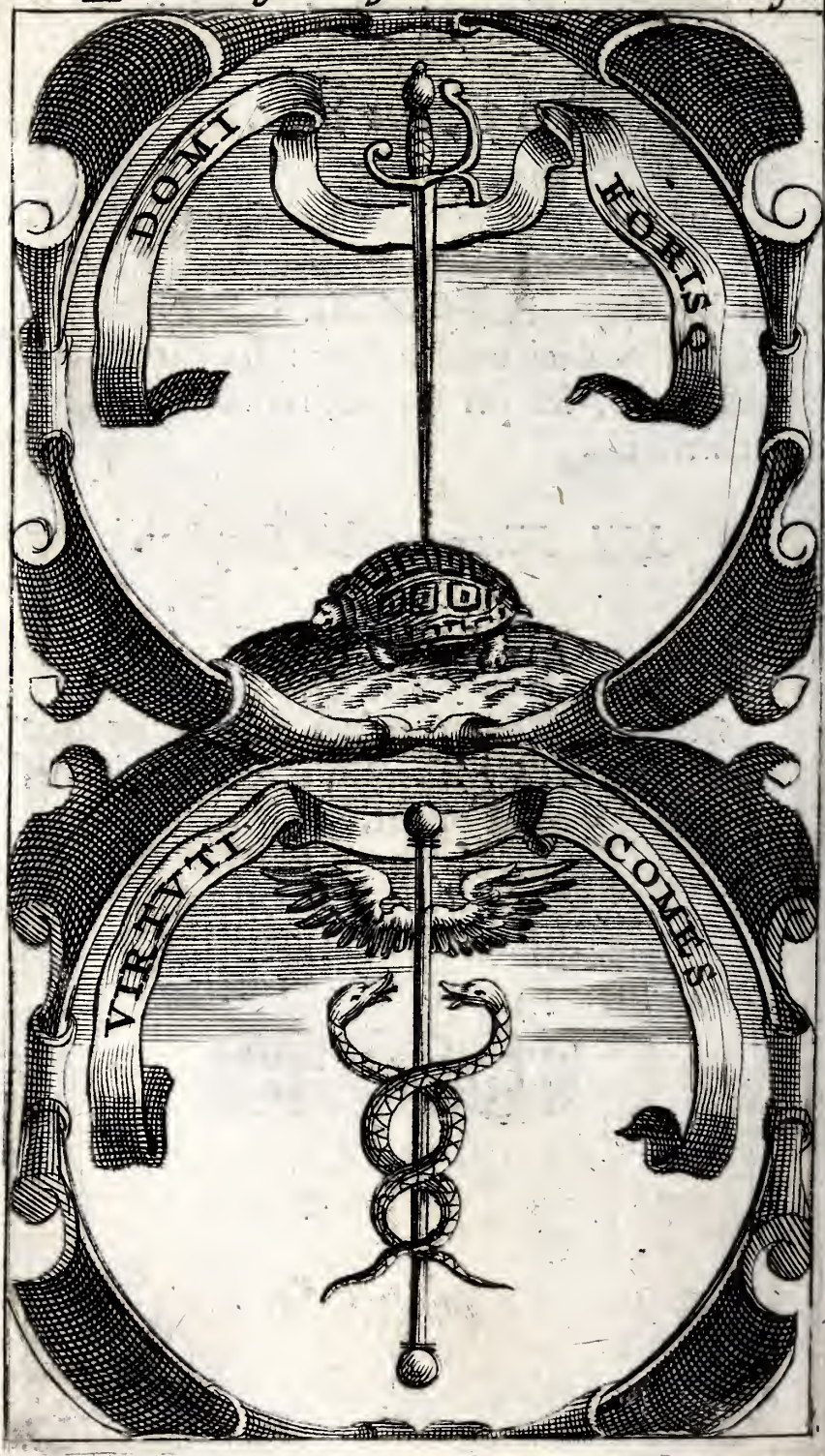

XVII. Hierographia simplex.

DOMI FORISQVE.

Testudo domi & foris tuta est: suum enim tegumen, gladio inpenetrabile, uti animadveritis, vehit. Hoc ferè pacto, quorum regna bene sunt constituta. Reges civibus tutelæ, hostibus formidini sunt. Transferunt enim, quo lubet, copias & classem, animum inprimis justitia armatum, prudentia munitum: sine quibus animi præsidiis, nulla vis, quantumvis magna satis valida est.

XVIII. Hierographia simplex.

VIRTUTI COMES.

Caduceum, virga Mercurii est: pictura verò virgæ Ægyptiorum Indicium pacis. Nam, ut Feciales indicebant; Caduceatores finibant bellum, Virtuti igitur comes (quod in Symbolo supplendum) pax esse consuevit. Nam vera virtus, quæ vel prudentia est, vel sororum Regina, aut dat, aut accipit, æquis conditionibus pacem.

Carolus v Fuldæus Valesius Rex Francorum. XIIII. Christian.
Philippus. VI Valesius Rex Francorum. XV. Christian.

XIX. *Hierographia simplex.*

NON DEFICIT ALTER.

Quoties repetam, junctis dextris fœdus publicè, ut privatim amicitiam exprimi? Et in publica concordia ac pace, rerum omnium ubertas est: quàm non hîc primùm Cornucopiæ exhibet. Radii Solis supra fusi, Deum ipsum favere concordiæ declarant. Quod dicit alterum non deficere; de se dicit. Per se scilicet non stare, quin semel inita, semper pax duret.

XX. *Hierographia simplex.*

ULTOREM ULCISCITUR ULTOR.

Ultorem ulciscitur ultor, id est, lacessitus sæpè, lacessentem vincit, & illatas injustè, fortiter vindicat injurias. Galea enim & lancea, ut cætera arma, ambobus communia sunt.

Reges Francorum

Ioannes . I . Valesius . Rex Francorum . XVI Christianissi
Carolus le Sage Valesius Rex Francorum XVII Christian

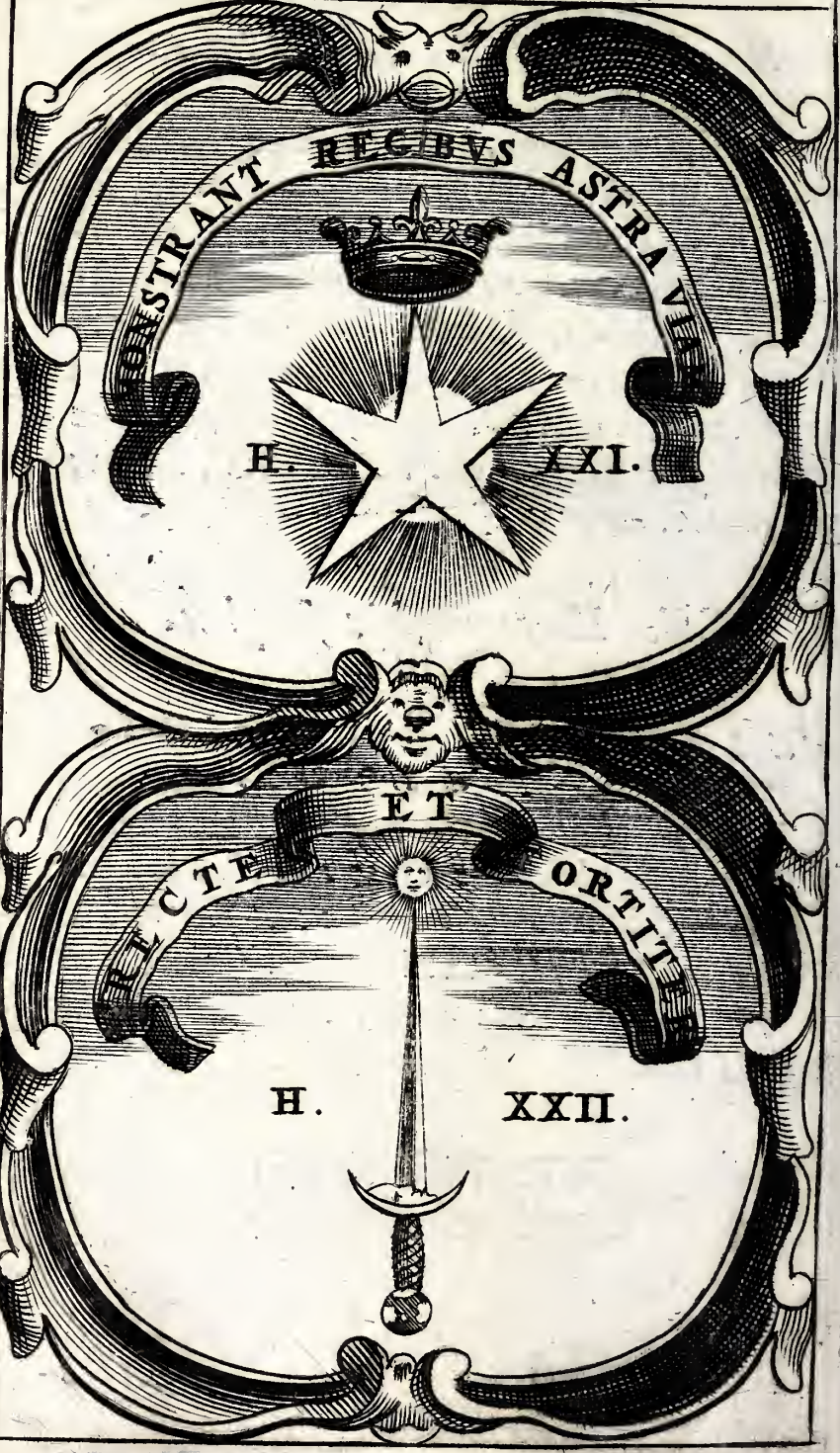

XXI. Hierographia simplex.

MONSTRANT REGIBUS ASTRA VIAM.

Coruscans Stella est id, quod apparet: Corona Regem, qui non apparet, signat. Ad Symbolum accedo. Astra Regibus, sic enim tres Magos salutant, viam monstrant. Cæteris Regibus, suum cuique thema est. Qui verò astra regit Deus, longè clarius piis & justis Regibus viam commonstrat, quàm ullus Horoscopus.

XXII. Hierographia simplex.

RECTE ET FORTITER.

Magistratui est potestas gladii: Hic rectè utitur, qui non cœcus iracundia sumit: at sedatè, & facie, qua in hoc manubrio exprimitur, aut mente potius ad Deum, à quo accepit conversa, quemadmodum Luna, curva ista facie in manubrio sculpta est, quidquid lucis habet, à Sole, quem supra gladium vides, ut superior est Principibus terræ, Princeps Universi, accepit.

Franco. Reg. H. XXIII. H. XXIV.
Carolus VI. *Valesius Rex Franc.* XVIII. *Christianis.*
Carolus VII. *Valesius Rex Franc.* XIX. *Christianis.*

XXIII. Hierographia simplex.

UTCUNQUE.

Matthiolus Plinium reprehendit, quod malè intellecto Aristotele, scripserit, viperam, Matris viscera arrodere; ex Patribus tamen, qui de Invidia Græcè scribit, invidiam cum vipera comparat: quod, ut hæc matrem exest, haud secus illa perimat invidentem. Ignoscamus igitur huic Regi, qui subjectos, at rebelles sibi Principes, qui jam sunt filii, ut ipse parens Reipublicæ viperis confert; utcunque enim tenet; & quamvis cum sua pernicie, habet in potestate.

XXIV. Hierogrophia simplex.

MINUTRISCO.

Salamandra iterum in foro, sed jam Italicè loquens: Me alo, nutrio. Si de virtute intelligimus, regiè: si de muliere leviter & amatoriè, utriusque profectò ingens flamma est, & illius clarior lux.

Reges

Ludouicus XI. le Hardi et Belliq. Vales. Rex Franco.

Carolus VIII. Valesius Rex Francor Christia xxi.

XXV. Hierographia simplex.

ULTUS AVOS TROIÆ.

Hystrix est, quæ spinas sagittales, ut Avicenna loquitur, id est, missiles, ut corrigit Gesnerus, in hostes, hi sunt canes, mittit. Nam assiduis aculeorum nimbis, hoc animans, ut Solinus, paulo melius loquitur, obruit canes. Propiùs ad rem. Ex quo, non satis scio, Francus referat, porcum fuisse Trojanorum, & plane nescio, an hic spinosus, belli insigne, quem Echinum Græci, Erinaceum Latini nominant. Ultus avos Trojæ, id est, majores Trojanos Rex Galliæ est: quicunque Italiam defendit. Nam, ut Romani; ita & Galli, à Trojanis genus derivant. Trojani autem, id est, Trojugenæ Romani Italiæ, imò orbis domini fuerunt. Cæterum porcus insigne Romanorum militare fuit, festo autore.

XXVI. Hierographia simplex.

HOC ME CÆSAR DONAVIT.

Inventum esse Cervum, cum Millo (sic appellatur collare cervorum, ex quo canum, nec habet aliud nomen) in quo incisum esset Symbolum Cæsaris? credamus Regi Galliarum, aut Regum Galliæ Historiographo. Hujus Regis Cervus immortalitati servit, aut cupiditati. Spectat enim coronam, quam si in cœlo cupit, ferendus. Neapolitani enim vix annum regnantem tulerunt.

Reg. Francor. XXVII. XXVIII.
Ludouicus XII. *Valesius Rex Francor* XXII.
Christianissi.

XXVII. Hierographia simplex.

INTER ECLYPSES EXORIOR.

Crater in cœlo oritur XV. Kal. Martias. Fit ut inter Eclipses. Qui usurpat, Ludovicus XII. in Regnum Galliæ, Carolo VIII. sine hærede mortuo successit: & Insubriam capto Duce occupavit. Sed ad defectus Principum respexit. Fortunæ hîc, istic naturæ.

XXVIII. Hierographia duplex.

IMMENSI TREMOR OCEANI.

Torquis est ordinis Procerum Regni Galliæ, ut apparet ex pensili bulla Archangeli Michaëlis. Erat, inquam, jam enim abolitus est: & erat tremor immensi Oceani: quamdiu illa concordia stetit contra Barbaros.

Reg. Franco. H. XIX. H. XXX.
Franciscus Valesius I. Rex Francor. XXIII.
Christianissi.

XXIX. & sequens.

NUTRISCO ET EXTINGUO.

XXX. Hierographia.

UNUS NON SUFFICIT ORBIS.

Utraque alibi exposita est.

Reg. Franc. H. XXXI Symp. XXXII.
Claudia filia Ludouici XII. reg. Franc. Fracis reg uxor.
Helionora ab Austri Regi. Francię Francis. reg uxor.

XXXI. Hierographia simplex.

CANDIDA CANDIDIS.

Candida candidis, id est, bona bonis. Digna Principe vox non fœminæ tantùm, verùm etiam viris. Nam, ut naturæ decet Principem esse facilem bonis; ita & severum oportet esse præfractis.

XXXII. Hierographia simplex.

UNICA SEMPER AVIS.

Si qua Phœnix est (fuisse perhibetur, Tacitus visam refert, quæ tamen non visa est eam esse, & jam fama non species tantùm periit) visa est Gallis Helionora, non tàm ad Solem, quàm virtutem solam conversis, & matronale decus. Nihil vulgatius, ex cinere, renasci creditum.

Reg Franc. H. XXXIII G.

Henricus II. Valesius Rex Francorum XXIIII. Christianissimus.

XXXIII. Hierographia gemina.

DONEC TOTUM IMPLEAT ORBEM.

CUM PLENA EST FIT ÆMULA SOLIS.

Tres semilunæ, inter se complicatæ, cupiditatem Imperio occupandi tres orbis partes, aperiunt. Plenilunium verò, totius orbis. Examina utriusque Symbolum.

Reg. Fran. H. XXXIIII G.

Henricus II. Valesius Rex Francorum XXIIII.
Christianissimus

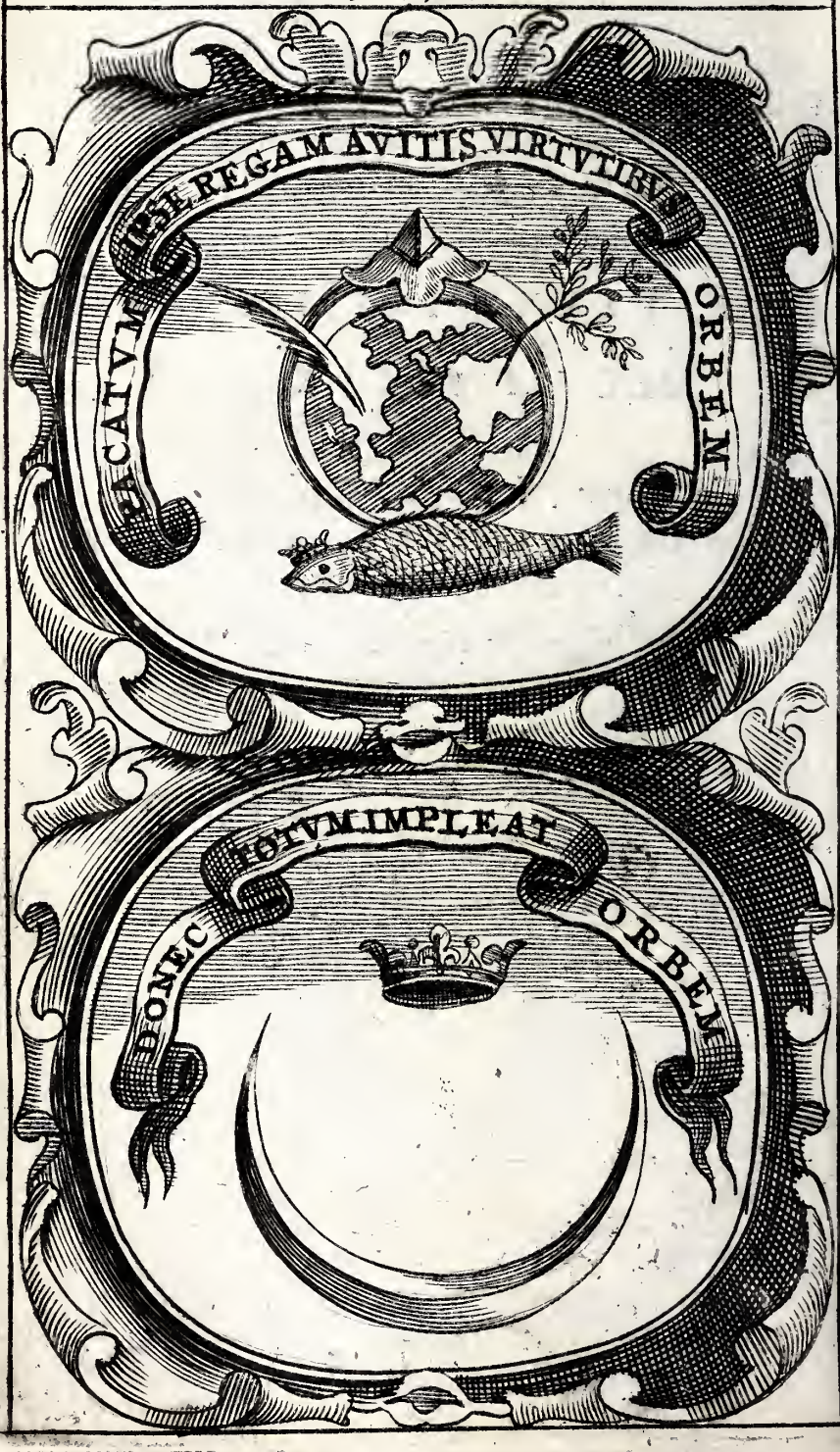

XXXIV. Hierographia duplex.

PACATUM IPSE REGAMAVITIS VIRTUTIBUS ORBEM.

Delphinus coronatur Principem Galliæ exhibet, cui fortuna Regnum despondit: sic enim eum salutant populares. Sustinens globum terræ, ad Imperium terræ capessendum excitat, & quasi arrham dat, clauso intra annulum orbe, cujus pala Adamas est: quæ tàm invictum Regem fore, quàm ille, omnium victorem, ominabatur. Atque hæc prioris explanatio est: posterior indiget repetitione.

Francor. Reg. H XXXV Gem.
Henricus II. Valesius Rex Francor
XXXV. Christianissimus

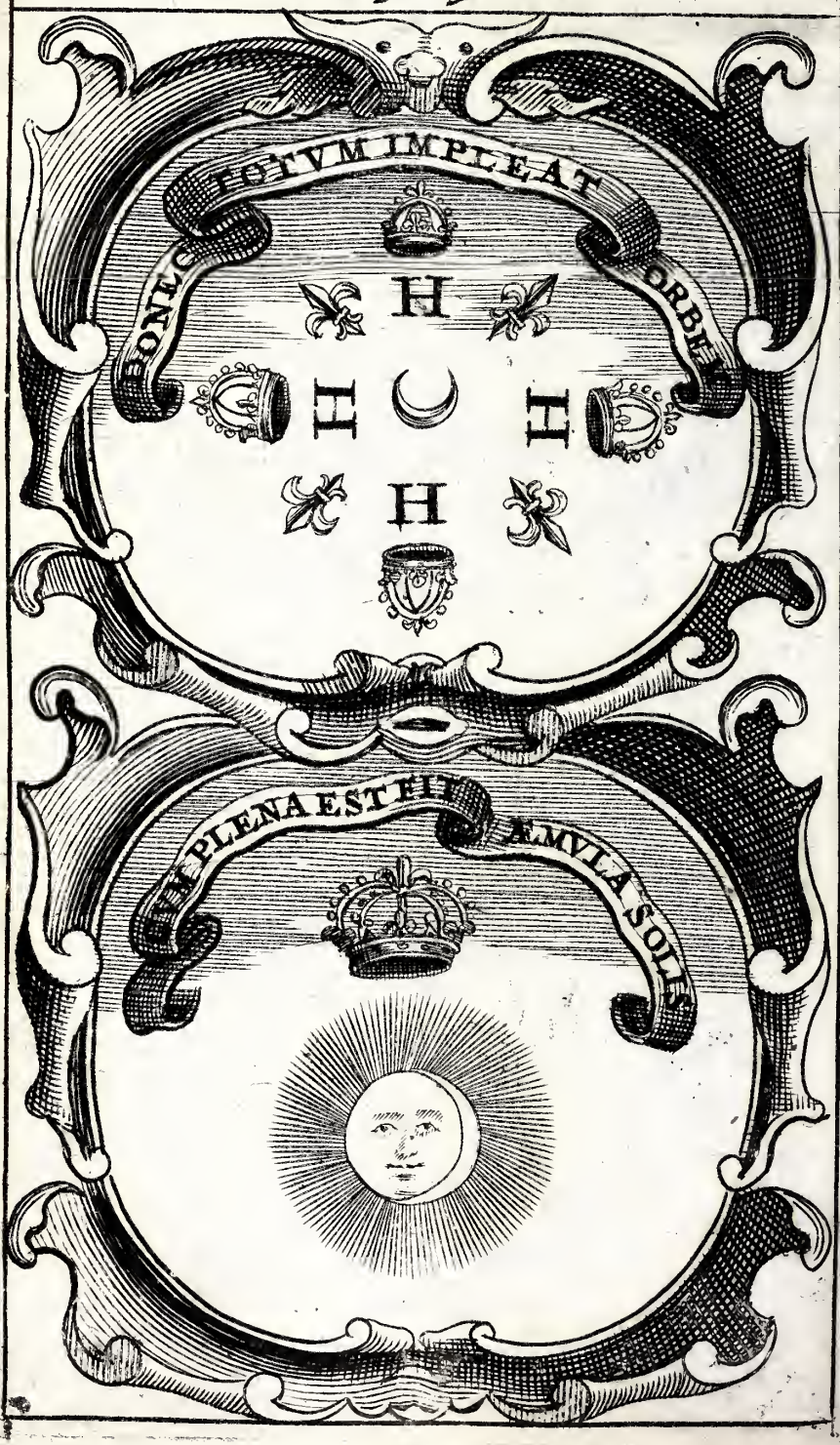

XXXV. Hierographia duplex.

DONEC TOTVM IMPLEAT ORBEM.

CVM PLENA EST FIT ÆMVLA SOLIS.

Utraque ante posita & exposita, præter H. quadruplex: quod toties est Henricus: quia coronatum, Rex; quoniam sparsa Lilia Galliæ.

Reges Francor. H XXXVI Gem.
Catharina de Medici Regina Franciæ
Christianissima Henrici II uxor.

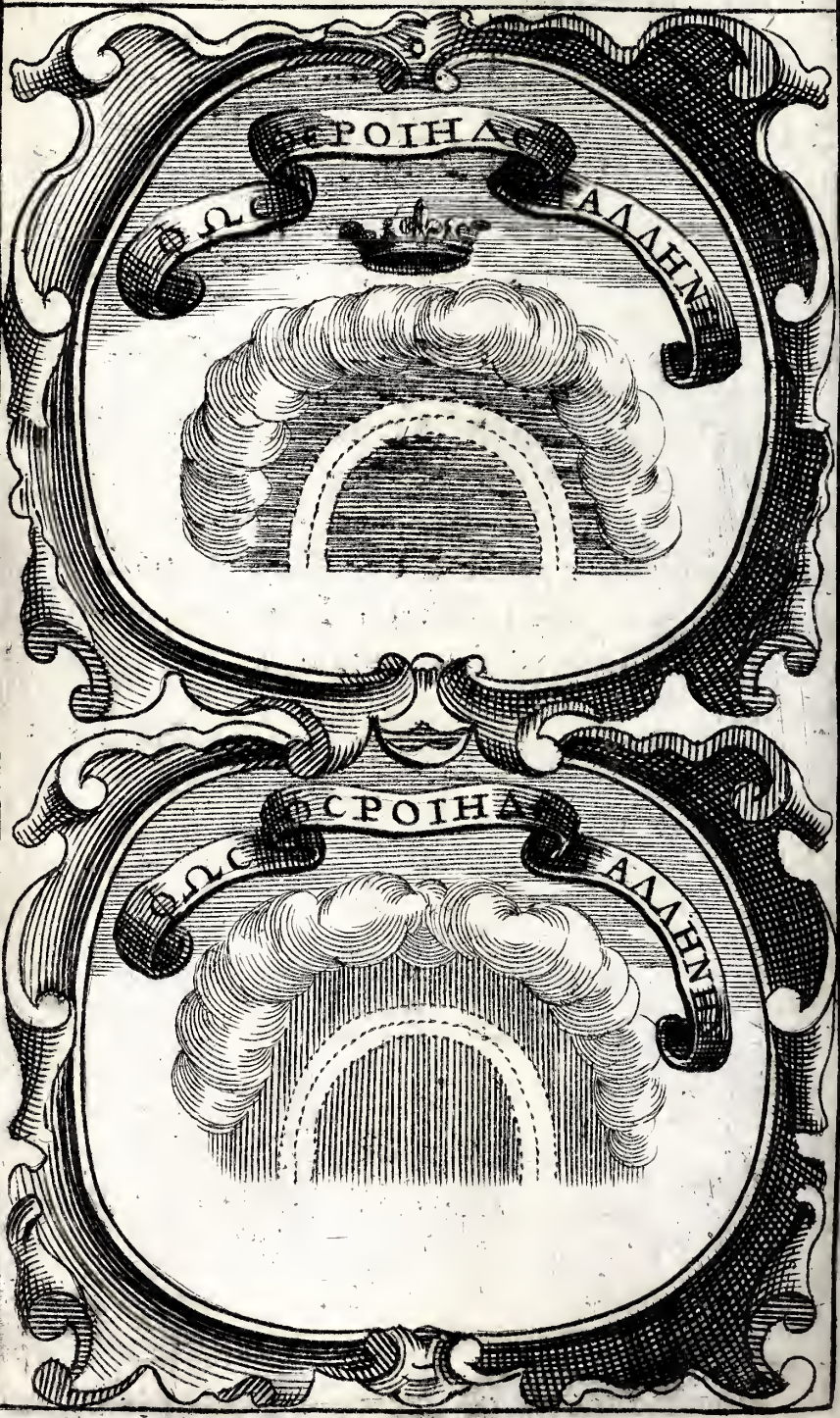

XXXVI. Hierographia duplex.

ΦΩΣ ΦΕΡΟΙΗΔΕ
ΓΑΛΛΗΝΗΝ.

Imò ſimplex, eadem. Symbolum enim idem planet : Feret lux iſta quietem, ſerenitatem : hanc tempori, illam rebus interpretor. Hieroglypton antè declaratum, & idem eſt Corona iſtîc, regiæ fortunæ : hic abſque Corona idem, facultatibus privatorum, eadem Iridis imago promittit.

Francor. Reges.

Catharina de Medici Regina Francie Henrici II. uxō

Franciscus II. Valesius Rex Francorum XXV. Christiān.

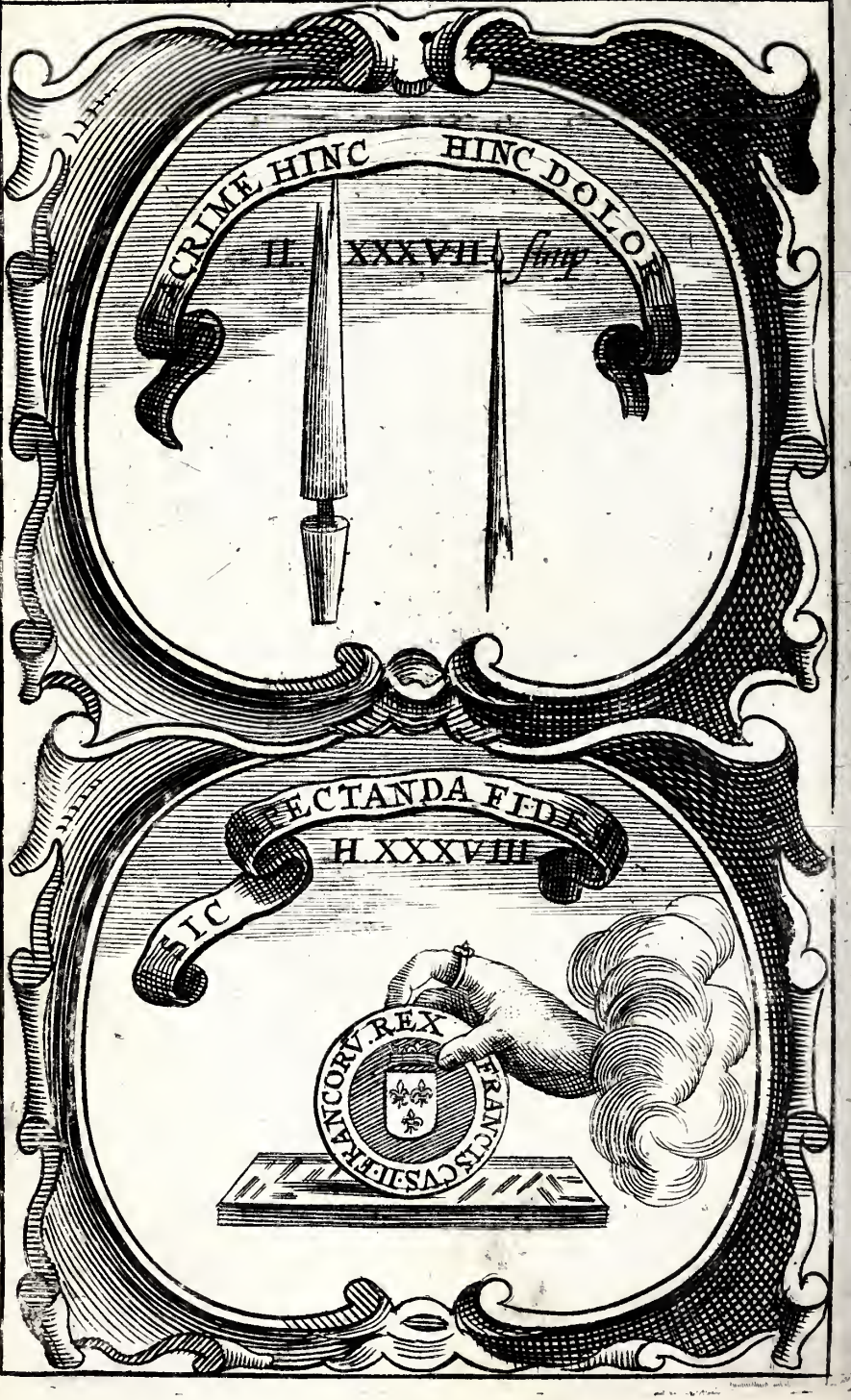

XXXVII. Hierographia simplex.

LACRIMÆ HINC HINC DOLOR.

In Hastiludio (longè enim aliud fuit armilustrium ludus, aut agmen Trojæ apud Virgilium) periisse Henricum II. Annales testantur, testabuntur, inquam, posteris. Nobis enim vivax memoria est. Lancea igitur rupta, lachrymas conjugi movit: consternata enim est casside mariti refracta. Dolorem cuspis: Læthalis enim fuit.

XXXVIII. Hierographia simplex.

SIC SPECTANDA FIDES.

Coronatum aureum nummum, ad Lydium lapidem dextra hæc explorat: & sic, id est, duris in rebus fidem explorandam docet.

Reges Francorū H. XXXIX Gem.
Carolus IX. Valesius Rex Francorum
XXVI Christianissim.

XXXIX. Hierographia gemina.

MAJOR ERIT HERCULE.

Prima. Samsonis forma, Hercules formatur: & utroque majorem fore, Regem adolescentem, aula prædicat, si, ut Regem incendat gloria bene: si ut depravet, malè.

NULLA FRAUS TUTA LATEBRIS.

2. Cervi odoris fragrantia, eliciunt abditas spiléis serpentes, ut Plinius cum multis observavit. Et Reges, quod sciri volunt; nesciri nequit. Emunctæ naris sunt, omnia odorantur: Ne quis malitiosis consiliis obrepat, spe latebrarum.

Reges Francor. H.XL.G.
Carolus IX. Valesius Rex Francorum
XXVI Christianissim.

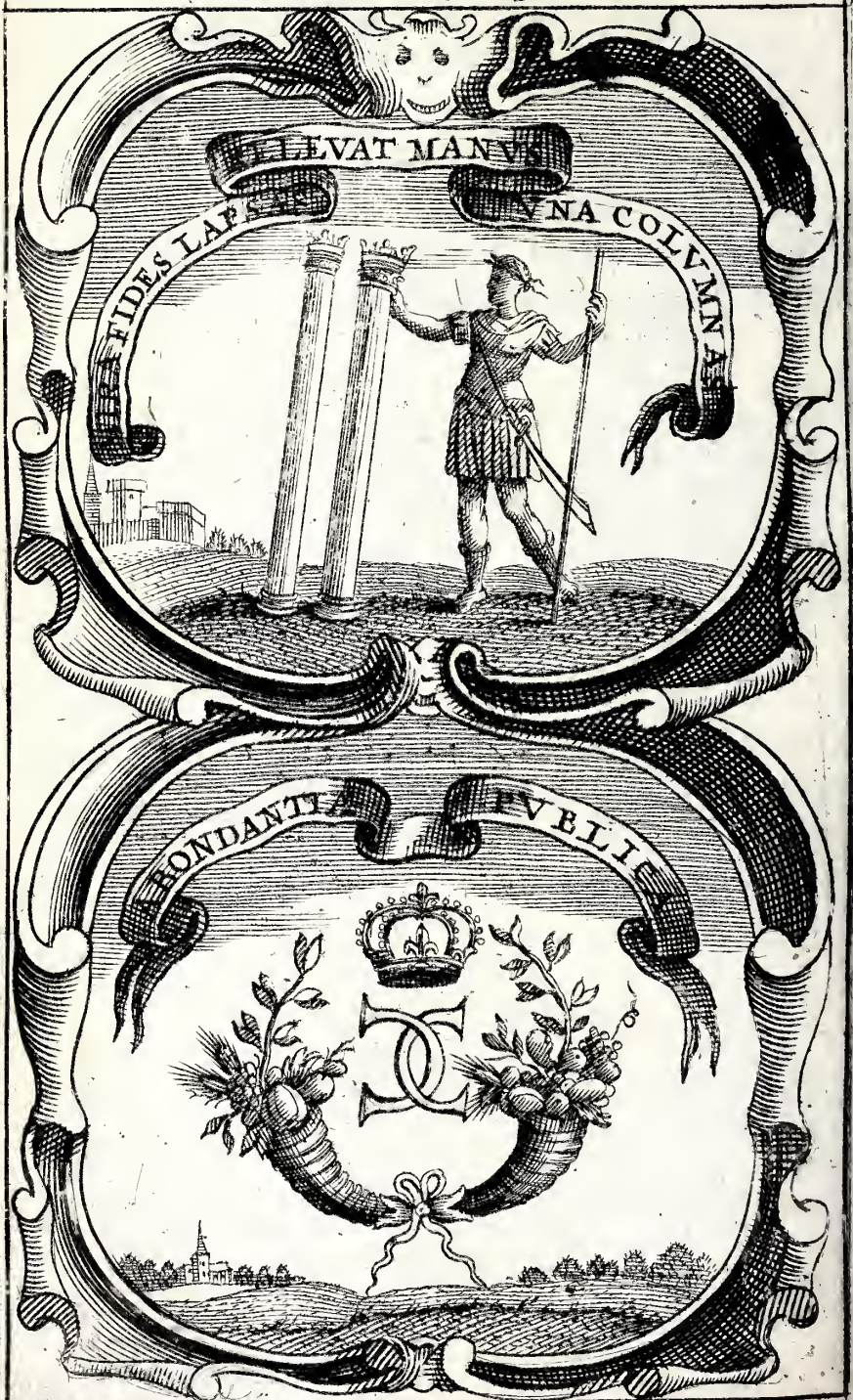

XL. Hierographia duplex.

MIRA FIDES LAPSAS RELEVAT MANUS UNA COLUMNAS.

Utraque facilis & expedita. Prior introducit aut reducit veriùs Regem, qui duas columnas, id est, Religionem & Rempublicam restituat.

ABUNDANTIA PUBLICA.

Posterior, quæ declaret, illa puritati, hac æquitati restituta, rerum omnium abundantiam, & regni felicitatem: Non malè. His enim fornix & concameratio rerum divinarum & humanarum suspenditur.

Reges Francorũ H. XLI. G.

Carolus IX. Valesius Francorum Rex XXVI. Christianissimus.

XLI. Hierographia duplex.

PAX ET FELICITAS
TEMPORUM.

PIETATE ET JUSTITIA.

Caduceum, pacis nuncium: Cornucopiæ, fælicitatis indicium, quid toties repetam? Hæc tamen prior pars Hierographia est: posterior non impeditior. Nam duæ legum tabulæ apertæ sunt: Districtus gladius, qui hostes arceat; micat: Parma, quæ tueatur cives, prolata. Et hinc pax, quam signant palmæ, in fœdere, cum Burgundis, decussæ, Burgundica. Operæ pretium facturus non sim; si diadema & insignia regni Galliæ, facere coner illustriora.

Reges Francorum H. XLII. Gem.
Carolus IX. Valesius, Rex Francorum XXVI. Christianissimus

XLII. Hierographia duplex.

SUBDUCENDIS RATIONIBUS.

Prudentia, sive prudens Rex: illa enim Regina est virtutum; ut hîc virorum, dum rationes subducit; Læva tenet Apographa (inventarium & Repertorium Ulpianus dicit) pacem repetit, imò habet domi, id est, dextera; hæc enim manus, insigne pacis gestat. Repetundarum, & peculatus reis, è medio sublatis: quos hîc subjectos pedibus, flagrare justo incendio videmus.

PIETATE ET JUSTITIA.

2. Duæ columnæ à statuis, forma non re differunt. Nam Pietas & Justitia Rempublicam, ut tibicines, tuituram aliâs sustinent. Illa quippe Deum veneratur, qui Respublicas instituit: hæc homines tuetur, quorum societas Respublica constituit. Habet illa lampadem, id est, cor ardens Dei tam boni, quàm magni reverentia: hæc ensem, vindicem scelerum.

Reges Francorum H. XLIII. G.
Carolus IX Valesius, Rex Francorũ XXVI.
Christianissimus

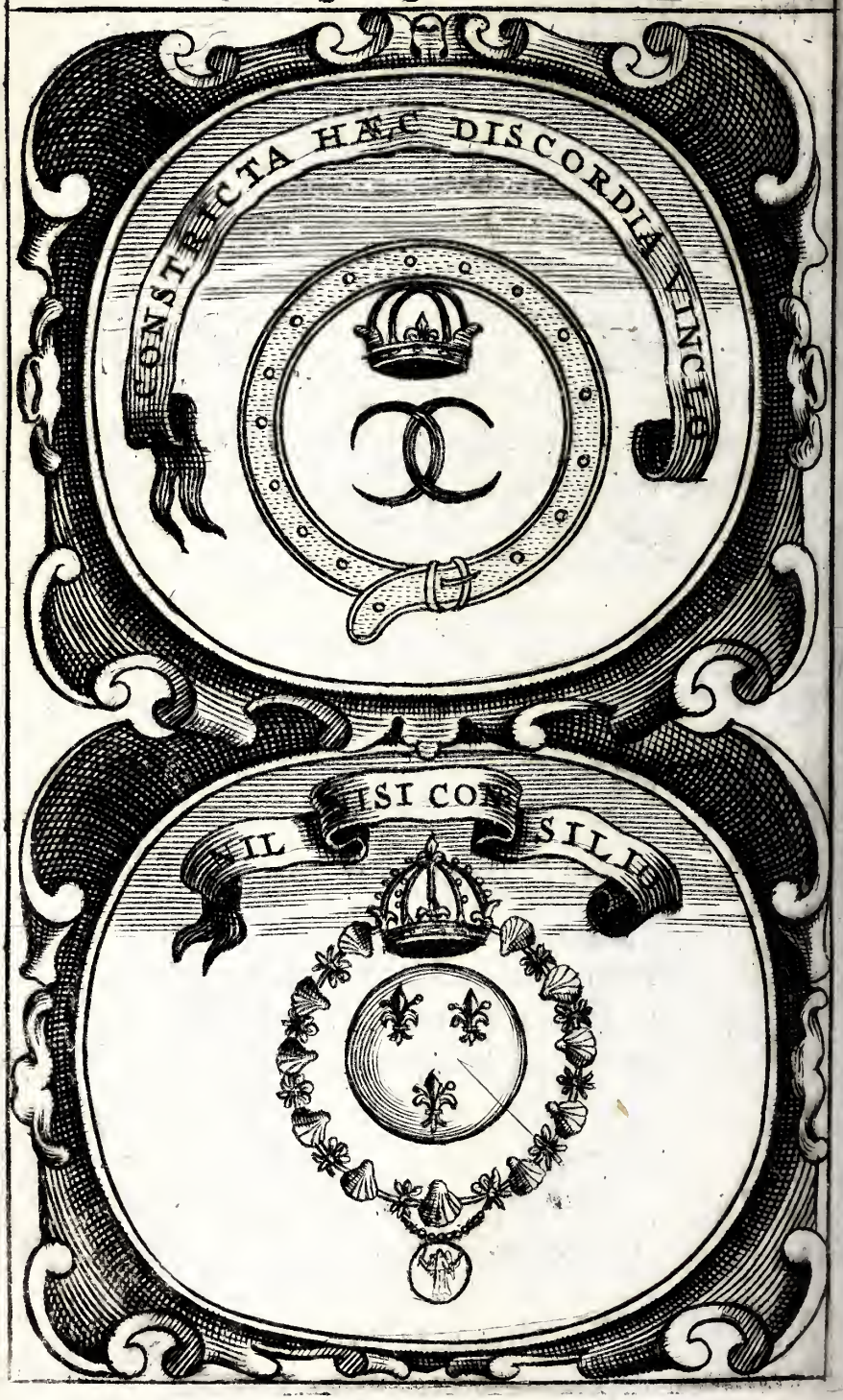

XLIII. Hierographia duplex.

CONSTRICTA HÆC DISCORDIA VINCLO.

1. Spiram pilei agnoscis, distinctam clavis & offendicem fibula revinctum. In centro duo C. quorum alterum clamat Carolum: alterum verò Christianissimum. Nam corona Regem apertè signat. Ad Symbolum oculos mihi jam attolle. Hoc vinculo & concordia bonorum compressa est, rebellium & facinorosorum hominum seditio. Atque utinam fuisset.

NIL NISI CONSILIO.

2. Insigne Regni Galliæ, ac Monile ordinis coronatum, in conspectu sunt: & Regem regno incumbentem ostendunt. Quod, ne quis ignoret; Symbolum adjectum est, Consilio scilicet, non impetu Respublica rectè gubernatur.

Reges Francorum. H. XLIII G.
Carolus IX. Valesius, Rex Francorum XXVI.
Christianissimus.

XLIV. Hierographia duplex.

BONÆ SPEI.

1. Pales libram mutuata à Justitia, quòd nihil justius sit Agricultura, justæ rerum distributionis spem facit.

SUBDUCENDIS RATIONIBUS.

STABILITAS.

2. Prudentia verò typham læva tenens, & fluentem plagam retinens, rerum etiam minimarum curam Regi commendat. Nam, ut de plaga taceam, qualecunque capitis ornamentum est; muliebre est: Typham verò, in paluſtribus stagnantibus aquis nasci, si non videremus, Dioscorides nobis demonstrat. Et Matthiolus pappos ejus ab egenis expeti ad tomenta, & grabatos faciendos adjicit. Nec imprudenter, res adjectæ ventilantur: quod leves interdum injuriæ, ut favilla neglecta, graviter exardescant.

Reg Franc. H XLV. Gem

Carolus IX. Valesyus Rex Francor XXVI. Christia.
Elisabetha ab Austria Caro. IX. reg. Fran uxor Max II. Im. fil.

XLV. Hierographia duplex.

PIETATE ET JUSTITIA.

Prior ſuperiori demonſtratione clara eſt, licet decuſſatæ jam ſint columnæ, quod indiſſolubilis vinculi argumentum eſt. Non omnes eadem religio Reſpublica continet; ſed quædam ſingulas neceſſariò Diſſilirent res humanæ, ſi non ſuperni Numinis continerentur metu.

IN DEO SPES MEA.

2. Poſterior re ipſa clarior, quàm hac imagine, non tantùm quòd Caroli conjunx, mortuo marito, Pragam rediit, & templum Deo, cui ſe conſecrarat, in Palatio condidit; ſed & quod mortua vivat: & Gallis non minorem ſui reverentiam, quàm deſiderium ſuis reliquit.

Reg. Franco. H. XLVI G.
Henricus III. Valesius Rex Fran. et Polon.
XXVII. Christian.

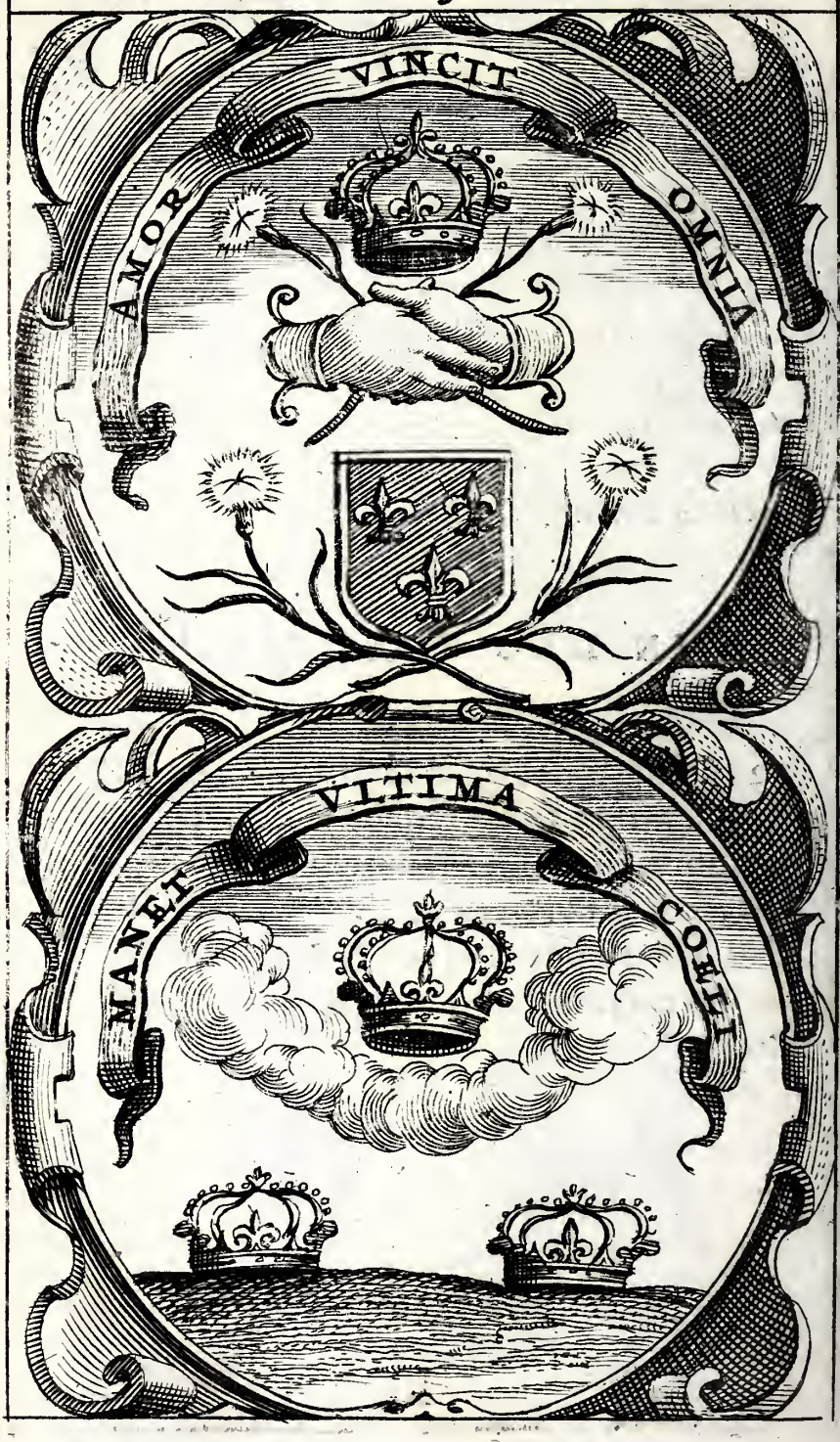

XLVI. *Hierographia duplex.*

AMOR VINCIT OMNIA.

1. Symbolo nil apertius ad Hieroglypton, nihil ineptius ad regnum imò ad omne vitæ genus. Amor enim semper amarus est. Cæterum Henricus III. amore ductus est, ut duceret, quam duxit lectissimam Principem. Amoris testes sunt dexteræ datæ, ut amoris non odoris tantùm vettonicæ sunt, inter pollices injectæ, & subjectæ liliis gratia omnium, quæ homini grata evenire, ab hac frutice, Antonius Musa, Augusti Medicus scribit.

MANET ULTIMA COELI.

2. Duorum Diadematum alterum Poloniæ, alterum Galliæ est. Tertium cœli, quod nihil in terris majus sperare, vel nimis spectare deberet. Illud loco sublimi & stabili; hoc in continenti; cujus littus verberant variæ procellæ, Balthicum mare Poloni attingunt. Gallia Oceanum & mare mediterraneum spectat. Sed aliud vult Mysta; Fluxa esse regna terrarum, & periculis variis, haud secus ac procellis exposita.

Reg. Franc. H. XLVII. simp. H. XLVIII.
Ludouica de Lorenna. Henrici III. Regis Francor uxor.
Henricus IIII. Borbon. Rex Franc. et Navar. XXVIII Christi

XLVII. Hierographia simplex.

NOSTRA VEL IN TUMULO.

Buxus palma est Belgica, quod hæc infœcunda. Dioscorides fœcundam, & Galenus Hericunte agnovit. Marem à fœmina distinguit. Fœminas Plinnius negat fructum ferre, nisi propè marem conserantur Quò respicit Regina Rege vidua. Nos respiciamus fidem, quam Marito in tumulo etiam servet. Mortua enim Mundo, Deo, & secundum Deum, viro vivit.

XLVIII. Hierographia simplex.

PROVOCATUS PUGNO.

Struthio cameli & Accipitris pugna exposita oculis est: & ea à me non exposita.

Reg Ang. prima Hier Gem

Guilhelmus Conquereux I. Rex Ang. fil ducis Norman.
Guilhelmus II. Rous Secundus Rex Ang.

I. HIEROGRAPHIA REGUM ANGLICORUM DUPLEX.

FORTITER RESISTENDUM.

PERFERO.

NEutra difficilis. Posterior ante in luce posita. Nec obscurum est, quæ imago prioris est. Leonem per media tela ruere frequenter, quod Rex animosus respicit.

Reg Ang. H. II simp. III sim.
Hendricus I. Rex Anglie III. etc.
Stefanus Rex Anglię quartus etc.

II. Hierographia simplex.

PER GRADUS VELOX.

Scala in conspectu gestatoria est. Sunt & gradus. Per gradus autem Rex, inquit velox esto: hoc enim dictum puta. Quid autem dictum, imò factum vult? inquies. Citius fieri, quod distinctè fit; quàm quod abruptè. Est quoddam principium, medium, & finis in omnibus rebus, quæ si commisces, aut confundis; rem evertis: te si non perdis, nequidquam fatigas: haud secus, qui ex scalarum gradibus, medios tollit; non ascensum aut descensum sed ruinam struit.

III. Hierographia simplex.

VI NULLA INVERTITUR ORDO.

Crista Galeam ornari, Heroum ætate receptum fuisse ex Homero patet; expavit enim Astinax, patris per Cancellos cassidis oscula. Nunc ornantur, si non gravantur tegmina etiam viatoria, & urbana. Hîc pennas natura volatiles, venti non dissipant, licet agitent, ut aristas, culmina ad voluptatem. Facit hoc ordo & unio. Si tanti ponderis unitas & plurium ordo est, in re leviſſima; quanti rere momenti erit in Republica? Hoc enim Rex sapientissimus colligi vult.

Reges

Reg. Ang. H. IIII. H. V.
Henricus II. Rex Angliæ quintus
Richardus I. Rex Angliæ sextus etc.

IV. Hierographia simplex.

FATA VIAM INVENIENT.

Anchora est erecta, quæ jam parum differt à Cruce. Et hanc velle intelligi, nullo negotio capiet: qui leget attentè per ocium, Symbolum Regis. Per fatum enim voluntatem Dei, pietas intelligit: & Grammatici interpretantur Fatum, quod Deus ita fatus sit. In rebus desperatis spem in Deo collocare reliquam, non tantùm pii, sed & prudentis, viri est: solet enim divinum adesse, quando nullum apparet humanis rebus vel consiliis, auxilium. Quod Poëtas etiam latet. Nam, ubi actum est in Tragœdia, à Machina Deum adducunt, qui catastrophen finiat.

V. Hierographia simplex.

CHRISTO DUCE.

Duæ anchoræ decussi forma, quæ & Crucis est, coruscantes centrum, pleno Sole, angustiores sunt, quàm maritimæ. Diademati profecto, vel ornamento, vel præsidio sunt, quod aëre pendet, & sunt Regno tàm præsidio, quàm ornamento. Qui enim dicit, Christo duce, hoc vel insigne, vel signum Christi Crucifixi vult. Tutum, inquam, se cùm mari, tum terra: hac jam una anchora, ex quo composita: & verè sacra, ex quo dolatæ duæ, ut ita loquar insalutiferum signum Crucis.

Reges

Reg Ang. H. VI. H. VII simp
Iacobus Primus Rex Angliæ
Henricus III. Rex Angliæ VIII prim. qui Liber. cæpit.

VI. Hierographia simplex.

PRÆLUCIAMUS.

Hecla in Hybernia, ut Æthna in Sicilia, Vesuvius in Campania quandoque flammas eructat. Ad Heclam suam alludit: dum faces virtutis regiæ attollit: veluti de speculo, & ita prælucere popularibus virtute vult: ut præstat potestate. Felix profectò regnum; ubi non fortuna, sed virtus regnat.

VII. Hierographia simplex.

EST MORTALE.

Longæva sit & pacis diuturnæ indicium palma; mortalium omnium sunt mortalia. Nec ab hac conditione vindicant, aut ausa fortiter: aut consultata sapienter: aut denique eventa fortunatè. Quod si rerum dominis, à sapientissimo Rege persuaderi posset; næ sibi meliùs non tantum populo imperarent.

Reg Ang. H.VIII. H.IX.
Eduardus I. Rex Anglię IX. et Hibernię.
Eduardus II. Rex Anglię et Hibernię X.

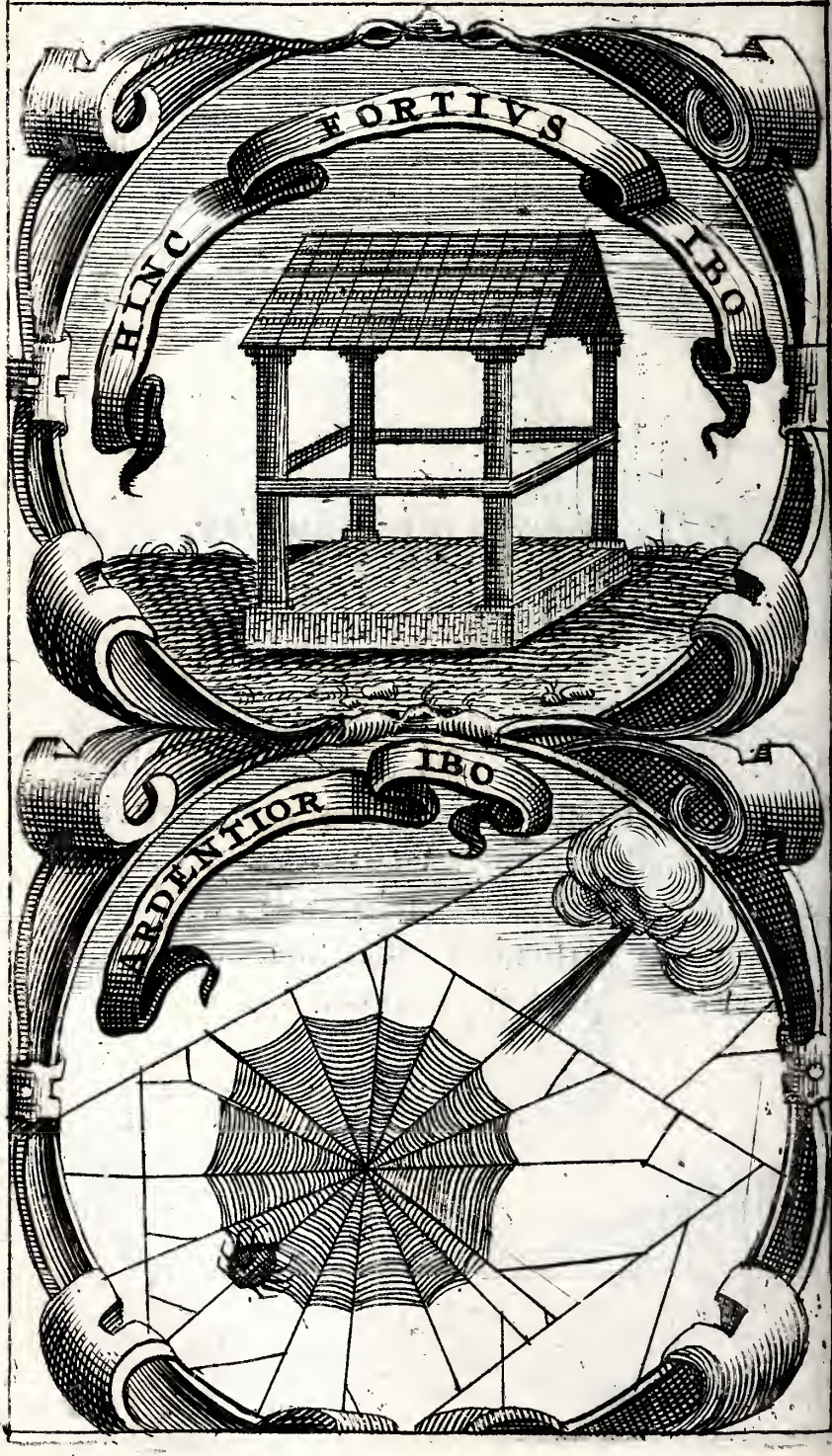

VIII. Hierogrophia simplex.

HINC FORTIUS IBO.

Sive casum istam, sive caveam mavis (quanti enim operis vel operæ fuerit, aut parietes addere? aut indere cancellos?) in Xysto potest exercitata esse, aut in carcere coacta Regis virtus. Principes Anglorum certè Henricum Regem suum, cum filio Eduardo, & fratre Richardo, Imperatore Romani Imperii designato in carcerem conjecerunt: ex quo Eduardus feliciter elapsus, conjuratos fortiter vicit: & piè patrem cum patruo liberavit.

IX. Hierographia simplex.

ARDENTIOR IBO.

Anacharsis dixisse non minus lepidè, quàm verè fertur: leges hominum, esse aranearum telæ persimiles, quale tamen hîc cernis, cum sua trama, & licio. Nam, ut eam facilè perrumpant vespæ, in qua muscæ hærent; ita legibus, veluti vinculis teneri constrictas leves animas: quas potentia & impudentia, vel fraude, vel vi non difficulter perrumpat. Quod cui Regum semel persuasum (huic videtur) is, nisi Deum legum vindicem metuat; ardentiùs & audentiùs ad scelus accingitur. Sed homines non ferunt dissolutam legibus potestatem: & Deus, ut differat, tandem coërcet, ac castigat.

Reges

Reg. Ang. H. X. Gem.
Eduardus III. Rex Angliæ Fraciæ et Hiberniæ
qui in bello vicit Regem Ioan. Franciæ

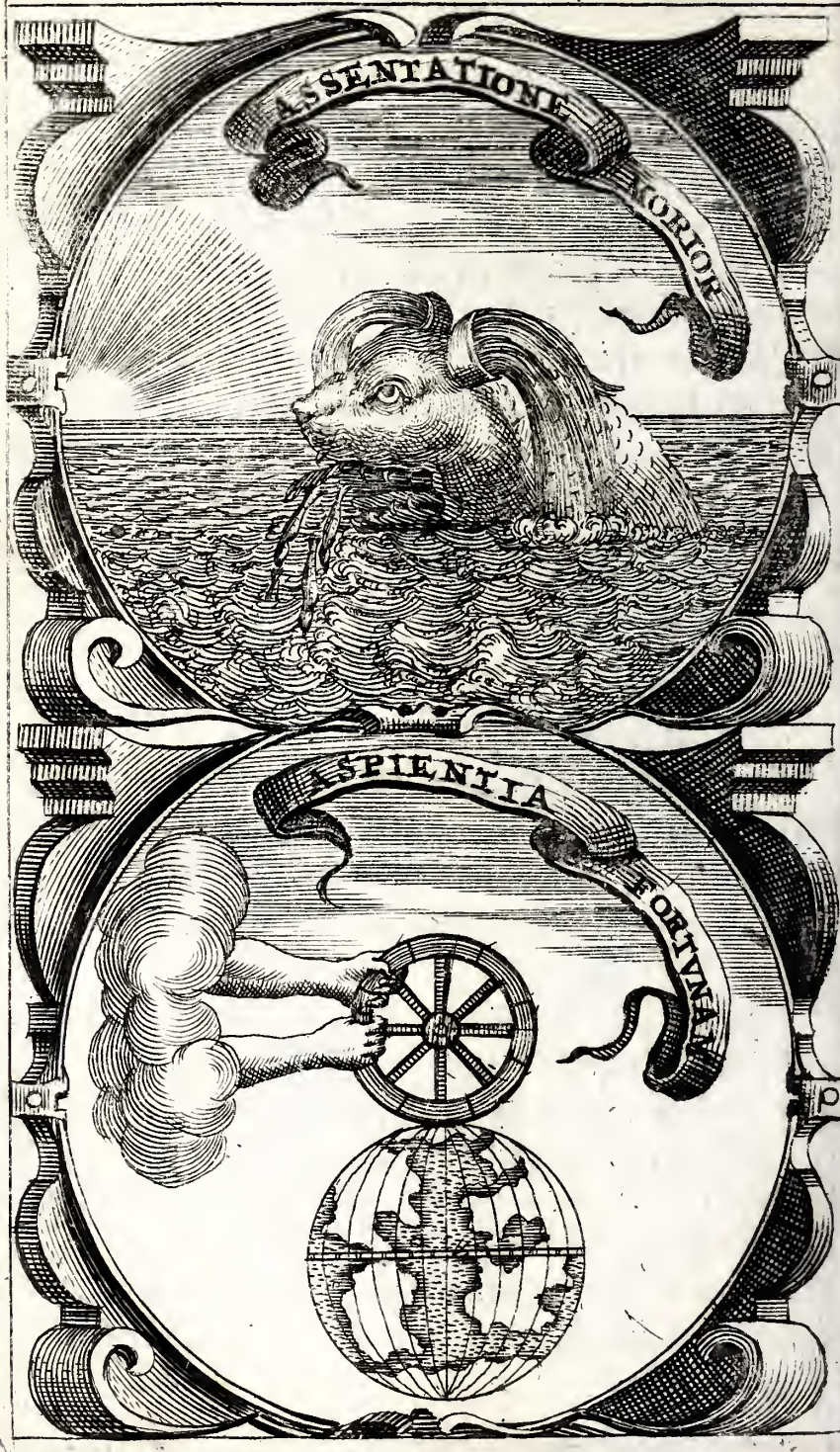

X. Hierographia duplex.

ASSENTATIONE MORIOR.

1. Delphinus pœnè ludit nobiſcum. Trachilus illudit Crocodilo, ut lepidè Plinius commemorat. Hoc refero, quod horum alter, poterit adulatoris perſonam ſubire. Balæna magis Regem decet. Sed cui nec nos temere illudimus: periculoſa enim eſt navigantibus: neque nobiſcum ludit: ſi enim dorſo non evertit, navim, efflat imbrem, quo obruat ac mergat. Si non hoc eſt ludere nobiſcum, cum ex gurgite in altum ſalit. Dicitur certe φάλλαινα παρὰ τοῦ εἰς φῶς ἄλλεσθαι. Et cum in conſpectum venit, piſcatoribus fit prædæ. Plane, ut, qui ſe adulatoribus palpandum dat, ſive Princeps, ſive privatus. Sed, ut iſtîc major præda; ita plures habet, quos in ſinu, quandoque geſtat, aſſentatores.

SAPIENTIA FORTUNAM.

2. Hîc Symbolum impeditius eſt Hieroglypto. Nemo enim divinarit: utram ſtatuat altera ſuperiorem: Sapientiam, an fortunam? Ex Hieroglypto apparet Regis ſententia. Statuit enim orbem fortunæ, ſupra orbem terrarum. Sed pace Regis dicam, nimis Regiè. Nam in regno Providentiæ, non eſt locus temeritati. Aliter multa eveniunt, quàm ſapientia ſtatuit. Noſtra, fateor. Quam divina, nego. Nec ſapientia noſtra ſuperatur malignitate ſortis. Fert enim, ſi quid ſecus evenerit, qua ratione vincitur fortuna, patienter.

Richardus II. Rex Anglie Francie et Hibernie XII.
Henricus IIII. Rex Anglie Francie et Hibernie XIII.

XI. Hierographia simplex.

REGIS VICTORIÆ AC VIRTUTIBUS.

Serpens non serpens, sed in se spiris circumvolutus, animum variis curis exercitum, puta, significat. Dùm verò cœlum intuetur; animum, ut se & sua tueatur in Deum, qui cœlum habet, convertit. Ne efferatur rebus secundis, aut prematur adversis. Palma autem & laurus animum non cujusvis cingunt; perfectionis est: quod simul; admirationis: quod denique ovali forma spectaculi & auræ popularis: est enim forma theatralis. Cum his omnibus mirè congruit inscriptio, videtur enim non à Rege sumpta; sed Regi virtutis ergo data à populo.

XII. Hierographia simplex.

PRO ARA ET REGNI CUSTODIA.

Quod Symbolum loquitur, mussitat Hieroglypticon. Vides enim Aram & Coronam, atque inter hæc, Ensem pro utraque strictum.

Henricus V. Rex Anglie Francie et Hibernie XVI.
Edouardus VI. Rex Anglie Francie et Hibernie XV.

XIII. Hierogrophia simplex.

IMPERII SPES ALTA FUTURI.

Henricus V. Angliæ Rex, Normandiam & Metropolim provinciæ, Rotomagum bello cepit. Caroli Regis Galliæ filiam, ea lege duxit; ut, si quæ esset, ex ea soboles, succederet avo materno in regnum Galliæ. Dura conditio expressa Gallis: vera; quæ impressa collectaneis Dresseri. Historia enim non erat ad manum. Dubitandi causa est, quod aliena à Lege Salica. Hîc exponendi ratio est, quod Aquila, veluti à Jove, cujus ales, Henrico V. Corollam mordicus offerat, in spem alterius regni, aut, ut ipsa loquitur, Imperii.

XIV. Hierographia simplex.

NIL SINE DEO.

Manus Deo non est incorporeo. Potestas manu denotatur. Nec potest Deus aliter ab homine intelligi, quàm intellectu humano. De fide taceo. Hîc manus altipotentis Dei, catena suspensum tenet mundum. Quod autem hîc pingitur; simile quid abs Homero scribitur. Catena certè Jupiter Deos tenet devinctos, nec dicam suspensos: exprobrat enim & minitabundus quidem Junoni. Nec aliud vult Rex Poëtarum; quàm Rex Britanniæ. Causas enim secundarias ille obligat primæ ac principi causæ; hîc dicit nihil in Mundo evenire, sine Deo; ex quo ipsa Mundi machina, à Deo dependet.

Reges Anglie.

Eduardus IIII. Rex Anglie Francie et Hibernie XVI.
Eduardus V. Rex Anglie Francie et Hibernie XVII.

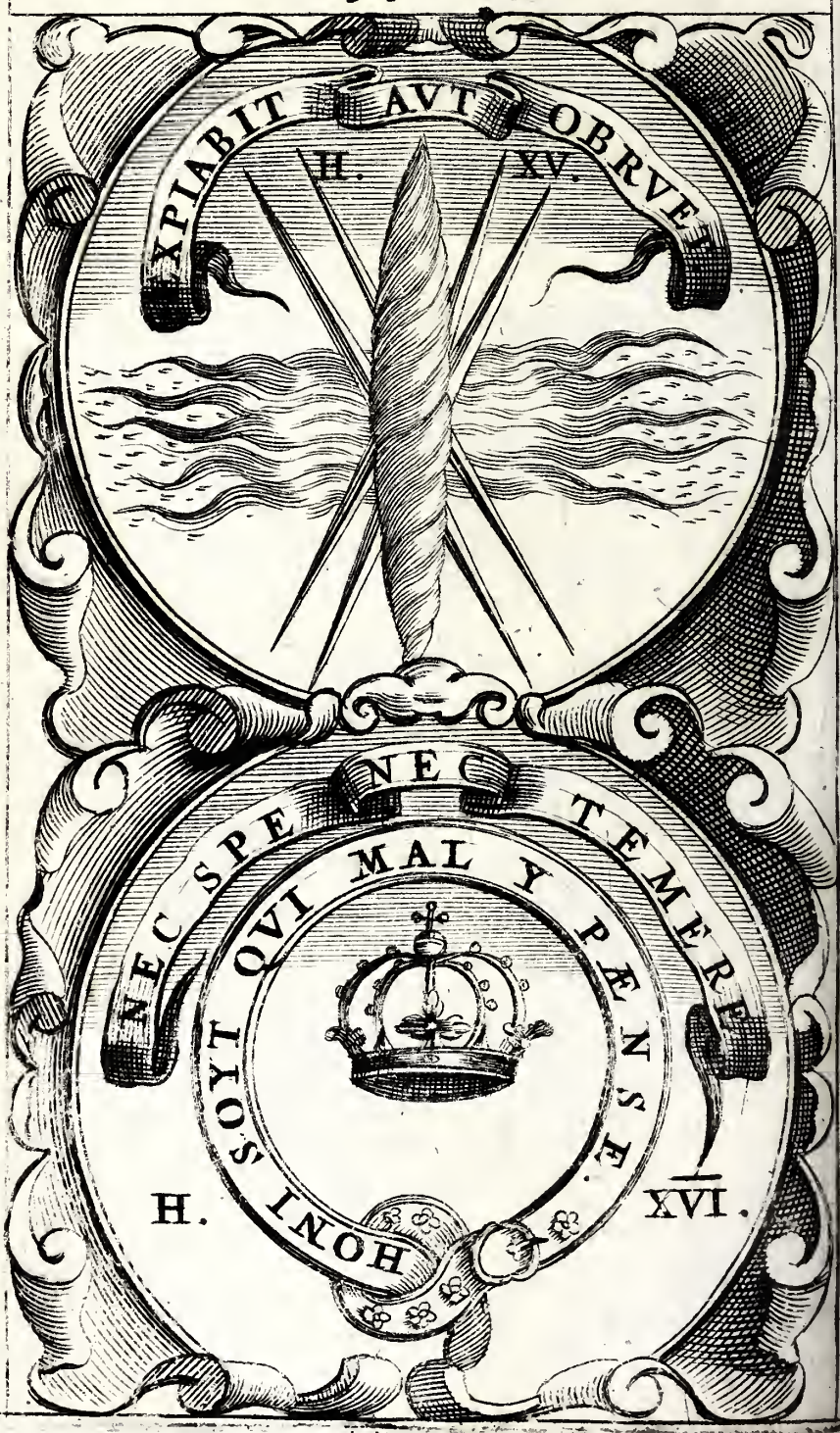

XV. Hierographia simplex.

EXPIAVIT AUT OBRUET.

Hoc quodcunque vides, utrinque tenuatum; Fulmen esse, credere cogor Sculptori. Et quod studio properandi, Cyclopes Vulcanus, ab imperfecto fulmine, & massa ad huc rudi ad arma Æneæ cogit, apud Virgilium, credo non invitus. Non credo Regem Angliæ integra pietate, usurpasse fulmen. Nec jus, nec fas est, homini mortali, invadere potestatem Dei immortalis. Et qui olim fulmen, non dico, Jovi eripere, sed æmulari tonantem voluit, is graves pœnas luit apud inferos. Lege Virgilium, imò Symbolum. Expiabit, aut obruet. Quis? Deus. Quem? Orbem terrarum. Quo? fulmine, igne. Hoc enim & Philo ostendit: & Hipparchus docet: & denique fides nobis, fidem facit: Rex fortè non huc prospexit, sed Deo vindictam in hostes & æmulos permisit.

XVI. Hierographia simplex.

NEC SPE NEC TEMERE.
HONY SOYT QUI MALY PÆNSE.

Eduardus III. Rex Anglorum Gallos memorabili prælio ad Crescacum vicit. Omnia

silentio involvit vetustas. Cecidêre Gallorum XXX. millia, præter socios & belli duces. Rem tantam vix abs oblivione vindicant Annales. Et nostri Heroës, qui perpetuare nomen volunt; litteratos contemnunt. Absint querelæ, licet & in Republica necessariæ. Eduardi nomen, Ordo Periscelidis, incolume hactenus præstat. Nam in tripudio fasciam Virginis Adamatæ solutam, ut fit & labentem, humo sustulit: ac collo circumdatam torq; quovis pretiosiorem habuit. Hæc illa est, quam hîc sculptam cernimus. Ac ut liberaret ab opprobrio Amicam, malè illi precatur, qui quid sinistri suspicaretur. Ego ne diris obnoxius reddar, amorem vel castum, vel secretum patiar. Silentio præterire me, nec Rex patitur, nec Hierographia sinit; hoc esse initium & insigne Ordinis Britannici. At si quis Regum aut Reginarum mutarit Ordinem vel aboleverit, ut in Gallia accidit? nonne periclitatur fama tanti Regis?

Reges Angliæ. Hier XVII. H.XVIII.
Richardus III. *Rex Angliæ Franciæ et Hiber.* XVIII.
Hendricus VII. *Rex Angliæ Franciæ et Hiber.* XVIII.

XVII. Hierographia simplex.

ÆTERNA QUÆ MUNDO.

Hæc non est ancilla, licet succincta lumbos, at domina, ni fallor, Prudentia. Nam prudentis est scelere animum purgare, imò Providentia: quis enim nostrûm videt, quid serus vesper vehat? aut quis, si non providens saluti nostræ Deus, mundum ab immundo discreverit, ac separarit? Non nostri præsidii est, mi Deus; sed tui subsidii. Non nostræ prudentiæ, sed tuæ prudentiæ. Non nostræ imbecillitatis, sed tuæ misericordiæ. Sunt igitur æterna: quæ Deus ex massa (redigentur hæc in ignē omnia) subducet, & emundata Mundo restituet, hoc longè eminentiori. Ara est: & in ara, flamma. Supra flammam gyratur Anguis, hac forma, forma æternitatis, ut nihil à me dictum; quod hîc non pictum.

XVIII. Hierographia simplex.

NON DORMIT QUI CUSTODIT.

Non solum animans hoc rationis particeps, quod sibi Imperium vindicare in terris videtur, examans societatis; verùm etiam expers rationis, ratio ad societatem, & simul vivendi necessitatem cogit. Nos ratione præditi, &

ab

ab omnibus destituti animantibus, à plerisque horum oppugnati, injuriis naturæ expositi, &, ut hæc omnia superemus, morti, velut noxæ dediti; qua humanitate ad societatem cogimur, ea feritate, omne commercium abrumpimus: & non modò ab humanitate ad feritatem, civili concordia, ad discordiam, vita ad mortem fugimus; verùm etiam odio consortium generis, in conditorem generis peccamus, ruimus, dicimus. Quod autem conditoris Majestas, omnem elidat oppositionem, non fulmine, quo potest, aut potestate, qua valet; at hoc ipso, quod est: in Magistratum, qui vices Dei gerit; iras condunt, & reliquum bilis evomunt. Miseri. Nunquam miseriarum, nunquam beatitudinis, nunquam conditionis humanæ ancipitis, mihi invenit; quin Deum vana licet, grati animi laude prosequar. Nam me liberavit, beavit, servavit denique utraque fortuna, & quavis fortuna statuit superiorem. Hîc, si de Deo taceam, homo non sim. Est enim Deus, qui pro nobis aut veterno laborantibus, aut ignavia consopitis vigilat magis, quàm dux gregis, grus cujus gratia, tam altè hæc repetita oratio. Grus, ut insomné somnum suspendat, altera ungue saxum tollit. Nihil tritius vulgò. Christus saxum Æthna gravius sustulit; dum ærumnas nostras tulit, & sontium insons luit paccata. Gruem cernis, super truncam arborem casu alicubi confidentem. Nec à me dissentis. Sed non eadem sententia,

quæ aure Symbolum, mecũ accipies. Non dormit, qui vigilat. Quanquam enim continuatio ſit præconii divini; ſunt, qui ad Vicarios Dei transferant. Cedo, per me, tu etiam transferas, licet. Non enim laxo frena procaci lingua in convicia; at reprimo, &, ut ferociores equos conſtringo habenis. Cùm nos ſtertimus; excubant: cùm deliramus, ſapiunt: cùm nos dormimus, ut breviter finiam, vigilant. Abſtineamus igitur maledictis, & ea inchoëmus, quæ dicta & facta faciant, ad ſalutem Reipublicæ & dignitatem Magiſtratus. Ut glomus generis ſolvitur ac diſſipatur, ni duce incolumi, ita cum Majeſtate Regis, Regni ſalus coaleſcit: nec poteſt hæc, abſque illa, diu ſalva permanere.

Reges Angliæ

Hendricus VIII. Rex. Angliæ Franciæ et Hiberniæ XX.

H XIX Gem.

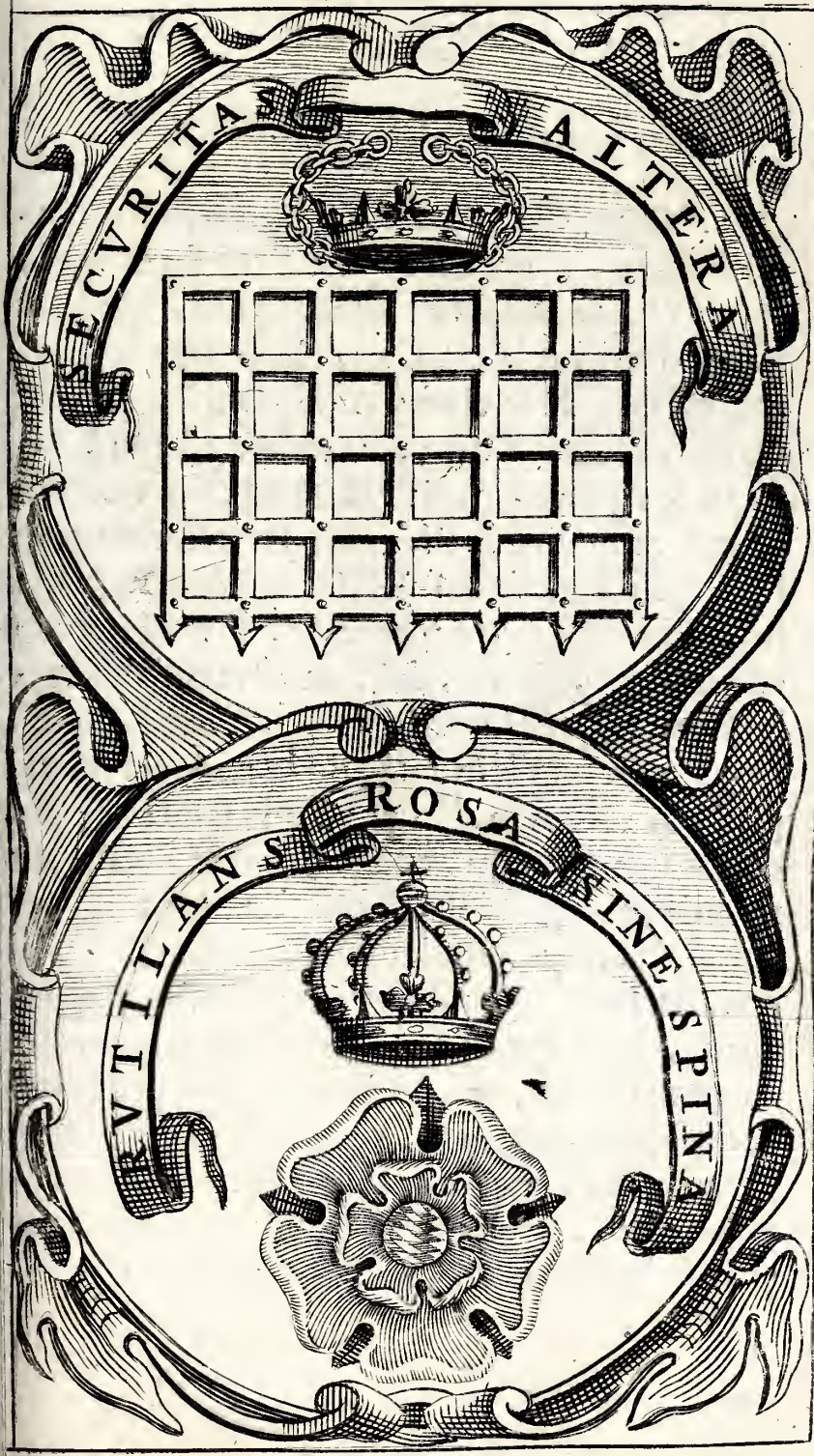

XIX. Hierographia duplex.

SECURITAS ALTERA.

1. Cataracta, præter vulgatum receptumque usum, cancellatæ portarum fores sunt, catenis supra pendulæ: quas & unus, in re subita, dissolvat: cùm tardiùs plures moliantur valvas. Hac elusus Annibal Salapiæ est: Carbo excluſus Roma, ut videre est apud Livium & Appianum. Et videre usum & formam portæ cataractæ in dies est. Delectatum credibile est Henricum VIII. Angliæ Regem: non enim sine causa coronavit, quanquam non eò tantùm spectavit; sed, ut adversus subitam hostium impressionem, probavit haud dubiè, machinam pensilem; ita non in uno, vel re, vel persona, verum in alio præsidio, salutem suam collocandam existimavit prudenter; Nam, ut res humanæ perpetuo motu feruntur; ita nec satis firma, quibus illas moderamur, humana consilia sunt. Quid igitur animum despondeam, si hîc spe cado? Viri prudentis non est. Regem igitur, quem non minus prudentia decet, quam potentia, capere aliud consilium, par est: & in re cita hoc probare, quod agile & dextrum, non impeditum. Nam sicubi opus est facto; diu opus non est consulto.

RU-

RUTILANS ROSA SINE SPINA.

2. Rosas natura discriminavit, quod nemo nescit: Regum Angliæ aliquis familias gentis regiæ coloribus Rosæ distinxit. Hæc naturæ æmulatio, successoribus capitalia extitit. Ita purpurati cum candidis semper certarunt, donec connubio coaliti sunt in eundem truncum, truncatis veluti stolonibus, ne Rempublicam in posterum turbarent, utriusque familiæ omnibus. Hoc consilium Jovius laudat, & erat fortasse necessarium. Sed quanto salubrius erat, non excitare discordiam? quam atroci, licet sano curares consilio? Documento sit Regibus nostris, ne quare excitent, sed quovis pacto fomentum discordiæ extinguant. Cæterum Rex Angliæ ad hoc consilium spectat, dum spectandam exhibet rutilantem, ut ipse loquitur, Rosam. Nam sine spinis, loquitur, id est, gentilibus, qui spinarum instar pupugissent Rosam coronatam. Regem, inquam, cujus gestamen erat coronata Rosa.

Bolonia Valesia Regina Angliæ Hendrici VIII. uxor.
Anna Regina Anglię Hendrici VIII. uxor soror Guilhel: Duc: Cluie.

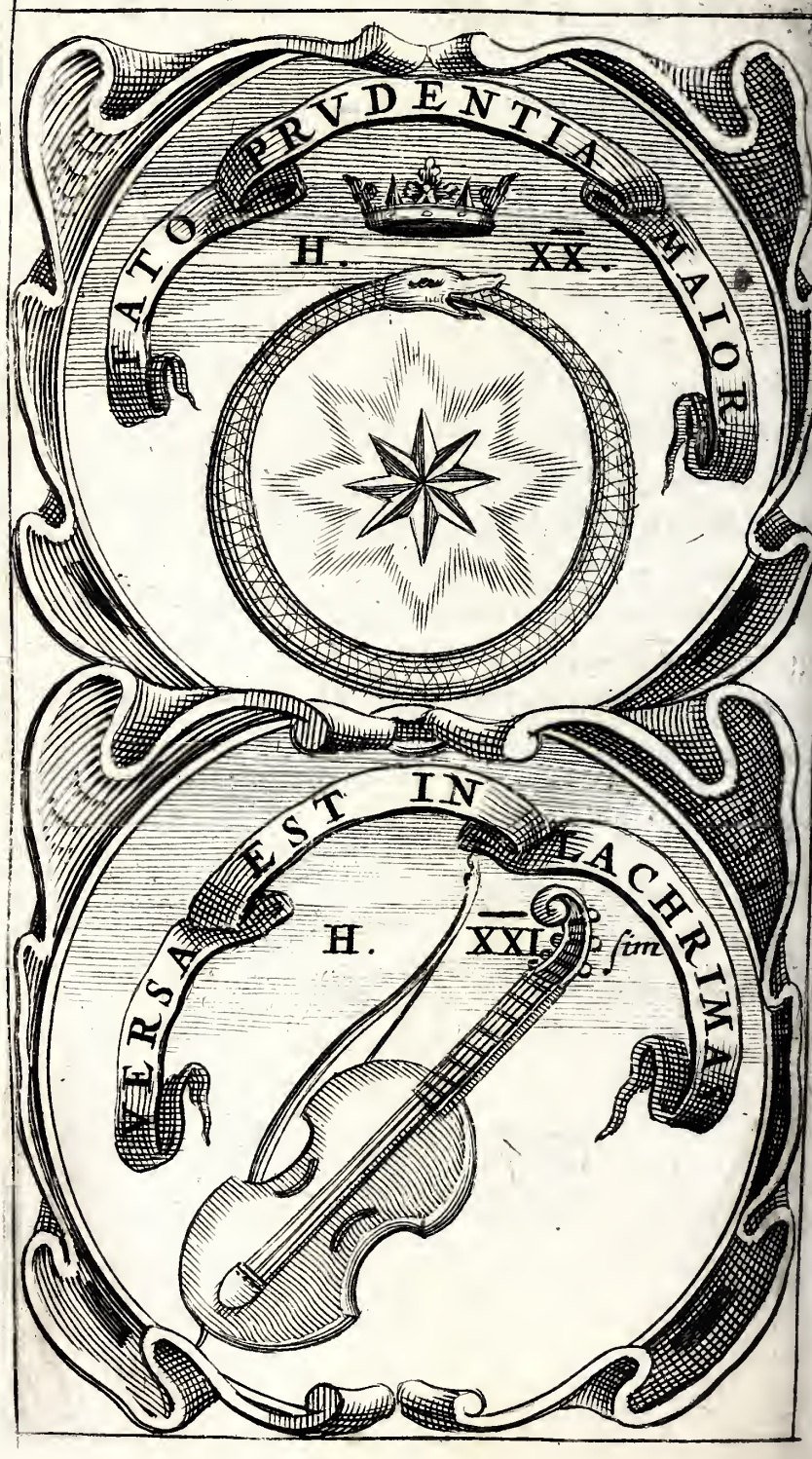

XX *Hierographia simplex.*

FATO PRUDENTIA MAJOR.

Hic Reginæ Angliæ tribuit, quod Galli Reginæ Galliæ. Refulget autem Sydus, intra circulum, quem Anguis in se revolutus facit. Micans Sydus, virtus Reginæ est celebris per orbem terrarum: quemadmodum illud toto suo orbe, qui æternitatis sit, diffusis radiis collucet. Dictum est de Hieroglypto. Dicamus de Symbolo. Boëtius supra fatum Providentiam statuit: sub fato fortunam, ut veræ prudentiæ major sit fato: & castrorum vim; sapientiæ robur elidat. Nam licet in corpus illa quandoque sæviant; animus, cujus fax est sapientia, lumen prudentia liber fato: id est, nexu caussarum, quas primum mobile caussatur; non enim primo mobili, at primo subjacet Motori, major & superior est fato: quoties sibi ipse constat, & non rapitur ab hac norma mentis. Nequid faciam injustè: etiamsi patiar infanda. Hoc animo, hac sententia: hoc decreto, si fuit Regina; quo decet esse Principes & Reges.

XXI. Hierographia ſimplex.

VERSA EST IN LACHRYMAS.

Panduram poſitam cernis : & audis, verſa eſt in lachrymas. Audiviſti autem, vel legiſti Henricum VIII. Angliæ Regem plures duxiſſe uxores, quarum alias necavit, alias repudiavit. Inter has eſt Princeps Cliviæ Anna, quæ repudiata & relegata à Marito, cum Pandura, quod lætitiæ ſignum eſt, lætitiam, id eſt, exultantis animi motum poſuit. Quanquam enim non indignè fortunam ſuam miſerata ſit; fortunæ tamen injurias conſtanter tulit.

Reges Scotiæ.

Iacobus II. Stuardus Rex Scotiæ III C.

Iacobus III. Stuardus Rex Scotiæ II C.

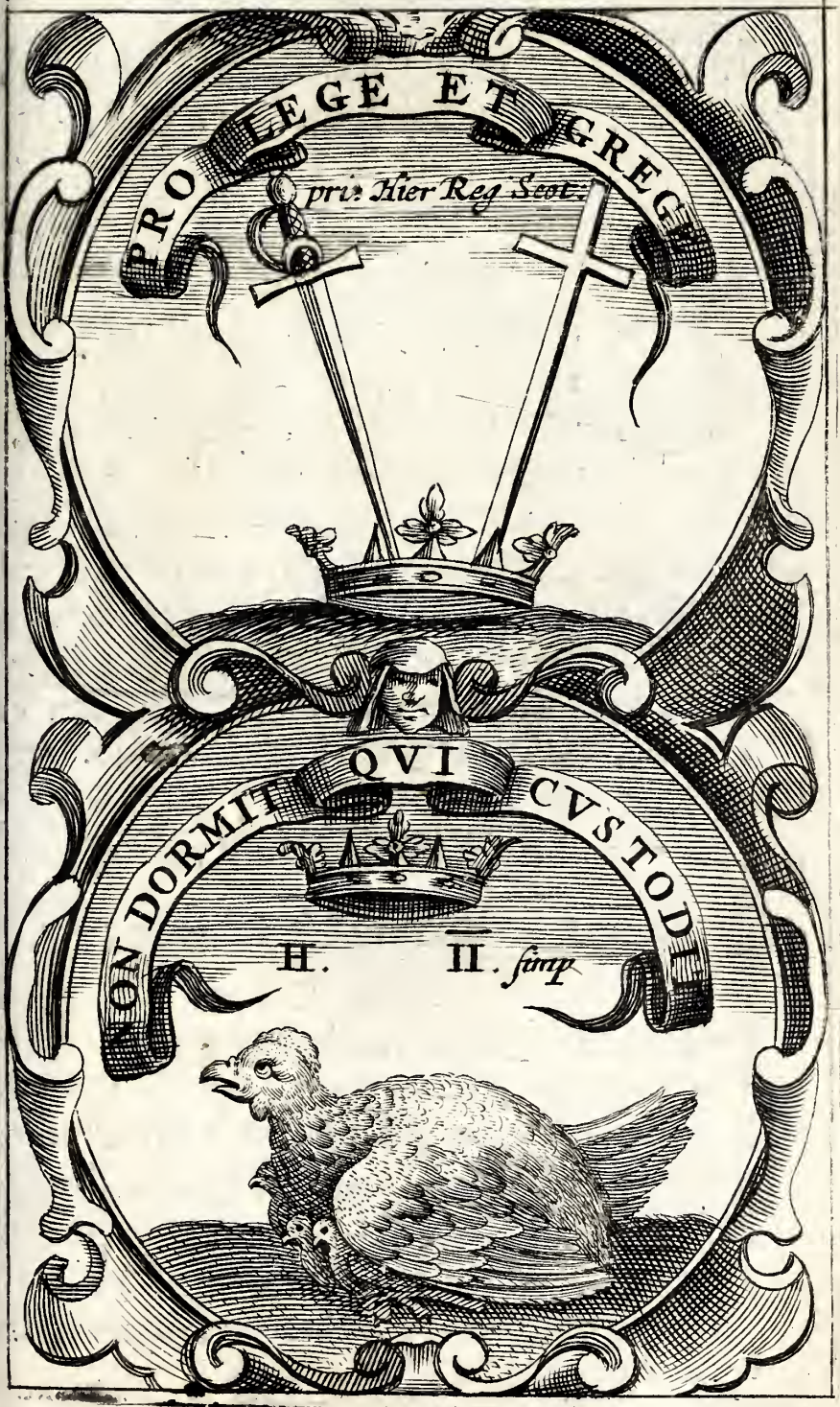

I. HIEROGRAPHIA SIMPLEX REGUM SCOTIÆ.

PRO LEGE ET GREGE.

COronâ humi posita, quod jam firmitatis est, rerum se potentem Jacobus II. Rex Scotiæ declarat: exeuntes autem intra radios Crux & gladius Regi pietatem & justitiam commendant. Et ipse quasi arripiens, pro lege, inquit, Crucem: pro grege ensem capio. Hæc ego non disjungo: pietas enim fundamentum justitiæ est: & bellum, nisi justum, non est bellum, sed latrocinium; at distinguo.

II. Hierographia simplex.

NON DORMIT QUI CUSTODIT.

Gallina pullis incubat. Corona Regem refert, qui sub gallinæ simulacro, animum suum vigilem & devotum populo, significat Regiè. Nam Regum Rex Christus hac similitudine φιλανθρωπίαν suam, quæ omnem similitudinem excedit, nobis inculcat. Et Reges, per Christum, ni pro Republica vigilent, cum Republica occidunt. Ita laboriosa non delicata res, regnum est.

Rubertus Stuardus Rex Scotiæ IC.
Ioannes Stuardus Rex Scotiæ C.

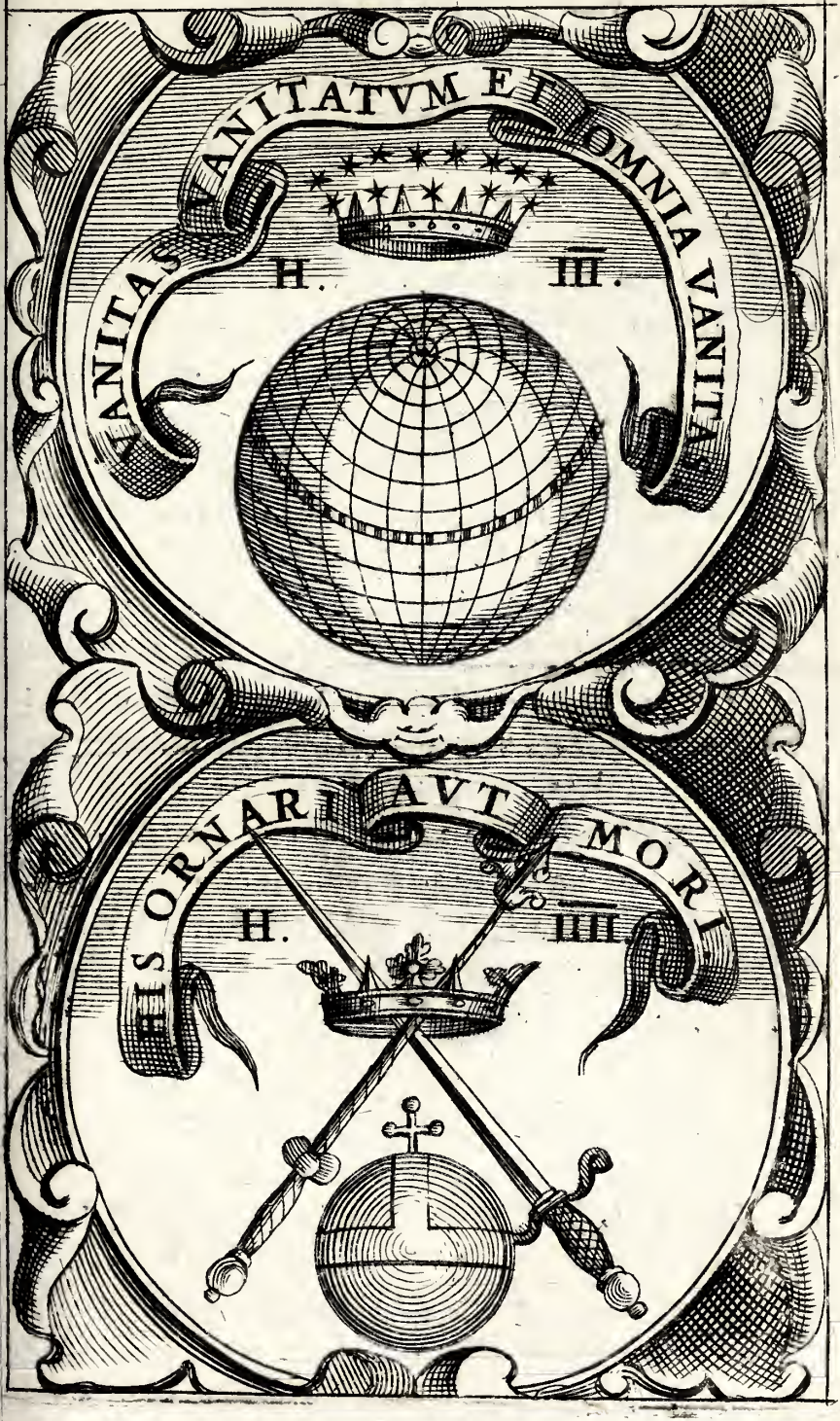

III. Hierographia simplex.

VANITAS VANITATUM ET OMNIA VANITAS.

Si vanitas vanitatum est mundus, & omnia, quæ in mundo vana; quid nos mutuò inceſſimus mortales? imo laceſſimus Deum immortalem. Est autem mera vanitas; auctore ſapientiſſimo Rege Judæ, Salomone, non Machina mundi ita pulchrè a Deo facta, & numeris abſoluta; nec enim hoc vult Salomon, quemadmodum furioſorum quorundam hominum opinio est: & cum omnia ſint vana, nihil homine vanius est: cujus cauſſa, Salomon vana afferit, quæ ſunt tam perfecta; ut nihil ſit tam exiguum, ex quo non, magna conditoris laus reſultet. qui etiam ex noſtra vanitate gloriam ſuam colluſtrat: dum ex malis, quorum nos authores ſumus, elicit bonum. Audiamus igitur alterum Salomonem, Regem Scotiæ, conantem nos, ex tantis tenebris eripere: reſtituere in lucem.

IV. Hierographia ſimplex.

HIS ORNARI AUT MORI.

His ornari aut mori (gladios trajectos ſupra orbem ſignatum Cruce vides) decorum Rex putat, fortiter magis, quam prudenter cenſet.

ſet. Eſt enim bellum ex malis: nec alia ratione, quam neceſſitate & juſtitia probatum. Malim igitur, quæ potiores ſunt, & arma armant, ut ita loquar, & verè: (nam ſine his valde debilia ſunt, atque in hos, qui ſumpſere frequenter vertunt) legibus dixiſſe, quarum miniſter eſt, qui rerum inter homines, dominus eſt.

Reges

Reges Scotiæ

Iacobus IV. Stuardus Rex Scotiæ CI.

Iacobus V. Stuardus Rex Scotiæ CII.

V. Hierographia ſimplex.

IN VIRTUTE TUA.

Nomen Dei hîc magis honoratur corona, ut jam olim receptum eſt primitias frugum offerre Deo: & quoſdam flores ac frondes, ad uſum ſtemmatis ſecernere; quàm cingitur. Deus enim, qui nomine terminatur, nullis terminis clauditur. Regem verò Deum intelligere, ex eo patet, quod in Symbolo dicit: In virtute tua, (ſupplebo, neſcio, an potero explicare mentem Regis) Deus non mea, ſpem rerum mearum, & regni omnem collocavi. Nam cujus fidei tutiùs commiſero? hanc terræ portionem? qui orbem terræ univerſum, ut condidiſti; ita & gubernas. Sic Regem dicere putato. Atque utinam idem dicerent ac ſentirent omnes Principes & Reges.

VI. Hierographia ſimplex.

URGET MAJORA.

Iterum Balæna: habet enim ora in fronte, ex quibus nymbos, horreſco referens, & memoria repetens Oceani tot tantaque diſcrimina efflat, quæ notæ belluæ, etiam Plinio notæ ſunt. Et Muſculus in vada præcipitē, aſſequitur, & jam jam prævertit tantillum piſciculum cum

tanta

tanta Bellua conjunxit Natura. Est autem huic ille oculus, ut loquitur Plinius: quando prægravi superciliorum pondere, obrutis ejus oculis, infestantia magnitudinem vada, prænatans demonstrat, oculorumque vice fungitur. Hoc autem voluit natura aut verius naturæ parens Deus; ut, qui Dei vices in terra obeunt, non nimis sese à grege hominum sejungant. Nam in pannoso quandoque est; quod paludatum juvet, imò servet. Jam Reges Scotiæ quam nec ipsi cum Gallia comparant, semper Regibus Galliæ ad majora tendentibus auxilio, præsertim contra vicinos, vel cum exitio suo extitere. Atque eò fortè respexit Scotiæ Rex, si non Britanniam sibi despondit, in societate tanti Regis.

Rege

Reg. Scotiæ. IX. X.

Iacobus V. Stuardus, Rex Scotiæ. CV.

Iacobus VI. Stuardus, Rex Scotiæ. CVI.

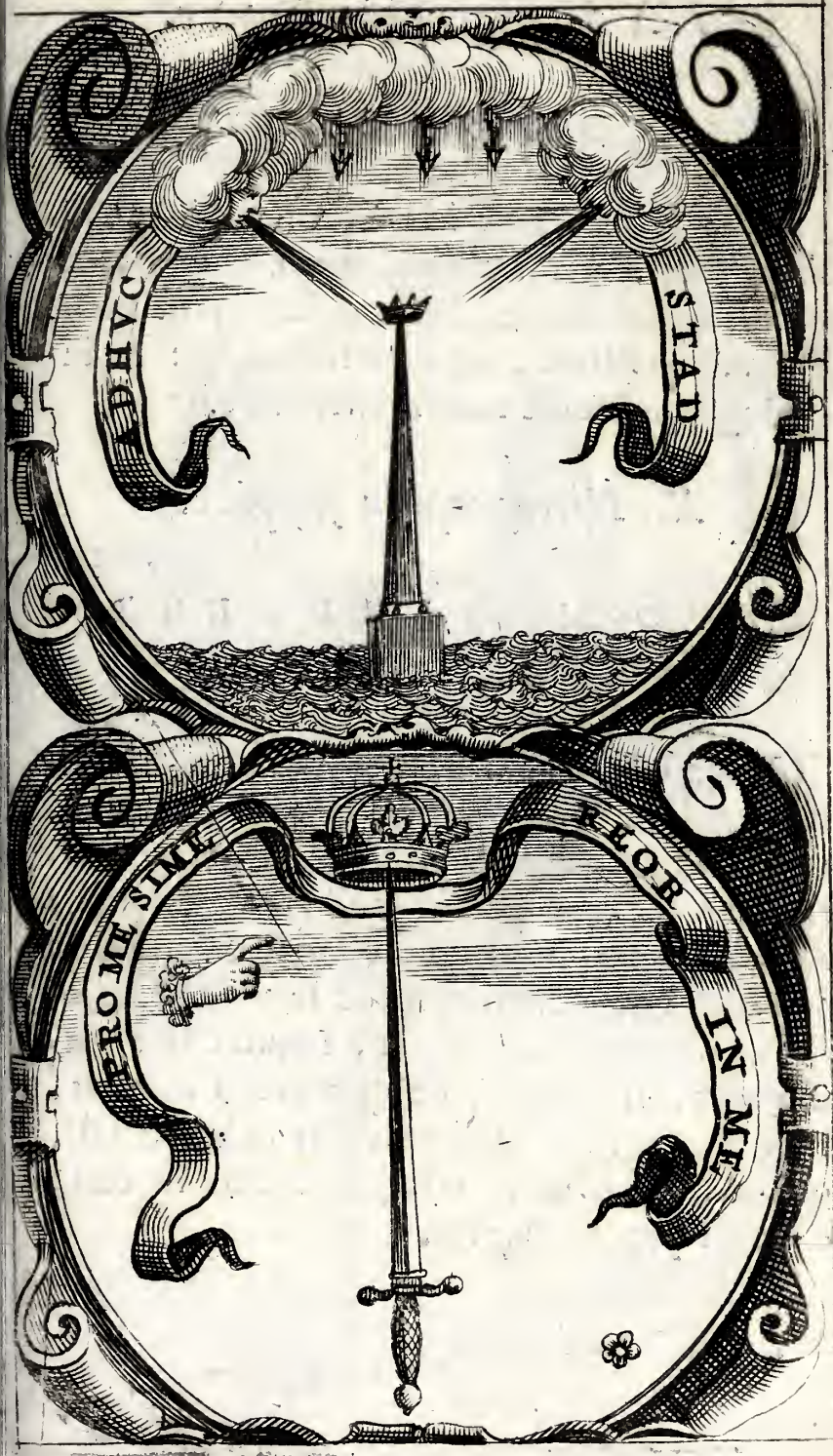

IX. *Hierographia ſimplex.*

ADHUC STAT.

Non injuria Rex hîc Coronam in cuſpide ſtatuit, quàm tempeſtates undique viderentur deturbaturæ. Periit enim & poſt uxor. Stat tamen adhuc, ut vaticinatus eſt: & Filio regnum Scotiæ manſit incolume.

X. *Hierographia ſimplex.*

PRO ME SIME REOR IN ME.

Fama eſt Regem Scotiæ Jacobum VI. ſiniſtrum latus ſpatha eſſe, à Natura ſignatum, nummum ſignavit. Solent enim Principes viri, ut de Alexandro Magno, & Scipione Africano accepimus, hujuſmodi ſermonibus delectari: & concitatam de ſe alere opinionem. Cæterùm, pro me, inquit, hoc gladio utar, ſi me ipſe, de quo nemo dubitat, reor in me eſſe. Anima enim in nobis eſt, quàm diu vivimus: etiamſi animus in cœlo & terra procul vagetur.

Reg Scotiæ. VII. VII.
Iacobus III. Stuardus, Rex Scotię CIII.
Iacobus IIII. Stuardus, Rex Scotię. CIIII.

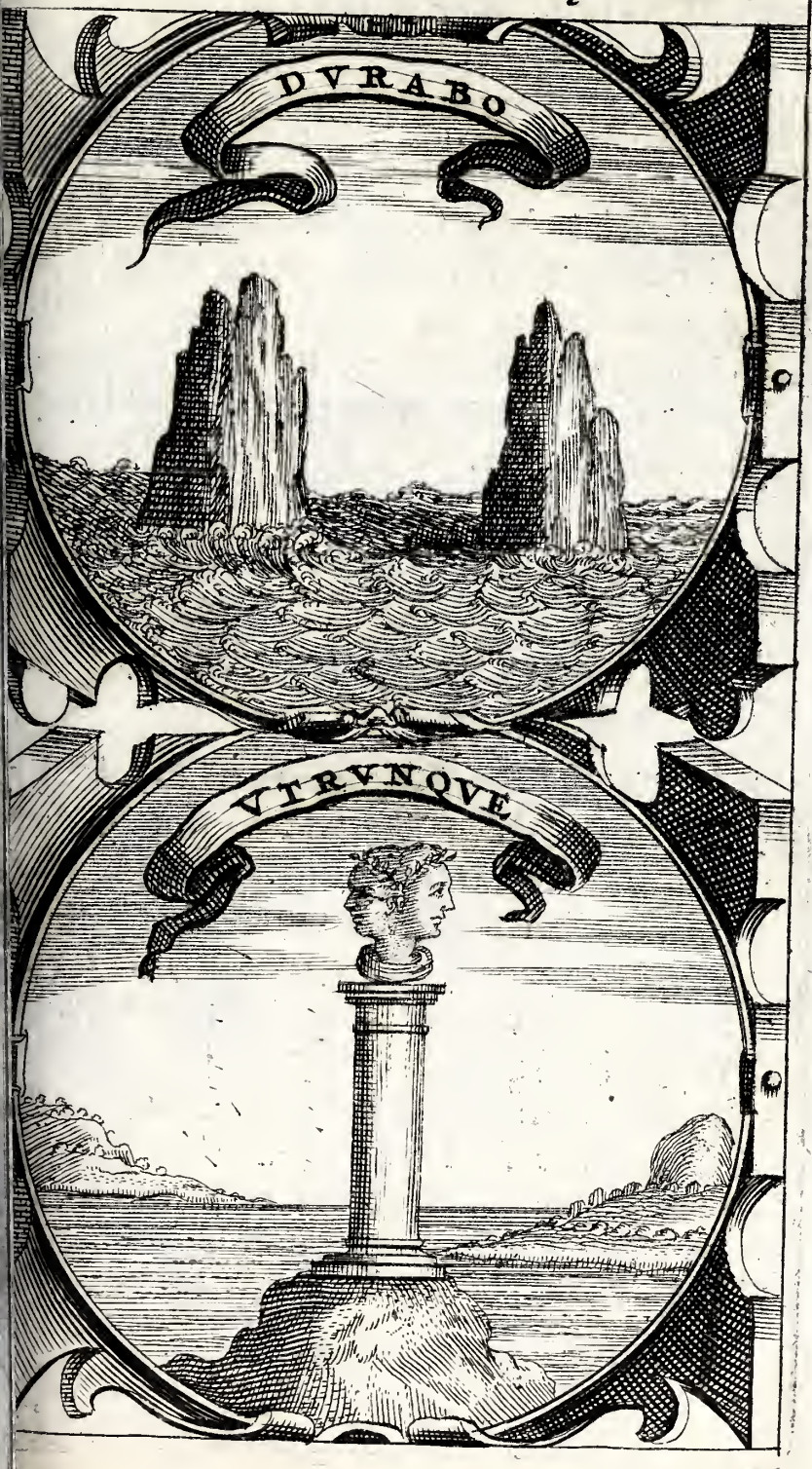

VII. Hierographia ſimplex.

DURABO.

Per hos duos ſcopulos, Galliam & Brit
niam intelligo ; lego enim apud Jovi
& alios, inter hæc regna, veluti Symple
das, Reges Scotiæ jactatos. In Symboli
plicatione, non tantum eſt difficultatis, qu
in obſervatione.

VIII. Hierographia ſimplex.

UTRUNQUE.

Utrumque fortè, contundam, dùm
bos inter ſe committam, Galliæ & An
Reges, vel, obſervabo, ne hujus gra
illius odium ſubeam. Qui verò, mi R
ſi neutro loco ſtabili gratia ? Nam ut po
tiorem eſſe oportet, qui bellum inter
nos ociosè ſpectat : eſſet tandem prædæ
ctori. Si utrumque tempus intelligis, &
alter Janus, ex præteritis futura conji
jam te non ſolum potentem ; verùm e
Regem prudentem agnoſco.

Reges Portugaliæ. H. III. IIII.
Petrus Rex Portugalia. etc.
Ferdinandus Rex Portugaliæ

III. Hierographia simplex.

MONSTRAT ITER.

Observant naturæ cœlum, non ignari cœ leſtis, cum re maritima, comercii, &, Cyno ſuram ſub hoc hemiſphærio. Servaruut & d cœlo Magi. Unde tribus illis Paganorum pri moribus ſtella ſerenior refulſit, ut vel opini one artis ſuæ incerta confirmarentur. Sive igi tur Rex ad hoc piè: ſive ad illos, prudente reſpexit, laudabilior eo eſt, quod fortunæ & ventis omnia credebat. Nam ut piè, ita & ſa pienter poſſumus, imò debemus rebus noſtri conſulere.

IV. Hierographia simplex.

GUR NON UTRUNQUE.

Momus, Deorum paraſitus, in fabrica ho minis, deſiderabat hians pectus: & per hia tum, patens & recluſum cor, offenſus haud dubiè, ſimulatione iſtorum qui aliud ſempe dicunt, ac ſentiunt, nec homines tantùm, ve rùm etiam, ſi poſſent, fallerent Deos. Sed ne quidquam deſiderabat. Nam Architectum ſu um, nullus Sinon fallit. Rimatur ille ſcilicet, arcana cordis, & penetralia pluſquam Lynceis oculis terebrat. Unde etiam ab Apoſtolo no men, laudem à Propheta invenit. At fallit nos. Conatur, ſat ſcio. Sed quis ſapientem fallit? qui tantum cuique credit, quantum expedit dicenti. Decipitur pactis: fallitur conventis. Si in Lyſandrum incidit: qui, ut aſtragatis pueri, laudebat fide data cum jure jurando.

Quaſi

Reg. Scotiæ. Pri Hier Reg Portug. H. II.
Alphonsus III. Rex Portugaliæ.
Alphonsus IIII. Rex Portugalia

I. HIEROGRAPHIA REGUM PORTUGALLIÆ.

NI UNDAS NI VIENTOS.

SIve Quercus, sive qua planta, tempestatem cœli & procellas maris despicit; Rex Portugalliæ, sub hac imagine, imaginem invicti animi sui, videri gestit. Et quasi improperans fortunæ, scalpturæ insigni, vernacula verba adæquat. Nec undis terreor, nec ventis moveor, id est, nulla res evenire mihi, aut objicere sese persona potest: quæ gressum meum tardet, vel revocet à præclaris fortibusque ausis.

II. *Hierographia simplex.*

VELUM VENTIS.

Velum ventis pandi, imò vela, quæ sunt Acatium, maximum: Thoracium, in summo mali fastigio: Epidromus, ad puppim: & Dolon ad proram: quicunque vidit hîc videt. Sed omnia ventis credere? aut qua nihil certius est: tempestati permittere, Regis non est; sed Regis est consilio niti, & ubi consuluerit, in tempore ad rem accedere. A consilio si abest injustitia, qua cum nihil fieri potest rectè: si ignavia; quæ omnia deformat: si iracundia, si amor, & id genus alia: quæ lumen judicii, caligine obducunt: & majores tenebras rectis consiliis offundunt; quam mari magno ullæ tempestates.

Reges

Quasi verò sapienti illuderet vel Lysander vel Sinon; & non pejerarent in suam perniciem, qui fallunt jurati. Rarò igitur sapiens aut nunquam fallitur. Et Rex hîc ut potens, ita prudens, videtur hominum corda penitiùs introspicere, ac scrutari. Aciem eum gladii, acumen judicii puta. Duo corda, exempli caussa, trajecta statue. Nam si duo non idem sentiunt; multò minùs plura. Nec hîc Lilium florere: aut istic spicas tumere cogita. Telluris enim hæc fata sunt, non cordis. Cogita potius, aliud corde alium agitare: nec voto uno, ut ille ait, vivi, imo longè majorem esse animorum discordiam; quàm oris diversitatem. Hoc illud est, quod Rex sapiens rimatur acumine ingenii, ut dicebam, non ensis. Nec rimatur curiosè. Nam cum in Republica versetur, quæ, ut Mundi machina, ex rebus diversis, ita ex variis ac discrepantibus inter se personis constat; rationem prudenter horum init, quos aut in familiaritatem asciscit: aut Reipub. gubernaculis admovet. Qui enim gratia aut commendatione, non judicio ducitur; fieri non potest, quin aut ipse periclitetur, aut regnum exponat periculis. Accedit, ut cum Repub. extremum subeat discrimen. Præstat igitur in tempore de unoquoque cognoscere: quàm serò quæri & quærere: Cur non: idem utrumque sentit? Cur non ut Balbus Cæsari? Si cognorit antè, sibi imputet, quàm consilio avertere poterat calamitatem.

Reg. Portugaliæ. H. V. VI.

Ioannes I. Rex Portuga. prim. Iret. Hercul. transg. Septã cæpit.
Henricus I. Rex Portug. qui Africæ litto. classib. lustrare cæpit.

V. Hierographia simplex.

ACUIT UT PENETRET.

Johannes I. Rex Portugalliæ, exercuit seſe minus periculoſa primum expeditione, & ferrum, id eſt, militem enſe armatum acuit atque animavit: ut per ſilicem trajiceret gladium, imò claſſem benè munitam & inſtructam omni bellico apparatu, trans mille pericula tranſmitteret, tranſmiſitque non minori felicitate quàm fortitudine.

VI. Hierographia simplex.

PERRENNITAS LAUDIS.

Magnis in animis inſita eſt quædam gloriæ cupiditas, nec ea reprehendenda, at laudanda & concitanda, ut in circo applauſu multitudinis ad veram gloriam fertur: nec auram captet popularem. Hic Rex Africæ littora claſſibus luſtrare cepit. Regiè: Regium enim eſt regni fines, ſine injuria, ſi poteſt extendere. At Barbari illi erant, ad ſerviendum nati: quos, niſi preſſeris; premunt te jugo: &, quod poſſunt, non quod licet, volunt. Iure igitur quodam ſibi à gratis poſteris, perrennitatem laudis pollicetur. Huic animi Regii propoſito reſpondet Pegaſus: alis enim ad cœlum, ubi nihil mortale tendit. Calce autem

calcat Leonem, id est, ingenio feras illas gentes subigit & frenatas posteris tradit. Sumpsit autem Pegasum à Bellerophonte (hujus meminit Homerus, illius Pindarus) qui vectore lapso, cœlum petiit, ubi Anticum circulum spectat, pedibus æstivo orbi adnixus: extremo ore, caput Delphini tangens: & Aquarii manum dextram, cervici applicans. Sunt, qui Historicè rem exponunt, à quibus Natalis Comes accepit, Pegasum navis insigne quondam fuisse, sic dictæ & pictæ, ἀπὸ τῆς πηγνύναι, id est, compingendo. Ideo cupidius adjeci; quod Regis sententia, rei maritimæ studiosi non abhorreat.

Reges

Reg. Portugaliæ. VII. VIII.

Eduardus Rex Portugaliæ, qui Tingin et Arcillam cæpit.
Emanuel Rex Portug. Florentis. qui amplis. in India Imper. constit.

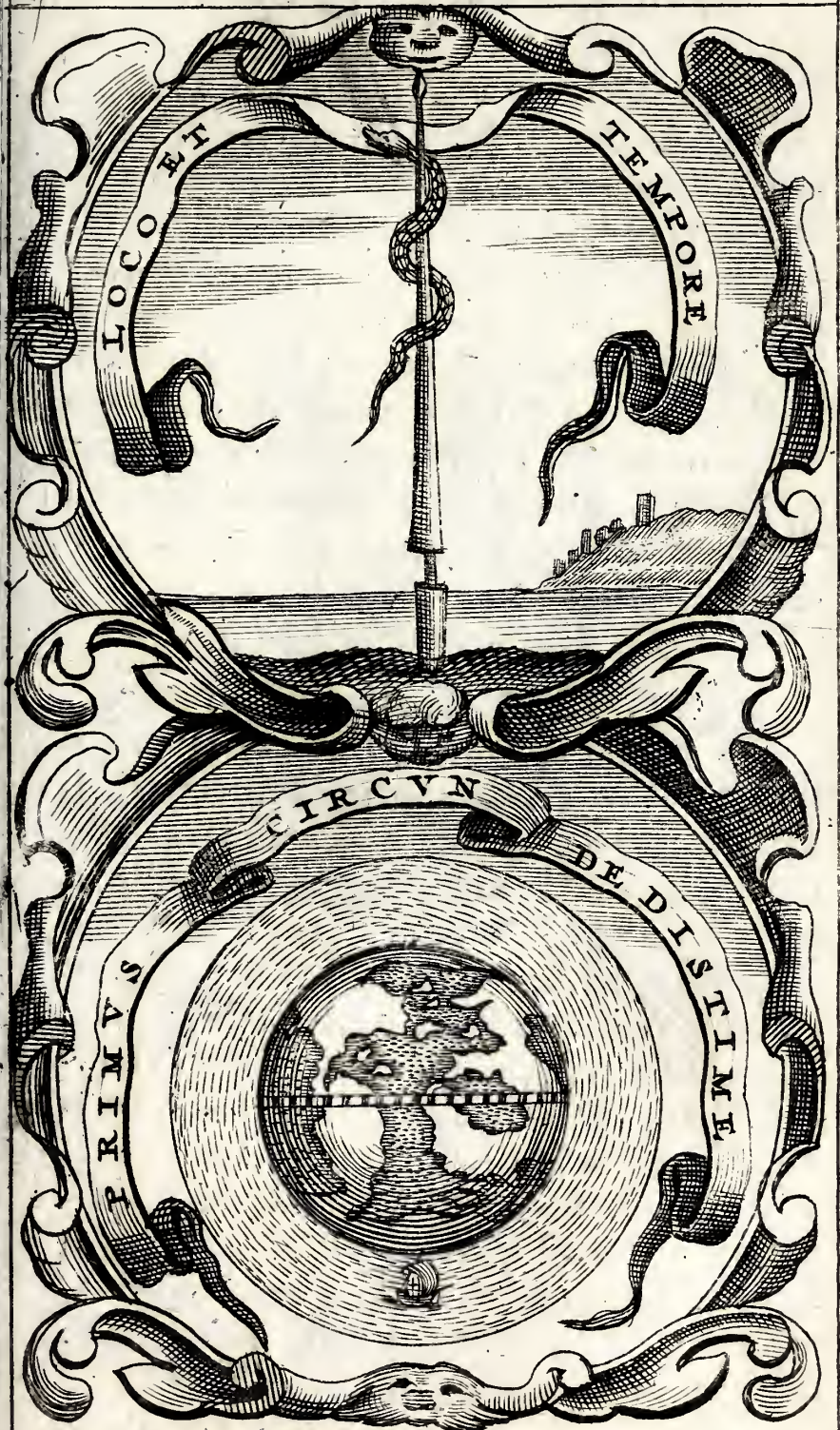

VII. Hierographia simplex.

LOCO ET TEMPORE.

Loco & tempore bellum se gerere, id est, tempestivè & consideratè dicit Rex; quem sequantur nostri Reges & Principes: alterutrum enim prætermissum, in magnas præcipitat, cùm ipsos tum regna, ærumnas sæpè. Quod autem hoc velit Rex Portugalliæ, ex lancea manifestum fuit: quæ quia belli, bellum notat. Anguis autem callidè repens, utrumque ostendit. Abest enim, qui gestet: & quoniam abest, est occasio ac facultas oprependi. Iam astutiam vitantis cuspidem ipse cernis.

VIII. Hierographia simplex.

PRIMUS CIRCUNDEDISTI ME.

Hic circum orbem terrarum Oceanus fertur: & circumscribitur; Primus circumdedisti me, quæ Prosopopœja est Terræ; fatetur enim primos fuisse Lusitanos, qui Rege Emanuele, classibus Oceanum ingressi: (quod nequidquam tentarunt, quo tempore, opibus maximè vlauerunt Persæ) terræ non aliquem sinum aut partem, sed globum, circumnavigarint. Terram parentem nolim offensam. Verùm enim verò, non hæc fortassis terræ; at terrigenûm, imò Lusitanorum assentatio, non sententia est. Nam Hispani de hac dignitate cum Lusitanis contendunt. & Draki Angli, non tantum Magillanis Hispani magnum nomen est: Licet hoc tempore sit prior,

Reges

Reges Portugaliæ. H.IX.X.

Ioannes II. Rex Portugaliæ et Indiarum Orientalium.

Ioannes III. Rex Portugaliæ et Indiarum Orientalium.

IX. Hierographia ſimplex.

HAUD HYEME MINUS ÆSTATE.

Si Hyeme iſtîc eſt æſtas; quæ æſtate æſtas? id eſt, felicitas, & rerum omnium ubertas? Dicit autem iſtîc perpetuam æſtatem eſſe Rex. Et nos ſi Regi Portugalliæ non habemus fidem; habeamus Regi cœli & terræ: qui terram & cœlum condidit. Quid enim toties eandem plantam decantabo;

X. Hierographia ſimplex.

IN HOC SIGNO VINCES.

Crux cognitu facilis. Nec lectu difficile: tu hoc ſigno, quod eſt Crucis vinces. Quæ ſententia, quod ſignum ſententiæ, cujus animum ſubit; is, licet ab omnibus deſtitutus, de quovis ſibi hoſte trophæum ſtatuet, Quis enim Chriſto repugnet? qui hoc ſigno Carnem, mundum, & Diabolum vicit atque ſuperavit? Sumpſit à Conſtantino Magno.

vides. A Luna Conchas impleri, & exinaniri nemo ignorat. Quod si sciisset Rex juvenis, boni ominis causa plenam Lunam descripsisset. Nunc dum crescere potentia, & proferre imperium vult, vitam cum regno amisit. Video enim, quod & boni ominis causa crescentem Lunam exhibeat. Nec ita illa serena & celsa favebat consiliis; ut conatis lucidus Cometes adversabatur.

XII. *Hierographia simplex.*

UBER ET TUBER.

Regis eruditi, Symbolon eruditum Accitus, imò à natura, ab aris ad solium regium coactus, multum diuque, haud dubiè deliberavit secum ipse, & cum familiaribus. Nec ita agitatur navis in alto procellis & ventis (quæ causa est onerariæ hic velis pandendæ) ut ipse agita vita animo succedendumne esset nepoti, aut cedendum Philippo Regi Catholico & ipsi Nepoti, sed non ex fratre. Genitus enim erat ex regibus, at non geniturus Reges, ea ætate. Profectò si cessisset? patriam servasset, & furiali bello, quod fatum ejus excipit, liberasset. Nuuc coactus, ut dicebam, popularium impetu magis, abnuentium proximæ gentis imperium, quam consilio familiarium, ostendit se sapere: quid esset desipere. Nam dicit vel Oceano: vel

Delphi-

Delphini ; Uber es , & tuber , imò utrinque, nihil verius dicere potuit. Quoties enim mare commodum quidem intumeſcit iracundia ; toties periculum vitæ affert non tantùm fortunis, quæ tanto periculo petuntur. Et ita ipſe blandiens generi noſtro Delphinus , ut videatur eſſe conſors generis , quemadmodum præter Poëtas , Lucianus quodam loco refert , pinnam in dorſo habet , quam antè cum Plinio cultellatam appellavimus , qua vel imprudens carinam perforet, Sumebat aut Card. Henricus cum regno Portugalliæ , maris imperium ; utriuſque imagine , non inconcinnè , unam animi anxii ſententiam expreſſerit.

Reges

Reges Portugaliæ H. XI. XII.
Sebast: Posthum Rex Portugal: à rege Fesæ in Africa Casus
Henric: II ultimus Rex Portugal: et Indiar: Orientat:

XI. Hierographia simplex.

SERENA CELSA FAVENT.

Concharum generis Pinna est Plinio, imò Aristoteli, ex quo penè describit. Nascitur in limosis, subrecta semper: nec unquam sine Comite: quem alibi Pinnotherem, alibi Pinnophylacem appellat, planè, ut hîc libro Hist. Animalium. 5. cap. 15. Is est squilla parva, & ea Cancer Plinio, καρκῖνος μικρὸς Athenæo dicitur. Hæc non ocio abundans scribo. Sed Concham video: & custodem ab hac forma differentem ac quasi deformem. Verùm enim verò si Cancer hîc, sive squilla; sic enim à Cicerone non tantum Plinio appellatur, cibi causa, societatem init, cum Concha, dapis, cujus partem auferat, affectator. Et Sebastianus Rex Portugalliæ non cibi, sed aliqua caussa, fœdus icit cum Regulo Fessæ profugo, cum Concha, id est, Occœcato Principe, ut rebatur, ipse oculatus. Hoc ego conjicio ex Hieroglypto: cujus gratia, ista recensebam ex veterum commentariis. Cùm nec me, nec ullum fallat, amicitiam ab Aristotele distingui: & Principes civitatesque in fœdere, utilitatem sequi. Sed non semper alios fallimus, si quando voluptatem aut utilitatem in concilium adhibemus. Multò sæpius ipsi nos. Hinc Tragicus ille exitus belli Comici. Septentrionem

vides.

II. Hierographia simplex.

HIS DUCIBUS.

His ducibus, inquit. Quibus, inquies dicibus? fortitudine, inquam aut potius justitia, qua nihil tortius: utrumque enim ensis sonat. Et prudentia, quam serpens notat rigida certè est, & injusta sæpe justitia: vera & immanis fortitudo gubernatrix accedat. Quid autem his ducibus aut quæritur, aut retinetur sapienter anguis ostendit. Mordicus enim coronam fert regnanti: offert triumphanti.

Reg. utriusq; Siciliæ H. III. IIII.
Fridericus Neapoli et Siciliæ Rex.
Ludouicus Andegauensis Neapoli Rex.

Reg utriusque Sicilię. Prima Hier Reg Sicilię H.II.
Carolus Rex Neapoli Dux Calabriæ—
Robertus Rex Neapoli Dux Calabriæ—

I. HIEROGRAPHIA REGUM UTRIUSQUE SICILIÆ SIMPLEX.

INPATIENTIA SUAVITAS.

AUrea non Regia tantùm ſententia. Nam cui propoſitum eſt, omnia tolerare, & patienter ferre; hujus vita nihil moderatius. In moderatione autem, quemadmodum in temperamento colorum, egregia pulchritudo, venus ipſa eſt perpetuus tenor vitæ, quo ecquid ſuavius? Debet autem ſapienti eſſe propoſitum. Ferendum enim eſt, quod conditio humana vult: aut hujus arbiter ſtatuit Deus. Iam multùm refert, cùm ad laudem, tùm ad rem ipſam: volens feras aut nolens. Cùm ſentia congruit pictura. Crux, id eſt, ærumnæ, quæ tamen patientia altæ inflorem germinant odorationem Roſa. Et hæc inter ſpinas creſcit, nequis mihi in deliciis veram voluptatem quærat. Ad eandem ſententiam pertinet ſciſſa ſerra rupes, quanquam minori compendio, fecerit id Annibal, ut Livius commemorat, aceto.

II. Hie-

III. Hierographia ſimplex.

RECEDANT VETERA.

Cremavit librorum partem Sibylla, in conſpectu Tarquinii Priſci. Prætor, Romanus, omnes libros Numæ Pompilii: Athenienſes, ejus qui de Diis non divina ſcripſiſſet. Quem horum ſequatur Rex, Oedipus divinet, ex eo, quod dicit: Recedant vetera, Prætorem videtur æmulari; qui poſt tot ſecula, Numæ commentarios delevit incendio. Ego ariolor ſimultatibus, repudii libellum miſiſſe: & optaſſe poſitis odiis finem diſcordiarum. Nam antiquitatis fuit ſtudioſiſſimus, & cum de uſu feudorum ſtatuit; populi Romani jura non antiquavit.

IV. Hierographia ſimplex.

ÆQUA DURANT SEMPER.

Digna Rege ſententia, & quæ ſententiam exponit libra. Sola enim juſtitia perpetuat regna & civitates.

Reg. utriusq; Siciliæ V. VI.
Renatus Andegauensis Neapoli. Rex.
Dyonisius Tyranus Neapoli Rex.

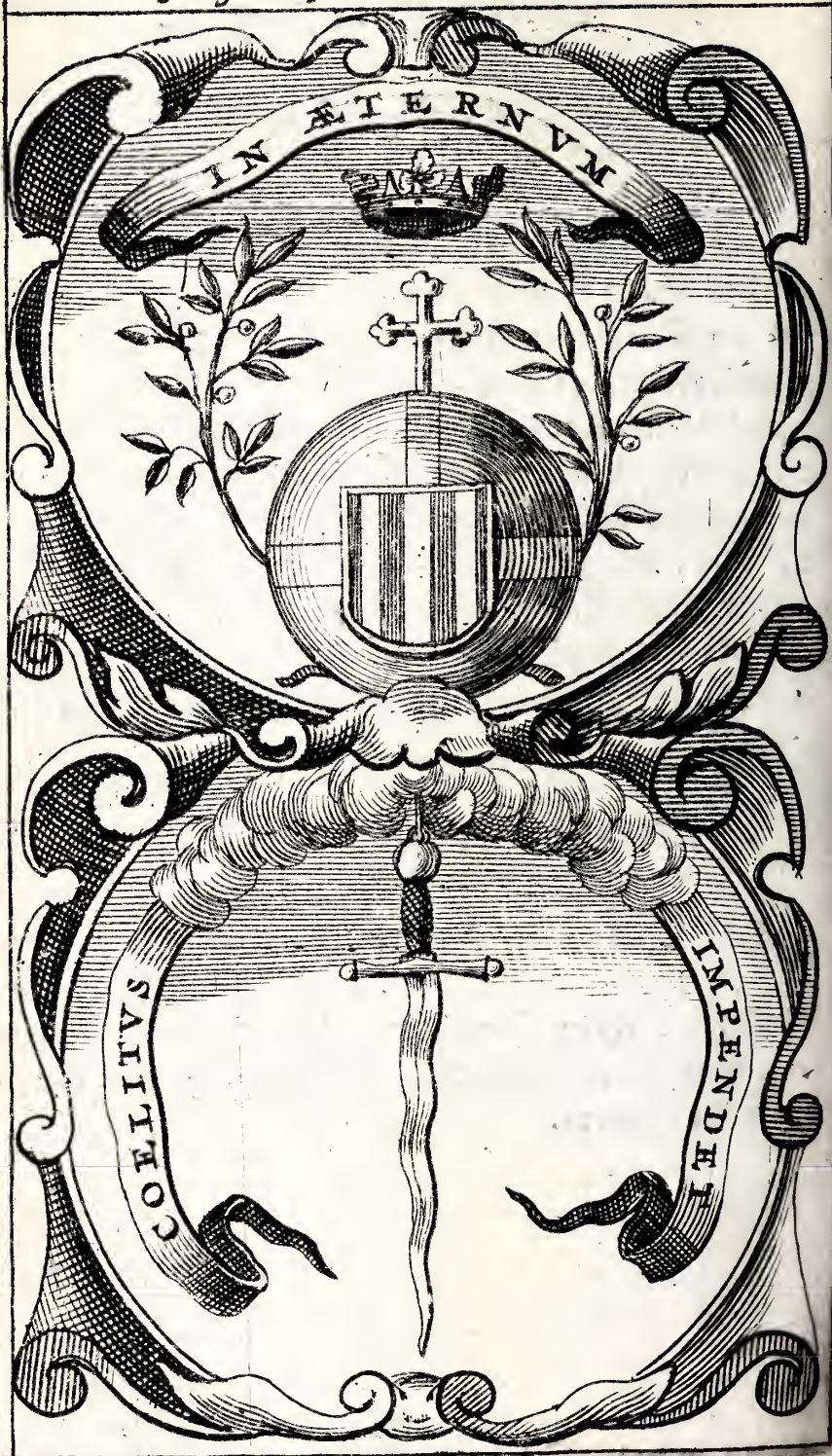

V. Hierographia simplex.

IN ÆTERNUM.

Insignia sunt Andegavensia: quibus, sibi & posteris æternam pacem optat, à non Cruce, sed Christo crucifixo, qui solus dare pacem, cujus rami circumsurgentes sunt germina & servare potest. Quod autem orbem terræ signent; ad dignitatem facit: Videntur enim cæteros Principatus obscurare.

VI. Hierographia simplex.

COELITUS IMPENDET.

Ex Sicilia in continentem Imperium protulit Dionysius: & quas proferre aut non potuit, aut non voluit, regni ærumnas, familiarum alicui explicavit. Iusso enim lautæ mensæ, inter optatas formas, in rosa accumbere, gladium repentè, perforata testudine, supra verticem, de seta equina suspendit. Qua hîc re expavefactus, cùm oculos à fornis, manus à dapibus cohiberet: furentique similis, ex sede, metu exiliret; Rex eum complexus, & leniter arridens: hæ meæ delitiæ, quas vulgò mirantur, & tu ante prædicabas, nec aliæ sunt, eoque graviores, quòd non tantùm humanitùs; verùm etiam divinitùs multò atrociora impendent.

Reges utriusq; Siciliæ. VII. VIII.
Volens Renatus Siciliæ
Rex.

VII. Hierographia ſimplex.

FECIT POTENTIAM IN BRACHIO SUO.

Verba ſacra ſed militis glorioſi, non Regis prudentis, ſi fiducia virium loquitur: & brachio armato, inermis ratione animis reſpondet, ſi verò fiducia Divini præſidii; nec nos fallit.

VIII. Hierographia ſimplex.

PAS A PAS.

Non præceps in conſiliis Renatus, bovem non equum ſuis decoravit inſignibus: quod ille pedetentim, & hoc Gallicè Rex eò perveniat: quod hîc, ſi citiùs, non feliciùs. Non malè, quod Gallus, cui nationi innata præcipitantia, ſic enim dicatur ille animi fervor, laudi non eſt, & ſæpè exitio. Male, ſi quis diceret, inter eos, qui natura ſunt cunctatiores. Alii enim calcaribus urgendi: alii coërcendi habenis.

Reg. Hierosolinitanor. Prima Hier Reg Hiero. H. II.
Gotfridus Bullonensis Rex Hierusalem primus.
Balduinus de Burgo Rex Hierusalem secundus.

I. HIEROGRAPHIA HIEROSOLYMITANORUM SIMPLEX.

VOLENTE.

GOtfridus, quod armis regnum comparat, pace & legibus firmare statuit, ut ex palmæ pacificæ ramis videre est, & quidem Volente (pietas enim manifesta est) Deo.

II. Hierographia simplex.

AD NOS LAUDIS AMOR.

Ad nos, laudis Amor. Quos? qui licet excelso honoris gradu: (altior nullus est regio fastigio) ad altiora enitimur, proferre, inquam, nitimur regni limites: aut plura regna occupare, quemadmodum Capreolus ex rupe excelsa, in eminentiorem, salienti similis prospicit, si Rex non respexit ad Capram Amaltheæ, quam Juppiter in cœlo collocavit. Certè Antipatridem, Cæsaream Ptolomaidem, Tripolim & Berythum vi captas, cum ingenti Saracenorum strage, accumulavit regno, præter Apameam & Laodiceam Syriæ: Carras Mesopotamiæ.

Reg. Hierosolimitanor. H.III. H.IV.
Balduinus Rex Hierusalem tertius.
Almericus Rex Hierusalem sextus.

III. Hierographia simplex.

OMNIBUS GRATUS.

Omnibus gratus si hic fuit, nemo facilè & verè dixerit. Nam etiamsi Deo, ut apparet, apparente cum Stella, Angelo, & optimo cuique; habet etiam Virtus, non vir tantùm mortalis, æmulos & hostes. Hoc ex annalibus constat, non alio unquam tempore, ita res nostras floruisse Hierosolymis. Instituit Rex ordinem Equitum, qui Rhodum diu tenuerunt, nunc Melitem habent & tuentur adversus Barbaros. Ne societatem Templariorum & Teutonicorum militum aspernatus est, licet ab aliis institutam. Ita omnium fovens, nullius invidens virtuti, superavit fortasse invidiã, nec non tàm explodere Symbolum, quàm tantum Regem allatrare videamur.

IV. Hierographia simplex.

FORTUNÆ CEDENDUM.

Leonis effigiem in conspectu locat. Nec celavit animum Leoninum. Nam cum Saracone, qui Ægyptum, redactis in ordinem Caliphis, occuparat; & successore ejus Saladino, non domi reses, sed Ægyptum invadens, fortiter magis, quàm feliciter dimicavit. Hinc illud; Cedendum fortunæ, quæ jam verterat ad hostes: non nostra quidem ignavia aut socordia; sed discordia civili, ac contentione.

Reg Hung. Bohem. et Polo. Prim Hier, Reg. Hung. H. II.
Wladislaus Rex Hung. Polon. Dalma. Croua. Sclauo. etc.
Ladislaus Rex Hung. Bohem. Dalm. Crou. Sclau. etc Archi. Aust.

I. HIEROGRAPHIA SIMPLEX REGUM HUNGARIÆ, BOHEMIÆ, POLONIÆ.

ME ME VINDICE.

VLadislai Poloni audacia ingens contra socios & Barbaros ab Historicis colitur. Quibus, si credimus; non tam falsò, quam ambitiosè dictum ab eo est: Me me vindice Hungaria restituetur in pristinam dignitatem.

II. Hierographia simplex.

LATET ALTIUS.

Ladislaum Austrium, Alberti posthumum fata ostendêre tantùm regnis hæreditariis. Nam imperato Fridericus impuberem educavit: puberem mors occupavit. Arcanum regiæ potestatis & voluntatis, quanquam adolescens, celandum scivit. Et ut Brutus in ligno cavo, ipse in Danubio profundo, altum celavit.

Reg. Hungar. Bohem. Polon. H. III. IIII.
Matth. Hunniad. Rex Hunga. Bohe. Dalm. Crou. Sclau. et bos.
Wladislaus Rex Hunga. Bohe. Dalm. Crou. Sclau. Bosn. etc.

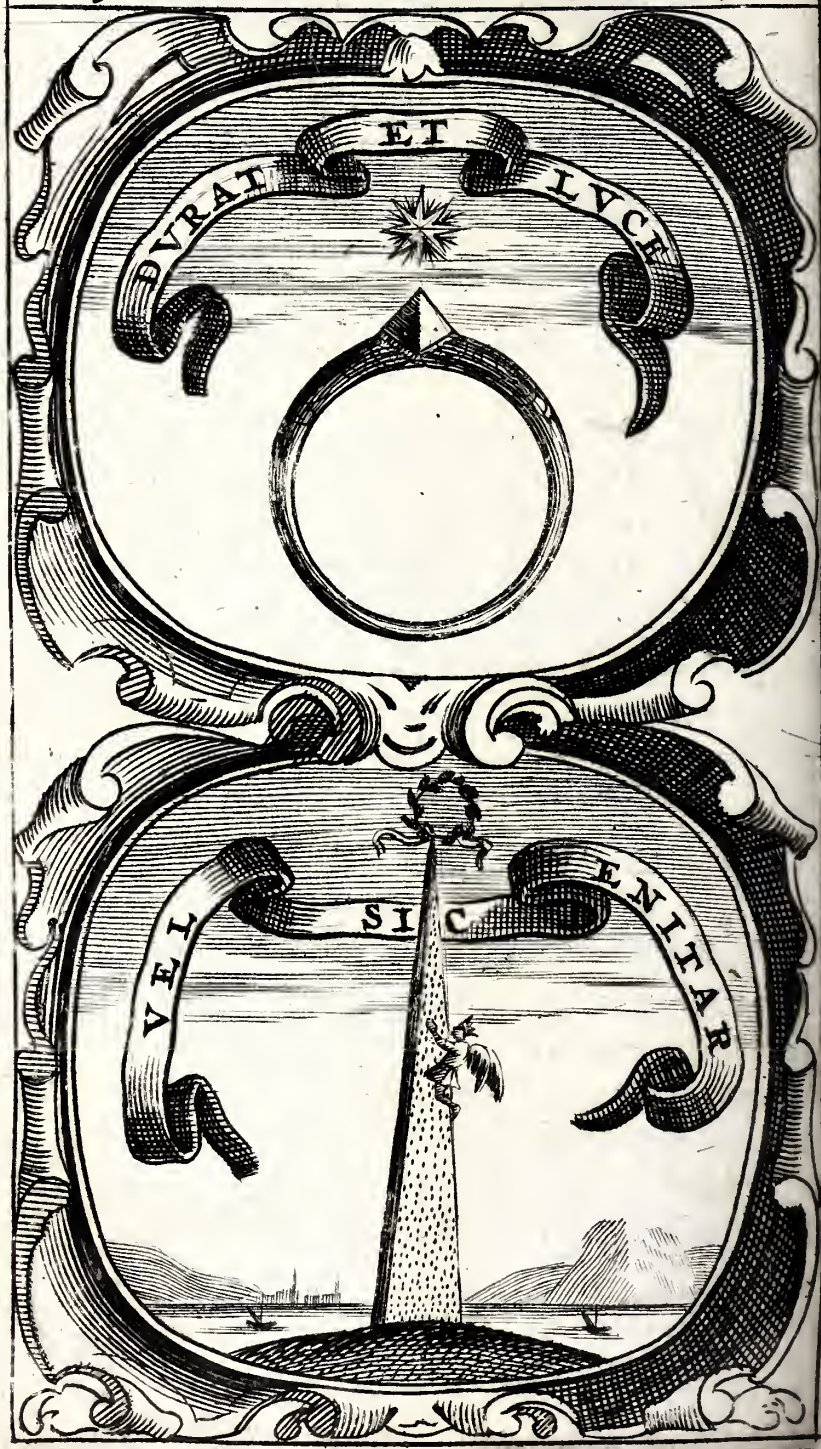

III. Hierographia simplex.

DURAT ET LUCET.

Matthias ex carcere, imò morte eluctatus penè, de se, Durat, inquit; &, quod non tantùm viveret, sed & regnaret, imò vinceret: Lucet, inquit, licet de Annulo videatur loqui in cujus pala Adama, quo non tacitè, invictum se esse gloriatur.

IV. Hierographia simplex.

VEL SIC ENITAR.

Huic Natura & fortuna oppoſuerunt Vladiſlaum Polonum ex Elizabetha Auſtriaca, ferocem & ipſum, vel juventa vel judicio Bohemorum, à quibus in regnum, Georgio Bojebracio ſubvectus eſt. Graviter id Matthiam tuliſſe ferunt, qui cum Auſtria, Bohemiam ſpe devorarat. Vladiſlaus nihil fortuna aut iracundia æmuli motus regnum ſuſcepit, vel in cœlum, ſi ſcanſile eſſet: aut ipſe non eſſet implumis, aſcenſurus. Nam cum Auſtriis, cognatis ſuis, quodam tempore, Hungariæ cauſa, ſimultates exercuit. Quocirca alatus ille Genius, qui ad apicem & coronam enititur; Angelus non eſt; ſed cupiditas, omnia regni parandi amplificandi cauſa, tentandi.

Reges

Reg. Hunga. Bohem. Poloniæ. V. VI.
Ludouicus Rex Hunga Bohe. Dalma. Croua. Sclauo. etc.
Ioannes I. Schipusienſis Rex Hung. Dalm. Croua. Sclauo. etc.

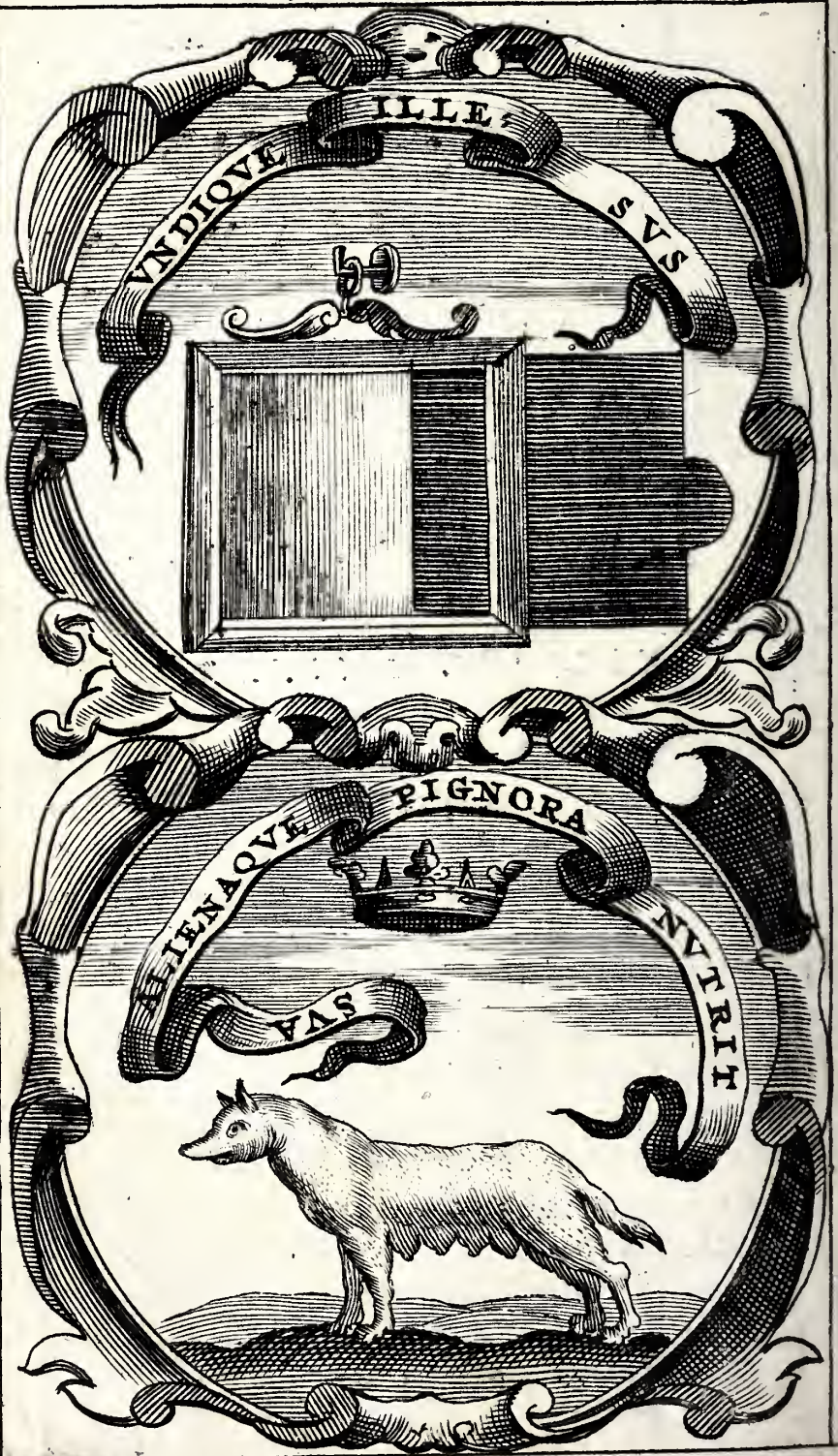

V. Hierographia simplex.

UNDIQUE ILLESUS.

Speculum in theca illæsum, significat animi integritatem, in corpore, quo tegitur, integro. Hoc autem de se voluit sentire vulgò homines: quod antè natus sit, quàm natura cutem pelle tegeret, membrana, inquam, frustra. Nam ut ante diem natus; ita & mortuus in fuga, cum Turcis imparatus & imprudens congressus.

VI. Hierographia simplex.

SUA ALIENAQUE PIGNORA NUTRIT.

Ita conatus est adversarios pacare. Nam cum ab altera factione, & studiis Turcarum adjutus regnum Hungariæ invasisset Zepusius, Lupa gentilicia signavit Numisma, fortè hoc non cogitans: illud, quod dicebam, agitans magis. Nam ut Lupa non suos tantùm catulos, generis pignora alit & lactat, verùm etiam gemellos Martis nutrivit; ita se fore, omnibus Hungaris eundem, non his tantum, qui defenderant, sed & qui offenderant, demonstrant.

Reg. Hunga. Bohem. Polon. VII. VIII.
Rudulphus Bohem. Rex. Dux. Aust. fil. Alber. I. Rom. Imp.
Ioannes Bohem. Rex. fili. Henri. VII. Impera.

VII. Hierographia ſimplex.

CVRA VIGILA.

Maſcula ſententia. Cura Rempublicam, qui regnas. Et cum alii quietem capiunt, tu Vigila. Onus enim Æthna gravius ſuſtinens. Cæteris ſomnolentis: tibi quieto eſſe non licet. Somnus, tùm non ſomnians, apud Homerum, Agamemnoni conſopito ſimile quid in aurem inſuſurrat. Hic Rodolphus loquitur, non tàm aliis, quàm ſibi, imo & aliis rerum dominis. Rodolpho ſuccinit ales Martius in Lituo diſplodent guttur, & ipſo ſonoro ac Marito. Et dormitis Chriſtiani Principes. Si vos non excitat tuba Imperatoris (ſcio de Rodolpho Alberti filio iſta nos accepiſſe) evolvat è ſtratis, quo neſcio, veterno graves, aut bello leves, terror Turcarum.

VIII. Hierographia ſimplex.

NEMINEM ADMITTO.

Neminem, inquit, Iohannes, admitto. Tu intellige, ad regiam poteſtatem. quæ impatiens conſortis eſt. Nam ad regni Bohemiæ delicias, quoſvis invitavit, non tantùm admiſit, ut taurus fuerit, qui cum tauro Regem munificum compararit. Præſertim cum hîc non ſit de grege, at ſegete certamen. In paſcua enim totus eſt diffuſus. Quin & voluiſſe alicui Principum cedere, certis pactis, fama eſt, regno, quo indignior comparatio, & minus vera oratio eſt.

Reges

Reges Hungariæ Bohemiæ, et Poloniæ. H. IX. X.
Cassimirus Rex Poloniæ Magnus Dux Litua. etc.
Sigismundus I. Rex. Poloniæ Mag. Dux Litua. etc.

IX. Hierographia ſimplex.

ADVERSUS PONDERA SURGO.

Caſimirus II. cognomen juſti invenit, cujus colorem, multi Principum ementiuntur. Cur, quod non ſimulant, non faciunt; Nam vera virtus altè radices agit: Simulata, citò areſcit nullo nixa fundamento. Cæterum Rex ſui ſimiles habere voluit plurimos. Hinc illa Palma adverſus pondera, exſurgens, ut intelligant, quos virtutis deſiderium tenet, difficultas deterret: Juſti, nec quidem totum orbem, ſi collabatur, eliſurum caput. Nam vides mundi machina palmam premi non opprimi. Et ſupra Machinam, qui jam æternitatis index eſt, ſedere mulierem nudam, id eſt, veram non fucatam virtutem: quæ etiám laniat comas, ab æmulis irritata vel exacerbata: ſuperior tamen erit temporis & hominum injuriis.

X. Hierographia ſimplex.

PRAVO SIVECHOE.

Calvaries eſt mortis meditatio: quam Philoſophia, cujus liber ſubjectus magiſter eſt, plurimum facere convincit, ad regiam cupiditatem comprimendam: & conditionem humanam, variis caſibus obnoxiam, ſapienter conſolandam.

solãdam. Igitur non injuria, ex cerebro, lampas lucet: quæ de oculis vanæ aut impiæ mentis, caliginem depellat. Quid agis? Eram, quod es. Quid moliris? Eris, quod sum. Quantò rectiùs, mortalis cum sis, mortis memor, Deo pareres immortali? Symbolum enim Latinitate donatum, nihil aliud vult; quàm nos meminisse in tempore justi judicii Divini.

Reges

Reges Hungariæ Bohemiæ et Poloniæ. H. XI. XII.
Bona Sfortia Regina Poloniæ Sigismundi I. uxor.
Sigismundus Augustus Rex Poloniæ Mag. Dux Litua.

IX. Hierographia simplex.

NISUN MI TOCCHI.

Cervam Hercules, quod Diana sacra, nec in certamine violavit. Et quanti Trojanis constitit, cicurem pro fera in Latio in prudentibus sauciasse? Hæc bona vel fando acceperat, vel legendo didicerat. Induit igitur Cervæ personam, Regina cum esset; capistrum enim maritale, imò regale est, quo devincta Regi Poloniæ, aut hinnuli potius, ætatem tùm virentē & vigentem non celans: & sub arboris pacificę, Maritum pacis custodem intelligens, umbra, Nemo me tangat, inquit, quod ex Petrarcha. Tutaque inter exteros vixit reverentia maritali. mortuo marito, fuerunt, qui simultates sererent, ac foverent: inter matrem & filium, quæ causa fuit in patriam, cum detrimento filii, reditus. Quod exemplum documento sit Regibus, & Principibus quadruplatores, regiæ pestes, ab aula abigendi, ignavum fucus.

XII. Hierographia simplex.

IOVIS SACER.

Insigne Regum Poloniæ, Aquilæ quædam species est. Et receptum est insignia referri inter Hieroglyptica, nec malè: redeunt enim unde originem

originem ſumpſerunt. Mirum igitur non eſt Aquila Regem delectatum: & quod ſtudioſus eſſet pacis, ea: quæ pacem, parta victoris præſtaret. Hanc autem oculis objicit, quem roſtro tenet, ſurculus palmę. Jam fulmine Aquilam non tangi Plinius aſſerit. Hîc quadrifariam coruſcans fulgur Aquila non pavet, id eſt, quem jam dicebam Aquila delectari, iratos & armatos vicinos fert admodum ſedatè.

Reges Hungariæ Bohemiæ et Poloniæ. XIII. XIIII.
Catharina Regina Poloniæ Sigism. II. uxor. Ferdin. Imper. filia.
Elisabetha Regina Poloniæ Sigism. II. uxor. Ferdin. Imper. filia.

XIII. *Hierographia simplex.*

IN DEO SPES MEA.

Uni Sigismundo ordine duas elocavit filias Imperat. Ferdinandus, infelici utramque fato. Catharina Anchoræ sacræ, id est, Cruci Christi innixa, velut scipioni; In Deo (inquit) spes mea. Nihil facilius dictione. Sed multi sese impediunt in executione. Quis enim in Deo verè spem collocat? & non potiùs in bonis caducis? imò malis perennibus.

XIV. *Hierographia simplex.*

FORTUNÆ OMNIA COMMITTO.

Nympha hæc, aut si quæ Nereidum, quàm Triton, quo, nescio, transportat prioris conjugis sororem repræsentat: eamque jam viduo Regi desponsam. Fortunæ enim, inquit, omnia committo, in regnum alienum, sola Regis fide nixa, transiens, haud secus, ac qui fragili vitam & fortunas committentes rati, in vastum se procellosumque dedunt mare.

Reg. Poloniæ. H. XV. H. XVI.
Henricus Vales. Rex Polo. fil. Henri. Reg. Francor
Steph. Batho. Rex Poloniæ Mag. Dux. Littua Prin. Transf.

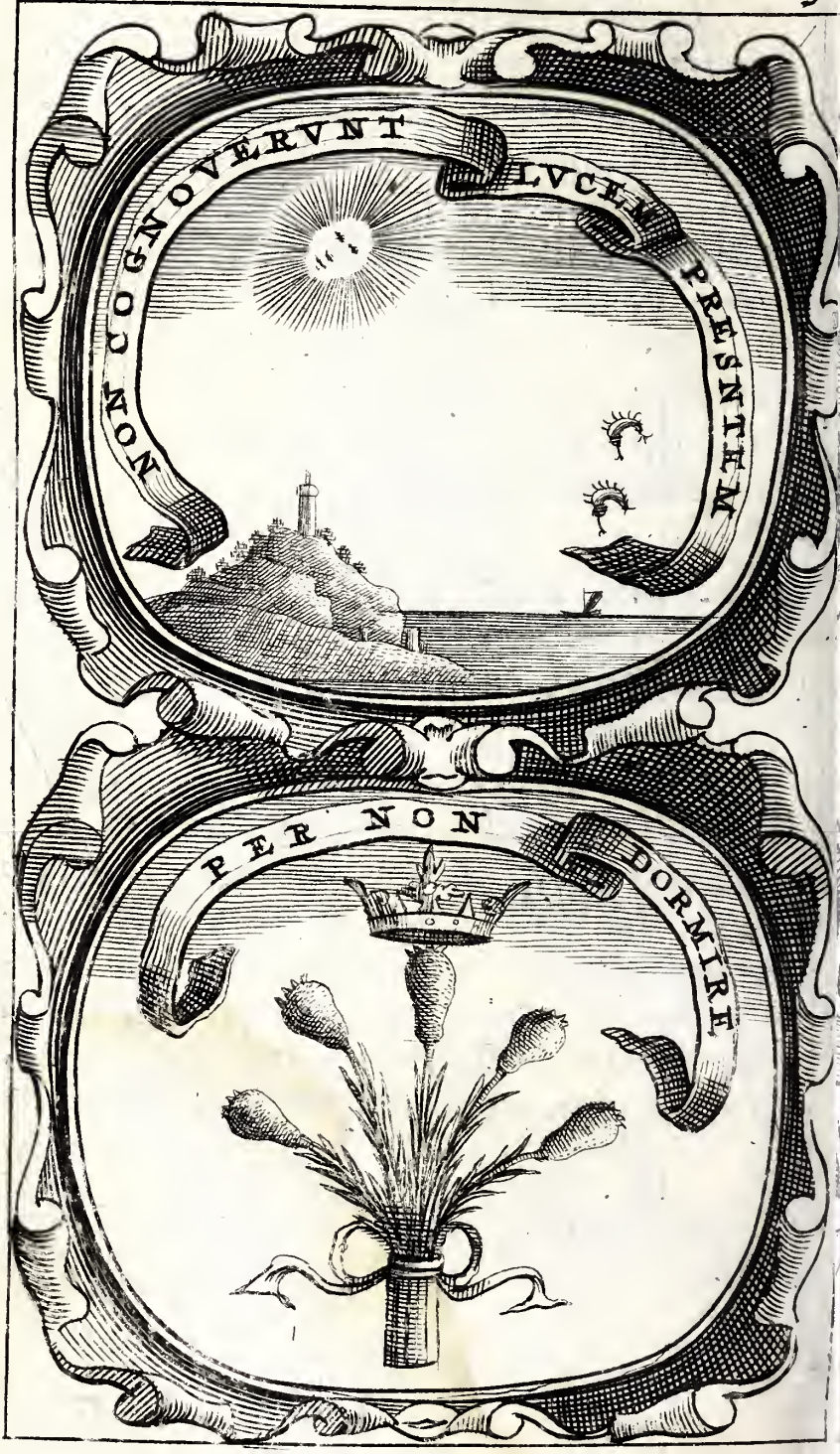

XV. *Hierographia simplex.*

NON COGNOVERUNT LUCEM PRÆSENTEM.

Quos hic subjectos Soli cernis ; oculos esse mihi persuasit, qui scalpsit. Videre profectò oculorum est. Sed, quid ex capite evulsi videant, non video. Dicit autem Rex : Non cognoverunt præsentem lucem. Erut igitur Rex ? Non cadit in tantum Regem, tanta crudelitas. Nam qui non cognoscunt ; erudiendi sunt, non necandi. Pœna est præfractis & non obstinatis ingeniis : Mitibus ad pœnitentiam receptus. Ego maluissem vespertiliones esse non quod alia desint animantia, quæ lucem fugiunt. Sed quod vespertilionum temeritas noctu invalescit. Tentant aërem, quod vix tellus sustinet. Et volitans, si Plinio credimus, geminos pullos secum deportat, sui similes egregia genetrix. Jam Alciatus debitores, scribit vespertiliones appellari, quod interdiu latitent : noctu prodeant foràs. Si obæratos, vespertiliones rectè appellamus qui metu creditorum latitant ; cur non damnatos omnes ? aut audentes damnanda ? Noctu enim involvunt in bona bonorum : aut vitæ dolum parant, vim intentant, & majori longè, quàm illi, licentia grassantur, in crebrescentibus tenebris. Cæterum sive sint oculi extra corpus aut in corpore tenebricoso ; Rex quæritur, de temporis sui & civium male-

volentia. Semper vulgò homines, mutatione rerum quærunt: & Principibus malè, si neque ant facere dicunt. Horum lividos oculos Rex indignabundus perstrinxit. Quamvis enim Regum sit, teste magno Rege, benefacere & malè audire; dictu tamen mirum est, ut leviter dicta, iniquè ferant, & gravissimè frequenter puniant. Jam tempus, quo Henricus II. in Gallia regnaret, in novatores rerum illapsum est, quorum causas, dum cognosceret in tanta claritate, non potuit obstupescere tantam, ac tam densam caliginem.

XVI. *Hierographia simplex.*

PER NON DORMIRE.

Papavera somnium conciliant: regni curas depellunt. Illorum manipulum, & hujus signum vides. Symbolum, ut parum Latinum est; ita rudioribus non obscurum. Italicum est.

Reg. Poloniæ. XVII. XVIII.
Anna Regi. Polo. Sigismun I. Regis fil. Stefa. Regis uxor.
Sigismundus III. Rex Polo. Suec. Goth. Selan. Vandal.

XVII. Hierographia simplex.

NOSTRI SIMULACRA DOLORIS.

Mordet Regina hominem, non de plebe aliquem; sed qui amorem simulans, maximo & incredibili mœrore eam conficeret. Nam Crocodilus, quem interfecit huic illachrimatur. Unde tritum sermone vulgi proverbium: Crocodili lachrymæ.

XVIII. Hierographia simplex.

COELITUS SUBLIMIA DANTUR.

Tres Coronæ, totidem regna manifestè significant. Et quid certiùs, quàm cœlitùs dari sublimia? cum nihil boni sit, quod à summo illo & æterno Bono, veluti perenni fonte manet? Erat Sigismundus eo tempore, Rex Poloniæ & Suetiæ. Et erant, qui illi Moscoviam desponderent. Ipse fortassis regnum cœli suspexit.

Reg. Daniar. et Suecor. Pri. Hier Reg. Dan. H.II.
Fridericus Daniæ Norvegiæ Seland. Gothi. Rex.
Christianus Daniæ Norvegiæ Seland. Gothi. Rex.

I. HIEROGRAPHIA SIMPLEX REGUM DANIÆ ET SUETIÆ.

FEDELTA E COSA RARA.

FIdes rara est, inquit, & fortunam vel occasionem in pila volubili statuens, sentit hominum plerosque, leves, ventosos & inconstantes: qui, ut illa velum cum vento, cum fortuna animos mutant.

II. Hierographia simplex.

VIGILANTIBUS.

Regni insignia, Corona, globus, sceptrum, ensis Regibus aut calculis aut natalibus obveniunt; sed, nisi à vigilantibus, non servantur. Certè nec navis oscitante hoc, qui clavum tenet.

Reges Daniarum et Suecor. H. III. IIII.
Ericus XIIII. Sueuię Gothię Vandalięq; Rex.
Gotfridus I. Suecię Norue. Vanda. Gothięq; Rex.

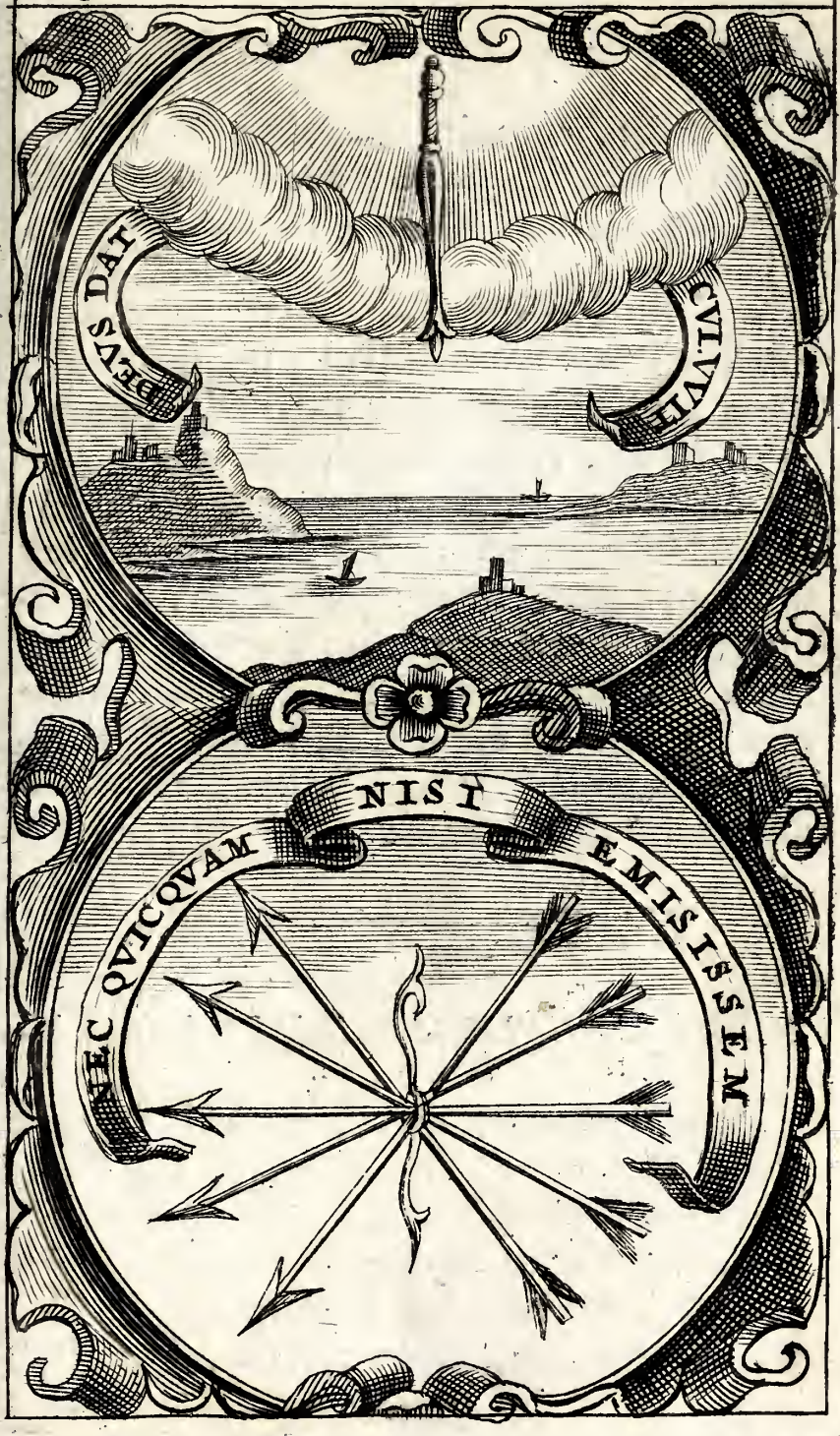

III. Hierographia simplex.

DEUS DAT CUI VULT.

Deus dat, cui vult. Quid, bone Rex? Sceptrum, inquit, quod de cælo vides pendere. Sed, mi Rex, hujus tibi ipse, si fidem facere potuisses, non è regno in carcerem illapsus, vitam cum morte commutasses. Cæterum non regni modo, sed omnium bonorum, inter quæ, fortunæ bona, infimo sunt gradu, Dator & præbitor est, rerum omnium dominus, & omnium dominans Deus. Quod ad laudem Dei corollarium est; apud studiosos Divinæ laudis non necessarium: patet enim, ut ab uno fluere numerum omnem; ita unum & summum Bonum, esse causam & originem bonorum omnium, corporis, animi, fortunæ. Et quæ his antè stant, cœlestium, immortalitatis & beatitatis Animæ.

IV. Hierographia simplex.

NEC QUICQUAM NISI EMISISSEM.

Nequidquam, nisi emisissem. Militaris vox Regis, ut apparet, acris in bello, & prudentis in foro. Frustrà certè in pharetra sagittæ custodiuntur: ni, cum opus fuerit: exemptæ vibrentur. Et cui usui sunt Regi ignavo, &, ut jumento virium suarum ignaro, vires? viri? exercitus?

tus? classes? regna? civitates: Ac quod vox Regis latius audiatur: quid vecordi scientia? imprudenti, rerum & Historiarum cognitio? Nil magis, quam impudicæ, forma: latroni vires, prodigo res, & si quid boni aliis aliud, quo non rectè norunt uti. Ita à Regibus eruditur.

Reges Daniarum et Suecor. H.V. H VI.
Christiernus II. Daniæ Norvegiæ Zelandiæ Gothiæq; Rex.
Christianus III. Daniæ Norvegiæ Zelandiæ Gothiæq; Rex.

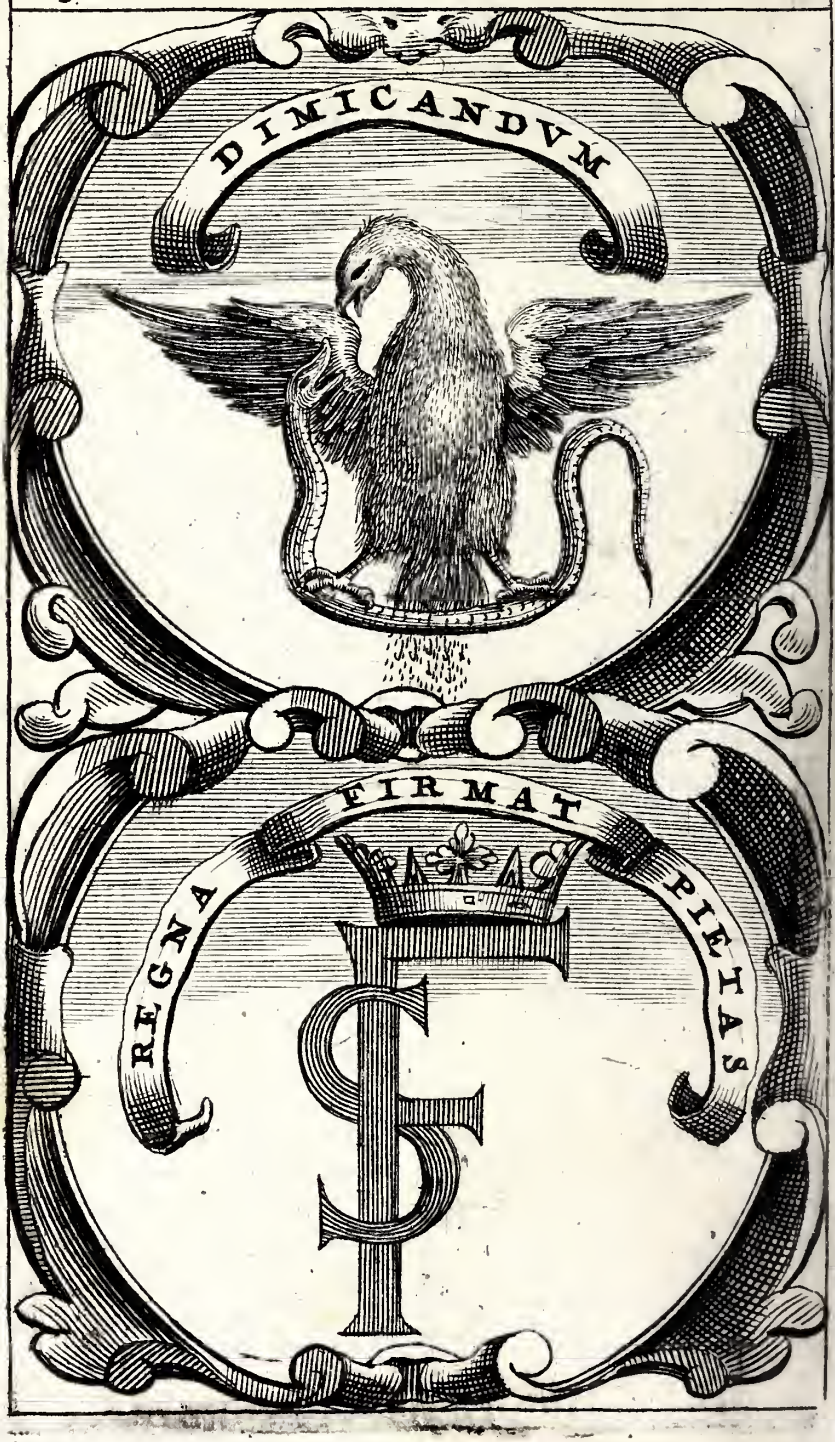

V. Hierographia simplex.

DIMICANDUM.

Aquilæ cum Dracone bellum esse perpetuum, Plinius narrat. Nec opus est teste. observatur enim & demonstrationi perspicuæ, congrua est ratio. Uterque enim virium fiducia alteri & quidem propter pabula, quæ Draco non tantùm infestat, verùm etiam funestat, natura inimicus est. Atrox igitur bellum sæpè exoritur, & quidem in aëre, crediderim, ut animantibus & in animis voluptati sit. Cum illis Aquila, his etiam Draco infestus sit, & contactu fœdet omnia. Hujus rei non ignarus Rex Aquilam cum Serpente committit, hostium aliquem notans, quo cum bellum gereret, non cum Dracone, licet & hic Serpens sit, atque appelletur, quo hostem viliorem duceret, licet strenuum, quem cum Dracone compararet.

VI. Hierographia simplex.

REGNA FIRMAT PIETAS

F. quod S. complectitur est Friderici Filius. Arctoi enim paronymica habent non nomina aut cognomina, planè ut Græci, præter paucos. Quid enim aliud? Æacidæ, quàm Ajacis? Pelopidæ Pelopidis filii? Christiernus autem

autem III. erat Friderici filius. Son enim, ut Danis ferè, quemadmodum Germanis Filius. Hæc de Hieroglyphico. Gnome vera est. Nam pietas in parentes non regna tantum firmat, verum etiam familias beat, ac perennat liberos. Debebat autem præ cæteris parenti Christiernus plurimum. Nam Rege propinquo ac domino suo, in exilium exacto, regnum Daniæ occuparet Fridericus.

Reges

Nauarrorum Reges. Pri. Hier Reg. Naua H. II.
Carolus Borbonius Nauarroy Rex.
Ioannes Borbonius Nauarroy Rex.

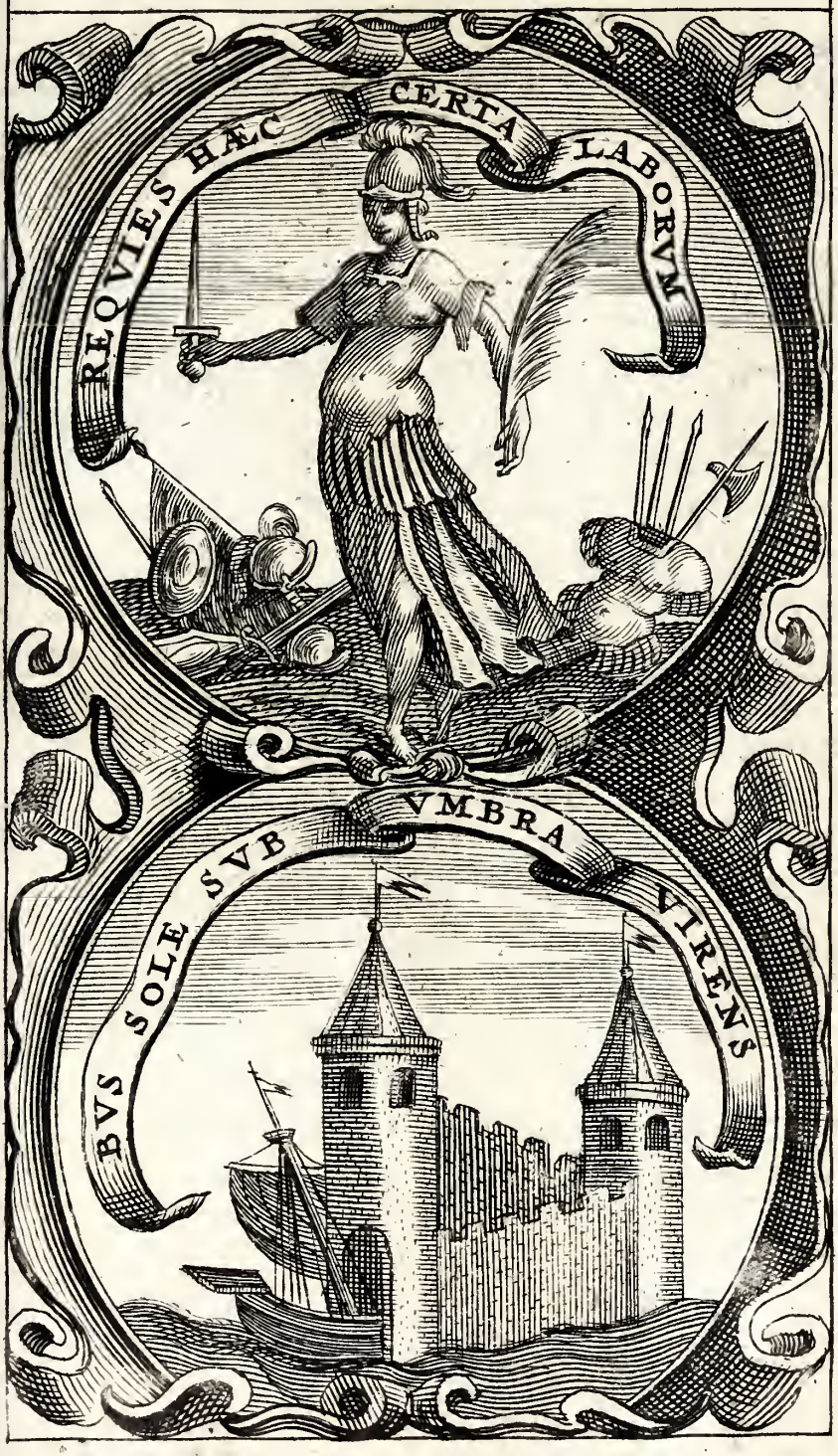

I. HIEROGRAPHIA REGUM NAVARRÆ SIMPLEX.

REQUIES HÆC CERTA LABORUM.

PAllas videtur belli simul & pacis insignia præferre, quod Regi prudenti libera ferè electio sit. Nam parcit minori: cedit majori. Carolus bellum paci præferens, fortassis parum honestæ, aut nimis cupidus armorum. Requies, inquit, hæc certa laborum. Quæ? Arma, arma, hinc inde posita. Si in labore requiescunt Reges, quando tandem quiescunt? Nunquam: Imperatorem enim stantem mori oportere dicebat Vespasianus Imperator. Licet ab eo Carolus dissonet. Nam ille non armis tantum occupari Principem regium ducebat; verum etiam legibus. Sed animus militaris extra bellum, castra, aciem, nullam vitam ducit. Hinc Alexander metuere: ne ocio torpere, subacto orbe terrarum, & illum lubenter audire: qui innumerabiles esse Mundos asserebat.

II. Hierographia simplex.

SUB SOLE SUB UMBRA VIRENS.

E navali erumpit navis: solent enim navigia in navalia hyeme subduci; & succlamat Rex, sub Sole, id est, in alto, sub umbra, id est, tecto: sed quid clara obscuro? virens: id est non situ putrens aut dilabens vetustate, ne, inquam, clamat, licet, ut navis, fortunæ fluctibus jactetur, nec adversis frangi, nec prosperis extolli, sed patientem quietis esse juxta ac laboris, si per hostem liceat.

Reg. Nauarrorum. H. III. IIII.
Ioannes II. Borbonius Nauarrorũ Rex.
Henricus I. Borbonius Nauarror. Rex.

III. Hierographia simplex.

PAROBITUS.

Duæ urnæ, (altera ignem efflans, altera aquam effundens (duo hominum genera in scenam introducunt, quorum alii in cœlo, mente versantur: alii in terra hærent, non corpore solum; verum etiam toto animo, in agendo occupantur. Neutri quidem reprehendendi, si studiis moderarentur. Prudenter enim Plato cum Musica Gymnasticen conjungit. Et Socrates Philosophiam è cœlo reduxit: & inter homines, hominum sapientiam collocavit, non modo, quod scire vires pænè amittat & torpeat: nisi scire te, alii sciant; sed quod theoria, utamur enim eorum vocibus, à quibus accepimus, si non in praxin transeat; multis, imo & manca sit, ac ut incorporibus ociosis accidit, suo cum vigore, tum nitore destituta, Iam capere videor, quod urnæ non capiunt. Quid autem vult Rex, cum ait? Par obitus. Non aliud, quàm Rex & Propheta David: Stultus & Sapiens peribunt. Mortales, inquam, esse, omnes mortales. Nam fama post fatum in terris: & sedes extra terras differunt.

IV. Hierographia simplex.

QUO FATA TRAHUNT.

Cœlo septentriones, Mari cymbã aut lembum cer-

nis sine clavo, velo, remis, remige: Horresco cernens. Nam, si qui in carina forte cubat; quanto cum periculo, Deus bone, cubat? Etenim satis à ventis, & procellis, rostratæ navi & rebus omnibus instructæ, periculi est. Majori animo Rex: Quo fata trahunt, sequar, inquit: si tamen magni animi est, sponte se in discrimen, conjicere. Aut non intelligimus Regem: qui non fortunæ temerario arbitrio se permittit, quod navim compegit nobis, & in navi, agitationem animi & rerum suarum exhibet; sed res suas ac vitam Providentiæ commendat divinæ. Si hoc sentit, ego à Rege non dissentio. Prudentiam enim nostram mancipare divinæ Providentiæ jus & fas. Incidunt etiam ea tempora, ex quibus solus nos Deus eximat. Me certè à Regum potestate, solus Deus, Rex Regum liberavit, quod semper gratè refero: hîc præterire nequeo.

Reges Navarrorum.

Iana Elberta Navarorum Regnia Henrici I. uxor.
Henricus II Borbonius Navarrorum Rex.

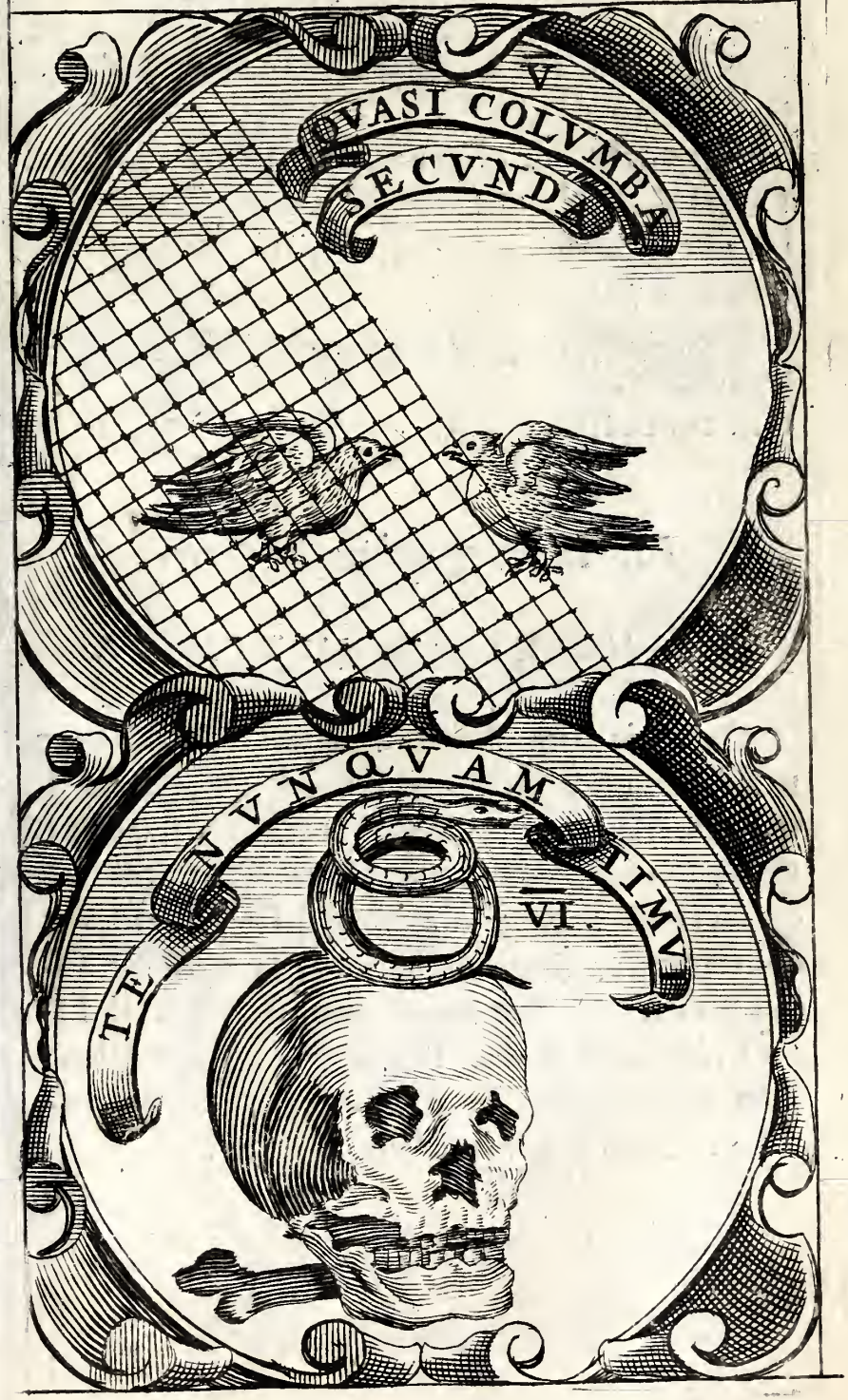

V. Hierographia ſimplex.

QUASI COLUMBA SECUNDA.

Columbas ſimplices natura genuit, & ſocii amantes, ut ſtudioſas pullorum. Hinc Columbæ Nomen, cujus ſpeciem gerebat; ad ſponſum Jana detulit, priori columba orbum & ſponte ſub plagas, id eſt, in mariti poteſtatem concedit.
tem concedit.

VI. Hierographia ſimplex.

TE NUNQUAM TIMUI.

Calvaria cum Angue, quem ex cadavere naſci tradunt, mortem hominis vel cœcis oſtendit. Regis vox audax: Nunquam te timui. Chriſtus enim mortem expavit, non ignarus, quid eſſet, ſeparatio Animæ à Corpore. Nec contemnere pœnam peccati: nec nimium angi neceſſitate; hac enim conditione nati ſumus; humanum eſt. Hîc ſcio, quid audiam: Non philoſophari Reges. Ad quid magis regium. Non medius fidius delirare.

Reges Navarrorum

Henricus II. Borbonius Navarrorum Rex.
Margaretha Valesia Navarorũ Regina uxor Henrici II.

VII. Hierographia simplex.

GRATIA DEI SUM ID QUOD SUM.

Et hercle sensu simplex. H. enim Hieroglyphicon est, & clarè resonat Henrici Nomen. Diadematum circumfusa, boni ominis caussa sunt. Nam vix unius regni erat potens.

VIII. Hierographia simplex.

SIMUL ET SEMPER.

Annulus perennitatem: Pala splendorem significat, est enim circularis ille: hæc adamantis. Significant, inquam, & pollicentur Regia ac Reginæ Navarræ, quorum virtutes mysta hîc, cum clarissimis cœli luminibus comparat. Pollicentur, inquam, simul, id est, ambobus, semper sempiterno connubio constrictis, Et quod circuli extremitates, cornucopiæ instar, in pala coeunt; satis patet, quanta rerum ubertas, ex felicitate connubii regalis, in universam multitudinem sit redundatura.

Reges

Nauarorum Reg. IX. X.
Margaretha Valesia Nauararoru̅ Regina
Henrici II. uxor.

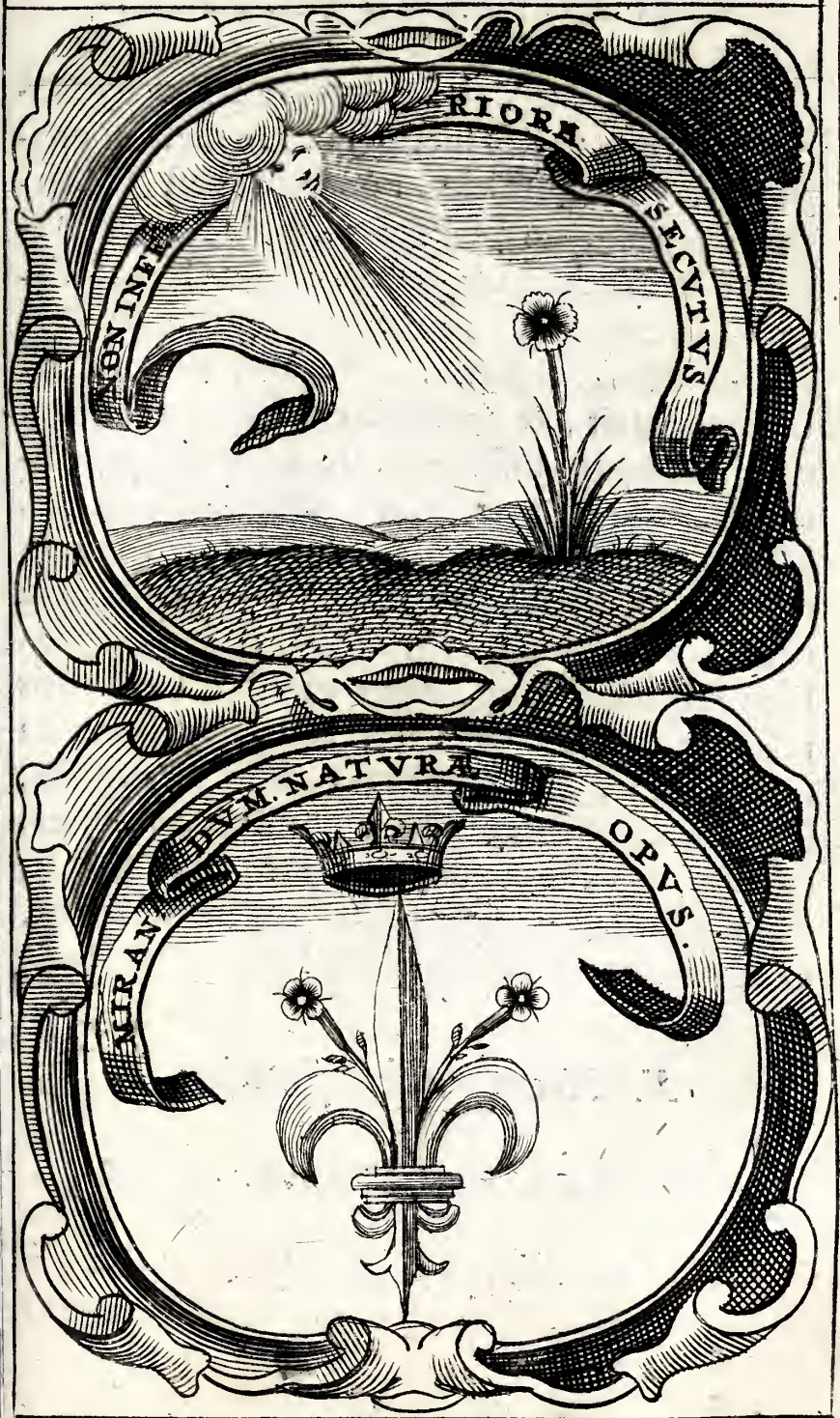

IX. *Hierographia ſimplex.*

NON INFERIORA SECUTUS.

MArgarethæ Valeſiæ oratio ad Regem Navarræ, verbis ſuccincta, re gravis & prolixa eſt. Me ambiens, non ſecutus eſt, inferiorem genere, ne quid gravius addam, ſed Regibus Galliæ ſatam & genere conjunctam. Abrumpo orationem, ne oratio, exprobratio ſit: aut muliebris cavillatio. Marito viduata & dictum ſervavit, & confirmavit facto. Caltham enim auro puro inſculpſit: & in duram puramque materiam, amoris ſui conſtantiam incidit. Nam, ut Solem aureum, flos aureus ſequitur: eoque oriente oritur: occidente occidit; ira ſe occidiſſe cum marito præ ſe fert: nec lucem aliam exſpectare, quàm qua maritus è tenebris reſurget. Hîc autem eſt Ieſus Chriſtus vita mortuorum, lux vivorum, ſalus beatorum, ſpes ærumnoſorum. Hæc nos Regina docet, quantô potentior fortuna, (quæ nos cum beat, dementat) tanto imbecillior ſexu, & laſcivimns. O nos miſeros! Me miſerum!

X. *Hierographia ſimplex.*

MIRANDUM NATURÆ OPUS.

Lilium & Bellis, à Diſcoride illud, hæc à Plinio

Plinio describitur. Mystæ Lilium florem regium asserunt, proceritate adducti, sed & colorem. Nam si rubet, regem decet: si albet Reginam. Reges Galliæ usurpant in Triade, non absque singulari mysterio. Hic ex uno lilio, geminæ Margarithæ ascendunt: alludit enim Mysta ad totidem Reginas, eodem nomine, ut virtute insignes. Herbaria enim Margaritha, Bellis vocatur Latinè & bellius flos: Græcè βάλλις quasi βιαλλίς: quod algore hyberno invictus, quasi vi redivivus in auras irrumpat. Quid Margarithæ herbariæ, cum Reginis Margarithis commune? Hoc commune, immò proprium & peculiare: quod, ut illa fert, imò vincit hyemis vim, ita hæ superant, potestatis licentiam: & imbecillitatem sexus.

Reges Austriæ

Theodobertus Rex Austriæ.
Gidelbertus Rex Austriæ.

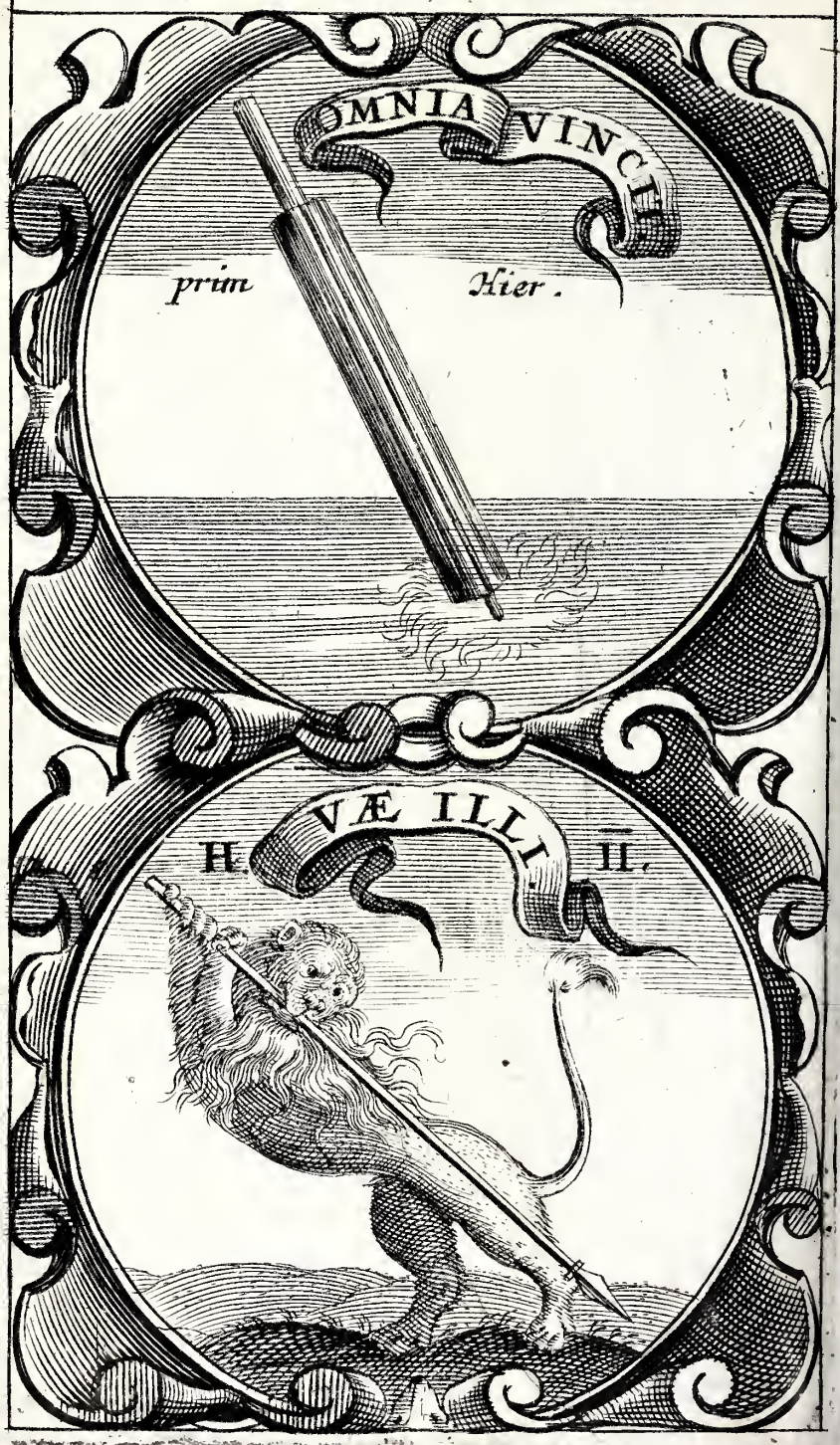

I. HIEROGRPHIA SIMPLEX REGUM AUSTRIÆ.

OMNIA VINCIT.

IN Ægypto certamen ortum fuisse Herodotus narrat, de potentia Deorum. Vulcano palmam magna pars tribuit: quod ignis latè populetur, & vastet omnia. Huic illusit, & opinionem sectæ extinxit; qui congressus cum igne, informi statua: sed ventre projecto, atque fistulato (Cera enim, qua erant foramina obstructa diffluente, vi caloris) ignis, aqua, qua venter testaceus tumebat, suppressus ac quasi suffocatus est. Minori compendio Rex, ut Regum edicta & dicta vehementiora sunt. ostendit, facibus in aquam conjectis, elementorum, non Deorum (Christianus enim est) Aquam esse potentissimam. Et de Elementis quæstio à Poetis mota à Pindaro inter cęteros, à Philosophis excepta & subacta est. Quid ambages quæro? & non respondeo, ad Regis propositum? Omnia vincit Aqua, vincat, quid tum postea? Calore cor tumet: frigore subsidit. Non est aqua, mihi credite, quæ judicio Regis vincit omnia: quid enim ad Regem elementa? quorum natura & investiga-

tio, ad homines occisos pertinet; sed patientia, quàm lentæ aquę frigus aqua clariùs haurit: aut quid rerum & hominum victrix? Sapientia herclè non est: ubi non est patientia. Hujusmodi Reges cum habemus; quid parentes desideramus? aut Magistros quærimus? Benè olim dicti sunt Magistratus, qui Rempublicam tenebant. Regebant enim & mores.

II. *Hierographia simplex.*

VÆ ILLI.

Leo manibus hastam tenens, ferenti similis & iracundo; Væ illi, inquit quem feriam. Nondum tamen jaculatur: & dum hastam mordet, iram refrenat. Quæ hæc imago? cujus sententia? Gidelberti Regis Austriæ sententia: & animi ejusdem Leonini imago digna Rege. Irasci enim peccatis Regem decet: sed tardè succedere ad vindictam, & generositatis suæ non oblivisci: cùm recordatur imbecillitatis aliorum.

Reges

Reges Cypri. H. pri. H. II.
Petrus Rex Cypri.
Iacobus Rex Cypri ultimus.

I. HIEROGRAPHIA REGUM CYPRI SIMPLEX.

MAGNANIMITAS.

AQuila ad rapinam: Lepus ad prædam videtur nasci. Et hunc venatur illa, à ventre stimulata quoties autẽ capit, despuit, non pari hoste congressa. Hoc autẽ à magnanimitate proficiscitur. Et Regem fortasse puduit, quos non conjicio, imbelles hostes bello subegisse.

II. Hierographia simplex.

GAUDIUM MEUM SPES EST.

Pyxis Hesiodiana exhalavit omnia: nec quidquam reliqui fecit miseris Mortalibus præter spem, quem licet sæpè fallat, semper nos comitatur: & non discedit, quàm ubi conclamatum est, quod, quando fiat Aristoteles, alicubi docet. Hæc Iacobum Regem Cypri ultimum lactavit diu vana. Et ipse nec spei vanitatis, nec conditionis humanæ imprudens, arbore sterili & arescente animi sui sententiam, quasi

quasi bilem evomuit. Nam quod gaudium, cujus radix, spes est? incerta? fallax & illudens sæpiùs nobis? quàm nobiscum colludens. Miseri mortales. Nam cum speramus, timeamus simul, necesse est. Animo igitur non constamus, sed jactamur, & licet speremus magis secunda, quàm metuamus adversa, (quod non est prudentis) animus vacillat, & spe pendemus, ut spe frustrati, majori ludibrio simus inimicis.

Reges Burgundię Siccambrorũ Metensiũ et Abissinorum.
Contramus Rex Burgundię.
Bassanus Sicambrorum Rex.

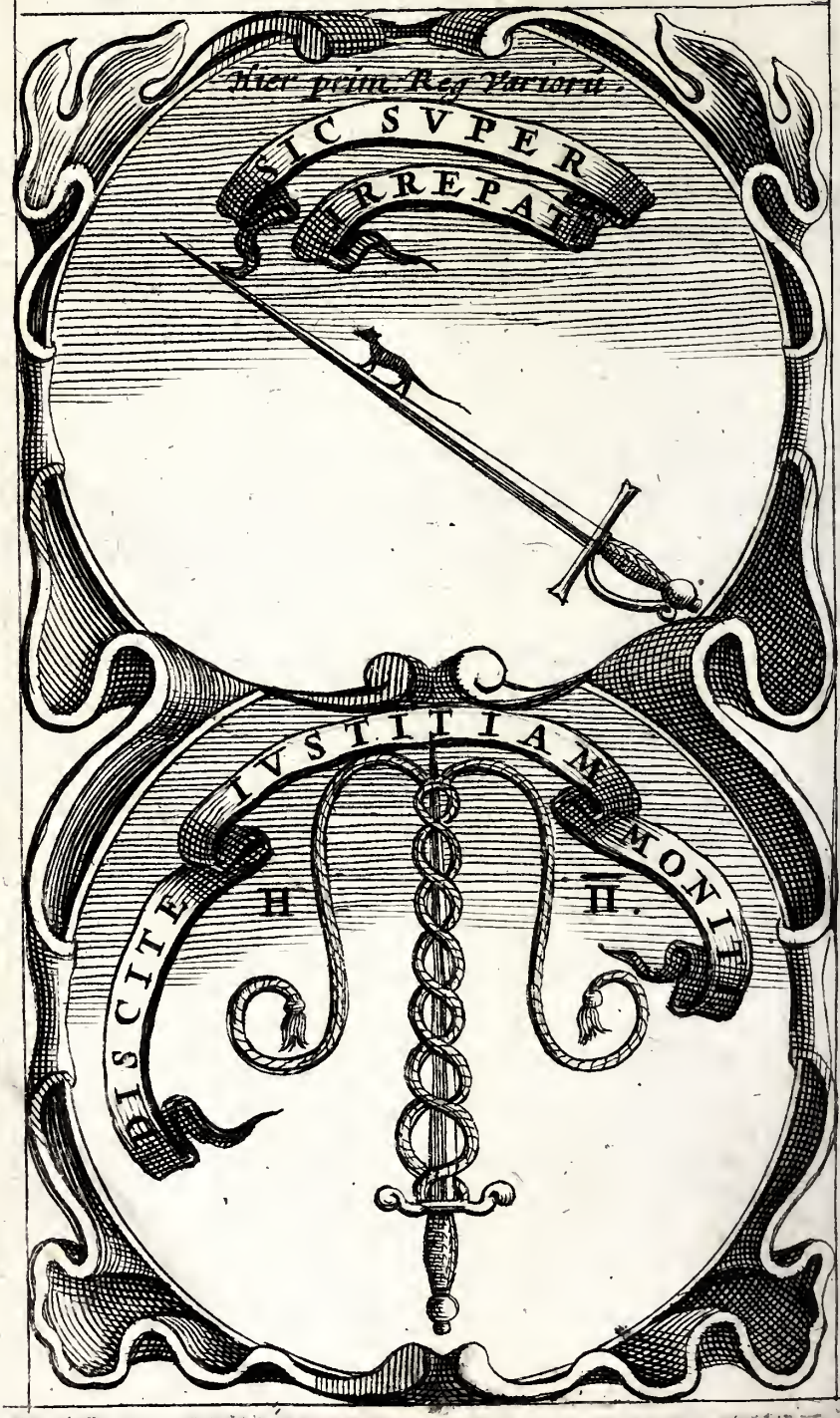

I. HIEROGRAPHIA REGUM BURGUNDIÆ ET ALIORUM SIMPLEX.

SIC SVPER IRREPAT.

SOmniorum Macrobius quinque genera distribuit: & me repetendi, te lector, hîc legendi onere levat. Non semper nos ludi in somniis certum est. Ego in Suecia cum essem in custodia, & nulla humanitùs fulgeret liberationis spes? somniavi cùm finem tùm ordinem. Nec hîc dicerem, de Regis somnio dicturus. Sed cogit non invitum, Rex Regum Deus, qui me solus restituit in libertatem. Cæterum Rex Burgundiæ Contramus, de venatione fessus, & præventus tempore, in saltu alicubi cubans, cum armigero, dictu mirabile, somniat se subire specum: & istîc gazam ingentem, magni precii invenire. Hæc videns, æstuare, movere, volvere sese, ut animi affectum, corporis motus sequitur. Armiger aut nondum consopitus, aut motu heri experrectus egrediens ex ore herili, minutum quadrupes videt, hæ sitare autem, & vadum quærere, ubi ad rivulum pluvia aqua fluentem venit. Miraculo rei is attonitus (Luna pernox erat) & misertus animantis, gladio districto rivulum sternit: quem transiens animans ut anima domini, in spileum

proximum, hiabat foramen exiguum, ingreditur: nec multò pòst regressum per os herile in herum sese recipit. Quo viso consternatus exclamat armiger & Regem excitat. Rex ad se rediens somnium, armiger visum commemorat. Divinum, ut erat, id ostentum ratus Rex operas tempestivè cogit, & perfosso colle, subjectaque specu thesaurum invenit, quem non in regiæ delitias, sed Dei honorem vertit. Ædes sacras à fundamentis erigit: aut vetustate collapsas restituit. Fabulosum sit, quod vera narrat Historia. Pium est, sicuti à Deo datis facultatibus. A quo enim accepimus, grati animi est, bona ei referre accepta.

II. Hierographia simplex.

DISCITE JVSTITIAM MONITI.

Sicambros Bassanus Imperio tenuit, & jure gubernavit. Nam & in filium capitali supplicio animadvertit, superante amore patris, reverentia juris. Cùm prodiret in publicum, apparitor ensem strictum flagro involutum antè ferebat, terrori sontibus; insontibus solatio. Hæc res vel à rege in tabulas relata: vel admiratione Iustitiæ, Regis memoriæ, à posteris consecrata. Nam Symbolum ex Æneide Virgilii sumptum nemo ignorat: Discite justitiam, moniti & non temnere Divos.

Reges Burgundię Siccambrorũ Metensũ. et Abissinorũ
Sigobertus Primus Metensium Rex.
David Maximus Abyßinorũ Aethio pũ. Rex.

III. Hierographia ſimplex.

NON MINOR EST VIRTVS.

Draco Myſtica diſciplina Sabaſiorum, Iovem repræſentat: quod hac ſpecie, ſtuprum obtulerit Proſerpinæ: Romanorum verò non occulta ſapientia, Poſcit vigiles, & ſemper in actu milites, quod ea natura ſit. Hinc ab illis, ut Deus colebatur: ab his inter ſigna millitaria, quæ ſanctiùs colebant, quàm Deos. Hic igitur manibus orbem, ſive manus unguibus; tenaciores enim ſunt, tenens admonet pari virtute cuſtodiendum eſſe Imperium, qua comparatum. Nec immeritò. Nam niſi multis excidit; iiſdem artibus ſervatur, quibus paritur regnum. Quid ſententiam fundo? Ipſe Rex cum Poëta loquitur: Non minor eſt virtus, quàm quærere parta tueri. Cui, ſi quidquam credimus; fortunæ eſt quęrere: artis ſervare.

IV. Hierographia ſimplex.

VERITAS PERSVADET.

Leonem de Tribu Juda, Chriſtum à Myſtis appellari & ſcimus, & diximus. Hic Leo non alius Crucem tenet. Quid igitur non, ut Leo injurias vindicat? Quod à patientia dictus ſit Leo. Et profectò, Philoſophorum, non Chriſtianorum modo ſententia majoris animi eſt ferre, quàm inferre injurias. Lege Platonem, imo hinc Regem: quid enim intra cancellos me non contineo? Veritas perſuadet. Nam ubi veritas fidem facit; vis, quæ plerumque injuſta eſt, hic non eſt, neceſſaria.

Soli DEO *liberatori meo Gloria.*

IN-

INDEX ALPHABETICUS, IN QUO SYMBOLA ET EORUNDEM EXPLICATIONES UNA CUM Numero Foliorum inveniuntur.

Symbola S. & ador. Eucharistiæ sunt XV. fol. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24.

Symbola S. Crucis sunt XXVII. fol. 26. 30. 32. 34. 36. 39. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 55. 57.

A.

Adolphus Rom. Imp. fol. 103

Albertus I. Rom. Imp. 105

Albertus II. Rom. Imp. habet II. 116

Alexander V. Pont. Max. 64

Alexander VI. Pont. Max. 74

Almericus Rex Hierusalem. 394

Alphonsus X. Rex Legionis. 172

Alphonsus XI. Rex Legionis. 176

Alphonsus Rex Arragoniæ. 180

Alphonsus Magnus Rex Arragoniæ. 190

Alphonsus III. Rex Portugaliæ. 317

Alphon-

Alphonſus IV. Rex Portugaliæ. 317
Anna Regina Hung. Ferd. Imp. uxor. 137
Anna Auſtriaca, uxor Philippi Regis II. 212
Anna Regina Angliæ Henrici VII. uxor. 302
Anna Regina Poloniæ. 362

B.

Bajazet Sultanus Imp. Turcarum. 168
Barbara uxor Sigiſmundi Imp. 114
Baſſanus Sycambrorum Rex. 394
Blanca Maria, Maximil. I. Imp. uxor. 122
Bolonia Valeſia regina Angliæ, Henrici VIII uxor. 302
Bona Sfortia regina Poloniæ, Sigiſmundi I. uxor. 356
Bonifacius IX. Pont. Max. 59
Balduinus de Burgo rex Hieruſalem habet duo. 344

C.

Caliſtus III. Hiſpan. Pont. Max. 70
Carolus IV. Rom. Imp. 112
Carolus V. Rom. Imp. habet VII. 125. 127. 129. 131
Carolus rex Valentiæ 194
Carolus V. Pulcher rex Franc. 234

Carolus

Carolus le Sage rex Franc. 236
Carolus VI rex Franc. 238
Carolus VII. rex Franc. 238
Carolus VIII. rex Franc. 240
Carolus IX. rex Franc. habet XIII. 258. 260. 262. 264. 266. 268. 270.
Carolus rex Neapoli. 336
Carolus Borbonius Navarræ rex. 375
Casimirus rex Poloniæ. 354
Catharina Sigism. regis Polon. uxor. 360
Catharina de Medici regis Henrici II. uxor habet tria. 254. 256.
Childericus rex Franc. 218
Christianus III. Daniæ Rex. 367. 372
Christiernus rex Daniæ. 372
Claudia Francisci regis Franc. uxor. 246
Clemens VII. Florent. Pont. Max. habet III. 80. 81
Clemens VIII. Florent. Pont. Max. 101
Clodoveus rex Franc. 216
Clotarius rex Franc. 216
Contramus rex Burgundiæ. 394

D.

David Max. Æthiopum rex. 397
Dionysius Tyrannus Neapoli rex. 340

E.

Eduardus I. rex Angliæ. 284
Eduardus II. rex Angliæ. 284
Eduardus III. rex Angliæ habet II. 286
Eduardus IV. rex Anhliæ. habet II. 290
292
Eduardus V. rex Angliæ. 292
Eduardus rex Portugaliæ. 325
Eliſabetha Caroli IX. regis Franc. uxor. 270
Eliſabetha regina Poloniæ, Sigiſmundi II. uxor. 360
Emanuel rex Portugaliæ. 325
Ericus rex Suetiæ, Gothiæ. 369
Eugenius II. Venetus, Pont. Max. 66

F.

Felix V. Allobrox Pont. Max. 68
Ferdinandus Rom. Imp. habet IV. 133. 135
Ferdinandus III. rex Legionis. 172
Ferdinandus IV. rex Legionis. 174
Ferdinandus Juſtus rex Arragoniæ habet II. 188. 190
Ferdinandus Magnus rex Hiſpaniæ habet II. 194 *Ferdi-*

Ferdinandus Rex Portugaliæ. 319
Franciſcus Valeſius rex Francorum habet duo. 244
Franciſcus II. rex Franc. 256
Fridericus Pulcher Rom. Imp. 110
Fridericus III. Rom. Imp. 118
Fridericus Neapoli rex. 338
Fridericus Daniæ rex. 367

G.

Gidelbertus rex Auſtriæ. 389
Gotfridus Cullionenſ. rex Hieruſalem. 342
Gotfridus I. Sueciæ rex. 369
Gregorius XII. Venetus Pont. Max. 62
Gregorius XIII. Bonon. Pont. Max 94
Gregorius XIV. Mediol. Pont. Max. 98
Guilhelmus I. rex Angliæ. 276
Guilhelmus II. rex Angliæ. 276

H.

Hadrianus VI. Pont. Max. 86
Helionora regina Franciæ. 246
Heinricus VII. Rom. Imp. 105
Heinricus II. rex Legionis. 184
Heinricus III. rex Caſtellæ. 186
Heinricus IV. rex Caſtellæ. 188
Heinricus I. Valeſius rex Franc. 222

Heinricus II. rex Franc. habet VI. 248. 250. 252
Heinricus III. rex Franc. habet duo 272
Heinricus IV. Barbon. rex Franc. 274
Heinricus I. rex Angliæ. 278
Heinricus II. rex Angliæ. 280
Heinricus III. rex Angliæ. 282
Hein ricus IV. rex Angliæ. 288
Heinricus V. rex Angliæ. 288
Heinricus VII. rex Angliæ. 295
Heinricus VIII. rex Angliæ habet II. 299
Heinricus I rex Portugal. 322
Heinricus II. rex Portugal. 392
Heinricus rex Poloniæ. 362
Heinricus I. rex Navarræ. 378
Heinricus II. rex Navaræ habet II. 381
Hugo Capetus Franc. rex. 220

I.

Jacobus I. Arragon. rex. 178
Jacobus II. rex Arragon. 180
Jacobus II rex Scotiæ. 305
Jacobus III. rex Scotiæ habet duo. 313
Jacobus IV. rex Scotiæ. habet duo. 313
Jacobus V. rex Scotiæ habet duo. 315
Jacobus VI. rex Scotiæ. 315

Ia-

Iacobus rex Cypri. 391
Iacobus rex Cypri ultimus. 391
Iana Elberta Navarrorum regina. 381
Innocentius VII. Pont. Max. 62
Innocentius VIII. Pont. Max. 74
Innocentius IX. Pont. Max. 98
Iohannes XXIII. Pont. Max. 64
Iohannes I. rex Castellæ. 186
Iohannes rex Arragoniæ. 192
Iohanna regina Hispaniæ. 196
Iohannes I. rex Franc. 236
Iohannes I. rex Angliæ. 282
Iohannes rex Scotiæ. 307
Iohannes I. rex Portugaliæ. 322
Iohannes II. rex Portugliæ. 327
Iohannes III. rex Portugaliæ. 327
Iohannes I. rex Hungariæ. 350
Iohannes Bohemiæ rex. 352
Iohannes I. Navarronum aex. 375
Iohannes II. Navarronum rex. 378
Isabella regina Portugaliæ. 131
Isabella regina Hispaniæ. 212
Iulius II. Pont. Max. 76
Iulius III, Pont. Max. 86

L.

Ladiſlaus rex Hungariæ. 342
Leo X. Medices Pont. Max habet duo. 78
Leonora Friderici III. Imp. uxor. 118
Ludovica, Heinrici III. regis Francorum uxor. 274
Ludovicus Rom. Imp. habet duo. 108
Ludovicus IV. Franc. rex. 218
Ludovicus VI. Franc. rex. 220
Ludovicus VII. Franc. rex. 224
Ludovicus VIII. Franc. rex. 226
Ludovicus IX. Franc. rex. 228
Ludovicus S. Franc. rex. 228
Ludovicus X. Franc. rex. 232
Ludovicus XI. Franc. rex. 240
Ludovicus XII. Franc. rex, habet duo. 242
Ludovicus Andegavenſis Neapoli rex. 336
Ludovicus rex Hungariæ. 350

M.

Marcellus II. Pont. Max. 86
Margaretha Navarræ regina habet tria. 383, 385
Maria Maximiliani I. uxor. 122

Maria Maximiliani II. Imp. uxor habet duo. 147
Maria regis Philippi II. uxor habet duo Symbola. 210
Martinus V. Rom. Pont. Max. 66
Martinus rex Arragoniæ & Siciliæ. 182
Matthias rex Hungariæ. 348
Maximilianus I. Rom. Imp. habet duo 120
Maximilianus II. Rom. Imp. habet XI. Symbola. 137. 139. 141. 143. 145. 150

N.

Nicolaus Pont. Max. 68

P.

Paulus II. venetus Pont. Max. 72
Paulus III. Pont. Max. habet duo. 83
Paulus IV. Pont. Max. 88
Perinus rex Cypri. 385
Petrus rex Portugaliæ. 317
Petrus II. rex Arragoniæ. 176
Petrus III. rex Arragoniæ. 178
Petrus IV. rex Arragoniæ. 182

Petrus rex Legionis. 184
Philppus I. Hiſpaniæ rex. 196
Philippus II. Hiſp. rex habet X Symbola. 198. 200. 202. 205. 208.
Philippus III. rex Hiſp. habet duo. 214
Philippus I. rex Francorum. 224
Philippus II. rex Franc. 226
Philippus III. rex Franc. 230
Philippus IV. rex Franc. 230
Philippus V. rex Franc. 232
Philippus VI. rex Franc. 234
Pius II. Pont. Max. 70
Pius III. Pont. Max. 76
Pius IV. Pont. Max. 88
Pius V. Pont. Max. habet IV. Symb. 90. 92
Pius VI. Pont. Max. 96

R.

Renatus Neapoli rex, 340
Richardus I. rex Angliæ. 280
Richardus II. rex Angliæ. 288
Richardus III. rex Angliæ. 295
Robertus rex Franc. 222
Robertus rex Neapoli. 336

INDEX.

Rubertus Scotiæ Rex. 307
Rudolphus I. Rom. Imp. 103
Rudolphus II. Rom. Imp. habet XVI. *Symbola.* 152. 154. 156. 158. 160. 162. 164. 166.
Rudolphus Poloniæ Rex. 352

S.

Saladinus Turcarum Imp. 168
Sanctius IV. *Rex Legionis.* 174
Sebastianus Rex Portugalliæ. 321
Selimus Turcarum Imperator. 170
Sigismundus Rom. Imp. 114
Sigismundus I. Rex Poloniæ. 354
Sigismundus Augustus Rex Poloniæ. 357
Sigismundus III. Rex Poloniæ. 365
Sigebertus Primus Metensium Rex. 397
Solimannus Turcarum Imperator. 170
Stephanus Rex Angliæ quartus. 278
Stephanus Rex Poloniæ. 362

T.

Theodobertus Rex Austriæ. 388

V.

Urbanus V. Pontifex Max. 58
Volens Renatus Siciliæ Rex. 340

W.

Wenceslaus Rom. Imp. 112
Wladislaus Rex Ungariæ, Polon. 346
Wladislaus Rex Hung. Bohem. 348

X.

Xystus IV. *Pontifex Max.* 72
Xystus V. *Pontifex Max.* 94. 96

INDEX SYMBOLORUM.

A.

A More tantum. p. 25
Ascendit in ludibrio. 31
Abluit. 26
Ardua Virtutum. 75
Ad huc stat. III. 315
Aquila erecta justa omnia vincit. 134
A Domino regnum venit imperiumque potestas. 142. 157
Augusti optimi Principis animæ æternæ. 146. 151
Adjutorium Domini sit inimicis Timor. 153
Adsit. 153. 167
Æterno Conjugi. 213
Abundantia publica. 261
Amor vincit omnia. 273
Ardentior ibo. 285
Assentatione morior. 287

Æterna quæ mundo. 295
Acuit ut penetret. 322
Æqua durant semper. 336
Ad nos laudis amor. 342
Adversus Pondera surgo. 354

B.

Buena guia. 185. 191
Bene sit ei. 209

C.

Caro vere est Cibus. 11
Consilio firmata Dei. 13. 219
Confirmata est super nos. 47
Contra stem in spe. 69
Cura rerum publicarum. 73
Candor Illæsus. 82
Congratulamini mihi. 93
Consociatio rerum divina. 119
Christo duce. 136. 281
Comminuam & extinguam. 140
Contentientibus Votis. 153
Honestas. 181
Cum Jove. 199
Cæcis visus timidis quies. 211
Candida Candidis. 247
Cum plena est fit æmula solis. 249. 253
Constricta hæc discordia vinclo. 267

Cur non utrumque. 319
Cœlitus impendent. 338
Cura Vigila. 352
Cœlitus sublimia dantur. 365
Copulat. 26
Conterit. 26

D.

Diligentibus legem tuam. 47
Dilexerunt magis teuebras quam lucem. 54
Durabis in perpetuum. 89
Durabit in æternum. 102
Divisum jungam. 109
Deo & Cæsari. 109
Dissipat ac tendit. 155
Deus dabit. 171
Dubia fortuna. 179
Durabo. 193. 313
Dominus mihi adjutor. 309
Dominus providebit. 138. 144
Dum vixi. 231
Domi forisque. 233
Donec totum impleat orbem. 249. 253
Durat & lucet. 348
Deus dat cui vult. 369
Dimicandum. 372
Discite Justitiam moniti. 394

E.

Exacuerunt dentes ſuos. 56. 58
Ἐν καιρῷ Ἑκάτερον. 140
Et patri & patriæ. 215
Eſt mortale. 283
Expiavit aut obruet. 293

F.

Fortitudo. 40
Firmat. 26
Felicitas temporum regnum concordia. 209
Fons Virgo. 87
Fluctus ejus tumitigas. 91
Fecit in monte convivium pinguium. 95
Feſtina lentè. 102
Fide & conſilio. 106
Fugam victoria neſcit. 117
Fundatori quietis. 130
Fulget Cæſari aſtrum. 165
Fidei defenſor. 201
Fortuna fidem mutata novarit. 219
Felicitas temporum. 229
Fortiter reſiſtendum. 277
Fata viam invenient. 281
Fato prudentia major. 302
Fecit potentiam in Brachio ſuo. 340
Fortunæ cedendum. 344

Fortunæ omnia committo. 360
Fedelta e cosa rara. 367

G.

Gectoirs du hereandes finandelem. 130
Gratia Dei sum id quod sum. 383
Gaudium meum spes est. 391

H.

Humilia respicit. 89
Hic regit ille tuetur. 119
Has habet & superat. 132
Hilaritas universa. 181
Hoc opus est. 185
Hoc me Cæsar donavit. 241
Hinc fortius ibo. 285
Haut hieme minus minus æstate. 327
His ducibus. 333
His ornari aut mori. 307

I.

Jupiter pluc mel. 99
In fluctibus emergens. 100
In manu Dei Regis est. 121
Judice fulva Jovis phœbo hinc nihil ejicit ales. 123
In spem prisci honoris Tyberis. 128

In ſpem priſci honoris Danubius. 134
Inſontibus. 15
In virtute tua. 31. 310
Inebriabor ab ubertate tua. 33
Juſtitia. 35
In malitia eorum diſperſit eos. 43
In lumine tuo. 45
Iter impiorum peribit. 53
In veritate Deus eſt. 60
In æternum non commovebitur. 63. 227
In honorem. 65
Inſperata floruit. 71
Jam feliciter omnia. 213
Initiat. 62
In opportunitate utrumque. 215
Juſques aporter la beſace. 203
Jam illuſtrabit omnia. 199
Illuſtri à belloque. 223
Inter Eclipſes exorior. 243
Immenſi tremor oceani. 243
In Deo ſpes mea. 27. 360
Imperij ſpes alta futuri. 291
In hoc ſigno vinces. 327
In patientia ſuavitas. 333
In æternum. 338
Jovis ſacer. 357

L.

Labores manuum tuarum. 35

Labor viris convenit. 221
Lacrymæ hinc dolor. 257
Loco & tempore. 325
Latet altius. 346

M.

Mature. 84
Me prole & sceptris Juno secunda beat. 123
Manus Domini protegat me. 132
Memoriæ funebris Pragæ Bohemiæ. 151
Malo mori quam fœdari. 177
Majora cedunt. 187
Mens immota manet. 117
Mihi terra lacusque. 221
Monstrant regibus astra viam. 237
Minutrisco. 239
Major erit Hercule. 259
Mira fides lapsas relevat manus una columnas. 261
Manet ultima cœli. 273
Monstrat iter. 309
Me me vindice. 346
Mirandum naturæ opus. 385
Magnanimitas. 391

N.

Non nocebunt. 17
Nemo præsentior. 19

Non ſine cauſa. 25. 227
Nocturno renidet. 73
Noſtra latens. 87
Nihil coinquinatum. 95
Nihil ille reliquit. 102
Nullius pavet occurſum. 113
Neſcit Regnare qui neſcit diſſimulare. 115
Non commovebitur. 26
Nondum in auge. 128
Nihil humana moror dum ſuper aſtra feror. 146
Non in tenebris. 183
Niſi Dominus fruſtra. 189
Naturæ non artis opus. 189
Non ſufficit orbis. 206
Non deficit alter. 235
Nutriſco & extinguo. 245
Nulla fraus tuta latebris. 259
Nil niſi Conſilio. 267
Noſtra vel in tumulo. 275
Non dormit qui cuſtodit. 205. 295
Ni undas ni vientas. 317
Neminem admitto. 352
Niſun mi tocchi. 357
Nil ſine Deo. 291
Nec ſpe nec temere hony ſoit qui mal y penſe. 293
Non agnoverunt lucem præſentem. 362
Noſtri ſimulacra doloris. 365
Nec quicquam niſi emiſiſſem. 369

Non inferiora secutus. 385
Non minor est virtus. 397

O.

Os tuum abundavit malitia. 49
Omnes reges servient ei. 71
Omnibus gratus. 97. 344
Omnia subjecta auro. 115
Omnia vincit. 388

P.

Pignora cara sui. 23
Pone me ut sigillum super cor tuum. 27
Prudentia. 37
Prudentia in adversis. 63
Pœna & præmium. 77
Post tenebras lucem. 77
Per tot discrimina. 121
Plus ultra. Hispaniarum & Indiarum. 126
Pro lege & grege. 173. 305
Pace mari terraque composita. 206
Pacatum ipse regamavitis virtutibus orbem. 251
ΦΩΣ ΦΕΡΟΙΗΔΕ ΓΑΛΗΝΗΝ. 255
Pax & felicitas temporum. 263
Pietate & Justitia. 263. 265. 271
Provocatus pugno. 275

Perfero. 277
Per gradus velox. 279
Præluceamus. 283
Pro ara & regni cuſtodia. 289
Pro me ſimereor in me. 315
Perrennitas laudis. 322
Primus circum dediſti me. 325
Pas a pas. 340
Pravo Sivechi. 354
Per non dormire. 361
Par obitus. 378

Q.

Quid fœcundius. 15
Quam dulcia faucibus meis. 37
Quoniam infirmus ſum. 51
Quis ſeparabit. 60
Quid magis. 167
Qui cupit. 175
Quocunque ferar. 179
Qui valet. 197
Qua fata trahunt. 378
Quaſi columba ſecunda. 381

R.

Renovamini. 21
Redde cuique ſuum. 67
R. II. Cæſ. Aug. 159

Reſtat ex victore Orientis. 169
Rediho plenior. 171
Reliquum datur. 201
Repetita placebunt. 223
Recte & fortiter. 237
Regis Victoria ac Virtutibus. 289
Rutilans roſa ſine ſpina. 299
Recedant vetera. 336
Regna firmat pietas. 372
Requies hæc certa laborum. 375

S.

Semine ab Æthereo. 13
Secura Veritas. 17
Serenitatem adfert. 19
Sitientibus. 23
Scientiam viarum tuarum nolumus. 43
Sitivit in te anima mea. 51
Servata manebunt. 56
Sic omnis mundi gloria. 67
Suave. 79
Spes non confunditur. 91
Scio cui credidi. 93
Sic in perpetuum. 138
Sic aliena. 142
Sola ſpes mea. 148
Saluti publicæ. 157
Sic ad aſtra. 159
Sub umbra alarum tuarum. 177

Semper eadem. 187
Sole dicata luci. 211
Sic ſectanda fides. 257
Subducendis rationibus. 265
Subducendis rationibus ſtabilitas. 269
Sapientia fortunam. 287
Securitas altera. 299
Serena ceſſa favent. 329
Sua alienaque pignora nutrit. 350
Sub ſole ſub umbra virens. 375
Simul & ſemper. 383
Sic ſuper irrepat. 394

T.

Terriculum noxæ. 21
Thronus tuus in ſeculum ſeculi. 33
Tentanda via. 75
Tu autem idem ipſe es. 84
Tempeſtati parendum. 113
Tolle moras. 106
Tu ne cede malis. 161
Te gubernatore. 173. 183
Tarda Dei vindicta. 193
Tanto monta. 195
Tot Zopiro. 203
Tutiſſimus. 117
Tutiſſima Fures. 225
Temperantia. 40

Te nunquam Timui. 381
Tuetur. 26

V.

Viderunt oculi mei salutare tuum. 45
Voce mea ad Dominum clamavi. 49
Veritas persuadet. 65
Victrix casta fides. 69
Vi & virtute. 79
Ut ipse finiam. 82
Utrumque iubet. 104
Utrumque. 163. 231. 239. 313
Vadunt solidâ vi. 165
Victoriæ testis. 169
Valer. 175
Vanitas. 197
Virtuti fortunæ cedit. 225
Volo solidum perenne. 229
Virtuti Comes. 233
Ultorem ulciscitur ultor. 235
Ultus avos Troiæ. 241
Unus non sufficit orbis. 245
Unica semper avis. 247
Versa est in lachrymas. 302
Vanitas vanitatum & omnia vanitas. 307
Urget majora. 310
Velum ventis. 317
Uber & Tuber. 329
Volente. 342

Vel ſic enitar. 348
Undique illæſus. 350
Vigilat ſacri theſauri cuſtos. 97
Vi nulla invertitur ordo. 279
Vigilantibus. 367
Væ illi. 388
Veritas perſuadet. 397

W.

Wie Gott will. 161

FINIS.

94-B5115